

Ukázka knihy **Snář sebepoznání**
Plnou verzi knihy naleznete na stránkách

www.medo.cz nebo dream-book.eu

Licenční ujednání: Kniha **Snář sebepoznání** je určena pouze pro osobní použití bez možnosti další distribuce či jiného šíření bez písemného svolení autora. Dílo se nesmí kopírovat, přenášet či jakkoliv reprodukovat a modifikovat (například na jiných webových stránkách nebo tiskopisech. Uveřejnění v jiných literárních dílech, kandidátských pracích lze pouze se souhlasem autora. Distribuce této kopie není povolena. Případné zájemce, prosím, odkažte na stránky www.medo.cz nebo dream-book.eu.

© Copyright 2019 by Jaromír Medo

Úvod

Život denního vědomí a sny – to jsou spojené nádoby, které se navzájem ovlivňují. Mezi sny a denním vědomím není žádná železná opona. Sny a jejich tajemná symbolika nám může ukázat naši vlastní podstatu, naši vlastní morální a duchovní úroveň bez matení ega. Mám-li vysvětlit sen, musím s pokorou smeknout před ohromujícím rozměrem nevědomí. O snech byly napsány stohy knih, avšak jen nepatrná část z nich je schopná vysvětlit fenomény odehrávající se uvnitř lidské psýché. Jakmile člověk žije pouze hmotnými skutečnostmi a odevzdává své schopnosti pouze v denním vědomí, ani mu nepřijde, že mimo jeho „království“ leží netušená říše netušených možností. Nemá zájem komplikovat si život a necítí potřebu zabývat se matnými obrazy, které občas ve svých snech zaznamená. Pokud to jsou obrazy tíživé, pak se je snaží odbýt mávnutím ruky, že to jsou pouhé hlouposti a fantazie, aby tak zařadil nevědomí, jež produkuje sny, na nepřátelskou rovinu, v lepším případě na rovinu nepochopitelnou. Teprve když se člověk nasytí vnějším světem, když jej bolest vnějších tlaků přinutí otočit vědomí do nitra, tak právě v tomto okamžiku nastává zlom v jednání a myšlení člověka. Nenachází smysluplný řád ve vnějším světě kolem sebe, a tak se snaží skutečný řád odhalit uvnitř sebe – a právě tehdy se začne vážně zabývat svými sny, aby našel vysvětlení tajemných obrazů vystupujících z nitra. Tak začíná boj s živočišností pudového chování, tak začíná proces sebepoznávání, tak začíná duchovní cesta. Právě lidem, kteří hledají smysluplnost života, kteří hledají své místo ve světě a svůj díl odpovědnosti, je určen tento snář. Pomůže jim odhalit tajemná zákoutí duše a nalézt pravdu o světě i sobě samém.

Je třeba si uvědomit, že sny naplňují třetinu našeho života. Z časového hlediska je to sice jen třetina, ovšem z duchovního hlediska sny navštěvují celý oceán nevědomí, v němž se snoubí zářivá individualita jedince i kolektivní nevědomí lidstva. Opomíjet takové vnitřní bohatství považuji za neskutečnou aroganci lidské pýchy a nadřazenosti. Ignorance významné součásti našeho já přináší do života právě ty celospolečenské problémy, se kterými se v každodenním životě setkáváme. Cílem lidské společnosti není nahromadit co možná největší majetek a žít v přepychu hmotného zabezpečení bez ohledu na následky, ale naopak poznat sebe samé, vidět ničivé důsledky svého chtění a najít soulad svého života s okolním světem.

Celý snář je odrazem 7500 snů, které jsem v průběhu dvanácti let zaznamenal a vyhodnotil a dalších několika set snů, jež mi poslali někteří známí a hlavně mnozí čtenáři internetové verze knihy „Tajemství řádu nevědomí“. Na jejich popud také vznikl tento snář. Snažil jsem se opírat o učení S. Freuda, C. G. Junga, S. Grofa a dalších věhlasných psychologů, čerpal jsem ze starobylých pramenů i z novodobých snářů, ale na poli vyhodnocování snů jsem stál rozčarován a bez pomoci. Snad si autoři snářů a „znalci snů“ vydělali na každodenní chléb, ale pro pochopení tajemného jazyka nevědomí a adekvátní vysvětlení snové symboliky učinili pramálo. A toto nepatrné poznané zrnko písku nemůže člověka přivést k pochopení pouště, která se rozprostírá v jeho nenaplněné duši. Tento snář není dogmatickým materiálem, je živoucím obrazem významu symbolů v lidském nevědomí, obrazem, který se bude i nadále vyvíjet díky práci každého člověka se svými sny.

Jestliže budete používat jakýkoliv snář bez znalosti archetypů, může se vám zpočátku dařit vysvětlovat sny, ale velice brzy poznáte, že k pochopení podstaty snů vám stále cosi schází. Chce-li člověk dobře porozumět obsahu svých snů, nepostačí mu ani tento snář, byť je velice obsažný, ale musí ve svém zájmu poznat rozvrstvení jednotlivých archetypů v lidské psýché. Tyto archetypy popisují procesy ve snech a vizích, procesy, jimiž se člověk pomalíčku krok za krokem probíjí k poznání smyslu vlastní existence a k poznání podstaty sebe samého. Proto jsou ve snáři mnohé odkazy na knihu „Tajemství řádu nevědomí“ a jednotlivé archetypy, aby pomohly odhalit hluboký význam jednotlivých symbolů i procesů, jimiž každý člověk prochází. V archetypech máte možnost najít i paralely se svým snovým vývojem, najít místo, v němž se nacházíte, a hlavně předem rozpoznat vývoj, kterým se budou ubírat vaše sny. Z vlastní praxe jsem poznal, že právě znalost archetypů významně urychluje proces sebepoznání a duchovní růst. Však jedno nebezpečí takto urychlený růst s sebou přináší. Tím nebezpečím je pýcha, před tímto neodlučitelným průvodcem člověka varuji každého hledajícího.

Porozumět snům znamená bezpodmínečně rozdělit roviny prožívání na pudovou, citovou a duchovní. Nejlépe lze rozdělení na tři roviny prožívání pochopit na nesčetných příkladech archetypu Anima – Animus. Snáře typu „děst' viděti – hojnou úrodu získati“ považuji za scestné a za zcela neodpovídající vyspělosti současné lidské psýché. Běžný člověk se v drtivé většině pohybuje na pudové a občas na citové rovině prožívání, přičemž duchovní rovina je mu otevřena teprve po některých praktikách duchovních cvičení (meditace, kompletace, soustředění) nebo při odosobnění třeba v zamilovanosti. Zamilovaný člověk zapomene na sebe a žije pro druhé, tak na čas ztratí ego a pak i bez duchovní cesty a bez introvertního zaměření vědomí navštíví duchovní rovinu ve svých snech. Jakmile z odosobněné lásky vznikne připoutanost a navrátí se ego jako lidský bezvýhradný pán a otrokář, zmizí i sny, v nichž ego prostý jedinec užíval krásných chvil čarovné duchovní roviny. Ztráta ega je podstatou archetypu Řízená imaginace, na nějž se v některých snových symbolech odvolávám.

Je zcela zákonité, že člověk nepřipravený pracovat se skutečnými obsahy snů, bude pomocí tohoto snáře konfrontován s obsahem vlastního nitra. Proto může narážet každé ráno na neustálé sexuální symboly, jimiž se nevědomí člověka jen hemží. Není divu, že obrazy sexuality, občas otevřené a občas zahalené sexuálními symboly, naplňují vědomí člověka od kolébky až po práh smrti. Vždyť vše, co běžný člověk činí, je otázkou boje na poli zvané svět, boje za svůj vlastní díleček světa, za budoucího partnera či partnerku, za to být v očích svého

okolí atraktivnější, lepší, lákavější, za možnost vybírat si to nejlepší a to nejatraktivnější. Pudoví lidé jsou jako zvířata, která se perou o možnost spářit se s někým, o možnost předat své geny do budoucího potomstva. Snažme se pochopit pudovou podstatu a pak ji povýšit na citovou či dokonce duchovní.

Nevyhýbejte se negativnímu vysvětlení vašeho snu, neboť vyhledáváním stále pozitivních významů budete obelhávat sami sebe. Je nutné sáhnout i k negativnímu hodnocení a uznat například pudovou stránku sebe samého, protože to jediné je schopno nastartovat proces uzdravování. Je třeba si uvědomit, že i v negativním hodnocení je veliký kus pozitivního, neboť to negativní nás posílá do nitra a odtud čerpáme sílu k vítěznému boji. Uznat skutečnost, že máme ďábla v těle, je prvotním krokem k nalezení protikladných sil, jimiž eliminujeme zlo ve vlastním nitru. Pokud ovšem budeme tvrdit, že ďábla v sobě nemáme, pak budeme tomuto ďáblu den za dnem, hodinu za hodinou a minutu za minutou podléhat. Když ďábel tvrdí, že skrze sny ovlivňuje lidský rod, věřme tomu a vyhledejme ve svém nitru dobro anděla, abychom duchovní pád nahradili vzestupem.

Celý snář má ještě jeden rozměr, a to že můžete podle něj rozpoznat vnitřní pohnutky druhých lidí ke konání. Snová symbolika proniká do běžného života a pak lze jednoduše rozpoznat ve svém okolí například sexuchtivou ženu, náruživou ženu, ženu, která se chce v tomto životě maximálně očistit, ženu toužící po něze, sklony k homosexuálním vztahům, sklony k lesbické lásce a podobně.

Je mi zcela jasné, že toto dílo vyvolá mnoho polemik mezi laiky i psychologickou odbornou veřejností a vím, že je to zákonité, neboť člověk pohybující se svým myšlením na pudové rovině nebude schopen přijmout skutečnosti degradující v jeho očích ten způsob života, který v současnosti žije. Naopak dílo bude velice kladně hodnoceno těmi, kteří ve snáři naleznou složité snové obrazy, jimiž právě procházejí.

Spánek a sny jsou především vyrovnávacím činitelem funkcí organismu a teprve následně můžeme uchopit další významnou funkci snu, která ukazuje, jak se vtiskly snahy o sebezdokonalení do trvalého prožívání, nebo zda existují pouze jako vnitřně nezpracovaná a nevžitá myšlenka ve vědomé mysli. Tak můžeme bez nebezpečí povyšování sebe samého (apoteózy) hodnotit vlastní duchovní stav i případné problémy na duchovní cestě. Na úspěšné cestě sebezdokonalování se postupem času stírá rozdíl mezi vědomým bdělým stavem a výpovědí snů. V tomto období může nastat stav, v němž nevíme, zda prožitý bylo snem či prožitkem denního vědomí. Tento kolizní stav je nutné rychle překonat do stavu zvaného jóganidra, který je stavem dokonalé bdělosti a odehrává se na rozhraní bdění a spánku. Všechny otázky, na něž po celý život hledal odpověď, nalézá zcela jednoduše v centru vlastní bytosti.

Představme si velice bohatého a úspěšného člověka s hodnou manželkou, ještě hodnějšími dětmi, množstvím oddaných přátel, člověka kypícího silou a zdravím. Tento vzor má ve své mysli většina lidí, aniž by si uvědomila, že vidí a vnímá pouze 2/3 skutečnosti, skutečnosti, jež se odehrává ve dne, a jedna třetina, která patří noci a snům, je mu zcela skrytá. Za zavřenými víčky ve zcela jiném prostředí se odehrává děj, který by téměř všichni lidé zase rezolutně odmítli. Jako první přichází strach, aby se bohatství zvětšovalo nebo alespoň nezmenšovalo, aby manželka zůstala stále tou hodnou a krásnou, aby děti nezvlčely, aby přátelé zůstali, aby ho síla neopouštěla. Strach je spouštěcím impulzem mnoha nepříjemných snových obrazů, jako jsou pronásledování, násilí, agrese. Takový člověk se dostává do spirály nepříjemných prožitků, z nichž nenalézá východisko. Proto se snaží překrýt ukazující se snovou symboliku jakýmkoliv prostředkem, aniž by si uvědomil, že pouze rozevřít nůžky mezi dvěma naprosto rozdílnými stavy, které je nucen žít. Zatímco změnit obrazy vystupující z podvědomí je dlouhodobou záležitostí, poznává, že změnit denní život mu umožňuje tučné konto, proto si ve strachu pořizuje osobní strážce, nejlepší zabezpečovací techniku, snaží se v prožívaném stihomamu zlikvidovat své domnělé odpůrce a nepřátele. Najednou vede dva životy, které jsou naprosto rozdílné. Světské poměry mu ve dne při bdění poskytují útěchu, spokojenost a povrchní štěstí, ale i přes denní blahobyt se mu v koutku duše zračí strach z opětovného nočního snění. Ve snech mu je veškeré jeho bohatství k ničemu, nemůže si najmout ochranku, ale musí sám čelit nepříjemným obrazům, kterým strach a obava dávají snový život. Příběh takového člověka by měl každému říci, že není zlato, co se třpytí a více dbát na čistotu mysli v denním vědomí, více dbát na spojení nočního snění s denním bděním, neboť jen spokojenost a čistota nočního snění může člověku přinést trvalý pocit štěstí. Štěstí, které člověk musí bránit, není štěstím ale trápením. Niterné štěstí, které potvrzuje spokojené snění, není terčem útoků a není objektem závidivosti druhých. Proto bychom měli žít takový život, který povede ke klidným a krásným snům. A jaký je to život? Je zcela jasné, že jediné morálně bezúhonný život.

Co je dobré vědět o snění a snech

Historie snů a pohled psychologů na sny

Celá známá lidská historie je plná úcty k významu snů v lidském životě. Babylóňané, Egypťané, Řekové, Římané, Tibeťané, Indiáni a další civilizace tehdejšího světa se sny vážně zabývali a řídili se radami svého nevědomí. Vládcí těchto národů neudělali vážnější rozhodnutí bez rozumného výkladu snů. Podobně o snech a

důležitosti výkladu hovoří i všechna náboženství. Například pro buddhismus je realita snu naprosto shodná s iluzorností hmotného světa. Křesťanská bible na mnoha místech oceňuje sny a jejich vypovídající hodnotu, a zase naopak odsuzuje falešné vykladače snů, kteří by se měli bát spravedlivé odplaty. Velice známé jsou biblické sny faraona a moudré výklady Josefa nebo sny krále Nebúkadnesara a prorocké výklady Daniela. Obrat nastal snad ve středověku, snad v prvopočátcích moderní vědy. Jisté je, že lékaři považovali sny za cosi neužitečného a v mnoha případech chorobného. Dejme některým tehdejšími kapacitám lékařského oboru slovo:

- snový život se odchyluje od bdělého myšlení a vyvolává rozpad asociací
- sny znázorňují stav vnitřních orgánů těla
- sen má znak méněcenného výkonu
- sny jsou z toho, že člověka tlačí žaludek
- sen má jedině ten význam, že nám pomáhá ve spánku změnit polohu údů

O tématu "sen pouze mění polohu údů" byly dokonce napsány dvě obsáhlé knihy. To jsou úsměvné názory vládnoucí ve vědeckých kruzích v druhé polovině 19. století a v první polovině 20. století. Abych byl trochu konkrétní, uvedu výňatky z jedné oficiální vědecké publikace z roku 1958*¹⁰⁰:

Všechny podrobnosti otázky snů nejsou dosud vyřešeny. Avšak dnes už dobře víme, že tu nejde o nic tajemného, ale že i sny vznikají na základě materiálních, fyziologických pochodů probíhajících v mozku, že příčiny snů nesouvisí s žádným mystickým „podvědomím“, ale že tkví v našem reálném životě, v naší minulosti i přítomnosti, v podnětech, které působily a neustále působí na náš mozek.

Sny, tyto podivné, nepostižitelné prožitky byly od nejstarších časů středem zájmu a materialisté svedli s idealisty kolem tohoto problému nejeden boj. Ve starých dobách, kdy věda byla ještě velmi málo pokročilá, dostávali se zastánci fantastických, náboženských teorií plně ke slovu a pod ochranou moci světské i církevní prováděli se sny své kejkle.

Podněty z vnitřních orgánů jsou někdy dokonce i původci tak zvaných snů „prorockých“, věstičích vznik nějakého chorobného pochodu, který se pak může i opravdu dostat.

Výzkumy přivedly další, nový důkaz materiální podmíněnosti veškerých duševních dějů.

Je pro mne šokující, kolik těchto nebo podobných názorů v současné době zastává velká část lidstva. Obrat se pokoušel nastolit Sigmund Freud, který ale zase sklouzl ve svých snových výkladech ke splnění vytěsňených přání, k infantilnosti a k sexuálním výkladům. Přesto budiž čest práci S. Freuda, na které mohl začít stavět další velkán světové psychologie Carl Gustav Jung. Právě on se snažil postavit sen na úroveň, kterou je třeba zkoumat a se kterou je třeba plně spolupracovat. Analýza snů však v odborných psychologických kruzích stále patřila a žel doposud stále patří mezi sporná témata.

C. G. Jung považuje sen za spontánní sebezobrazení aktuálního stavu nevědomí v symbolické formě. Pokud nahradím slovo nevědomí za slovo vědomí, budu s tímto názorem plně souhlasit, neboť nevědomí zobrazuje pouze to, čím musí kompenzovat závadné vědomé myšlení a konání jednotlivce, na druhé straně pomáhá našemu intelektuálnímu a duchovnímu růstu, ovšem pouze v souladu s naší svobodnou volbou. Sen tedy zobrazuje vědomí s jeho současnými problémy, nedostatky a přáními. Kdyby nám sny ukázaly aktuální stav nevědomí, nepochopili bychom z toho ani promile a šli bychom se v nejlepším případě vyplatit do koutku nad vlastní nevědomostí. Nevědomí je obrovské království, které se nám lidem každodenně nabízí v celé své skvostné nádheře archetypů, zatímco lidé se neustále přehrabávají v páchnoucí hromadě smyslových a materiálních požitků.

S. Freud předpokládal, že královskou cestou do nevědomí jsou sny. C. G. Jung měl mínění, že královskou cestou k poznání nevědomí jsou komplexy, které sny způsobují. Přesvědčil jsem se, že oba názory jsou možné, neboť cestou do nevědomí odhalujeme podstatu snů i podstatu komplexů. Pochopením a ztrátou strachu z neznámého docházíme k poznání pravé podstaty nevědomí. Nejhorší co můžeme pro setrvání ve stavu nepochopení vlastní podstaty udělat je, když budeme ignorovat sny a potlačovat komplexy, což činí drtivá většina lidstva. Potlačované bude v nitru zvyšovat tlak, až dojde k násilnému vytěsnění potlačované a ignorované problematiky na povrch osobnosti. Tak se zrodí další adept pro přijetí do psychiatrické léčebny.

Člověk, podvědomí a kolektivní nevědomí

Podíváme-li se do prací známých psychologů, zjistíme zarážející nejednotnost a mnohé různorodé definice termínů podvědomí, nevědomí a nadvědomí. To vše bylo způsobeno pohledem zevnějšku, který vycházel z různých zkušeností jedinců zabývajících se těmito tématy. Jedinou možnou metodou správného zkoumání těchto termínů a jejich obsahů je zvnitřnění a pohled z vnitřku vně, pak se obsahy těchto definic téměř jednoznačně vůči sobě vyhraní.

Podvědomí člověka obsahuje všechny informace, vztahující se k jedinci, informace, jež jsou pod prahem uvědomování. Podvědomí, kromě téměř neviditelného řízení těla na všech úrovních, nezastupitelně vniká do

života člověka pomocí vnitřních popudů, předurčených schopností a vede člověka životem. Dokud člověk bez výhrad plní vzorce skryté v podvědomí, tak vlastně žije na autopilota. Opakem života na autopilota je vědomé žití (více o tomto v archetypu Pozornost), které je hlavním nástrojem k poznávání nevědomí a jeho bohatých obsahů. Nevědomí je nadčasová oblast bytí, obsahuje všechny informace, vztahující se k přírodě, zejména pak k lidskému rodu, neboť právě tyto obsahy jsou lidskému jedinci nejbližší. Nadčasovost nevědomých obsahů je patrná na první pohled, proto se zkoumavému duchu ze stavu přítomnosti zjevuje minulost i budoucnost zcela bez hranic pomyslného času. Nadvědomí je vlastně nevědomím, které lidé používající tento název, považovali za vyšší skutečnost. Tento termín nebude z pochopitelných důvodů neurčitelnosti všeobecné hranice „vyšší a nižší“ používat.

Mnohého čtenáře napadá otázka, proč se právě takto podvědomí chová, proč určuje naše schopnosti, proč nám do vínku dává neschopnost v určitých oborech a činnostech, proč nám připravuje právě takový osud, proč nám jednou nabízí slast a podruhé strast. Původcem všeho takového kolotání je osobní karma jednotlivce, jež má v sobě zakódované veškerá naše přestoupení minulosti. Prvním a zcela jasným okruhem, v němž se každý člověk pohybuje a z něhož čerpá nejsilnější dojmy, je denní vědomí, které se skládá ze všech smyslných vjemů, ze všech pocitů a ze všech myšlenek, které prolétnou myslí člověka v době bdění. Po druhé oblasti podvědomí si definujeme i třetí oblast, z níž člověk může čerpat nepřeborné informace, oblast, jež se nazývá kolektivní nevědomí. Kolektivní nevědomí se nevztahuje pouze k hmotnému světu a tvorům v něm žijícím, ale je souhrnem veškerého vědomí všech 31 sfér, přičemž je zcela samozřejmé, že ve snech, vizích a meditacích nejčastěji proniká do kolektivního nevědomí lidstva. Podle morální úrovně člověka, podle schopnosti očistit se od závislosti a podle touhy a skrytých přání, pak nevědomí napájí sny člověka z prožitků denního vědomí, z osobního podvědomí a z kolektivního nevědomí.

Žije-li člověk svůj život obrácen do světa, jen k hmotným skutečnostem a v touze ukájet vlastní smyslnost, pak bude nevědomí zásobovat jeho sny pouze stejnými obrazy a vystačí si pouze s informacemi denního vědomí (takový člověk ve snech prochází téměř stejným životem jako v denním vědomí, nezabývá se obsahy vlastního nitra a pudová nutkání nazývá city a láskou). Významný posun k lepším prožitkům zažívá člověk, který se zabývá v denním vědomí uměním, jež se stává i vyjádřením vnitřních obsahů duše, nevědomí si už u takového člověka nevystačí s běžnými obrazy denního vědomí, ale je nucené čerpat citové obrazy z podvědomí a pokud zde nejsou obsaženy, pak z kolektivního nevědomí. Ještě radikálnější změnu ve snové náplni člověk zažije, když svou pozornost otočí k ideálům a duchovním otázkám, neboť pak nevědomí podporuje bytostný rozvoj snícího z pokladnice archetypů, aby hledajícího dovedl k poznání vlastní přirozenosti. Jakmile se člověk svým vědomím dostane na hranici transpersonálního já, opustí svým vědomím svět jmen a tvarů, nevědomí již v podvědomí ani v kolektivním nevědomí lidstva nenalezne adekvátní obraz a bude muset pro podobný obraz sáhnout do kolektivního nevědomí vyšších sfér, aby se ve vědomí člověka objevily obrazy různých forem existence, jež se nemusí vázat na žádný tvar. Ovšem tato oblast a tyto prožitky jsou tak záhadné a odlišné od všeho lidského, že jsou prakticky nesdělitelné a záleží na každém člověku, zda se dokáže k těmto prožitkům přiblížit a prožitím je poznat.

Výklad snů a kolektivní nevědomí

Důležitým okamžikem u výkladu snů je určení postav vystupujících ve snu. Přesněji řečeno určení, zdali se ve snu jedná o objekt či subjekt. Je nutno si uvědomit, že režisérem snu je nevědomí, které nám ukazuje naše závadné postoje v denním vědomí. Nevědomí podle potřeby obsazuje "herce" ve snu. Protože člověk není tvor sebekritický, promítá nevědomí ve snech špatné vlastnosti do postav kolem něj (ve skutečnosti to jsou personifikace jeho vlastností, závislosti a morálních pochybení) a snaží se ve snícím vyvolat kladnou odezvu – tedy pochopení těchto vlastností a odpuštění, čímž se člověk posouvá na vyšší úroveň chápání probíhajících prožitků. Personifikovat se mohou také kladné vlastnosti jako skuteční představitelé podstaty nevědomí. Pak se personifikují vlastnosti a stavy, které se mohou stát motorem našeho postupu k poznání. Ve snech jako v každodenním životě platí tato pravda:

„Vlastnosti, kterých jsme se zbavili, tolerujeme u druhých lidí. Vlastnosti, které nenávidíme u druhých, jsou ve skutečnosti naše přítomné vlastnosti, kterých se chceme podvědomě zbavit a naivně si myslíme, že ukázkou nenávisť a odporu ukazujeme svou morální bezúhonnost.“

Špatné vlastnosti mnoha různých personifikací se nejviditelněji ukazují v archetypu Stín, někdy i v archetypu Anima – Animus, dobré vlastnosti se nejčastěji ukazují v archetypech Moudrý stařec a Pozornost. Když jsme si probrali místo subjektu ve snech, nezbyvá, než přistoupit k objektu. Prozatím ponecháme rozdělení subjekt – objekt v platnosti. V pozdějším vývoji se tento rozdíl stírá a přecházíme v chápání všeho jako subjektu. Zde si vzpomínám na poučku z Tibetické knihy mrtvých: „Ať vidíš jakkoli hrozivé a děsivé jevy, poznej je jako své myšlenkové útvary!“ U běžného denního a snového života je třeba tuto poučku (prozatím) mírně upravit a chápat takto: **„Vše, co vnímám, je pouze odraz Božího snu v mé mysli!“** Pokud je mysl lidská, je i chápání světa lidské, když se mysl stane božskou, stává se i chápání světa božské. Mysl je pouze zrcadlem skutečně žitého

stavu. Z hlediska tibetské mystiky, kterou jsem zde v hrubé kostce jednou větou nastínil, neexistuje spolehlivá hranice dělící svět subjektivní od objektivního. Pro počátek výkladů snů je dobré si ponechat ve vědomí zdání objektu určitých osob ve snových představách, ale i tento "objekt" podrobit stejným principům zkoumání jako subjekt, neboť subjekt je pro výklad snu srozumitelnější.

Další pojem, který by bylo dobré vysvětlit, je osobní a kolektivní nevědomí. Již sám název napovídá určení těchto aspektů. Kolektivní nevědomí je hlubší a podstatně rozsáhlejší vrstvou obrazů, informací, zkušeností, archetypů a bytostí, je vrstvou, jež nezná hranice světů a činí prožitky neomezenými. K nalezení klíče od tohoto vzácného pokladu je třeba otevřít vlastní nitro skutečnému zkoumání. Pokud je nitro uzavřeno zájmem o vnější svět, pak je člověk pouze ve vleku vnitřních osobních pudových sil a může čerpat zkušenosti pro život převážně z osobního nevědomí, tedy ze zkušeností denního života a z podvědomí, odkud vycházejí informace, zkušenosti a obrazy blízké prožívání v denním vědomí. Takový člověk se stává lehkou ovladatelným nástrojem pro vládnoucí vrstvu společnosti, aniž by tušil, že vlastně žije jako otrok cizí vůle a vlastní nižší přirozenosti. Čerpat zkušenosti pouze z denního vědomí a podvědomí, kde jsou uloženy informace o denním životě a kousek pod nimi o minulých osobních životech, je omezujícím faktorem pro skutečně svobodomyšlného člověka.

Problematika osobního a kolektivního nevědomí by se dala přirovnat ke skvostnému královskému paláci o tisíci místnostech. Setrvává-li člověk na úrovni osobního nevědomí, pak dlí v koutečku jediné místnůstky pro služebnictvo, v místnůstce bez oken i světla a ostatní místnosti, haly a sály jsou zapovězeny bytostným zájmem o ten jediný kout myslíte si, že nic dalšího neexistuje. Takový člověk ponechává bez povšimnutí rozlehlé prostory nádherně vyzdobených sálů, skvostných salónů a dalších krásných pokojů. Je hřích proti nám samým nechávat královský palác bez povšimnutí. Vyjděme z omezenosti jediné místnosti, ať naše bytost pozná taje těch 999 místností paláce zvaného kolektivní nevědomí. Buďte jako malé děti a objevujte nový svět, ale nechejte ho být, nechtějte jej vlastnit, jen se dívejte na tu nádheru s láskou v srdci a pak vám bude umožněno nekonečnou milostí lidské podstaty spatřit koruně sál královského paláce. Po vlastní korunovaci se palác stane námi a my palácem, abychom vše prohlédli jako projeveného Boha.

Počátkem objevů místností královského paláce je obrazně řečeno sestup do podzemí, kde hrdina nalezne tu nejděsivější bestii, kterou kdy v životě viděl, ale každý sestup předznamenává budoucí vzestup. Sestup do nitra je sice zpočátku bolestný, neboť zde nalezneme to nejhorší z nás samých, ale postupně, až pročistíme nitro od nánosů netlumených chtíčů, závislostí a hloupých přání, prohlédneme a poznáme ve vlastním nitru kolektivní nevědomí. Nebude to najednou, jako se najednou nezavíme závislostí, ale pomaloučku polehoučku se bude mlha rozplývat, až slunce poznání roztrhá poslední cáry mlžného oparu. Pak uvidíme nejen kolektivní nevědomí jako skvostný celek. Kolektivní nevědomí není pouze skvostné, je také bolestivé jako sama lidská existence. Ovšem v okamžik objevení se tohoto fenoménu máme v sobě dostatek soucitu a indiferentnosti, což nás ochrání před zbytečným prožíváním bolesti, utrpení a strastí. Tak nalezneme i své místo a svou vlastní podstatu.

Nemám žádné sny

Sny se zdají každému člověku, ať si je pamatuje či nikoli. Od narození až do smrti ve spánku sníme. Sen je naším nerozlučným druhem, proto bychom měli dělat vše proto, aby sen byl naším přítelem a nikoliv přehlíženým jevem nebo dokonce nenáviděným a nechtěným obsahem. Člověk, který ignoruje sny je podoben slepci na jedoucím koni. Ví, že asi někam jede, ale neví kam. Mnoho lidí při hovoru o snech namítne, že nemají téměř žádné sny, nebo zaznamenají pouze nezajímavé útržky snů. Ano, i to je smutná realita některých lidí, a to zejména lidí zahleděných do hmotného světa a popírajících city i duchovní obsahy vlastní psyché. Kromě této stěžejní vlastnosti počet snů, hloubku, a sílu snového prožitku jednoznačně snižuje:

- alkohol
- léky potlačené vnímání
- fyzická únava
- malá psychická aktivita
- stres a psychická nevyrovnanost
- hektická období života
- pasivní přístup k životu, zejména k citovému
- vyhazování noci jiným činnostem než spánku
- nesprávné stravovací návyky (přejídání či plný žaludek před spaním)

Pokud člověk přežívá svůj život v tomto schématu, pak jsou letmo zachycené sny podobné jeho přizemnímu životu. Je zarážející, že pro mnoho lidí jsou tyto zkušenosti, jež odstraňují zapamatovatelné snění, zcela běžné a jen zcela výjimečně z nich vybočují. Pokud ale ze svého života odstraní tyto prvky, bránící plnému životu denního vědomí i projevení se nevědomí, pak jejich spánek opět naplní bohatými sny. Čím déle budou tento krok odkládat, tím obtížnější bude odstraňování vytvořených závislostí a přetěžká bude i jejich cesta vzhůru.

Vliv vnějších či vnitřních podnětů na snění

Tento fenomén vstupuje do snů tak razantně, že pod jeho tlakem lékaři a psychologové v první polovině minulého století vytvořili scestné teorie o vzniku snů, které byly považované za důsledek vnitřních tělesných

procesů nebo vnějších smyslových vjemů. Ze své dlouholeté praxe mohu potvrdit, že vnější či vnitřní podněty skutečně na obsah snu mají jistý okrajový vliv, ale v žádném případě se nejedná o vliv stěžejní. Například vnější smyslové vjemy (hluk, doteky, horko či zima, tma či světlo, vůně či zápach, případně při otevřených ústech chuť) budou zcela jistě zahrnuty do probíhajícího snového scénáře, ale v tomto případě symboly nenesou žádnou snovou symboliku. Tento stav je způsoben faktem, že smysly i ve snu stále přijímají impulzy zvenčí.

Podobně do snů vstupují vnitřní tělesné procesy. Například horečnaté onemocnění se ve snu projevuje zrychlenými snovými obrazy nebo přeplněný žaludek bude spíše vytvářet tíživé sny než třeba odlehčené sny o létání.

Sny jako předpověď nemoci

Již na počátku práce se sny jsem byl touto možností snů přitahován a snažil jsem se nalézat symboly, které jsou pravděpodobnou předpovědí brzké nemoci. A skutečně jsem brzy našel jednotlivé symboly, které předpovídaly nemoc. Mezi ně například patří: kupování, příprava či ochutnávání léků; návštěva lékárny; abnormální hluk, provoz či ruch; křeslo, které ovšem může znamenat i závislost; vidění berlí; nefunkční bojler; boule, nádory či otoky; vidět kořen či květ granátového stromu (punica); vidět herbář; sauna; poškozená střecha domu; žluč; další množství symbolů patří nemocným citům snícího, které mohou v případě neuposlechnutí rady k ozdravení citů, vyústit v nemoc těla nebo v psychickou nemoc. Vidění nemocí a nemocných nemá v drtivé většině s budoucí nemocí mnoho společného, neboť snícího aktivizuje v oblasti citů, které jsou jeho pudovým žitím vážně narušeny. Prožívané snové nemoci mají zejména mobilizovat nezdravé city snícího.

Snové obrazy předpovídající smrt

Nevědomí má mnoho možností, jak člověka upozornit na blížící se smrt v jeho okolí. Je třeba si uvědomit, že nevědomí trpělivě posílá snícímu obraz za obrazem, aby došel k pochopení brzké osudové události, ale nikoliv proto, aby vykřikoval, že je prorokem schopným vidět budoucnost nebo aby se smrti obával. Vše v názorné podobě obdrží pouze proto, aby dokázal rozpustit svůj hněv vůči člověku, jenž se blíží k prahu smrti, aby našel odpuštění a v lásce, s čistým srdcem se dokázal s tímto člověkem rozloučit. Když pak člověk zbavený tisíce nevyslovených výčitek plných všemožného obviňování i poťouchlého našeptávání, rozpozná nádherný rozměr svobody, uvidí vlastní závislosti rozpouštějící se v průzračně bystřině odpuštění. Pak rozpozná, jak důležitá byla zpráva z hlubin nevědomí o smrti některého z blízkých. Častěji jsem se však setkával s názorem, že je lépe o smrti svých blízkých předem nevědět, ale schovávat se za nevědomost považují za zbabělost nehodnou citů člověka, za zbabělost, v níž se člověk snaží skrývat své viny i svou neschopnost řešit konflikty na citové rovině. Snář sebepoznání popisuje mnoho různých obrazů, jimiž nevědomí připravuje člověka na smrt svých blízkých. Pokud se někomu tyto obrazy ve snech objeví, pak by se neměly stát důvodem smutku a frustrace, ale impulzem, který narovná pokřivené vztahy, který napomůže definitivnímu odpuštění všech křivd a který vyjasní srdce umírajícího i toho, který zůstává.

Věštecké sny a sny o minulosti

Snad každý člověk zažil sen, který předjímal budoucí událost nebo ukazoval dalekou či nedávnou minulost, která zjevně nepatří ke zkušenostem současného života. Materialističtí lidé o takovém snu prohlásí, že to byla náhoda a zasunou skvostný dar nevědomí na nejposlednější místo ve své přeplněné mysli. Jiní věštecký sen či sen o minulosti vezmou jako fakt a buď tento dar utopí v marnotratném chtění, nebo jej naopak využijí k poznávání procesu vlastní psyché. Budoucnost i minulost je při určitém stupni zvnitřnění lehce dosažitelná, neboť sen se může z „bezčasového“ bodu přítomnosti může pohybovat napříč časem bez zjevného omezení. Sen nevnímá synchronní čas, nevnímá minulost a budoucnost, jediným důležitým aspektem se stává samotný prožitek a samozřejmě i zkušenost z něj vyplývající (toto téma podrobně popisuje archetyp Víze budoucnosti a minulosti z knihy „Tajemství řádu nevědomí“).

Nevědomí se snaží prostřednictvím snů s obrazy budoucnosti ochraňovat život a pomáhá určovat nebezpečné okamžiky ohrožení těla i ducha, čímž snícího připravuje k obraně proti případnému ohrožení. Vzpomínám si na jeden sen z doby asi před deseti lety: *„Při nějaké manipulaci jsem se ocitl v nebezpečí, že mi nějaká věc zlomí ruku. Byl jsem v předklonu a nemohl jsem se narovnat, neboť bych ruku z pastí bez zlomení nemohl dostat ven. Jediná varianta, jak se z toho dostat, byl kotrmelec dopředu, čímž se ruka ve správném úhlu osvobodila.“* Nevěnoval jsem snu v podstatě žádnou pozornost. Následující den jsem pomáhal skládat ocelové trubky. Při odvazování materiálu jsem se v předklonu dostal do stejné situace jako ve snu. Jediná šance byla skočit kotrmelem kupředu a následně kontrolovat pád z rampy asi 1,5 metru vysoké. Bez přemýšlení jsem okamžitě skočil a po přemetu jsem dopadl na všechny čtyři končetiny jako kočka. Vůbec nic se mi nestalo. Když jsem se uklidnil z velkého rozrušení, uvědomil jsem si, že sen mne v noci vycvičil a ochránil mne před zbytečným zraněním.

Někteří hloubaví lidé se ptají, zda je sen, ukazující budoucnost, důkazem toho, že budoucnost je pevně daná a neměnná. Naštěstí pro nás tomu tak není. Ukázka budoucnosti ve snu nebo ve vizi vychází z okamžiku přítomnosti, v němž jsou prvotní příčiny jako semena budoucích událostí daná. Zcela logicky lze následně

semena lépe zalévat, aby budoucnost mohla přijít dříve, nebo semenům sebrat živnou půdu a poté již budoucnost nebude mít stejné vyústění, které se nám kdysi ve snu o budoucím čase zjevilo. Těmito druhotnými příčinami se může jednou ukázaná budoucnost měnit. Kdyby tomu tak nebylo, nemělo by žádný smysl se o cokoliv snažit, neboť by člověk na své budoucnosti stejně nemohl nic změnit. Kdysi se mi jako devítiletému dítěti zdál sen: „Byl jsem vyvolán z básničky, kterou jsem se zapomněl naučit a dostal jsem nedostatečnou.“ To byla ukázka budoucnosti vycházející z prvotní příčiny, ale naštěstí sen pokračoval dál. „Za trest jsem navíc musel zůstat po škole a básničku se naučit. Tak jsem se učil básničku a teprve, když jsem se ji naučil, mohl jsem ze školy odejít.“ Ráno jsem se probudil a básničku jsem uměl. O několik hodin později jsem byl skutečně mezi několika vyvolanými a dostal jsem z přednesu básně dvojku. Druhotná příčina změnila původní vizi budoucnosti. Nejblíže ke stavu, z něhož lze pozorovat minulost a budoucnost, mají malé děti, neboť jejich psýché není tak „zaneřáděná“ obrazy hmotného světa, jejich duše se snadněji osvobodí od obrazů denního vědomí a zavítá například do minulých životů. Je velice zajímavé nechat si vyprávět dětské sny či „záhadné vzpomínky“ a unášet se jejich obsahy většinou do minulosti a jen někdy budoucnosti. Ale pozor, nikdy nesnižujte význam snových obrazů dítěte například odmítáním nebo nedůvěrou, neboť to je způsob, jak definitivně přetrhnout bohaté obrazy plynoucí do dětského vědomí. Jednou mi na zahradě malý, asi čtyřletý chlapec vyprávěl, že když byl velký, měl vysokou bílou čepici. V tom do rozhovoru vstoupila jeho starší, asi osmiletá sestra a posměvačně se ohradila, že nemohl být velký. Chlapec se zarazil a od této chvíle už nechtěl o tomto tématu mluvit, maximálně jen zopakoval to, co již řekl. Sestra nevědomě přetřhla kontakt chlapce s jeho vnitřními obrazy. Velice zajímavě mi popsala podobný příběh přítelkyně, jejíž maličká, asi pětiletá dcera po letmém nahlédnutí na obrázky v knize o Tibetu, kterou její matka četla, prohlásila, že takovou čepici nosila, když byla velkým mužem a že nosila pouze jednu barvu šatů. Také popsala jednoduchý a prostý život mnicha, tedy života, o němž pětiletá dívka nemohla mít ani tušení. Podobných příběhů kolem sebe nalezneme mnoho, jen je třeba mít otevřené oči, nastražené uši a neodmítat něco jen proto, že jsme si na to sami nesáhli. Dejme dětem prostor pro vyjádření, věřte, že by se rády podělily o své bohaté vnitřní prožitky, že by chtěly rozlousknout ty nekončící otázky, proč jsem malý, když už jsem byl velký. Nebuďme příčinou toho, že tyto zkušenosti zasunou na dno svého vědomí jen proto, že jsou kolem nich zarytí materialisté, odmítající jakýkoliv náznak jiného přesvědčení. Pro mnohé lidi jsou sny a informace z nich dokladem fenoménu reinkarnace, přestože současná věda tuto skutečnost rezolutně odmítá. Podobně se minulost a budoucnost otevírá ve snech lidem, kteří se začnou věnovat meditaci nebo jiným technikám zvnitřnění.

Opakování snů

Jestliže dítě nezvládne učivo svého ročníku, pak musí ročník opakovat, a stejné je to i se sny. Pokud člověk nedokáže na sen adekvátně reagovat (buď vědomě, nebo alespoň podvědomě), použije nevědomí stejný nebo podobný sen znovu. Nejen v tomto případě je nevyložený či nepochopený sen jako nepřečtený dopis. Opakování snů je důkazem toho, že snící opomíjí skutečnosti vyvěrající z jeho vlastního nitra. Tento stav je u materialisticky smýšlejících lidí a u lidí povyšujících smyslnost nad citové prožitky častý a musím zdůraznit, že pro správný duševní a duchovní vývoj velice nezdravý.

Má cenu zabývat se sny?

Tak jako dítě musí dospět do určitého věku, aby mohlo jít do školy, tak i dospělý člověk musí dospět, aby se mohl zabývat obsahy vlastního nitra. Je samozřejmé, že člověk, žijící pudový život, utápějící svou smyslnost v hmotném světě, člověk, jehož sny nepřekročí hranice denního vědomí, není absolutně připraven k práci s vlastními sny. Naopak člověk citový, člověk hledající smysl života, podstatu světa a smysl své existence je už směřováním svého vědomí předurčen k úspěšné práci s obsahy vlastního nitra a současně ke smysluplné práci s vlastními sny. Možná někdo namítne, že umělec se také zabývá vnitřními obsahy a nevykládá si vlastní sny. Ale v podstatě umělec své niterné prožitky, včetně snů zhmotňuje pro druhé ve svém díle, které dokáže oslovovat další lidi, ale pouze ty, jež se ztotožňují se zobrazenými obsahy. Sen je velice často pro každého umělce významným stimulem k práci. Zatímco umělec velice složitě hledá cestu k zobrazení niterných obrazů, sen, který je vlastní všem lidem, se nabízí jako nejpřístupnější brána do vnitřního světa. Je na každém, zda má dostatek odvahy vstoupit. Již od nepaměti se říká, že sen je zrcadlem stavu duše, proto bychom měli využít možnosti, která nám byla do vínku dána, a podívat se na sebe samé, podívat se, jací ve skutečnosti jsme.

Lucidní snění

V poslední době se stále častěji objevuje termín lucidita a lucidní snění, proto bych se tohoto tématu okrajově dotkl. Lucidita je jasnost, ostrost a bdělost vědomí. Týká se, jak denního života tak i snění. Lucidita se významně snižuje emočními reakcemi člověka a zase naopak luciditu zvyšuje indiferentní přístup, který zabraňuje emočnímu vtažení člověka do okolních jevů. Chce-li někdo zvyšovat svoji luciditu, pak je nejlépe zaujímat k okolním dějům, k vlastním pocitům i k vlastním myšlenkám polohu nestranného a nezávislého svědka. Když je lucidita posílena v denním vědomí, pak zákonitě proniká i do snů, které jsou pak jasnější, ostřejší a ve vyšší fázi si můžeme uvědomovat fakt, že sníme. Lucidita není stálá, nýbrž kolísá v závislosti na typu člověka. U něko-

je nejsilnější v ranních hodinách, u jiného ve večerních, ale většina lidí se dokáže přizpůsobit a může čas a sílu lucidního vnímání přizpůsobit. Jakmile lucidita člověka vzroste na určitou úroveň, uvědomí si v samotném snu, že sní, pak hovoříme o tzv. lucidním snění, které samozřejmě má mnoho úrovní. Schopnost lucidního snění přináší možnost aktivně ovlivňovat obsah snů. Tento proces se nazývá „Řízená imaginace“ a obšírně o něm hovoří stejnojmenný archetyp z knihy „Tajemství řádu nevědomí“. Možností jak ovlivňovat sny se zdá být nekonečné – od létání, přes proměnu prostředí či předmětů až k proměně snových bytostí. Otázkou ovšem zůstává, k čemu tato neobvyklá schopnost člověku bude. Z vlastní praxe jsem poznal, že pro duchovní vývoj má veliký význam ve stavu lucidního snění praktikovat různá duchovní cvičení, jejich účinek je podle tibetské tradice až devětkrát účinnější, než stejná praxe v denním vědomí. Lucidní snění může být přínosem ke zbavení se různých nočních můr, nemocí, k poznání iluzorního hmotného světa nebo smrti jako přestupní stanice života. Lucidní snění také dovoluje snícimu smysluplně interpretovat jeho sny buď v průběhu snění, nebo ihned po probuzení. Zbývající magické kousky ve snech jsou jen ztrátou drahocenného času, který nám byl dán k poznání pravé skutečnosti.

Mnozí lidé zabývající se lucidním sněním vyzdvihují pocit vnitřní svobody, který jim vědomé snění přináší. Ale tato svoboda je zažívána pouze v některých snech a člověk by neměl zůstat přizemním a měl by chtít zažít stejný pocit osobní svobody i v denním vědomí. Jedinou cestou, jak tento pocit zažít trvale, je odstranění „života na autopilota“^{*44} a navození stavu „vědomého žití“. O tomto tématu i cestě k uskutečnění stavu vědomého žití hovoří archetyp Pozornost knihy „Tajemství řádu nevědomí“.

Jednou z nejdůležitějších otázek je, kdy se stává technika lucidního snění brzdou duchovního vývoje. Domnívám se, že kromě závislosti neustále se zabývat prožitky lucidního snění je to v okamžiku, kdy odhad uplynulého času ve snu odpovídá času, který uběhl v reálném hmotném světě. Jakmile k tomuto jevu dochází u snícího častěji, je jasné, že vzorec času z denního vědomí „narouboval“ na nezávislý čas, který používá nevědomí a který je vlastní i všem snům. Jakmile snící podobnou zkušenost zjistí, pak by měl v rámci lucidního snění vyzkoušet cvičení „sanjama“^{*5}, které z pohledu snícího navrátí „času nevědomí“ správný význam a navíc jej posune i blíže k poznání. Závěrem o tématu lucidity už jen poznámku, že lucidní snění by se nemělo stát cílem člověka, ale výhradně jedním z mnoha prostředků k poznávání sebe samých.

REM fáze spánku

Za posledních 70 let se ve výzkumných laboratořích některých vědeckých ústavů po celém světě prováděly zajímavé výzkumy snících osob, při nichž byly zkoumány různé tělesné funkce (aktivita mozku, pohyby očí, svalové napětí, srdeční a dechová frekvence). Z těchto výzkumů bych vyzdvihl zajímavý objev REM (Rapid Eye Movement) fázi ve spánku, které se dostaví v průběhu noci asi čtyřikrát. REM fáze je zajímavá tím, že se oči snícího pohybují nápadně rychle, jakoby snící sledoval snový děj. Možná tak byl nalezen fyzikální důkaz jednoho druhu snění. Dalšího překvapení se vědci dočkali, když zkoumali REM fáze spánku u různých věkových skupin. Zatímco spánek novorozenců tvořila z 50 procent fáze REM, u pětiletých dětí tento poměr poklesl na 25 procent, u mladistvých na 20 procent a u dospělých se stabilizoval tento poměr na 15 procentech. Čeho je to důkazem? Snad toho, že obrazy hmotného světa a tělesné pocity postupně vymazávají schopnost člověka pohybovat se ve světě nevědomí?

Z mnoha jednotlivých výzkumů tohoto fenoménu bych se ještě zastavil u stavu, v němž je člověku bráněno snít. Vědci budili snící vždy na každém začátku REM fáze, jež se ohlašovala zrychlenými pohyby očí. Takto bylo spícím lidem zabráněno ve snění, ale v žádném případě netrpěli nedostatkem spánku. Další noci se jejich REM fáze prodloužila, jakoby člověk doháněl ztrátu nerušeného snění z předešlé noci. Jakmile však bylo pokusným osobám bráněno ve snění (ale nikoliv ve spánku) po několik nocí, následovaly tělesné a především duševní potíže. Vědci tak zjistili, že podobně jako bez spánku nelze i bez snění vést zdravý život.

Moc snů

Jakmile člověk rozpozná netušený záběr snů pojímajících minulost, přítomnost i budoucnost, jakmile pozná iluzornost času a potažmo i prostoru, uvědomí si, že dostává do rukou mocný nástroj k ovlivňování vlastního osudu. Toto nebezpečné období, v němž pýcha zaslepuje dílčí střípky poznání, je třeba překonat. Pro nerušený duchovní vývoj je výhodnější ponechat osud žít vlastní život a místo důsledků, které stejně budeme muset „odžít“, je lépe hledat kořeny osudu a ovlivnit příčiny jeho vzniku. Jedině na této cestě člověk nalezne poznání a z něj pak prohlédne svůj život i roli osudu v něm.

Sny a sex

Sex je významnou součástí prožívání současných lidí a zákonitě se stává i jedním z častých témat snů, proto lze ve snech zažít sex všech forem, různé sexuální orgie, netušené extáze a nečekané orgasmy. V určitých fázích duchovního vývoje jsou takové sny vítaným zpestřením života, ale s postupujícím časem a prohlubujícím se poznáním člověk zjišťuje negativní vliv podobných snů na svou psychiku a ubíjející nedostatečnost svého přizemního života. V tomto období začne upřednostňovat zcela jiné obrazy, ale psychologická setrvačnost mu do snů dodává nyní už nechtěné obrazy sexu. Ještě silněji podobné obrazy vnímá člověk, který se vydá cestou

pohlavní čistoty, cestou celibátu. Pro takového člověka jsou sexuální sny pokušením, kterému je třeba odolat. Je jasné, že hlavně na počátku této náročné cesty často pokušení podléhá, neboť zažitý vzorec chování nelze mávnutím kouzelného proutku z mysli vymazat.

Další významnou oblastí, z níž nevědomí čerpá sexuální sny, je archetyp Bazální perinatální matrice, kterému je věnována stejnojmenná kapitola v knize „Tajemství řádu nevědomí“. Tento archetyp čerpá a přepracovává prožitky porodu do zákonitých forem a scén, které po zvnitřnění povstávají ke svému snovému životu. Proto se mohou sexuální sny naplněné mimo běžné formy sexu i homosexualitou, sadismem či masochismem, agresivitou, skupinovým sexem, skatologií objevit i v myslích mladých lidí či dětí, kteří nebyli s touto tematikou seznámeni. Je zajímavé, že sexuální obrazy tohoto archetypu jsou podstatně emotivnější než běžný sex denního vědomí a zákonitě jsou uloženy v myslích všech lidí bez rozdílu, ač většinou v latentním stavu.

Pokud máte ve svých snech množství snů se sexuálními symboly či erotikou a sexuální tematikou, pak by měl být takový stav myslí vážným varováním, neboť člověk tak upadá do pudového života a vzdaluje se citové rovině. Samozřejmě sexuolog bude tvrdit něco jiného, neboť honba za extrémními sexuálními zážitky či honba za extrémní sexuální výkonností plní jeho čekárnu a znásobuje jeho zisky. Ale uvědomme si, že život by neměl být pouhým kolbištěm, na němž se utkáme o své sexuální partnery, ale měl by vyzývat podstatně kvalitnější citové a duchovní prožitky, jimiž má člověk naději naplnit ideál lidství.

Dětské sny

Již v počátcích své práce se sny jsem měl to štěstí slyšet množství dětských snů a udělat si vlastní úsudek na toto téma. Kladl jsem si otázku, zda se dětské sny odlišují od snů dospělých. Zpočátku jsem byl šokován, kolik přenesených sexuálních symbolů v dětských snech existuje, ale postupem času jsem pochopil, že tato sexuální symbolika je v dětských duších v latentní formě a má za úkol pomaličku a nenásilně připravovat děti k plynulému přijetí sexuality a vlastního sexuálního života. Jakmile člověk vstoupí do časů dospívání, nahrazuje se sexuální symbolika za různé formy sexuálního sblížení a také za otevřenější sexuální scény. Na otázku odkud se tyto zjevně neprožité zkušenosti berou, jsem našel odpověď o několik let později, když jsem se setkal s knihami profesora Stanislava Grofa a s jeho popisem bazální perinatální matrice. Jakmile plod vnikne děložním hrdlem do porodního kanálu, intenzivní stahy umožňují postupné posouvání plodu porodními cestami. Existencialismus druhé fáze archetypu Bazální perinatální matrice (uzavřená porodní cesta a začínající stahy) je nahrazen bojem o přežití, často se závěrečným prožitkem smrti. Mechanické tlaky stěn porodního kanálu způsobují trýznivou bolest a dušení, navíc při nevhodné poloze pupeční šňůry (obtočení kolem krku, zkrácení v důsledku obtočení kolem jiných tělesných částí, přitlačení ke stěně porodního kanálu apod.) dochází k násobení traumatizujících zážitků. A právě v tomto stádiu porodu přicházejí bohaté sexuální obrazy, včetně agresivních, sadomasochistických či dokonce skatologických (jako důsledek styku plodu s nejrůznějším biologickým materiálem). V třetí fázi archetypu Bazální perinatální matrice se může člověk střídat ztotožňovat s obětí či útočником a dokonce být i nestranným pozorovatelem. Tyto obrazy jsou vtisknuty v duši každého člověka a zákonitě formují jeho duševní vývoj. U drtivé většiny lidí jsou uloženy hluboko v podvědomí a otevřeně nevystupují do vědomého prožívání či do snů. Obrat však nastává v okamžiku, kdy člověk obrátí pozornost do vlastního nitra (například meditací), teprve poté tyto obrazy z podvědomí pomalu vystupují do snů či meditačních prožitků. Důraznější průnik k těmto nevědomým obsahům psyché lze docílit pomocí drog, ale je to postup nanejvýš nebezpečný, neboť člověk neschopný najít tyto obrazy vědomou cestou (pomocí zvnitřnění) není k jejich přijetí a pochopení připravený! Z duchovního hlediska je to asi podobné jako když se žákovi mateřské školy, který neumí číst a psát, bude vysvětlovat větný rozbor.

Dětské sny na rozdíl od dospělých vynikají podstatně bližším vztahem k podvědomým obsahům psyché a tedy i k archetypům. Nejsilněji je v dětské duši zastoupen archetyp Otec – Matka, neboť v jeho scénáři dítě touží nést pečeť Božského dítěte. Pokud se dítě v tomto scénáři pozná, pak nastupuje velice silný archetyp Numinózum, který pak dítě ovlivní na celý život silnou vírou v Boha. Podobně silný je vliv archetypu Vize budoucnosti a minulosti a je pošetilostí dospělých, že nenechávají zejména malé děti bez zábran mluvit o jejich snech a představách. Děti dokáží popisovat obrazy minulých životů (zejména toho posledního) s překvapivou znalostí pojmů a obrazů, které v tomto životě nemohly spatřit. Ale stačí, když je třeba jen jediný dospělý usadí slovy, že je to hloupost, a dětský vnitřní svět se uzavírá před ostatními a po určité době i před samotným dítětem. Neskonalá arogance dospělých tak boří ideální představy zrcadlicích se duší, které ještě nejsou znečištěny obrazy hmotného světa. Najde se jen málo moudrých, kteří nechají dítě o těchto obrazech hovořit. Přitom tyto vnitřní obrazy na rozdíl od pošetilých nadřazeností dospělých dokonale formují dětskou duši. Další archetyp, mocně prožívaný dětmi, je překvapivě archetyp Anima – Animus. Zejména jeho duchovní část (princ a princezna jako duchovní animus a duchovní anima) v návaznosti s archetypy Stín (zlo), Hrdina (vítězící dobro), Moudrý stařec (dobrý čaroděj), Poklad (hodnota duchovní versus materiální), Řízená imaginace (let snícího dítěte, kouzla a nadpřirozená moc). Z tohoto výčtu lze jasně rozpoznat scénář většiny pohádek, které mají podobně pozitivní vliv na správný duševní a duchovní rozvoj dítěte. Ale ve snech dětí se objevují i méně časté archetypy Témata zničení světa, UFO iniciační obřady, Alchymista, Coniunctio, Pozornost a Self.

Je třeba si uvědomit, že dětské sny mají podstatně blíže k Pravdě, než sny dospělých jedinců, proto by mělo být v zájmu dospělých poslouchat dětské sny a snažit se z nich pochopit tu nádherně jednoduchou cestu k poznání. Ne nadarmo Ježíš Kristus říkal:

"Amen, pravím vám, jestliže se neobráíte a nebudete jako děti, nevejete do království nebeského."

Matouš 18/3

Přípravou k přijetí stavu dětské nevinosti může být poslouchání a pochopení dětských snů a fantazií, přestože jejich fantasknost může mnohým činit velké problémy. Dalším zajímavým a podnětným tématem dětských snů je satira světa dospělých, světa těch, kteří ve jménu blaha svých dětí odmítají vše dětské, kteří fantazii neurvale stíhají sněhobílá křídla, kteří v dětských duších rozbíjejí ideální vzor archetypů.

Setkáte-li se s vyprávěním dětí o jejich snech a fantaziích, zůstaňte v klidu, neokřikujte je, nechte je bez zábran mluvit, povzbuzujte je, ale nenuťte a zapisujte jejich prožitky. Děti také mnohem častěji a lépe vyjádří obsah snu kresbou, proto bychom jim měli dát prostor i pro toto názorné vyjádření. Můžete získat cenný materiál pro vlastní duševní a duchovní vývoj, můžete významně pomoci formovat dětskou duši tím nejmoudřejším přítelem a rádcem – nekonečným nevědomím.

Rozdíly mezi ženskými a mužskými sny

Myslím, že nejsou podstatné, ale zcela jistě existují rozdíly, které vyplývají z psychologické podstaty mužů a žen. Protože jsou ženy založeny více citově, jsou jejich sny orientovány právě citovým směrem, podstatně více je v nich preferována rodina a rodinné vazby, zatímco u mužů je přednější úspěch a zisk. V ženských snech je více rozhovorů a oproti mužským jsou blíže duchovní oblasti, naopak v mužských je zase více agresivity a tíživosti, což je zařazuje do pudové oblasti. Ženské sny se odehrávají častěji ve známém a příjemném prostředí, mužské jsou odvážnější a pronikají do méně známého prostředí. Zvířata jsou ve snech žen převážně malá a krotká, ve snech mužů velká a nebezpečná, což symbolizuje chápání pudových obsahů vlastní psyché.

Je samozřejmé, že se podobnými rozdíly nedá vytvořit jasná hranice mezi sny žen a sny mužů. Existují citově založení muži, jejichž sny se více podobají ženskému modelu a naopak existují ženy, kterým jsou vlastní mužské vlastnosti i mužské sny. Proto považují podobné rozdělování a hodnocení snů za ztrátu času. Ovšem pokud nahlédneme na sen z pohledu ženské a mužské složky psyché (anima – animus), pak můžeme poznáním vztahu těchto složek dospět k sjednocení na pudové a později i na citové rovině. O tomto tématu velmi obsáhle hovoří archetyp Anima – Animus.

Jak chápat sny

Prvním a nejdůležitějším krokem by mělo být určení charakteru snu. Je třeba si uvědomit, že sen zde není proto, aby nám ubližoval, ale naopak, aby nám pomáhal na cestě vzhůru, přestože může být bolestný a tragický. Považujme sen jako zprávu od našeho nejlepšího přítele (od nevědomí). Nevědomí nám podouvá pouze takové sny, které nám mohou pomoci na cestě k sebezdokonalování. Sny, které by nám mohly ublížit, zůstávají hluboko pod hranicí denního vědomí a nebudou do vědomí vpuštěny, dokud nebudeme připraveni jejich obsah zdárně zpracovat. O skutečnosti, že nevědomí je náš nejlepší přítel, se přesvědčíte sami, nastoupíte-li cestu do nitra vlastní bytosti.

Sen je nám vždy ku pomoci, ať už v duchovní či materiální sféře. Sen pomáhá v duchovní sféře tak významným způsobem proto, že z lidského pohledu má nevědomí duchovní charakter. Je vlastní snahou nevědomí nás dovést k duchovní pravdě lidské podstaty. Tohoto poznání dosáhne každý člověk, nastoupí-li duchovní cestu nechávajíc marného pachtění se za smyslovými požitky. Nevědomí nerozlišuje materiální a duchovní stejně, jako světec nerozlišuje pozemské a božské. Nevědomí i světec chápou vše jako projeveného Boha, proto nevědomí plní naše přání a pomáhá i v materiálním obohacování. Jen si vzpomeňme, kolik významných vynálezců přiznalo, že k jejich objevům jim významnou měrou přispěl sen.

Kompenzační role snů

Sen kompenzuje či redukuje naše závadné vědomé postoje. Závadných postojů máme tolik, že nevědomí má co dělat, aby nás zásobovalo sny kompenzačního a redukčního charakteru. Zde je třeba si uvědomit, že se nejedná pouze o činy, ale i o pocity a myšlenky. Vše je kompletní náplní naší bytosti, proto vše závadné musí být kompenzováno a vše nadřazené musí být redukováno. Co je závadné? Kdo určí, co se má za závadné, scestné a nadřazené považovat? To dělá ten, kým ve skutečnosti jsme – naše individualita skrytá v hloubi nevědomí pozoruje osobnost (ego vzniklé z naší svobodné vůle) a snaží se osobnosti zahledené do světa pomáhat na cestě k prozření. Tato cesta by byla podstatně jednodušší, kdyby nevědomí mohlo zapomenout na svobodnou vůli člověka a mohlo přestat plnit naše hloupá přání. Nevědomí musí neustále kličkovat mezi protiklady, do kterých jsme svázali naši osobní existenci, a dávat nám, co chceme, a vzápětí nás vyvarovat před tím, co nechceme. Příkladů ve vlastních snech i životech najdete bezpočet.

Výrazové prostředky snů

Sen s námi bude hovořit těmi výrazovými prostředky, které jsme schopni pochopit, ačkoliv se tak občas děje pouze podvědomě. Pro názornost uvedu jeden příklad. Před velkým indickým mudrcem a světce Šrí Ramana Mahárišim bylo velké shromáždění. Tento světec, který dosáhl realizace již ve svých šestnácti letech, byl davem vyzván, aby jednoho z přítomných uvedl do samádhi. Světec odmítal, ale nakonec svolil a jednoho místního rolníka svým božským vyzařováním uvedl do samádhi, do stavu, který je nutný pro poznání pravdy a pro pozdější realizaci. Místní rolník byl udržován v samádhi po celý den a všichni přítomní v napětí očekávali jeho návrat do běžného stavu denního vědomí. Marně očekávali zrod nového moudrého světce. Když se probral a zjistil, kolik je hodin, začal láteřit, že za celý den nic na svém hospodářství neudělal. Přestože zažil jeden z vysokých duchovních stavů, nepochopil z něj nic. „Neházejte perly sviním“, říká jedno staré přísloví. Rolník ve své omezenosti nebyl schopen pochopit tak vysoké stavy a světec to samozřejmě očekával, věděl, že pro rolníka bude lépe žít jeho prostý a poctivý život, aby v jednom z příštích životů byl schopen kráčet duchovními stezkami. Stejně nevědomí nás nepřipravené nebude „bombardovat“ neznámem, ale bude nás pomalu a trpělivě pro přijetí pravdy připravovat

Sny a pravda o nás samých

Sen v plné nahotě ukazuje naši skutečnou tvář. Každý člověk jako lidská osobnost si občas v pyšné přetvářce namlouvá, jak je dobrý, jak je ohleduplný, jak je láskyplný, jak je tolerantní. Nevědomí vidíc nebezpečnou pýchu ukáže zbloudilé osobnosti, jaká ve skutečnosti je. Stud takového člověka zalije, když mu nevědomí ukáže skutečný ubohý stav jeho vědomí. Nebo obráceně, když si člověk vsugeruje, jak je nízký, zlý a nenávidný, nevědomí použije obrácených prostředků a povýší toto scestné myšlení jednotlivce. Ukáže mu vlastnosti, které jsou jeho podstatou a na nichž může stavět. Tato pomoc nevědomí člověka zase zahřeje a bude jej provázet na další cestě životem.

Plnění vytěsněných přání a karmických dluhů ve snech

Dostávám se k tématu, který je stěžejním bodem teorie snu Sigmunda Freuda. Ano, souhlasím s českým rodákem (1856 Příbor), neboť vytěsněných přání je ve snech skutečně požehnaně. Nalezl jsem jich bezpočet i ve svých snech. Je to logické, neboť žijeme ve světě, kde platí **zákon příčiny a následku!** Příčinou je přání – myšlenka – a ta se musí „vybít“ splněním – důsledkem či následkem. Jinak se nemůžeme trvale povznést do stavu bez nechtění, do stavu klidu a míru, do stavu bytí. Nevědomí je neustále obtěžováno našimi častokrát protichůdnými přáními a stále se snaží tato přání plnit, a to i v případě, že jsou uložena hluboko pod prahem uvědomování, kam jsme je vytěsnili ze svého vědomí. Nedávno se mi zdál sen, že jsem vyhrál v nějaké loterii auto. Byl jsem z toho ve snu rozčarován. Po probuzení jsem si uvědomil, že před lety, kdy se mi rozpadalo staré auto, a neměl jsem prostředky na koupi nového, jsem si vroucně přál vyhrát auto. Jenže pár let po přání přišla změna životního stylu a auta jsem se vzdal, nemám ho, nepotřebuji ho a nechci ho. To samozřejmě nevědomí ví. Ovšem v prostoru je napětí mého starého přání a toto napětí se musí splněním vybit. Proto mne nevědomí neotravuje ziskem skutečného auta a přání splní (a rádo) ve snové rovině. Máme obrovské štěstí, že lze takto „umazávat“ tisíce hloupých přání minulosti. Pro současnost mám vzorec pokud možno co nejméně si přát a žít s tím, že život mi dává vše, co potřebuji ke spokojenému životu. Tento vzorec chování se nelíbí spotřební společnosti, která „žije“ z neustále většího chytění lidské populace, proto jsou tyto názory spotřební společnosti odmítány a občas i pronásledovány. Tento vzorec radím i vám, neboť v něm je štěstí svobody a nepopsatelný klid a mír.

S karmickými dluhy je to podobné jako s přáními. Platí zde karmický zákon = zákon zachování energie. Pokud někomu ublížíme činem, cítěním či myšlením, vytvoří tento čin, pocit, myšlenka či duševní stav napětí, které kráčí za námi jako následek, aby se v příhodný okamžik vybil stejným či podobným činem, pocitem, myšlenkou či duševním stavem vůči nám. Karmický dluh se může splácet odplatou, napětími a pocity, zrozením (každé zrození člověka je dobrovolné) či karmickým dědictvím, které jsme přijali jako potomci svých předků. Podmínky našeho života vycházejí z mravních dispozic našich předků. Proto si nestěžujme a snažme se duševně očišťovat a žít v mravnosti, aby naši potomci (nebo my po reinkarnaci) neproklínali naši generaci za nesnesitelný život, který jsme jim způsobili svou nenávisť, sociálními křivdami, materialistickým nazíráním na svět a chtíčem rozdychtěným naší živočišnou přirozeností. Ježíš Kristus ne nadarmo hlásal: „Své dluhy zaplatíš do posledního haléře!“ Tak jako existuje karma osobní, tak existuje karma rodinná, karma měst, karma národa či karma lidstva. Vzpomeňme si na jednotlivce či národy, které v minulosti utlačovali, okupovali, znásilňovali a vyvražďovali, a pak si uvědomíme, co čeká některé osobnosti, pyšná města či hrdé národy v budoucích letech.

Svobodná vůle ve snech

Nevědomí a sny nikdy nepotlačují svobodnou vůli člověka. Na prvním místě všeho stvořeného je zákon příčiny a následku (karmický zákon), který se nedá obejít, nedá se přehlédnout, nedá se ignorovat. Po něm následuje zákon svobodné vůle, který můžeme v určité míře (pokud nejsme ve vleku žití nižší pudové přirozenosti) uplatňovat. Nevědomí jako představitel vyšší božské přirozenosti bude vždy tyto Boží zákony ctít, takže i sny

budou ctít zákon příčiny a následku a zákon svobodné vůle člověka. Je paradoxem a nanejvýš smutnou skutečností, že lidé ve své valné většině jsou ovlivňováni nižší pudovou přirozeností, čímž jsou strháváni pudy a mohou činit svobodná rozhodnutí pouze v rozmezí tlaků živočišných pudů. Svobodné rozhodnutí vlastního osudu leží daleko mimo jejich možnosti, aniž by byli schopni si to uvědomit. Pak jim zbývá smířit se s osudem a výslednou karmu (za činy v minulosti), vyrovnat s příčinou, čímž se vyrovná karmický účet, nebo v horším případě proklínat svůj osud a výsledná karma se stane příčinnou. Takto se neustále zhoršují životní podmínky lidí až ke stavům, že už je nebude možno prožívat v lidském světě. Na tomto je založena moudrost indického lidu, který pokorně přijímá svůj osud a na druhé straně je tímto faktem zatížena hloupá neuváženost mnoha lidí západního světa, kteří proklínají osud jen proto, že nevlastní tolik jako jejich soused, že nevypadají jako filmová hvězda, že se jim nedostalo tolik hmotných darů jako jiným více "šťastným" lidem.

Velké či malé sny?

I zdánlivě malý povrchní sen může mít hloubku skutečného poznání. Příkladů na první pohled bezvýznamných snů, které se nakonec ukázaly jako moudré a plně hlubokého poznání, je mnoho a sami ve své praxi vysvětlování snů jich naleznete bezpočet. Proto nikdy předem své sny nesuďte a vždy pečlivě važte svůj soud nad významností či bezvýznamností. Současná psychologie říká, že je třeba rozeznávat "malé" a "velké" sny, neboť nemají stejnou vypovídající úroveň. Částečně mohu s názory C. G. Junga souhlasit v tom, že "velké" sny pocházejí z kolektivního nevědomí a "malé" sny z osobního nevědomí. Ale stejně jako herec si musí uvědomovat, že není "velkých" a "malých" rolí a hraje to, co je třeba uvědomujíc si skutečnost, že bez malých by neexistovaly ani ty slavné a velké role, tak i nevědomí člení role jednotlivých snů. Občas nejsme schopni pochopit ty "malé" sny a vážíme si "velkých" jen proto, že jim trochu rozumíme, či je bytostně lépe chápeme. Ano, jsou mezi nimi určité rozdíly, ale je třeba se na sny "malé" či "velké" dívat jako na jeden krásný velkolepý film, kde režii má naše nevědomí (osobní i kolektivní), scénář určuje náš vědomý život a hercem všech rolí (ať "malých" či "velkých") jsme pouze my. Ostatní osoby ve snech jsou převážně personifikací našich vlastností a morálních nedostatků, takže i tyto "záporné" role jsou plně naše. Důležité je uvědomit si zásadní dopad snu. Nepochopený sen zůstane převážně malým a zapadne pod práh vědomí jako jedna z mnoha příhod. Podvědomě pochopený sen nás může morálně napravit a my nevíme, co se nám to vlastně stalo a proč jsme se tak zachovali. Vědomě pochopený sen se stane hlubokým zážitkem a způsobí okamžitý vzestup úrovně chápání. Proto je v našem bytostném zájmu vědomě chápat stále více snů.

Noční můry

Noční můry povstanou do snů snad každého člověka, problém ale nastává, když se tyto děsivé sny, z nichž některé mají dokonce hororový podtext, stávají častými a vtravějšími. Vy, kteří máte děsivé noční můry, hrozivé sny, netěšte se po probuzení, že je to pouze sen. Sen, jenž vás tak tížil, je odrazem vašeho nitra. Čím je sen hrozivější, tím úděsnější je obsah vašeho nitra. Hororové sny jsou zrcadlem, v němž můžete vidět sebe samé bez příkras osobnosti, kterou se lidé snaží maskovat své bytostné nedostatky a své nedobré sklony. Mnohokrát jsou lidé zmateni a nejsou schopni se v této neobvyklé situaci vyznat, proto reagují neadekvátně. Největším neštěstím těchto lidí je, když se snaží potlačovat tyto většinou chmurné sny, čímž zvyšují konflikt mezi sebou jako osobností a nevědomím. Takový konflikt může vyústit v poruchy psychického a vzápětí fyzického rázu (nemocí). Cestou, jak se zbavit děsivých snů, je trpělivá práce s nimi, tedy zapisování, výklad a hodnocení. Většinou děsivé sny ztratí svůj neblahý vliv pouhým přečtením a pochopením některých, z pohledu denního vědomí negativních symbolů. Mezi tyto symboly bych na prvním místě jmenoval mrtvolu, která je z pohledu současného člověka odmítaným a negativním symbolem, ale z pohledu nevědomí se jedná o jeden z velice pozitivních symbolů. Jakmile poznáme příčinu svého strachu, zjistíme, že ten tíživý sen je ve skutečnosti pomocí našemu duševnímu a duchovnímu vývoji. Nevědomí nemá jediného důvodu, aby nás strašilo, aby nám bralo chuť do života. Pokud si tento zákon vštípíme do své mysli, pak budeme stále lépe chápat negativní snové obrazy a jejich smysl pro náš duševní a duchovní rozvoj.

Sny jako vzpomínka na vlastní porod

Jakmile se člověk zvnitřní, počnou z jeho nitra vystupovat záhadné obrazy a scény, v nichž se snící plazí pohyblivými chodbami, proniká stěnami, podlahou či stropem, tuší duté stěny, noří se do kanálů, skrývá se před potápěči, kteří se jej snaží chytit, vidí bezhlavé lidi, cítí, jak jej ohrožují a tělo mu drásají různé pily, rotační kotouče, cítí ohromný tlak na hlavu či na tělo, jak vychází ze tmy tunelu na denní světlo. Tyto a ještě další desítky podobných obrazů patří k podvědomým vzpomínkám na vlastní porod. Na tomto poli udělal veliký kus práce český psychiatr žijící v USA Stanislav Grof¹⁰¹, který popsal fenomén bazální perinatální matrice již ve druhé polovině minulého století. Zcela nesporně patří mezi základní archetypy, kterou vedou člověka cestou poznání. Více o tomto tématu viz archetyp Bazální perinatální matrice z knihy Tajemství řádu nevědomí.

Proměna snů na duchovní cestě

Ze somatického (tělesného) hlediska je spánek především vyrovnávajícím činitelem, jenž udržuje lidský organismus ve správné rovnováze a z psychologického hlediska je barometrem duchovních snah, které člověk vyvíjí za bdění. Nejprve se duchovní snahy vtiskují do mysli, aby následně ovlivnily celý lidský organismus. Někteří mystici považují spánek a sny za zdržování na duchovní cestě, ale jakmile adept duchovních výšin probudí své denní vědomí k věcem duchovna, pak se spánek a sen stane jeho spojencem a navíc bude spánek s jasnými sny postupně proměňován v baštu duchovních pouček, výkladů a posléze i duchovního žití. Cílem každého člověka na duchovní cestě je pevné upoutání mystických snah, až se potenciální bdělost stane skutečnou. Pak člověk žije na rozhraní bdění a spánku v okamžiku jedinečné přítomnosti. I běžný člověk zažívá takový okamžik při probuzení, ale žel pro něj je pouze chvilkový a s trvalým žitím ve stavu „jóganindra“, jak jej nazvali a svými životy naplnili indiští mistři duchovních věd, se ve své velikosti nedá srovnávat.

Sny jako protiklad dennímu vědomí

Současná psychologie považuje sen pouze za opětovné vybavování prožitků za bdění, do něhož často vstupuje psychické přepracování. Pokud by to byla pravda, pak bychom stáli na úrovni mechanických strojů a lidská kultura by neměla spisovatele, vynálezce, filozofy, myslitele, neměla by to jediné cenné dědictví, na které může být hrdá. Kdyby byl sen jenom mechanickým odleskem života v hmotné rovině, stal by se člověk pouhým podsvínčetem, jemuž by stačilo naplnit žlab a jednou za čas se pokusit o rozmnožení. Naštěstí tomu tak není. Jakmile se člověk vydá cestou sebepoznání, zjistí, že sen je příjemnou oázou, v níž spočine lidská, světem unavená mysl, poznává, že chce-li porozumět světu, musí především porozumět sám sobě, svému nitru i svým snům. Sny se pro hledajícího člověka stávají mocným nástrojem poznávání sebe samého a v určitých fázích duchovního vývoje dokonce zjistí, že sny mají stejný význam pro život člověka jako prožitky denního vědomí, že ve snech lze karmická napětí tvořit ale i vybíjet. Pro takového člověka mají sny, obrazy hmotného světa, pocity i myšlenky stejnou hodnotu, která je zde pouze proto, aby pomohla zbloudivšímu člověku najít cestu zpět do jednoty Boží.

Sny a dualita

Až do okamžiku realizace mysl člověka přežívá v dualistickém pohledu na svět. Člení celistvou jednotu do různých pojmových kategorií, ať už jsou jimi bytosti či předměty a vyhraňuje se k těmto mentálním projekcím jako subjekt, čímž rozdělí vnímání na „já“ a „vše ostatní“. Po takovém rozdělení se ztotožní pouze s jednou částí jsoucna a právě tuto část nevědomě preferuje (růst ega). Poté ke všemu ostatnímu pociťuje odpor nebo lpění, které jsou podstatou všech fyzických, citových i myšlenkových akcí. Důsledkem těchto akcí vznikají v mysli podmíněné sklony – závislosti, které jsou oproti prvotním podstatně zesílené. Tak se rodí a zesiluje dualita, kterou lidé až do okamžiku realizace žijí. Naprosto stejně pak rozdělují snové dění na subjekt (já) – objekt (vše ostatní). V tomto schématu je pak člověk schopen chápat své sny a snaží se o jejich smysluplný výklad. Jakmile se vydá na duchovní cestu, začne postupně chápat, že ty bytosti ve snech nejsou oddělené, ale že to jsou emanace jeho vlastní mysli, že například symbolizují určitou povahovou vlastnost, s níž by se měl vyrovnat (odpuštění, soucit) a kterou by měl pochopit (dílčí poznání). V této vývojové fázi je výklad snů podstatně jednodušší a také jasnější. Dualita postupně ustupuje jednotě a připravuje pole pro konečnou realizaci, po níž sny stále trvají, ale ztrácejí sílu, kterou kdysi urychlovaly duchovní vývoj.

Sny jako niterný proces

Drtivá většina snářů a knih o snech se snaží rozpoznat obsah snů a jejich význam, zatímco zcela zapomíná na samotnou podstatu snění, na skryté hlubinné procesy, které jsou podstatou lidské existence. Jestliže se naučíme vnímat tu tajemnou část niterných procesů, můžeme vlastními sny a jejich smysluplnými výklady podepírat duchovní cestu, kterou jsme se vydali. Velice významným krokem na cestě k poznání je pochopení snů jako nepřetržitého procesu sebezdonalování, pochopení návaznosti určitých témat, proto je důležité porozumět schématům jednotlivých archetypů. Budete-li používat jakýkoliv snář bez znalosti archetypů, může se vám zpočátku dařit vysvětlovat sny, ale velice brzy poznáte, že k pochopení podstaty snů vám stále cosi schází. To cosi je právě znalost archetypů. Tajemství této skutečnosti poznal již v minulosti Carl Gustav Jung⁹⁶, který jako první přišel s teorií archetypů lidského nevědomí a nabídl svým následovníkům možnost popsat funkci, obsah i podstatu snů. Na podstatu archetypů se nenapojíme a pravdivě ji nepopíšeme přemýšlením nebo plánováním, ale tím, že se spojíme se svým vlastním středem a ztišíme se natolik, abychom objevili individuální slunce uvnitř nás, které nám láskyplně dává život, energii i poznání. Podrobným popisem archetypů se zabývá kniha „Tajemství řádu nevědomí“.

Různý pohled na snové symboly

Nehodlám se na těchto stránkách hlouběji zabývat drtivou většinou nesmyslných snářů, jejichž obsah je vymyšlen či opsán jen za tím účelem, aby známé tváří přinesl finanční zisk. Jak je smutné, když bludy ve jménu

zisku dostávají místo na stránkách tištěných knih a kvalita musí čekat na novou dobu, jejímž bohem nebudou Peníze ale Pravda. Tito lidé jednou poznají svůj hořký omyl, poznají, že za svoji nebetyčnou pýchu budou muset tvrdě zaplatit. Z pohledu karmického splácení dluhů si dokonce dovolím říci, že by si raději před psaním či vydáním smyšleného snáře utrhly ruce, než aby museli v následných životech prožívat karmické následky svých neuvážených sobeckých činů, následky bludů, jimiž se snažili ohlupovat své okolí.

Když si člověk prohlédne množství snářů, zjistí zarážející rozdílnost významů jednotlivých symbolů. Je to způsobeno duchovní vyspělostí autora a jeho možnostmi nahlížet na symboly z vyšší roviny prožívání. Pro výklad jednotlivých symbolů je určující, z které roviny se na symbol díváme. Proto například u symbolu snůh můžeme v chaldejském snáři nalézt: *sněh na horách viděti = dobře znamená*, zatímco v novodobém snáři *sněh = vaše naděje se rozplynou v nic*, nebo v celkem dobrém snáři Hannse Kurtha *je sněh vztahován k potenci, sněhulák k chladnému milenci či milence*, podobně pochopil druhotný význam sněhu Tom Chetwynd v Lexikonu symbolů, když *sněhu přiřadil emocionální chlad a frigidnost*. Skutečný a prvotní význam sněhu je zcela jiný, neboť sněh patří mezi nejčastější snové duchovní symboly. Autor chaldejského snáře byl jistě duchovně orientovaný člověk, proto podvědomě poznal pozitivní význam symbolu. Autor novodobého snáře byl člověk orientovaný do světa, proto podvědomě vnímal, že s rostoucími duchovními aktivitami se hmotné naděje rozplynou v nic. Hanns Kurth i Tom Chetwynd podvědomě vytušili s nabývacími duchovními silami ubývací potenci či chladné milostné vztahy. Tyto všechny významy jsou z určitého pohledu správné, ale jsou pouze druhotné. Jediný prvotní význam je zcela jasný a lze jej poznat pouze v náhledu z duchovní roviny prožívání. Tento prvotní význam je platný pro všechny, zatímco druhotné významy jsou platné jen pro člověka na stejné úrovni (pudové nebo citové). Podobným způsobem lze porovnat úroveň vysvětlení symbolů mnoha autorů různých zavádějících snářů a poznat jejich nízkou kvalitu, která odpovídá jejich morální vyspělosti a duchovní velikosti.

V jedné knize (Annelie Schlobohm – Obrazy našich snů) zabývající se výkladem snů jsem se dočetl: „Výklad, k němuž se snící nedopracuje sám, nýbrž jej pouze přijme, pro něj nepředstavuje trvalou hodnotu.“ Musím se trpce zasmát. Není to celá pravda. Souhlasím jen v tom případě, že budou snícimu podány jako výklad bludy. Mnoho let jsem opravoval různé nepodařené výklady nebo vysvětloval záhadné sny a drtivá většina lidí, kteří vyslechli jiný, ale smysluplný výklad, jej nejenže přijali, ale zároveň je tato pozitivní zkušenost podnítila k trpělivé práci s vlastními obsahy.

Kdysi jsem byl pevně přesvědčen, že jednoznačné symboly jsou v menšině, ale nyní po dokončení této knihy se musím omluvit za svou chybu a přiznat, že jednoznačné symboly jsou v drtivé většině a jejich variabilita závisí pouze na úhlu pohledu. Pak máme možnost vybrat si prvotní a nejdůležitější význam nebo se přehrabovat v desítkách možností druhotných významů, které smysluplný výklad snu často a naprosto zhatí. Nechci tím ovšem říci, že obsah Snáře sebepoznání je neměnné dogma, předpokládám, že významy mnoha symbolů se budou dále vyvíjet, neboť zmapovat jazyk nevědomí není záležitostí jednoho člověka, ani jednoho života. Bude ještě zapotřebí mnoho práce a úsilí, aby byl slovník mezi nevědomím a vědomím dokončen. Jednou, opět ve zlatém věku, se obsahy nevědomí stanou obsahy lidského vědomí a pak budeme moci podobný slovník s úsměvem odložit a žít životy plně v souladu s přírodními a vesmírnými zákony.

Jak pracovat se snářem

Nejdůležitější je stanovit, zda se nejedná o sen některého z archetypů vnitřních kruhů nevědomí, neboť ten povyšuje sen na jednolitý proces, v němž je vývoj člověka a jeho vědomí vymezen postupným chápáním procesu archetypu, do kterého lze sen zařadit. Na základě znalosti tohoto procesu lze lépe vyložit sen, předpovídat následné sny a dokonce podstatně urychlit vývojový proces. Z vlastní praxe mohu říci, že u znalých lidí se závoje nevědomosti trhají podstatně razantněji a člověk kráčí několikanásobně rychleji k poznání. Jakmile člověk zařadí sen do určitého archetypu, nalezne místo snu ve schématu tohoto archetypu a zkontroluje předchozí stupně, zda jimi prošel ve své snové praxi, nebo zda je plně chápe, neboť nevědomí nebude znalého člověka obtěžovat zbytečnými sny a bude se snažit jeho cestu k poznání co možná nejvíce urychlit. Cestování schématem jednotlivých archetypů není plynulé a často dochází ke zpětnému kroku, když jakoby z nepochopitelných důvodů nevědomí zařadí typ snu, který jsme již v obměněné verzi prožili. Jestliže chceme ve svých snech odhalit probíhající proces v některém z archetypů, musíme zaznamenávat velké množství snů a z nich poté příslušnou sérii vyčlenit. Výklad série snů je podstatně jasnější než jednotlivý, byť třeba archetypický sen. Můžete se zmýlit ve výkladu některého symbolu, možná i ve výkladu některého snu, ale v poznání procesu se zmýlit nemůžete, protože jeden sen doplňuje druhý a třetí vyplývá z druhého i prvního a to vše ústí ve čtvrtý a pátý sen. Vzájemné vazby podobných snů jsou nezaměnitelné.

Když jsme sen zařadili do některého z archetypů vnitřních kruhů nevědomí nebo mu častěji přiřkli roli průvodce čtyř nejběžnějších archetypů Kruhu Střetnutí s nevědomím (Otec – Matka, Puer – Kora, Persona a Individualita), vyhledáme všechny symboly snu ve snáři, vypíšeme si je a pokusíme se je dát dohromady jako příběh. Ve vysvětlení se snažíme zaujímat nezávislé stanovisko, jako bychom vysvětlovali sen cizího člověka. Pokud se nám nepodaří toto stanovisko pevně zaujmout, pak hrozí nebezpečí, že si člověk, vykládající vlastní sen, bude z mnoha možností vybírat tu pro své ego nejpříjemnější, bude vyzdvihovat nepodstatné a potlačovat různá

varování, která mu sny přinášejí. Je zákonité, že se člověk nestane ze dne na den dokonalým vykladačem snů, ale samotná praxe výkladů mu umožní hlouběji pronikat do vlastního podvědomí a objevovat tajemná zákoutí vlastní psyché. Již samotná snaha pochopit obrazy vyvstávající z nitra přináší podstatně bohatší snovou tematiku a podstatně širší výběr všech archetypů. Často k dobrému výkladu pomáhá určit stěžejní symbol snu, kolem něhož se vše ostatní točí a který je ostatními symboly podpírán.

Ještě se dotknu otázky, jak lépe zpracovávat sny, jestli sám nebo v kolektivu. Na tuto otázku neexistuje jednoznačná odpověď, neboť nejednoznačné jsou úrovně snů i jedinců v kolektivu, který sen kolektivně hodnotí. Pokud například sen patří do některého archetypu či dokonce má duchovní povahu, pak by měl být slyšen a hodnocen pouze lidmi, kteří nebudou tuto skutečnost zsměšňovat, pohrdat jí či na ni z nevědomosti útočit, neboť tímto aktem se významná skutečnost, která vyplývá ze samotného snu, ve vědomí snícího rozplyne jako nepodstatná. Shrnu-li to, pak by si měl každý člověk vybírat skupinu lidí ke skupinovému výkladu přibližně na svoji morální a duchovní úrovni, a pokud si není jistý, pak by takový sen či jinou vnitřní zkušenost neměl před druhými reprodukovat. Výjimkou jsou pouze ti jedinci, kteří podobné prožitky znají a dokáží je pochopit. V této oblasti by si měl každý rovného nebo moudřejšího hledat. Ze skupinových výkladů, které ale neodsuzuji, nejsem nijak nadšen. Pokud zde neexistuje jasná dominantní a moudrá síla vedoucího skupiny či terapeuta, pak celá diskuze přechází v chaos, který pak zůstává i v myslích lidí, kteří se o výklad pokoušeli. Často významnou roli hraje ego a touha prosadit svůj názor bez ohledu na jeho kvalitu. Ze všech vyřčených důvodů raději upřednostňuji osobní výklad nebo radu od jednoho chápavého člověka.

A

A (písmeno)

- ukazuje na počátek podnikání či nové životní etapy

Abatyše

- řídicí prvek animy, když se snící v pokoře vzdává svého ega
- pro muže nutnost uvědomění si své ženské části duše, která v této chvíli dosahuje vrcholu pro budoucí nutnou pokoru
- již při podvědomém přijetí tohoto symbolu nastává v životě dosti významná změna

Abeceda

- tak jako vše má počátek, tak má i svůj konec
- kromě konce a počátku nám abeceda napovídá i plánovaný a přesný průběh, který bude zárukou úspěchu

Abnormalita (velikost, klid, hluk apod.)

- podstatně zesiluje přiřazený snový symbol
- abnormální velikost se převážně týká lidí, tělesných částí, zvířat a vajec (viz jednotlivé symboly)
- abnormální klid nám ukazuje význam ztišení mysli pro zdárný psychický a duchovní vývoj: cestou k zažívání abnormálního klidu a míru ve snech a později i v denní skutečnosti je pravidelné meditační úsilí
- abnormální hluk, provoz, ruch je vážným varováním, neboť právě tyto vjemy vedou k psychické nevyrovnanosti, k stresům a jsou kořenem budoucí nemoci nejen psychického charakteru

Abrahám

- Abraháma zdobila mírumilovnost, nezištnost a nezlomná důvěra v Boha; je ctěn židy, Araby, západními národy a dokonce i Slovany, proto je významným duchovním faktorem a přítomnost „otce národů“ ve snech je významným životním předělem a ukazatelem nové cesty
- Abrahámovo lúno je synonymem nebe

Absolutní

- buddhisté jsou přesvědčeni, že pravá, absolutní, realita leží mimo hmotný svět ve stavu bez formy (tvaru) a času; oba aspekty, tedy buddhistické absolutno (beztvará prázdnota*³¹ a bezčasovost) a materialistická realita hmotného světa se bytostně dotýkají lidské existence
- objevení se specifikace „absolutní“ (např. svoboda, klid, ticho, jednota) ve snech napovídá o přiblížení se chápání buddhistického absolutna.

Abstinence, abstinent

- nepožívání alkoholu (či drog) z denního vědomí přechází do podvědomí (trvá i roky po započetí abstinence)
- viděti: pro konzumenta alkoholických nápojů (či drog) upozornění na jinou alternativu životního stylu nebo i varování před zdravotními následky nadměrného požívání alkoholu jakékoliv formy s ukázkou budoucí abstinence
- býtí abstinentem: živější prožitek vlastního stavu bez oblužování návykovými látkami jakéhokoliv druhu po čase přináší schopnost vědomého řízení snů

Absurdita, absurdní

- objeví-li se sen plný bizarních a absurdních obrazů, pak se může jednat o archetyp Bazální perinatální matrice a zejména jeho druhou část, kdy se pomocí „šílených“ vizí připomíná nesmyslnost lidské existence a snoubí se s představami nesmyslné frašky světa; tento snový prožitek je třeba pochopit, neboť by mohl vytvářet nepříjemné psychické bloky (více o tomto tématu viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- podobná absurdita může vyvěrat z mytologických témat uložených hluboko v lidské psyché; i zde je třeba nalézt podobnost s mytologií a snažit se rozkrýt význam snových obrazů
- při skutečně hluboké transformaci vzpomínek se dříve zcela normálně viděné věci a vztahy z dnešního pohledu stávají jinými, občas s nádechem grotesknosti a absurdity

Adam

- prvotní symbol lidství a člověka, který je předurčen k pádu do strastí běžného lidského života, přestože může být i symbolem současné morální bezúhonnosti
- ve snech se může objevit také jako pobídka k návratu k absolutní mravní čistotě a božským prožitkům

Admirál, admirálita

- vidět: ukazuje možnost řídicího prvku vojenské oblasti a vysoké disciplíny
- admirál má zcela zřejmý vztah k lodím na vodě i pod ní, a tedy z hlediska nevědomí k podprahovým skutečnostem nitra (však pouze ke zlomku, stejně jako zlomek podvodního světa je objeven lidmi)
- být jím: naděje objevovat díky vysoké disciplíně tajemná zákoutí vnitřních procesů

Adopce, adoptovat

- býti adoptován: bude za vámi stát mocný ochránce
- vidět adopci: nastává pro vás doba směřování úsilí ve světě k všeobjímající lásce
- adoptovat: Kristova všeobjímající láska nachází odezvu v srdci

Adresa, adresát

- vidět vlastní: upozornění na nutnost sebereflexe, na nutnost zvnitřnění, na nutnost návratu k snovému domu, což je návrat k sobě – k celistvému člověku
- vidět cizí: upozornění na vstup cizího člověka do života
- adresy minulé: je načase vrátit se k neukončeným a nedořešeným událostem minulosti a nalézt odpuštění

Advokát, advokátka

- je synonymem ztrát, proher, zmaru a beznaděje
- pozor na jazyk, který je připraven vždy říci jen to, co se mu hodí, a jen pro svůj zisk
- advokát (advokátka) chudých: svědomí se pohnulo a mělo by směřovat k odčinění chyb minulosti

Afrika

- ve spojitosti se zvířectvem nebo mytologickými postavami (např. Bůh Ešu – kejklíč*⁷⁰ a šprýmař) jsou důležité pouze vlastnosti k nim se vztahující, neboť právě ty mají za úkol otevřít oči zahleděné do živočišnosti a „řádu“ materiálního světa
- mapa Afriky: ukazuje na neobvyklé plány zavánějící exotikou či velkým rizikem
- v koloniální době nadvlády Evropanů: zdůrazňuje potřebu opustit mocenské ambice nebo i jen diktátorské manýry ega používané ve vztazích k vlastnímu okolí
- mohou to být vize událostí minulých či budoucích (více v archetypu Vize budoucnosti a minulosti)

Agent

- pojišťovací: předzvěst škody a ztráty
- výzvědné služby: závažné události ve světě, ale i konflikty a různice v osobním životě
- stát se agentem policie: slabá vůle se podřídí mocenskému tlaku okolí a snící jde snazší cestou menšího odporu do větších závislostí
- odmítnout spolupráci: odvaha a vědomí svobody překonají mnoho těžkostí
- výzvědný, špion: viz špion

Agregát

- je vůlí na poli emočních zátěží minulosti, je třeba rozeznat, kam je energie agregátu směřována
- umístěný v nemocnici: pomáhá snícím v překonávání citových problémů, aniž by přímo ve snu měl spojitost se snícím

Agrese, agresivita, agresor

- na povrch vyplouvají kdysi potlačené agresivní sklony, aby mohly být transformovány a pochopeny
- napomáhá opuštění zažitých vzorců chování ve starém prostředí (buď rodinném, nebo společenském)
- agrese je v mnohém společná se sexualitou, homosexualitou*⁴⁸, sadismem a masochismem, agrese velice často přechází v sexuální útok, jehož význam podrobně vysvětluje archetyp Anima – Animus
- agrese skrývá strach před sebou samým, strach před odkrytím skutečných vlastností osobnosti, agresivní vlastnosti má člověk s pocity méněcennosti
- agresivní předměty či postavy (např. potápěči, stvůry, vrata, zdi, lana, vrtačky, pily, lisy, mučící nástroje, auta) mohou mít spojení s archetypem Bazální perinatální matrice a jeho druhou a třetí fází; předměty asociují průběh porodu a části těla rodící matky či ruce s nástroji porodníků

- agresivita je nedílnou součástí archetypů Hrdina, Stín a Témata zničení světa
- duchovní vývoj člověka kráčí od prvotního opětování agrese (oko za oko, zub za zub) přes úniky z dosahu agrese k indiferentnímu vidění agrese, aby poté mohla být agrese, ač na vlastní osobě, absorbována soucitem a odpuštěním (jako Kristus na kříži)

Achát

- s charakteristickým okem: hmotný zisk
- černý, bez oka: problémy a ztráty

Akcie, akcionář

- jen prodej či likvidace akcií přinese štěstí do budoucnosti
- nákup, vlastnictví i pouhé spatření akcií přináší starosti a trápení

Akné

- mít: nevědomí snižuje uměle vyvyšovanou osobnost snícího, což následně vede k trpělivé práci a zisku
- vidět na druhých: jiným lidem nahlédneme pod pokličku pracně budované osobnosti (ega)

Akrobat, akrobacie

- je na čase přestat se zabývat přemýšlením, kalkulováním, chytračením a vypočítavostí, je na čase soustředit se jako akrobat při svém vrcholném čísle, tedy soustředit se na splnění jediného úkolu a neplýtvat silami na mnoho věcí najednou
- letecká akrobacie (vidět i provádět): je na čase přestat se zabývat přemýšlením, kalkulováním, chytračením a vypočítavostí, je na čase soustředit se na splnění jediného úkolu a neplýtvat silami na mnoho věcí najednou

Akt

- pohlavní: pád do pudového prožívání; další podrobnosti viz soulož
- umělecký: hledání obrazu pudové animy (více o tomto tématu v archetypu Anima – Animus), či touha oprostít ženskou stránku duše od vtírající se osobnosti (ega)
- pornografický: pokud není přeneseným obrazem z denního vědomí, pak se jedná o emoční vyústění třetí části předporodního zážitku (více v archetypu Bazální perinatální matrice)

Akumulátor

- je synonymem vnitřního zdroje energie
- nalézt: opustí-li člověk v denním životě neužitečnou činnost, pak bude nalézat vnitřní energii ve snovém obrazu akumulátoru
- ztratit: ztráta vnitřní energie, dochází k ní většinou po hádkách a marnotratné činnosti v denním životě

Akvárium

- na symbolu akvária lze snadno vyzorovat snahu člověka o sebezdokonalování; při dobrém postupu se ve snových obrazech kdysi prázdné či poloprázdné akvárium začne naplňovat rybičkami a čistit, aby poté snící člověk rybičky zachraňoval a pomáhal jim; velké množství rybiček je posléze doplňováno obrazy líhnutí nové generace a obojživelníky (krokodýl, žába a podobně), což dokladuje budoucí možnost proměny snícího
- bez rybiček a vodních živočichů: prázdnota a beznaděj života
- plné rybiček a vodních živočichů: naděje a možnost vzestupu
- plavat v něm: kruté omezení v následném období
- mořské: pokud je velké, znamená významný průnik do neznámých oblastí nevědomí, pokud je malé, pak nese význam běžného akvária
- čistit: velice významná práce na vlastním sebezdokonalování, práce na odstranění vlády ega

Alabastr

- symbol čistoty a z ní vyplývajícího štěstí

Albín (zvíře)

- výjimečnost, před kterou je třeba mít se na pozoru

Alegorie

- snové obrazy jsou plné alegorií, zejména pak archetypy Bazální perinatální matrice, Poklad, Anima – Animus, Coniunctio

- nevědomí může do různých alegorií zahalovat i mystické a duchovní myšlenky, někdy i vnitřní procesy

Alej

- jít po cestě v aleji: naděje a velká radost
- cesta alejí je synonymem životní cesty

Alergie

- je synonymem strachu, odmítání či popírání (může se týkat jak hodnot a principů, tak i jedinců, kteří tyto hodnoty či principy v mysli snícího představují)
- alergie na pyl může mít dva docela rozdílné výklady: buď je u některých žen spojena se strachem z těhotenství (v tomto výkladu jsou pylová zrnka synonymem spermií), nebo ji prožívají ti, kteří nejsou přístupni duchovním myšlenkám nebo je kategoricky odmítají či popírají
- alergie zmizí, jakmile se usmíříme sami se sebou i se světem kolem nás; usmíření musí ale projít z mysli do srdce (od vnějších slov do nitra), jinak může alergie přetrvávat i mnoho let

Alfa (písmeno řecké abecedy)

- stejně jako písmeno „A“ ukazuje na počátek podnikání či nové životní etapy

Alfa (složka radioaktivního záření)

- vyvarujte se předmětu, který ve snu nese záření alfa

Alchymie, alchymista

- „Alchymistické nebe“⁴²: nejčastěji je symbolizované černou hladinou, na níž snící v alegorii hvězdného nebe spatří vlastní vnitřní svět
- další podrobnosti viz archetyp Alchymista

Alibi

- je důležité rozeznat, za jakým účelem bylo alibi ve snu poskytnuto nebo obdrženo

Alimenty

- nevědomí upozorňuje na budoucí dlouhodobý závazek, který nemusí mít s placením výživného nic společného; pokud snový závazek (jak placení tak i příjem) snící dobrovolně a s porozuměním druhé strany akceptuje, pak si vytváří velice dobré podmínky pro budoucí životní vztahy; jestliže je tomu naopak, pak nebude schopen uspokojivě urovnat vlastní záležitosti a vztahy s okolím

Alkohol (vyjma vína)

- je třeba si uvědomit, že alkohol škodí duši, přestože někdy může prospívat tělu; nevědomí je na straně duše, a proto bude vést člověka k abstinenci, ale zároveň i k toleranci lidí požívajících alkoholické nápoje, neboť nenávisť k alkoholu je dokladem vnitřní, byť netušené závislosti
- na stole: pokušení
- vidět: zkouška nevědomí, zda podlehneme touze po vzrušení, opojení a extázi
- čaj s alkoholem (např. rumem): netrpělivost vede do závislosti, od duchovního k tělesnému a smyslnému
- pít: upřednostňování tělesných požitků před duševním zdravím a duchovní čistotou
- odmítnout: nastoupení správné cesty sebezdokonalování, odmítání by mělo vést k podvědomé abstinenci ve snovém životě

Almužna

- snovní žebráci mají za úkol přivést snícího k soucitu, toleranci a k snaze pomáhat bližním
- brát almužnu: ponížení; snící by se měl nad sebou zamyslet a rázně přehodnotit žebříček hodnot, pro něž žije; je třeba zamyslet se nad mocí, kterou nastolily peníze ve vašem životě
- odmítnout: zdravá hrdost nastartuje přehodnocení žebříčku hodnot
- dávat s povýšeneckým přehlížením: brzké životní zkušenosti srazí vaši pýchu
- dávat se soucitem: štěstí a radost

Alpy

- být v nich za tmy: nastává významná duchovní krize
- běžné jevy (třeba lanovky, rolby apod.) jedou obráceně: jdete špatnou cestou, je třeba zamyslet se nad svou současnou rolí v životě a přijmout rozhodná opatření
- pobývat v nich: pevné zdraví, radost a štěstí

- stoupat na jeden z alpských vrcholů: oproštění se od světských záležitostí a směřování ke skutečným hodnotám duše a ke sjednocení
- východ či západ slunce: touha po božském prožitku
- upravovat sjezdovky či cesty: vyrovnávání cest ke šťastné budoucnosti

Altán

- co je uvnitř altánu, to vstoupí do života
- možnost milostného dobrodružství

Altruismus

- je opakem egoistického jednání, proto je pro duchovní postup vždy vítaným snovým symbolem, který likviduje mravní nedostatky nejen ve snovém prostředí

Amazonka (žena)

- v nevědomí představuje přesilu ženské složky psýché (viz archetyp Anima – Animus a viz archetyp Hrdina)

Ambrózie

- má prakticky shodný význam jako viz nektar

Ambulance

- je významnou pomocí pudovým personifikacím, jimž napomáhá na cestě vzhůru, na cestě k citovým prožitkům

Amerika

- ve spojitosti se zvířectvem nebo mytologickými postavami (např. Quetzalcoatl*³⁹, Tlaloc, chřestýš, zajíc apod.) jsou důležité pouze vlastnosti k nim se vztahující, neboť právě ty mají za úkol otevřít oči zahleděné do živočišnosti a „řádu“ materiálního světa
- severní: symbol materiálního bohatství, ale zároveň duchovního nedostatku

Amfiteátr

- děj odehrávající se v amfiteátru odpovídá současnému stavu mysli snícího
- kamenný: je velice důležitým snovým symbolem pro další vývoj, neboť byl vytvořen minulými myšlenkami, city a činy snícího; to, co se děje uvnitř amfiteátru, je alegorií života

Amfora

- jako dutá nádoba s oblým tvarem může představovat ženskou přirozenost, jinak záleží spíše na obsahu

Amnestie

- dostat: naděje pro budoucnost, ale pouze s jinou náplní vědomí
- dát či ji pro druhé vyprosit: významná snaha o změnu současného neradostného stavu

Amok

- viz zuřivost
- člověk postižený amokem: viz zuřivec

Amor

- představuje závažný zásah osudu do lidského života v možnostech milostných dobrodružství
- nedbat Amorova šípu ve vlastním těle, nebo jsou šípy neškodné: snící se ubrání nutkáním k milostným avantýrám

Amputace

- jsou většinou tzv. kastrální sny, kdy se spojuje strach i touha, což signalizuje závažný rozpor mezi mužskou a ženskou stránkou (více o tomto v archetypu Anima – Animus)

Ananas

- jíst: přijde pozvání k návštěvě
- vidět či kupovat: touha po veselí a dobré náladě

Anarchie, anarchista

- tíživá budoucnost plná nejistot se nemusí týkat jen osobního života, ale někdy i života společnosti
- varování před zničujícím a nešťastným způsobem života bez řádu a kázně, varování před případným morálním pádem do pudového prožívání

Anděl

- vidět: pro nemocného zdraví, pro zdravého štěstí a radost
- mluvit s andělem: oznámení velice významné události
- být: bez ohledu na sebe poskytnete svoji pomoc druhým lidem
- temný, padlý anděl: utajená část se z nitra dostává na povrch osobnosti

Androgyn, androgynos

- viz hermafrodit

Angličan, angličtina, Anglie

- anglické řízení vozidla (vpravo): situace se zkomplikuje a budete muset k řešenému problému přistoupit zcela netradičně
- hovořit anglicky: lehce se přizpůsobíte změnám, zlepšení finanční situace
- slyšet angličtinu a rozumět: porozumíte cizím problémům
- slyšet angličtinu a nerozumět: budete mít problémy v komunikaci s okolím
- v Anglii pobývat: tíhnete ke konzervatismu

Angrešt

- jako každý pěstěný plod je v nevědomí výsledkem vlastní snahy
- trhat či jíst: i v negativních zážitcích objevíte sladkou odměnu za svou trpělivost

Anima – animus

- viz archetyp Anima – Animus

Anonym

- viz dopis

Antarktida

- je nejbližším připodobněním duchovního světa, v němž neexistují vůně a barvy ztrácejí smysl, je to svět, v němž nepotřebujeme žádných snových věcí, v němž ztrácejí význam i všechny citové prožitky, neboť bílá duchovní čistota se stává jedinou náplní panenského vědomí

Anténa

- kontrolovat, opravovat, stavět: přinese výrazné zlepšení komunikace snícího s příbuznými a známými
- vidět zničenou: budoucí problémy v komunikaci s bližními
- instalovat anténní zesilovač: lepší životní rozhled a mnohem větší dosah vlastních myšlenek a slov
- mnoho antén: v příštích letech se stanete veřejně činnými

Aparatura (zvuková)

- vidět (mikrofony, zesilovače, reproduktory apod.): naskytne se možnost hovořit („hovořit“ třeba i hudbou) k lidem pomocí sdělovacích prostředků
- pracovat s ní: budete hovořit k lidem pomocí sdělovacích prostředků

Apokalypsa

- každá apokalypsa má vždy dva rozměry: jeden vnitřní, týkající se duchovního vzestupu, a jeden vnější, týkající se vnějšího světa, a tím i všeho lidstva (více o tomto v archetypu Vize budoucnosti a minulosti)
- hromadný apokalyptický útek dobytka představuje zásadní přelom, od této doby bude snící podstatně snadněji pracovat s oslabenými pudy ve formě jednotlivých zvířat či menších stád
- apokalyptický oheň, apokalyptická bouře: likvidace starého světového názoru (viz archetyp Témata zničení světa) nebo obraz budoucích událostí ve světě (viz archetyp Vize budoucnosti a minulosti)
- apokalyptický déšť i s následnou potopou: vzednutí citové složky snícího je tak silné, že se v prožívání posune do duchovní sféry a citová sféra nebude mít pro snícího lákadel, aby v ní přetrval; rychlý přerod v duchovního člověka, který se pak s proměněným vědomím*¹⁶ vrací zpět do hmotného světa (takový přerod je zárukou, že snící nebude zlákan citovými prožitky a už vůbec nebude lákán prožitky smyslnými)

- apokalyptická propast (hlubina): někdy se ve snech může objevit i taková propast, že dno není vidět a její šíře jako by pohlcovala celý svět, nevědomí tak snícimu naznačuje neradostný osud lidstva, které ve svém bezbřehém egoismu ničí planetu Zemi

Aport (výcvik psa)

- významná snaha o ovládnutí vlastní nižší přirozenosti

Apoštol

- apoštol na orloji: je významným symbolem vnitřního života
- vidět apoštola: doklad kvalitního zvnitřnění a nalezení niterných obsahů psyché; starost o bližní se stane významnou náplní života

Apoteóza

- apoteóza*²³ je velice významným vnitřním symbolem, který se objevuje u každého člověka na cestě sebezdokonalování; další podrobnosti viz **archetyp Poklad**

Arcibiskup

- jako duchovní autorita přináší pro člověka křesťanského světa požehnání a štěstí

Archa

- Noemova: viz Noemova archa

Archiv

- ztráta

Arktida

- viz Antarktida

Armáda

- vlastní země: i vzpomínky na armádu mají další význam a důvod, proč se právě nyní objevují ve snech; většinou je to pobídka k vnitřní disciplíně, nebo k nalezení odvahy před důležitým životním krokem
- spřátelená: často ukazuje na nedostatky v chování a myšlení (např. pýcha, nedostatek pokory), ale také přináší významného pomocníka v kladných vlastnostech (například vůle, vytrvalost)
- okupační: bylo by vhodné opustit staré myšlení a s novou náplní vědomí se vydat na dobrodružnou cestu nevědomím; většinou se snaží znepříjemnit snícimu pobyt v určité oblasti, nebo se jej odtud dokonce pokouší vyhnat, čímž naplňuje podstatu archetypu Témata zničení světa
- snové obrazy armád mohou patřit i mezi vize budoucnosti a minulosti (viz archetyp Vize budoucnosti a minulosti)

Arogance

- jednáme, vidíme či cítíme nepřijemné arogantní chování tehdy, když se potřebujeme této vlastnosti zbavit; vítězství nad arogancí vlastního chování nastane, když ji ve snu dokážeme snášet; to není slabost, ale triumf tolerance, ze které se rodí poznání a soucit

Aroma

- vína: je synonymem vůně duchovního člověka
- další podrobnosti viz vůně

Artista

- je na čase nezabývat se přemýšlením, kalkulováním, chytračením a vypočítavostí, je na čase soustředit se jako artista při svém vrcholném čísle, tedy soustředit se na splnění jediného úkolu a neplýtvat silami na mnoho věcí najednou

Asfalt

- silnice s asfaltovým povrchem: snazší cesta, ale pozor, kam vede
- vidět stroj na asfaltování při práci: velice významná pomoc na cestě životem, ale s otázkou – „kam vede?“

Asimilace

- vztahuje se k archetypu UFO iniciační obřady

Asketa

- nesmí se jednat o tzv. „tělesného“ asketu, který se oddává sebetřýznění, neboť tito lidé často propadají do daleko horších životních podmínek, než jsou jim v současném životě k dispozici; pokud se podobný asketa ve snech objeví, pak je to pro snícího varováním před zbytečným trestáním a sebetřýzněním
- pozitivní je když se asketa vzdává citového života či myšlenek na svět ve prospěch vyšších ideálů; být takovým asketou znamená, že duchovní hodnoty jasně převyšují světské; pokud člověk podobného asketu vidí, pak mu nevědomí ukazuje různé možnosti existence v současném těle, neboť snícího přestal „bavit svět“, tuší uvnitř vlastního bytí vyšší ideály a vzápětí se je snaží naplnit
- vyznávající pohlavní zdrženlivost: viz celibát

Askeze

- pokud je cílem askeze potlačování světských sklonnů, vášní, emočních vzruchů a pudových myšlenek, pak jsou tyto obrazy, ať už jsou viděné nebo prožívané, potvrzením bezpečné duchovní cesty
- pokud nejsou za askezi patrné vyšší duchovní cíle, pak by tyto obrazy vnější askeze bez obsahu měly být varováním před duchovním pádem

Astma (záducha)

- nejčastěji je znakem tvrdého materialistického náhledu a neschopnosti přijímat duchovní obsahy
- mít: to, co ostatním připadá lehké a snadno řešitelné bude snícímú činit obtížné
- vidět u druhých: budete moci egoisticky využít slabosti druhých, nebo soucitně slabším jedincům pomoci

Astrologie, astrolog

- pokud zobrazuje vnitřní stav psýché nebo je důsledkem mystických změn, pak vidění či zabývání se snovou astrologií symbolizuje netradiční, ale úspěšný přístup k řešení životních problémů
- zabývající se horoskopy: velice negativní, protože možnost niterného rozvoje je zaměněna za bezobsažnou zábavu

Astronaut

- viz kosmonaut

Ateismus

- viděný: buď je varováním před negativním mravním vývojem, nebo, zejména ve vyšší fázi duchovního vývoje, učí snícího toleranci s těmito nešťastnými lidmi, kteří si nevědomě vystavili psychologické bariéry proti vyšším kvalitám bytí
- prožívaný: pokud je stejný stav i náplní denního vědomí, pak se blíží okamžik zlomu, v němž ateista překročí hranici vedoucí k jiným světonázorům a otevře své vědomí vyšším kvalitám světa; pak má možnost správně se rozhodnout na základě tušených vnitřních dispozic

Atentát

- atentát ukončuje určitou etapu života (bližší určení etapy je patrné z ostatních snových symbolů); je zcela jistě kladným prvkem pro budoucí život snícího, pokud ovšem není snící strůjcem atentátu
- uskutečnit: viz zabít

Atlas

- světa: podobný význam jako viz glóbus
- další viz mapa

Atlet, atletika

- rytmika sportu má vztah k sexualitě

Atomová energie

- jaderný reaktor: umožňuje přetransformovat vlastnosti, závislosti, pocity a někdy i činy, což se dá považovat za rozpad klasického vnímání lidského světa a směřování do světa duchovního, proto je dobré, pokud princip reaktoru ve snu známe, a dokážeme jej ovládat, neboť tím nám nevědomí vystavuje propustku na duchovní rovinu vědomí

Atrapa

- iluzornost

Audience

- výrazné zlepšení životní situace (nemusí se jednat o materiální zlepšení), většinou se vztahuje k směřování vlastní existence k duchovním hodnotám (více viz archetyp Self)

Aura

- zatímco jedinci, kteří vidí auru v denním vědomí, jsou velice vzácní, vnímání aury ve snech je podstatně častější (zrakem, čichem, hmatem, jen výjimečně sluchem a chutí, a zejména mimosmyslovým vnímáním)
- snové vnímání aury může člověku přinést absolutně pravdivé informace o druhých lidech i o sobě samém, neboť v bytostném vyzařování nelze nic skrýt; černá, tmavé odstíny hnědých a rudých barev vyjadřují bytostné zlo a naopak světle modrá, přecházející ve zlatou zář a nakonec v bílé neoslňivé světlo patří dobrým lidem, světcům a božským bytostem

Austrálie

- pro Evropany symbolizuje (podobně jako obyvatelé Austrálie) něco obráceného, tedy opačně vnímaného (opačná polokoule)
- může znamenat radu, aby snící něco otočil
- někdy symbolizuje radikální změnu v životě
- australští domorodci – k významu Austrálie je potřeba ještě přihlédnout k symbolu viz domorodec

Aut, zámezi

- symbolizuje nechtěný stav (zámezi) ve vztahu k chtěnému stavu (hrací plocha)
- vše, co je dlouhodobě v zámezi, se pro snícího stává vytěsněnou záležitostí

Auto

- symbolizuje urychlení životní cesty; pokud jej řídíme sami, máme vlastní záležitosti pevně v rukou, pokud řídí někdo jiný, pak jsme ve vleku událostí, osob či vlastností (závislostí)
- řidič a vše kolem řízení auta: viz řídit nebo viz řidič
- nové: na novou cestu s novými myšlenkami
- čistit, mýt: snaha snícího očistit mysl od závadných myšlenek pro snadnější a příjemnější životní cestu
- auto vjíždějící do garáže: přímé znázornění soulože nebo sexuálního vztahu snícího; další viz garáž
- zámek auta nebo klíč od auta: kromě méně častého sexuálního významu má spíše informativní význam, tedy zda snící je nebo není schopen pokračovat v sebezdokonalování na životní cestě
- stěrač auta: za deště odstraňuje přebytečné emoce z výhledu snícího; podstatně důležitější je symbol deště – viz dešť
- zamykat: distancujete se od další cesty, od snahy po sebezdokonalování
- výstražné světlo na autě: nejčastěji patří egu a touze po zviditelnění
- stopovat (autostop): je snahou snícího urychlit vlastní životní cestu, přestože nemá potřebnou náplň mysli a své záležitosti nemá pevně v rukou
- nákladní: hmotný zisk; další podrobnosti viz nákladní auto
- nevolnost při jízdě autem: duchovní postup či proces sebezdokonalování je příliš rychlý a snící ztrácí kontrolu, nevědomí se snaží o to, aby snící opět převzal nad procesem kontrolu
- couvat: je třeba připomenout si některé zkušenosti z minulosti
- nebezpečná jízda: nutnost zbavit se zažitých názorů na své okolí, například nevědomí poníží ve snu zidealizovaného člověka jako nezodpovědného, aby se snící vydal vlastní cestou
- autonehoda snícího: v dohledné době přijde vážná a dlouhá krize
- autonehodu vidět: nebezpečí krize, nutnost revize vlastních rozhodnutí a postupů, neboť jedině tak se snící vyvaruje budoucím vážným problémům
- vrak auta: je varováním před případnou nehodou v denním vědomí nebo může symbolizovat jednu z marných a neuskutečněných nadějí snícího
- řízené dětmi: dobré pořízení a správný směr vývoje směrem ke sjednocení
- kupovat či nové vlastnit: pozor na pýchu
- rozbité: jedna z budoucích cest vyjde zcela nazmar
- vystupovat z auta: dílčí splnění úkolu a čas krátkého odpočinku
- prodávat: naleznete pokoru
- proměna auta v křeslo: místo postupu vpřed se snící střetne s jednou ze svých závislostí nebo s nemocí
- proměna auta v kočárek s dítětem: kladné, neboť snící k postupu vpřed přibírá ještě symbol sjednocování protikladů

- proměna auta v koloběžku: zpomalení životní cesty, jež nemusí být tak negativní, jak by se zprvu mohlo zdát, neboť snící má jedinečnou možnost uvědomit si první dětské krůčky k sexuální závislosti a rozpoznat bezstarostnost vědomí, nezasaženého proudem sexuálního chtění

Autobus

- jeho prostřednictvím se jako ostatní lidé cíleně dostáváme vpřed
- jet v dálkovém autobusu: dobrý a rychlý postup
- jet v autobusu městské hromadné dopravy: nepříliš rychlý životní postup
- nastupovat do autobusu: symbolizuje důležitý mezník, který umožňuje ukončit určité období, jež je charakterizované scénami a symboly kolem zastávky či autobusového nádraží, a nastoupit další etapu vývoje
- nastoupit do nesprávného autobusu: symbolizuje rozporuplné touhy, nebo fakt, že snícího proti jeho vůli unáší životní okolnosti
- stihnout na poslední chvíli: odstraňte ze života rušivé momenty, neboť právě tyto momenty mohou zpomalit či zastavit životní cestu
- násilně zastavovat: symbolizuje snahu snícího násilně změnit již nastoupenou cestu
- nehoda autobusu: viz nehoda
- vrah autobusu: je varováním před případnou nehodou v denním vědomí nebo může symbolizovat jednu z marných a neuskutečněných nadějí snícího
- zmeškat: je třeba dát si život do pořádku, neboť únava a psychická nevyrovnanost narůstá; neúspěšná snaha o pokrok, v něž snící doufal
- vystupovat z autobusu: dílčí splnění úkolu a čas krátkého odpočinku
- vystoupit na špatné zastávce: obraz je důsledkem hektického období v denním vědomí, proto by si měl snící udělat ve vlastním životě pořádek a určit si priority
- jet domů: správná cesta k nalezení své skutečné podstaty, k nalezení svého transpersonálního já
- zámek autobusu nebo klíč od autobusu: kromě méně častého sexuálního významu má spíše informativní význam, tedy zda snící je nebo není schopen pokračovat v sebezdokonalování na životní cestě
- řídit prázdný: učíte se případné odpovědnosti za životní cestu či za duchovní postup dalších lidí; další podrobnosti viz řidič
- řídit autobus s lidmi: přebíráte odpovědnost za životní cestu či za duchovní postup dalších lidí; další podrobnosti viz řidič
- řídit a jet nebezpečně: je třeba dát svému okolí svobodu a nesnažit se poučovat je a řídit; další podrobnosti viz řidič
- k vysvětlení snu může přispět i číslo autobusu – viz číslo

Autogen (svářečka)

- svařování je v nevědomí synonymem scelování individuality; pokud se kolem svařování objevují mrtví, pak je to velice kladné pro snícího, neboť části ega zmirávají (jako snové personifikace osob)

Automat

- naše civilizace je v současnosti tak „prolezlá“ automatizací, že se tento symbol bude často objevovat ve snech; jakýkoliv automat či automatické zařízení bude představovat samovolně běžící proces, na který bude mít snící pouze minimální vliv, bude mít většinou na vybranou automat či automatický proces použít, nebo nepoužít
- automatický stroj či stroj fungující bez obsluhy: symbolizuje automatické chování, jednání, cítění a myšlení člověka; podobný obraz snícího nabádá k opuštění běžného lidského žití „na autopilota“⁴⁴ (více o tomto v archetypu Pozornost)
- hrací: touha po návratu do dětství, nebezpečí závislosti

Autonehoda

- viz nehoda

Autopilot

- jakýkoliv autopilot (nejčastěji v letadle) symbolizuje žití „na autopilota“⁴⁴, čímž snícího upozorňuje na existenci vědomého žití, kterého lze na duchovní cestě dosáhnout
- život na autopilota v protikladu ke stavu vnitřního svědka: vnitřní svědek je nejčastěji nastartován meditačním úsilím, v němž meditující změní klasické myšlení „subjekt (tělo, city, mysl) – objekt (materiální svět)“ na myšlení „subjekt (Já) – objekt (tělo, city, mysl)“, aby pozoroval sám sebe, tedy své tělo, city a myšlenky; vnitřní svědek je významným impulzem k uskutečnění vědomého stavu a k

opuštění běžného lidského žití „na autopilota“; vnitřní svoboda je charakterizovaná vědomým žitím, vnitřní nesvoboda žitím „na autopilota“; více o tomto zajímavém fenoménu v archetypu Pozornost

Autorita (vládci, soudci, lékaři, učitelé, velitelé apod.)

- patří mezi významné vyslance nevědomí a mají za úkol vést snícího po křivolakých uličkách nevědomých procesů k poznání skutečné podstaty a k odhalení pravdy, kterou ve svém srdci nese každý jedinec, přičemž první fáze bytostného vývoje je poznamenána světskými autoritami, jež se vztahují k běžnému životu (otec, matka, významní sportovci, soudci, politici), aby byli postupně vyměňováni za autority citových personifikací (sourozenci, učitelé, lékaři); jakmile je snící upevněn na citové rovině prožívání, mohou přijít autority duchovního charakteru (moudrý stařec, andělské bytosti a Bůh)
- objevují se ve snech převážně ve spojitosti se vztahy dítě – otec, dítě – matka (viz archetyp Otec – Matka) nebo dítě – Bůh (viz archetyp Self)
- autoritativní hlas: také může patřit archetypu Moudrý stařec, ale je lehce zneužitelný personifikacemi*⁶⁵ archetypu Stín, proto je nutné autoritativní hlas vždy prověřit logikou

Autostop

- vyjadřuje snahu snícího urychlit vlastní životní cestu, přestože nemá potřebnou náplň mysli a své záležitosti nemá pevně v rukou

Azbuka

- tak jako vše má počátek, tak má i svůj konec, avšak nezvyklé, odlišné písmo od abecedy hovoří o netradičním, i když zákonitým průběhu

Azyl

- většití budoucí nepokoje ve světě, díky nimž se dají tisíce lidí na pochod za přijatelným životem

B

Babička (nejen vlastní)

- sleduje životní pouť snícího a zejména v kritických chvílích vyslovuje obavy či aktivně pomáhá
- babičkám se nelíbí naše závislosti a snaží se na ně upozorňovat, či je dokonce přemáhat; babičky jsou často snovými svědky zázraků, kterými se blížíme k vyvrcholení pozemského života
- vidět: životní moudrost aktivně vstupuje do podvědomí
- pomáhat jí: životní přelom, kdy dávání vítězí nad braním, doba významného duchovního vzestupu
- na zahradě: kladný prvek definitivně vstoupil do výstavby života a bude nám nepozorovaně pomáhat

Bábovka

- vidět či jíst: do devíti měsíců narození dítěte v okruhu příbuzných či přátel

Babylon, babylonská věž

- marná je lidská touha po materiální dokonalosti
- přeceňování materiálních hodnot
- impozantní babylonská věž představuje duši či vlastní já, ale vše je postaveno na iluzorních základech materialistické představy světa, a tak dojde brzy ke zhroutilí těchto hodnot a k hlubokému životnímu otřesu, který však zažehne jiskru naděje do budoucnosti
- hořící: je kladným procesem, neboť se jedná o přípravu k transformaci ega

Bacily

- množí se: značně nabouraná psychika snícího by potřebovala pomoc zvenčí
- zmírají: vůle snícího se stává nosným činitelem duchovního pokroku

Bača

- vlastnosti snového bači vyjadřují vnitřní stav duše ve světle přírodních zákonů
- je vůdčím prvkem stáda (ovcí a beranů), proto se jedná o vztah mezi řídicí vědomou myslí a mezi podvědomou myslí (beran) či podřízenými bytostnými složkami (ovce jako podvědomá chtění a závislosti)

Bačkory

- představují rodinný život
- odmítnout bačkory: bouráte vnitřní opevnění, ve kterém jste byli dosud zajati; příslib duchovního vzestupu
- mnoho bačkor: alegorie možností mnoha vztahů a možným vyústěním v manželství
- nosit: pro ženaté (vdané) radost, ale i pohodlnost, pro svobodné touha alespoň chvilkově vyzkoušet druhou stranu mince, což nemusí vést k uzavření manželství

Badyán

- potvrzuje zvnitřnění snícího
- vpletený do věnců symbolizuje cestu k Bohu

Bagatelizovat

- sám: neschopnost uvědomit si podstatné
- odporovat bagatelizaci: v podvědomí už správné názory převažují nad nesprávnými

Bagr

- být jím ohrožován: je nutné zvolnit duchovní úsilí, neboť závislosti stoupající z čistícího se nitra by mohly být silnější než vůle k jejich potlačení
- jet s bagrem: naděje do budoucnosti
- vidět pracovat: čím blíže k domovu bagr pracuje, tím blíže jste i na své cestě k poznání
- bagr a mrtvolky: velice pozitivní, neboť stroj očisty duše uzavírá definitivně vyřízené případy
- čištění bahnitého dna bagrem: významná a úspěšná práce na morálním zušlechťování
- rozbíjí skálu: obrovská síla vůle dává moc měnit karmu*²⁶ života

Bahno

- bahno prostupují vegetační a regenerační síly země, proto můžeme bahno považovat za přátelské (viz archetyp Bazální perinatální matrice); však je nutno si uvědomit, že bahno je veskrze prosycené pohlavním pudem a chtěním, tedy vlastnostmi, které vedou člověka do stále větších závislostí
- snový symbol bahna potvrzuje zákonitý duchovní vývoj, když nejprve si snící uvědomuje své stopy v bahně, rozeznává zlato či bohatství v bahně (viz archetyp Poklad), aby posléze pochopil fakt, že jeho charakter bahno

špiní; pak teprve nastává fáze morálního očišťování, když snící reguluje toky bahna, čistí (nebo vidí čistit) bahnitě rybníky, potůčky a prameny, čistí předměty od bahna, čímž mu nevědomí potvrzuje správnost nastoupené cesty

- vidět, spokojeně v něm stát, spadnout do něj: přichází hmotné bohatství; však každá mince má dvě strany a tou druhou je nebezpečí či dokonce jistota rozeznaná moudrým nevědomím, že snící upadne do materialistického života; proto dává nevědomí snícimu možnost v alegorii bahna rozpoznat špatnou cestu, ač je lemovaná hmotným bohatstvím, a nastolit opět rovnováhu mezi vědomím a nevědomím
- jít bahnitou cestou: těžká a lopotná práce na ozdravení duše
- na dvoře, na nádvoří či na náměstí: hmotné touhy v mysli strhují snícího k negativním činům
- vytáhnout něco z bláta, nebo od bláta očistit: vůle vyvádí odvážné z nesnází
- vytáhnout dopravní prostředek či člověka z bláta pomocí lana: některá citová vazba zachraňuje snícího před pudovým životem
- hnijící bahno: pomalá proměna vlastní živočišné podstaty prosycené pohlavním pudem a chtěním; je velice kladné, když snové obrazy hnijícího bahna a nepříjemný zápach vedou snícího ke snaze vše vyčistit
- házet něco do bahna: oběť pro lepší budoucnost
- pohybovat se lehce blátem jako mlok a vyjít na pevný břeh: hmotné statky už nemají moc nad snícím, dokáže se povznést nad materiální prospěch a charakter mu nepošpiní ani případný hmotný zisk

Báje, bajka

- staré příběhy nesou v sobě moudrost našich předků, a proto by bylo dobré pochopit podstatu snové báje či bajky a rozeznat důvod, proč byla nevědomím snícimu ukázána, byť to většinou přináší rozčarování nad vlastním stavem duše

Bakchus

- pokud má snící vztah k vínu či jeho pěstění: věští neúrodu vinných hroznů
- bez vztahu snícího k vínu: varováním před orgiastickým a nevázaným chováním, které se právě k řeckému bohu v dávných dobách vztahovalo

Balancovat

- vidět či sám balancovat: je třeba změnit současný životní styl a opět najít rovnováhu

Baldachýn

- pro nemocné: uzdravení
- pro zdravé: dotek svatosti, významný duchovní zážitek

Balestra

- viz kuše

Balet

- vidět či provozovat: v podvědomí se stírají rozdíly mezi pohlavími, aby si snící uvědomil, že významnou součástí jeho vědomí jsou i vlastnosti druhého pohlaví; při nepochopení a nepřijetí druhé stránky já povstává nedorozumění a zklamání

Balík

- symbolizuje obsah mysli snícího či výjimečně alegorii budoucích událostí
- dostat: zisk a dobré obchody
- dostat prázdný: kruté vystřízlivění s finančními následky
- balit: pokud se týká obchodu (např. zboží), pak zisk, ale jinak snaha o vytřídění zbytečných myšlenek k jejich budoucímu vytěsnění
- připravovat k odeslání, odesílat: zbavování se zátěže mysli a značné ulehčení životní situace

Balkon

- pokud nemá smysl v sexuálním výkladu (balkon = poprsí), pak se může vztahovat k budoucnosti, neboť z místa nadhledu lze přehlédnout podstatně více obrazů ve větší dálce
- může se vztahovat i k prenatalnímu a postnatalnímu životu*¹ (viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- uklízet: touha po myšlení osvobozeném od sexuálních obrazů, touha po klidu, vhodný čas pro meditaci
- stát na balkoně: významná možnost zasáhnout do vlastní životní cesty
- lézt přes balkon dovnitř domu: pokud je vnitřek domu krásný, pak je to výborné znamení, pokud je vnitřek domu naplněn neklidnými obrazy, pak je třeba odtrhnout svou mysl od obrazů pudového života
- slézat či padat z balkonu: ztráta nadhledu a opětovný sestup k obrazům všedního šedivého života

- vzlétat nebo přistávat na balkoně pomocí síly vůle: významný akt odosobnění, vzdávání se ega (viz archetyp Řízená imaginace)
- vidět se zřítit: mnohé naděje se nesplní a navíc přichází vleklá a dlouhá krize

Balon (vzducholod')

- je nástroj osudu, neboť výlučně vítr určuje směr jeho pohybu, v lidské moci je pouze výška, do jaké balon vyletí
- úspěšný let i přistání: rychlý a úspěšný postup, dobrovolné opuštění egoistického nahlížení na svět
- tvrdé, ale bezpečné přistání: pozor na svody světa, neboť chtění (převážně sexuální) může stáhnout člověka do velikých problémů
- ztroskotat: arogantní a pyšné jednání přivodí velkou škodu

Balonek (pout'ový či meteorologický)

- pro muže: žena ve snech s obrazy balonků je většinou citová anima (více v archetypu Anima – Animus)
- pro ženy: muž ve snech s obrazy balonků je většinou citový animus (více v archetypu Anima – Animus)
- nafukovat či pouštět: příliš mnoho si o sobě myslíte a zapomínáte na to, že pýcha vždy předchází pád
- létající: prozatím vše vychází, ale příroda nenechá balonek věčně na nebi, stejně jako Bůh nenechá pyšného člověka tlouct na nebeskou bránu
- praskající, padající k zemi: konečně přichází vystřízlivění
- počítat prasklé balonky: snící si bere ponaučení z minulých chyb

Balvan

- představuje karmu*²⁶, jak kladnou, tak i zápornou
- řeka protéká přes balvany: voda představuje život a balvany jednotlivá karmická napětí, jejich vzájemný dotek může způsobit vyrovnání, a tím pro člověka odžítí jednotlivých bodů karmy (viz archetyp Self)
- mizející balvany: stejně rychle se vybíjí karma současného života
- viklající se balvan: naděje odvalit ze své životní cesty velice vážnou překážku
- pocit balvanu padajícího ze srdce: jeden z nejkrásnějších lidských pocitů, kdy snící podvědomě přijímá zprávu (nevědomí) o splnění jednoho z nejtěžších úkolů svého života

Bambus

- vidět: přijde rychlý růst
- pracovat s ním: nevědomí radí snícimu, aby byl vytrvalý a užitečný pro společnost

Banán

- představují sexualitu a touhu po jejím probuzení
- vidět celý trs banánů: uvědomění si obrovské moci sexuality nad chováním člověka
- mít či jíst: sexualita vystupuje z nitra na povrch osobnosti
- v čokoládě: sexualita se zabarvuje do sladšího, laskavějšího a přijatelnějšího „obalu“, možnost lákavých erotických zážitků; další podrobnosti viz čokoláda
- odmítnout, zničit, zahodit, ztratit: oproštění se od tlaků sexuality
- darovat druhým: darování partnerských i sexuálních vztahů ve prospěch ostatních lidí

Banda, bandita

- masakry prováděné bandity, boje s bandity (někdy naplněné sexuálními obrazy) se mohou týkat významných prožitků vycházejících z hojícího se nitra snícího (viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- být členem bandy: bylo by vhodné zamyslet se nad svým chtivým přístupem k životu, nad nikdy nekončícím braním (například si uvědomit: kdyby každý člověk chtěl tolik jako já, už bychom se na tuto planetu nevešli a přírodní zdroje by nám nestačily)

Banka, bankéř

- vyzvedávat peníze z banky: finanční ztráty a možné dluhy
- vidět guvernéra státní banky: zisk
- zabránit vykradení banky: zisk
- bankéřem být: lepší bude návrat k poctivému způsobu života, neboť spekulace přinesou jen ztráty
- s bankéřem mluvit: velký pozor na podvodníky
- vyzvedávat peníze z banky: dluhy
- ukládat peníze do banky: nečekaný příjem
- bankovní karta: viz platební karta

- paměťová banka: je snícímu přístupná pouze v okamžiku absolutní ztráty ega a jen za významné spoluúčasti soucitu, tedy jedině v prožitku některé z vyšších božských sfér^{*33}; nese v sobě otisk všech událostí tvoření

Bankovky

- vydávat: velice kladný sen, neboť platba ukončuje proces získávání, nastává klid v duši do dalšího okamžiku, než se pokusíme něco nového získat a kdy zase budeme muset vynaložit mnoho sil k získávání
- trezor plný bankovek, mnoho bankovek: obraz předznamenává velké výdaje
- počítat: dobrý výdělek
- dostat: finanční ztráta
- darovat: zisk
- neplatné: je třeba věnovat více pozornosti vlastním přáním, které nás strhávají do nechtěných stavů (stres, nevyrovnanost, roztěkanost apod.)
- cizí: riskantní investice

Bankrot

- sám udělat: je třeba očekávat podstatnou životní změnu
- vidět u druhých: někdo z blízkých změní svůj současný život tak radikálně, že se vás to osobně dotkne

Bar

- zde se v nás či jiných osobách projektují negativní vlastnosti, se kterými je třeba se vypořádat, nebo se v nadhledu ukazují vlastnosti, se kterými jsme se již vypořádali (například sami se opijíme v baru, abychom po čase již naplnění soucitem viděli stejného opilce)
- v baru pít alkohol: je velice negativní upřednostňování tělesných požitků před duševním zdravím a duchovní čistotou
- v baru pít nealkoholické nápoje: nadějně odpoutávání se od závislosti, snaha o jasnou mysl

Barabizna

- bydlet v ní: je třeba okamžitě změnit dosavadní život, neboť ten ošklivý dům je synonymem stavu lidské duše, synonymem skutečného stavu snícího
- vidět: varování před morálním úpadkem

Barel

- viz sud

Bariéra

- je buď ochranou, když snícího odděluje od něčeho nebezpečného, nebo překážkou, když snícímu stojí v cestě nebo brání v pohybu
- vidět bariéru jako překážku: brzy se objeví nesnáze v životě
- úspěšně překonávat bariéru jako překážku: velice rychlý postup a příslib dobrého výsledku
- jazyková: brzy nastanou problémy domluvit se s nejbližšími (rodina, kamarádi)

Barikáda

- zabarikádovat se, stavět barikádu: obraz symbolizuje marnou snahu oddělit se od světa, který je snícímu svou náplní (například násilí, touha po majetku, chtíč, egoismus) cizí; jediným východiskem je přímo v denním vědomí zpracovat každou negativní vlastnost, od které se chceme snovou barikádou oddělit, a tím ji asimilovat vyššími zřeteli

Barometr

- nevědomí symbolem barometru říká, že život je nepřetržitý proces, v němž jsme jednou nahoře a podruhé zase dole, stejně jako se v přírodě střídá slunečné počasí s deštivým

Baron, baronesa, baronet

- viz šlechta

Barva

- barevné vzory na bílém podkladu: podřízenost
- bílá: čistota, jež se spojuje se světlem, poznáním a moudrostí; panenskost (panictví) duše, sebepoznání, ve své nejvyšší formě značí božskou mysl
- černá: závislost na pudové stránce osobnosti, stále pevnější pouta závislosti, nebezpečí a negativita; v určité fázi duchovního vývoje se stává symbolem zničení původního, po němž se objevují skryté záporné vlastnosti

- červená: city a emoce, vztek, sexuální závislost; červenobílá je nadějí, neboť emoce prostupuje sílicí čistota
- duhy: lemují cestu ke sjednocení, pokud se k barvě duhy přidá tvar kruhu či koule, pak cestu k osvětlení
- fialová: posiluje meditaci; znamená smrt ega a současně znovuzrození, proto je fialová duchovní barvou, kterou jak v křesťanství, tak i ve východních zemích mohou nosit jako znak duchovní vyspělosti jen nejvyšší duchovní činitelé
- hnědá: většinou se vztahuje k egu a představuje přechodné stadium, kdy musíme vyvinout mnoho úsilí, abychom očistili egoistickou osobnost; je nadějí, ale také varováním před pohodlností
- modrá: duševní energie, intelekt, porozumění a věrnost; zdůrazňuje roli animy ve snech muže a nutnost pochopení vlastní ženské stránky; stejně může nevědomí radit ženě, aby nevyvyšovala svou mužskou stránku a povýšila zanedbanou ženskou složku duše; modrozelená symbolizuje osvobození
- oranžová: nese optimismus do budoucnosti, neboť částečně zpracované emoce a sexuální závislosti již nemají pro individualitu tak destruktivní charakter jako symbol červené či dokonce rudé barvy
- proměna barev (jako například u chameleóna): schopnost vidět a navíc rozlišovat jemné rozdíly jednotlivých vlastností a závislostí; většinou předchází „vyšší“ proměny snových symbolů
- proměna barvy člověka či jen barvy hlavy (obličej): obraz se týká procesu sjednocování protikladů a objevování citové roviny, změny barev mohou o procesu napovědět více (viz barva); častý obraz archetypu Anima – Animus
- proměna černobílých fotografií na barevné: významné potvrzení schopnosti snícího při denním vědomí rozeznávat v běžných událostech kolem sebe širší souvislosti (například rozeznávat karmické vzorce podle karmického zákona*³⁴)
- rudá: ďábel
- různobarevnost: symbolizuje možnosti k obsazení celého spektra barev stejně, jako k jednotě lidské duše potřebujeme pochopit všechny aspekty svých činů, citů a myšlenek; když je různobarevnost krásná, nádherná, zářivá a často i nadpozemská, pak se duše snícího nepochybně blíží poznání nadsmyslové skutečnosti
- růžová: pozor na klamavý „převlek“ emocí
- stříbrná: má ještě pevnější vztah k animě (viz archetyp Anima – Animus) než barva modrá, neboť se vztahuje k měsíci; je opakem zlaté barvy vztahující se ke slunci (animus)
- světlé: dávají více pozitivitu do symbolu, po čase (při správném duchovním postupu) se stávají stále více průhlednými, aby se za čas staly samy světlem či duhou obsahující celé spektrum
- šedá: deprese
- zelená: probuzení přírody v denním vědomí, v nevědomí je zelená barvou duchovního probouzení za sílicí indiference k světským záležitostem; dodává klid; cesta ke sjednocení; zelenomodrá symbolizuje osvobození
- zlatá: je barvou slunce a patří mužské složce duše (animus), nevědomí prostřednictvím přebytku či nedostatku této barvy radí snícimu posílit či omezit svoji mužskou složku (platí pro muže i ženy)
- žlutá: je-li jasná, pak je to božská intuice*⁶⁴ vycházející z nitra; je-li kalná, pak se váže k nízkým lidským vlastnostem jako závist, nenávisť a žárlivost
- ředidlem ředit barvu: obraz je předzvěstí změny podpořené trpělivostí; pokud si v samotném snu uvědomíme ředidlo jako hořlavinu, pak i viz hořlavina
- barva vlasů: vyjadřuje základní emoční podnět k sexualitě

Barvív

- být jím: snažíte se někoho oklamat
- vidět: někdo se před vámi snaží skrýt svou pravou tvář; nebo častěji skrývání špatných vlastností před sebou samými

Barvit

- předměty (natírat): snaha o změnu, ale současně snaha o postavení sebe samého do falešného světla
- vidět někoho barvit: přichází změna podpořená trpělivostí
- vlasy: obraz symbolizuje přetvářku
- když vystříkne barva na jednotlivce: musí jít do boje právě s vlastnostmi odpovídajícími barvě, kterou byl potřísněn

Barvoslepost

- být barvoslepy: velice nebezpečná neschopnost rozlišení různých vlastností a závislostí; rozsévání svárů mezi lidmi, neboť snící nechce rozeznávat základní morální kameny lidské společnosti
- barvoslepečo vidět, stýkat se s ním: nevědomí nabádá snícího k toleranci a soucitu

Bas, basa, basista

- emoce vystupují z hlubin duše, harmonické tóny vyjadřují soulad v citovém životě snícího, disharmonické tóny vypovídají o neutěšeném citovém životě

- sám hrát na basu: vlastním přičiněním nalézáte hluboko (jako je hluboký tón basy) uvnitř svého srdce uložené emoce; pro muže by tvar basy mohl vyjadřovat ženu, která jeho přičiněním je spokojena (harmonické tóny) či nespokojena (disharmonické tóny)
- slyšet hrát basu: nevědomí ukazuje snícím hloubku emocí a citů, kterou může dosáhnout a pochopit

Báseň, básník

- báseň vyjadřuje vnitřní harmonii, poezie je jemnější než próza, neboť její rytmus vytváří vyšší jednotu a zbavuje mysl pout
- citová anima (pro ženy citový animus) chce poezií navodit bytostný soulad a vymanění se z pudového prožívání
- báseň slyšet: nevědomí upozorňuje snícího na probouzející se citovou složku duše
- báseň přednášet: velice významný sen, který potvrzuje správnou cestu ke sjednocení

Bát se

- je velice negativním snem, neboť nejen v denním vědomí je strach špatným rádcem
- stagnace v životě či dokonce krok zpět; je třeba zmobilizovat své vnitřní síly a poznáním iluzornosti svých obav překonat bariéru, za níž se před snícím rozprostírají jednotlivé archetypy v celé své kráse (popis všech archetypů v knize Tajemství řádu nevědomí)
- vidět druhé bát se: na příkladu druhých se lze nejlépe poučit, jak strach udržuje člověka v nevědomosti

Baterie

- je synonymem vnitřního zdroje energie
- nalézt: opustí-li člověk v denním životě neužitečnou činnost, pak bude nalézat vnitřní energii ve snovém obrazu baterie
- ztratit: ztráta vnitřní energie, dochází k ní většinou po hádkách a marnotratné činnosti v denním životě
- hřející se: příliš se přepínáte, bylo by dobré zklidnit duševní pochody

Baterka

- možnost vnést do zkoumané problematiky světlo, jež nese vědomý rozum, intuice*⁶⁴ a Duch
- špatně svítící: se současným stavem vědomostí a přístupem nemáte naději pochopit zkoumanou problematiku
- dobře svítící: lehce rozlousknete problém, který vás trápí
- vidět světlo z baterky: pozor na šálení smyslů, neboť některý problém bude zřetelně vidět, ale jiné se ztratí ve tmě
- s barevným světlem: viz jednotlivé barvy
- dávat s baterkou znamení či ukazovat: poskytnete dobrou radu svému bližnímu
- darovat: tento symbol si stojí výše než předchozí (dávat znamení či ukazovat), neboť snící v někom ze svého okolí vzbudí hloubavého a zvědavého ducha

Batoh

- představuje břímě (přání, chtění, nechtění a závislosti) v mysli snícího; jaké břímě na sebe uvalujeme svými myšlenkami, slovy nebo skutky, to z nás nemůže sejmut nikdo, než my sami
- narozdíl od symbolu tašky jsou vlastnosti vážící se k symbolu batohu méně zřetelné a nejsou vidět na první pohled
- jestliže chceme odhalit závislost, kterou si v podobě batohu neseme na svém hřbetu, pak je dobré otočit se a podívat se dozadu, na minulost, z níž nejrůznější závislosti čerpají sílu
- vložit něco do batohu: další zbytečnost, která ztěžuje cestu ke štěstí; důležité je rozeznat, co do batohu vkládáme; pokud jsou přítomné i další pudové a sexuální symboly či dokonce obrazy sexu, pak je tento obraz jednoznačně symbolem pohlavního aktu
- něco z batohu vyjmout: ulehčení
- něco v batohu hledat a nenajít: rada nevědomí: břímě ještě nikoho ke štěstí nepřineslo, byť by bylo celé ze zlata
- najít: ke svému kříži přidáte ještě další
- láhev v batohu: představuje břímě (přání, chtění, nechtění a závislosti) sexuálního charakteru v mysli snícího
- zbavit se: postupně a vlastní zásluhou se snícím uzdravuje zbytečností zaneřádná mysl
- nést: ztěžujete si vlastní život dalšími zbytečností, se kterými stejně štěstí nedosáhnete; často se vztahuje k místu (například pracoviště, domácnost) nebo k lidem vystupujícím ve snu (obojí jen s obrazy batohu)
- velký či těžký: je třeba rázně udělat pořádek ve vlastním životě a vyškrtat z něj veškerý nepotřebný balast
- nést cizí věci v batohu: břímě snícího se zvětší ještě o problémy druhých
- ztratit: vnější příčiny donutí snícího odložit jedno z hloupých přání

Batole

- velice kladný sen, neboť batole je symbolem sjednocení a ukazuje většinou citovou úroveň snícího

Bavlnka na vyšívání

- jednoznačně se vztahuje k sexualitě, přičemž pohyb ruky při šití symbolizuje věčný princip soulože
- podle barvy bavlnky je pak možno určit povahu sexuálního vztahu

Bazar

- je bezútěšným hledáním obrazu sebe samého
- je synonymem myšlenek druhých, je to výprodej názorů pohozených bez ladu a skladu
- signalizuje nesprávné pojmání života, neboť marně hledáte ve vnějším světě a zapomínáte, že moudrost je uvnitř vašich srdcí daleko za rozumem
- pracovat či prodlévat v bazaru: marníte drahocenný čas
- kupovat oblečení v bazaru: snažíte se o trapné posílení vlastní osobnosti podle vyčpělého vzoru druhých lidí
- procházet bazarem a nevídat si ničeho: nadějně osvobození se od rozumování tzv. rozumných, předpoklad nalezení vlastních zkušeností a poučení z nich

Bazén

- představuje vnitřní svět snícího a nepatřičný obsah vody bazénu ukazuje špatné a nemorální návyky; každý člověk má moc vyčistit svůj „bazén“ od závislostí, a tím podstatně zkvalitnit svůj život
- nevědomí pustí do obrazů s bazény jen tolik závislostí, kolik jsme schopni překonat
- chodba s fontánami, bazény a vodotrysky: pochopení alespoň části vlastního porodního procesu umožňuje snícímu vstup na citovou rovinu
- s kým se v bazénu koupeme, s tím se podvědomě snažíme vyrovnat dluhy minulosti (třeba odpuštěním)
- místo, kde se bazén nachází, je dluhem k místním lidem, dluhem, který se snažíme odčinit
- soustava bazénů navzájem propojených přítoky může symbolizovat čakry*²⁸ a jejich spojení míchou (sušumnou)
- bazén s rybami: naděje a možnost vzestupu
- čištění bazénu: kladná činnost při výměně náplně mysli
- bazén s čistou vodou: jedna část mysli je uzdravena, ale ještě jich mnoho zbývá, ještě mnoho nečistot bude nutné z dalších snových bazénů odstranit
- napouštět vodu do bazénu: aktivně pracujeme na nové náplni své mysli
- přepychové bazény: pozor na přecenění a pýchu z dosavadních úspěchů na poli sebezdokonalování
- pokud si ve snu povšimneme tvaru bazénu, pak je nutné prozkoumat i symbol tohoto tvaru
- jako součást koupaliště: viz koupaliště

Bazilika (křesťanský chrám)

- většinou je představou centra bytosti (více o tomto symbolu v archetypu Poklad)
- čas zvnitřnění a intuíce*⁶⁴ vycházející z nitra snícího; jedině s pokorou v srdci lze nalézt štěstí, s pýchou však člověk upadne do trapného posilování ega

Bažant

- jeden z důležitých snových symbolů, neboť představuje mužskou a ženskou část lidské duše
- občas nahrazuje protikladné alchymistické symboly orla a labutě*⁵⁵
- vidět samce i samici: nadějně pro další chápání absolutního vlivu sexuality na chování zvířat a lidí
- vidět dvoření samce a samice: potvrzuje, že v denním vědomí přichází schopnost rozeznat za běžným jednáním lidí sexuální nutkání
- mrtvý: velice kladné, neboť tento obraz ukončuje snahu o sjednocení a z jednoty, většinou ve stejném snu, přichází náhradní symbol vztahující se již k vyšším duchovním obzorům

Bažina

- bažinou prostupují vegetační a regenerační síly země, proto může snící bažinu považovat za přátelskou (viz archetyp Bazální perinatální matrice); však je nutno si uvědomit, že bažina je veskrze prosycená pohlavním pudem a chtěním, tedy vlastnostmi, které vedou člověka do stále větších závislostí
- vyjadřuje obavu nevědomí snícího, že pudy nabudou převahy nad vyššími složkami duše
- podle velikosti bažiny a vynaložených sil na překonání bažiny lze usoudit, kolik práce nám dá překonávání pudů, nebo pokud se pudům vydáme, kolik trablů si tím přivodíme
- více k tomuto tématu viz bahno

Bdít

- vidět někoho bdít či dostávat radu k bdění: nevědomí nabádá snícího k opuštění běžného lidského žití „na autopilota“⁴⁴ (více o tomto v archetypu Pozornost)
- snažit se sám od sebe bdít: výborný počín člověka směřujícího k vědomému žití

Bedna

- vidět: příslib hmotného bohatství
- nosit velikou a těžkou: hmotné bohatství
- obsah bedny je ve skutečnosti naší touhou (upřesněnou nevědomím v symbolech) a mimo hmotných věcí se může týkat i rozsáhlé oblasti pudů a citů
- v pozdější fázi duchovního vývoje se v bednách objevuje například shnilé ovoce (překonaná sexualita) mrtvoly (již definitivně vyřízené případy) a podobně
- rozbit: velice kladné pro duchovní vývoj, zničením bedny se dostáváme do vyšší roviny snění a mnohdy po tomto symbolu následují sny z jednotlivých archetypů vnitřních kruhů nevědomí (viz kniha Tajemství řádu nevědomí) nebo vize budoucnosti a minulosti

Běh, běhat

- když v životě snícího vše z hlediska duchovního vývoje probíhá zdárně, pak ve snech neběhá
- výjimku v negativním hodnocení symbolu tvoří pouze běhání pro radost nebo běh pro druhé, kdy se jiným snažíme rychle pomoci – obojí občas při skutečném odosobnění přechází v řízenou imaginaci⁴¹ (viz archetyp Řízená imaginace)
- běh ve snu značí, že doháníme ztráty ve svém duševním a duchovním vývoji až při snění
- běh do údolí: zklidnění šíleného životního běhu a předzvěst budoucího napravení
- běh v rámci závodů: marné budování ega, neboť za jakýmkoliv výsledkem je buď pýcha, nebo chtění
- běh na lyžích: symbolizuje sexuální závislosti a podvědomou touhu po aktu, skluz lyží znázorňuje princip soulože a hůlky představují falus; další podrobnosti viz lyže

Bělit, bělidlo

- vidět někoho bělit či vidět bělidlo: nevědomí nabádá snícího k očištění sebe samého od duševních nečistot a závislosti; přichází čas vhodný k sebezdokonalování
- sám bělit: touha po čistotě, jež se spojuje se světlem, poznáním a moudrostí; sebepoznání – ve své nejvyšší formě značí božskou mysl

Benzin

- je synonymem vnitřní energie, jež se váže k emocím; je to pochopitelné, neboť emoce jsou stejně destruktivní, když opustí hranice hlídané denním vědomím, jako benzin, který náhle vzplane
- když ve snu dojde benzin v dopravním prostředku: přijde životní krize, neboť zapomeneme vnímat emoce tak, abychom s nimi pracovali na odstranění vlastních nedostatků
- mít dostatek nebo čepovat do auta: nastala příhodná doba k práci s vlastními emocemi, k práci na vlastním sebezdokonalení
- zahřívát, zapalovat: podvědomá snaha o rychlé zničení nevhodných emocí, které vadí naší přirozenosti; však je zde nebezpečí, že emoce neshoří neškodně
- používat k čištění: když emoci plně podřídíme vůli, pak se takto prohlédnutá jednotlivá emoce stane činidlem, které rozpustí nevhodnou náplň mysli stejně, jako benzin odstraní usazeniny, špínu a nečistoty
- v kanystrech: představuje ty emoce, s nimiž budeme v blízké době pracovat
- nalézt kanystř benzínu (třeba v zemi): emoce kdysi hluboko pohřbené v našem nitru se brzy přihlásí o slovo, abychom s nimi pracovali

Benzinová čerpací stanice

- je synonymem všech emocí snícího
- čísla ve spojitosti s placením na benzinové čerpací stanici mají hluboký vnitřní význam (viz číslo)
- pracovat jako obsluha: velice významný sen, neboť v tomto okamžiku se již stáváme aktivním činitelem, který bude schopen s emocemi bezpečně pracovat
- vlastnit: velice významný sen, protože se stáváme pány nad všemi vlastními emocemi
- vidět části zařízení a rozpoznat jejich význam: schopnost hlubšího porozumění emocím
- bez benzínu: buď citová a emoční vyprahlost (při běžném světském způsobu života), nebo byly emoční tlaky zpracovány (při cílené duchovní cestě a dobrém postupu životem) a emoce již nemohou ovlivňovat běžný život

Beran

- má sexuální podtext; představuje touhu po vlastním „stádečku“ a je vlastně rodinným komplexem
- může symbolizovat i povýšení, neboť beran je podvědomým řídicím prvkem stáda

Beránek

- oproti dospělému beranovi ztrácí sexuální podtext a rodinný komplex
- obětování beránka: je spojeno s ideály křesťanství v symbolu Velikonoc a znovuzrození; vyjadřuje cestu vzdávání se ega a vlastního sebeobětování (Kristovo obětování na kříži); další podrobnosti viz obětovat, obět
- předstupněm beránka je prase, proto se v určité fázi duchovního vývoje právě prase proměňuje v beránka

Beránek (velikonoční)

- obětování beránka: je spojeno s ideály křesťanství v symbolu Velikonoc a znovuzrození; vyjadřuje cestu vzdávání se ega a vlastního sebeobětování (Kristovo obětování na kříži); další podrobnosti viz obětovat, obět
- křesťanský symbol cesty vzdávání se ega a vlastního sebeobětování (Kristovo znamení obětování) je velice pozitivní pro duchovní vývoj snícího

Berla

- jako odznak moci: čest a sláva, jen pokud si uvědomíte, že silící moc s sebou nese i zvyšující se zodpovědnost
- vidět berle (opora v chůzi): nejistota, nemoc
- rozbít berle: uzdravení
- používat berle (opora v chůzi): ztráty, strach z budoucnosti

Běs

- běsnící vodní živel (například rozvodněná řeka či rozbouřené moře): hněv

Beseda, besedovat

- záleží pouze na projednávaném tématu, zda bude čas věnovaný besedě promarněn nebo dobře využit

Besídka

- co je uvnitř besídky, to vstoupí do života
- možnost milostného dobrodružství

Bestie

- velice pravděpodobně se jedná o stín snícího (více v archetypu Stín)

Beton

- má vlastnosti kamene, avšak do betonu můžeme navíc lehce vtiskovat své představy, proto nám mohou být betonové výrobky (u nich je důležitý i tvar) či stavby jak prospěšné, tak i na závađu
- velice významné jsou betonáže vodo hospodářských staveb, neboť se týkají morální očisty lidské individuality
- prodlévat v betonovém městě: přichází krize
- vyjít z betonového města: konec krize

Bezcitnost

- bezcitný člověk je pudový animus (pudová anima), který by se měl vyvinout do citového člověka (citový animus, citová anima), vřelé lidské city by se v mystickém úsilí měly přetvořit ve všeobjímající soucit, čímž se z člověka stává skutečná duchovní bytost (duchovní animus, duchovní anima)
- symbolizuje promítnutí vlastních názorů a vlastního myšlení do postavy bezcitného člověka za jediným účelem: asimilovat tuto bezcitnost nejprve pochopením, a pak přes trpělivé vysvětlování dospět k soucitu s tímto člověkem, ve skutečnosti s obrazem sebe samého v nedávné minulosti
- jednáme, vidíme či cítíme bezcitné chování tehdy, když se potřebujeme této vlastnosti zbavit; vítězství nad bezcitností ve vlastním chování nastane, když ji ve snu dokážeme snášet, což není slabost, ale triumf tolerance, ze které se rodí poznání a soucit

Bezdomovec

- vyjadřuje nepochopené aspekty vzdání se všeho světského ve prospěch duchovního postupu
- ukazuje na bloudění v procesu sjednocování
- snící přestává sám sobě rozumět
- jakmile se sny s bezdomovci objeví, měl by si člověk vyjasnit svoji životní a potažmo i duchovní cestu

- jen pokud by byl stav bez domova spojen s rozdáním veškerého majetku a navíc ve spojení s Vánoce či Velikonocemi, pak by se jednalo o jeden z krásných duchovních obrazů návratu sjednoceného stavu do mysli snícího
- pokud snící rozpozná nějaké vlastnosti bezdomovců, pak to jsou vlastnosti, které mu brání nalézt správný vztah k vlastnímu bytí.
- dlouhodobě pobývajících na nádraží: obraz vyjadřuje neschopnost snícího rozhodnout se a vykročit určitou životní cestou; nádraží bývá útočištěm nerozhodných lidí
- bezdomovci na lavičkách: emoce snícího jsou narušeny negativními obrazy, které brání plynulému citovému vývoji, proto by bylo dobré zamyslet se nad problematikou, kterou nám nevědomí v obrazech nešťastných existencí ukazuje, a dospět k soucitu s těmito lidmi (ve skutečnosti s nešťastnou částí své vlastní duše)
- také je dobré i na poli denního vědomí podat pomocnou ruku bezdomovcům, třeba pomocí některé organizace zabývajících se otázkou lidí bez domova, neboť to podpoří a urychlí cestu k pochopení a také k opětovnému nalezení vnitřního domova.

Bezhlavé tělo

- nejčastěji zážitek složitého perinatálního procesu; další viz archetyp Bazální perinatální matrice

Beznaděj

- má prakticky shodný význam jako viz zoufalství

Bezpráví

- nevědomí moudře radí, že člověk, jemuž je činěno bezpráví, pouze odpuštěním zastaví eskalaci dalšího násilí
- vyvolá-li pocit bezpráví zášť, pak si snící vytváří svým nepochopením velké problémy v budoucím životě
- soucit s vykonavatelem bezpráví i osobami postiženými bezprávím se stane světlem dobrého konání snícího

Beztížný stav

- může se týkat podvědomých vzpomínek na prenatální stav snícího v lůně matky (více o tomto v archetypu Bazální perinatální matrice) nebo odpoutání se od ega (více o tomto v archetypu Řízená imaginace)

Bezvědomí

- je vysoce pozitivní snový symbol
- přichází ve snech místo smrti; ztráta vědomí, která je typická právě pro archetyp UFO iniciační obřady, nahrazuje symbol smrti
- ztrátou vědomí se snící dostává do jiných podmínek života s jiným vědomím (více o tomto tématu v archetypu UFO iniciační obřady)
- druhých: vlastní personifikace (například pro muže se často personifikuje anima a pro ženy animus v bezvědomí)

Běžec, běžet

- viz běh, běhat

Bible

- symbolizuje vnitřní život; měla by být chápána jako duchovní a zejména mravní zákon křesťanského světa
- číst, uvědomovat si či prožívat biblické výjevy: velice kladné pro budoucnost, nastává potřebné zvnitřnění
- jako nástroj moci (například v rukou sekt či některých církví): dávejte si velký pozor před lidmi nabízejícími lákavé věci zahalené do šatu tzv. pravdy; pod pozlátkem zdánlivě dobrých názorů se skrývá netušené zlo

Bicykl

- viz jízdní kolo

Bič

- ve vlastní ruce: symbolizuje rychlejší (vynucený) postup životem, ale je pak velice složité takový rychlý běh uřídit a vše většinou končí trapnou „kocovinou“
- vidět v rukou druhých: varování nevědomí před scestím, neboť cizí vůle by mohla být nadřazena nad bytostné zájmy snícího

Bída

- sám být v bídě: nevědomí mobilizuje podvědomí snícího, jinak by se v bídě mohl z vnějších příčin i z vlastní lenosti ocitnout

- vidět bídu druhých bez citového pohnutí: necitelnost a zahledění do sebe, bídu nevědomí ukazuje právě proto, aby změklo zatvrzelé srdce
- vidět bídu druhých se soucitem: jediný a správný přístup přidá k životu vyšší princip vedoucí ke skutečné všeobjímající lásce

Bidlo (tyč)

- falický tvar napovídá sexuální výklad
- zlomené: podvědomý strach z kastrace

Biftek

- viz maso

Bílek

- vejce s obrácenými barvami bílku a žloutku (bílý žloutek a žlutý bílek): je důsledkem sjednocování protikladů ve vědomí snícího, když se jeden protiklad zaměňuje za druhý, aby poté oba protiklady ztratily oprávněnost své existence a vpustily zvědavého člověka do světa bez protikladů, který je jeho přirozeným domovem
- další podrobnosti viz vejce

Biliár

- symbolizuje světský charakter, když tágo představuje osud, koule jednotlivé lidi (či města, státy) a plocha svět, na kterém si osud hraje s účastníky života tak, že se srážejí jako koule na stole s jinými, aniž by si to přáli; samostatné tágo je falickým symbolem

Bílit

- místnosti či dům: aktivní snaha o změnu náplně mysli, snaha o čistotu, jež se spojuje se světlem, poznáním a moudrostí

Bílý, bílá, bílé

- bílý trpaslík (slunce): čistá esence duchovního vědomí (bývá třetím sluncem); další podrobnosti viz slunce
- viz barva

Biograf

- viz kino

Biskup

- často se vztahuje k archetypu Otec, kdy snící hledá novou otcovskou autoritu, pak je otec nahrazen všeobecně uznávanou autoritou křesťanského duchovního života
- pokud snového biskupa uznáváme a nadevše ctíme, pak se může jednat o archetyp Moudrý stařec

Bistro

- viz bufet

Bít, bitka

- v nevědomí má tento symbol zcela opačný význam, než v běžném životě, kde platí hesla: „Oko za oko, zub za zub“ a „silnější vítězí“
- pro snícího je z hlediska jeho budoucnosti velice prospěšný přístup řádného křesťana, který podle Ježíše Krista přijímá ránu a nastavuje druhou tvář
- rytmické bití může vyjadřovat podvědomou touhu po souloži
- bitku vidět: budete se muset v brzké době zabývat projevy nepřátelství ve svém okolí i vůči sobě samému
- bít někoho: jen duševní slaboch bije druhé, aby si povýšil své ego; je nanejvýš nutné změnit dosavadní způsob života, v němž berete bez ohledu na druhé
- zastat se bitého člověka: nenásilí v snícím zapouští kořeny
- bít dítě: strach před zcela normálním sjednocením v citové rovině nutí snícího bít symbol sjednocení – dítě
- jedno dítě bije druhé: nevědomí naznačuje roztěkanost a neschopnost soustředit se na cestu sjednocování a na jeden důležitý cíl; výjimečně se může jednat o střet duchovní a citové složky, takový obraz však musí být doplněn obrazy duchovní roviny
- dostat bití: pokud bití přijmeme bez odporu a nenávisti vůči vykonavateli, pak je snící na cestě k definitivnímu vnitřnímu pochopení smyslu nenásilí v životě duchovního člověka; pokud však výprask způsobí zášť snícího k původci násilí, pak jej čeká ještě mnoho práce na poli sebezdokonalování

Bitva

- je velice důležitým symbolem, neboť se dotýká samotné podstaty některých archetypů
- historická: může se vztahovat k minulým životům, neboť při zvnitřnění dochází k uvolňování převážně traumatizujících zážitků (smrt, těžká zranění a podobně) z nitra, aby je snící mohl bez nenávisti a zášti zpracovat, a tím se od nich osvobodit
- letecká: symbol přeplněné mysli a zároveň snahy snícího vybrat z myšlenek a nápadů to nejlepší, pak zbytek zničit a jako nepotřebný balast jej definitivně opustit
- námořní: představuje fenomén, který právě povstal z nevědomí a pluje na povrchu denního vědomí pouze za tím účelem, aby byl konflikt vědomě zpracován za plné účasti tolerance a odpuštění; pokud se tak nestane, pak se konflikt s bližními může objevit v denním prožívání
- vojsk Zla s vojsky Dobra: je častým snem archetypu Stín a Hrdina; vystihuje rozloučení se s osobností a nalezení individuality, která nám je dána vlastní existencí, zatímco osobnost je nám vnucena společností, která netoleruje individualitu, protože ta za ní nepůjde jako ovce za pasákem
- kosmická či galaktická: patří do archetypu UFO iniciační obřady
- jakmile snící začne slučovat vzájemně protikladné aspekty dvou nepřátelených stran bitevního pole, pak si může gratulovat, neboť prožívá přelomovou fázi v chápání podstaty konfliktů v dualitě a současně objevuje možnost vymanění se z duálního myšlení; přichází i pochopení, že původcem každého konfliktu je pudová anima, která vede muže na bojiště (více o tomto v archetypu Anima – Animus)

Bizon

- jako málo obvyklý tvor na pokraji vyhynutí představuje netradiční sexuální náruživost; je dobré, když snícího ve snech bizoni neohrožují

Blahopřání

- každé snové přání dobra se v běžném denním životě snícího projeví dobrem

Blaničtí rytíři

- pro Čecha: mýtická ochrana země, velice hluboké národní cítění
- pro cizince: varování před vlastními nepřátelskými projevy vůči svému okolí

Blata

- viz bažina

Bláto

- viz bahno

Blázen

- přináší do snu slepou důvěřivost zabalenou do šatu nevinosti a čistoty; snoubí v sobě nesmyslnost a vzrušení
- je jeden z prvních kroků hrdiny, který se vydává na cestu důvěřujíc své intuici*⁶⁴ více než okolnímu světu
- ve světě protikladů dokáže jako kejklír*⁷⁰ obracet dobré ve zlé a naopak (více v archetypu Hrdina)
- být považován za blázna: v současném světě zahleděném do osobnosti je to automatický úděl každého člověka vzpírajícího se diktátu spotřební a egoistické společnosti, každého, kdo se vydá k duchovním obzorům
- radostně a s pocitem uvolnění nosit bláznovu čepici – čapku s rolničkami: snící se ve své nevině a dobromyslné důvěře vzdaluje myšlení běžných lidí, důvěřuje své vnitřní intuici, pocitu, že vše, co se děje, je správné, a tak připadá všem lidem jako blázen

Blednout

- pro výklad snu je podstatně důležitější důvod blednutí (jak snícího, tak i druhých), než fakt náhle zblednutí tváře (například viz strach, viz lekat, lekání, leknutí, viz nevolnost)

Blecha

- nepříjemné myšlenky nebo nervové podráždění
- ve vlasech: vyjadřuje nepříjemné myšlenky sexuálního charakteru

Blesk

- představuje Boží vůli; je to prst, jímž nevědomí ukazuje na vše, co je nesprávné
- blesk je z nebes a je božského původu, Boží vůle skrze nevědomí snícího zasazuje tvrdou ránu temnému jádru povahy a dal by se v jistém smyslu považovat za iniciaci

- hrom doprovázející blesk: je varovným hlasem Boha, kterému lidé naneštěstí málokdy rozumějí; hrom jako akustický průvodní jev se nedotýká snícího tak intenzivně jako blesk, ale pokud snící neuposlechne varovného hlasu hromu, pak jej ztrestá blesk z nebes, aby konečně zanechal vlastní destruktivní činnosti a započal skutečnou cestu k lidství
- sjede po hromosvodu do země: důrazné varování a nabádání ke změně současného stavu; hromosvod spojuje horní s dolním (i nebeské s podzemním), proto je otázkou, zda hromosvod využijeme k výstupu nebo sestupu
- uhoří-li blesk do snícího, pak mu nevědomí jednoznačně říká, že by se měl urychleně změnit
- blesk, přestože se jedná o destrukci, je ku prospěchu snícímu, ať už je to pouhé vidění či bolestné zasažení; nevědomí by nikdy nedopustilo, aby blesk snícímu ublížil, a navíc nevědomí nerado používá tak tvrdé prostředky k nápravě bloudících lidských duší; je dobré proces nápravy bleskem přijmout a navíc mu i vyjít vstříc
- oslnivé světlo blesku je poznání a pravda, kterou v tak hektickém okamžiku zatím snící nedokáže rozeznat

Blikat

- blikající hvězda: naděje vzestupu, kterou by bylo dobré využít
- blikající světlo: nevědomí upozorňuje snícího na nějaký prohřešek či problém, jehož charakter určuje případná barva světla
- sám být původcem blikajícího světla: je třeba obrnit se trpělivostí a tolerancí pro blízké období plné střetů s egoistickými lidmi

Blizna

- je jednoznačnou alegorií ženských pohlavních orgánů

Blok

- ve smyslu notes, zápisník: viz zápisník
- kamene: viz skála nebo viz kámen

Blokáda

- je znamením zlým, neboť plynulý proces se zastavil
- vždy narušuje plynulost života, ať už se jedná o blokádu maličké věci nebo velkého celku
- je velice důležité najít příčinu psychického bloku, na nějž nevědomí snem o blokádě upozornilo, jinak se budou problémy snícího hromadit
- odstranit blok v těle nebo být svědkem odstranění blokády pohybového ústrojí: nastává proces uzdravování

Blondýn, blondýna

- tento poměrně častý symbol nemá ve snech podstatného významu

Bloudění, bloudit, bludiště

- bloudění není tak negativní symbol, jak by se zprvu mohlo zdát, neboť mobilizuje vnitřní schopnosti překonávat složité situace a v podstatě symbolizuje změněný životní běh; také oznamuje mimořádný zážitek v blízké budoucnosti
- bloudit v kruhu: snící prozatím není schopen nalézt východisko ze složité situace, ale samotná podstata kruhu vykazuje potenciál budoucího řešení
- bloudění na celnici: nepřipravenost vědomí snícího pro jiný, než současně žitý stav (například nepochopení prvních zážitků mimořádných stavů vědomí, nepochopení rozdílu citové a pudové roviny apod.)
- bloudění v krásné přírodě nebo v krásném domě: když snící objeví nový stav myslí či opustí své špatné životní návyky a vydá se jinou, lepší cestou, bude chvíli bloudit z pouhé neznalosti tohoto nového a dobrého, však brzy nalezne správný směr
- při bloudění snící požádá někoho o pomoc: podvědomé nalezení pokory bude významnou pomocí v životě
- bloudění plné strachu, obav či nejistot většinou i bez nalezení východiska: takový sen je důsledkem špatného činu, cítění či myšlení v denním vědomí
- bloudit s někým a navzájem se ztratit: cesty těchto osob se v blízké budoucnosti rozejdou
- bludiště uvnitř zámku: znalost zámeckého labyrintu odráží stupeň poznání vlastní psyché; podobné sny bývají častou náplní archetypu Self
- bloudit po moři, jeho ostrovech a nemoci najít cestu domů: snící uvízl ve vlastních citech a na ostrovech se bude setkávat s pudovými obsahy vlastní psyché (podobnost s mytologickými příběhy řeckého hrdiny Odyssea není náhodná); více o podobnosti mytologie a duchovních prožitků v archetypu Hrdina
- vyjít ven z bludiště: je jeden z významných snů, neboť symbolizuje opuštění starého, svazujícího myšlení, které člověka zadržuje a omezuje

Bobr

- setkání s příčinlivým člověkem
- možnost nového zaměstnání

Bod

- uprostřed kruhu: ženské pohlavní orgány nebo ženská přirozenost

Bodlák, bodláčí

- v zahradě: některá z negativních vlastností hyzdí duši snícího
- vidět: protivenství budou ztrpčovat život
- pěstovat či zalévat: je třeba zamyslet se nad přístupem k vlastním negativním stránkám a pokusit se je zlepšit či odstranit
- být jimi popíchnut: nervové podráždění, zloba, hněv

Boháč, bohatství

- bohatý být: velké vydání nebo ztenčení majetku
- útočit na bohatého: snícího ovládá pocit méněcennosti, nenávisť a zášť vůči schopnějším; pozor aby se tato negativní vlastnost nedostala na povrch denního vědomí a nestala se hybnou myšlenkou krajního politického spektra
- vidět bez závisti bohatého člověka, bohatství druhých: možnost výhodného obchodu
- odmítnout nabídku stát se bohatým: nebudete trpět nedostatkem (snad i celý život)
- rozpoznat v bohatství cestu k negativním vlastnostem (pýcha, namyšlenost, opovrhování druhými, pudovost): snící kráčí tou správnou cestou k rozpoznání pomíjivosti hmotných statků a k nalezení vnitřního bohatství duše

Bohém

- varování před morálním poklesem na úroveň pudového žití

Bohoslužba

- váže se k morálce snícího a možnému polepšení
- snové náboženské obřady se často zbarvují mysticismem či dokonce pohanskými rituály, aby nevědomí upozornilo snícího na potřebu vnitřní pokory a tím i na ztrátu tak časté lidské pýchy

Bohyně

- jakmile se člověk jednou vydá na cestu sebezdokonalování, budou jeho cestu lemovat občasné sny o bohyních, které reprezentují vyšší aspekt lidské duše
- pokud snící nerozezná, o jakou bohyni (či alespoň mytologii) se jedná, měl by se o to pokusit v denním vědomí vyhledáním příslušných informací, neboť právě ty mu pomohou odhalit významný duchovní prvek v jeho snu
- s nadpřirozenými schopnostmi: mimo lidský vzor existuje uvnitř psýché ještě božský vzor Matky, jež má čistě numinózní charakter a očividně patří do archetypu Numinózum; v křesťanství je takovou postavou Panna Marie, která se teprve pod tlakem věřících křesťanů stala mateřskou bohyní*⁸⁵
- spatřit: počátek nového období a nového náhledu na svět
- v paláci: vstup do vlastní přirozenosti, která se alespoň na okamžik nejeví lidská, ale konečně božská
- být bohyní: pozor, velké nebezpečí apoteózy*²³ (více o tomto tématu v archetypu Poklad)

Bochník

- kromě základního významu bochníku chleba či sýru (viz chléb nebo viz sýr) je při výkladu snu třeba přihlídnout i k tvaru (nejčastěji kruhový), někdy i k ornamentům či vzorům na bochníku
- bochníky chleba valící se na snícího: varování nevědomí – perfekcionismus je velkou překážkou poznávání; je třeba si uvědomit, že dokonalost nepatří mezi lidské vlastnosti

Boj, bojiště, bojovat

- morální zápas nebo duševní konflikt; je však zákonité, že po vyřešení jednoho konfliktu přichází další, aby snící zdokonalil vlastní duševní a duchovní stránku
- boj ve městě: problémy v běžném světském životě přivedou snícího k hledání nové, lepší alternativy života
- boj v lese: střety s pudovými obsahy vlastní psychické přirozenosti jsou zákonité, jakmile člověk vystoupí svým prožíváním alespoň na citovou rovinu

- boj s obry (personifikace otce), obryněmi (personifikace matky), tyrany, diktátory se objevuje, jakmile snící nezvládne určité emoční tlaky, jež jej nabádají opustit lidský vzor a objevit božský vzor (více o tomto v archetypech Otec – Matka a Puer – Kora)
- boj s ohněm: zklidňování vášní
- v člověku se mísí denní boj za pomíjivou osobnost (egoismus) se snovým bojem, jež je veden nevědomím za lidskou a skutečnou individualitu, ať už je jakákoliv; teprve po opuštění bojů představy – osoby (osobnosti) s podstatou – individualitou dochází k transformaci jednotlivých složek psyché (více o tomto v archetypech Persona a Individualita) a boj dostává vnitřní náboj v archetypech Kruhu Procesu obnovy*², proto je boj velice častý a také nutný symbol vedoucí k pokroku každého snícího
- protože hrdina prostupuje všemi archetypy, je zcela zákonité, že boj hrdiny (snícího) bude prostupovat také všemi archetypy Kruhu Procesu obnovy
- boj za morální zušlechťení patří do archetypu Hrdina, jemuž přísluší psychologický vstup do vnitřních kruhů nevědomí, naopak akční hrdina, jako prázdná a bezduchá schránka egoistického hrdiny patří do archetypu Persona, neboť je neustále v zajetí osobnosti, i když jedná v zájmu dobra
- boj hrdiny je alegorií vnitřní poutě za grálem vlastního srdce, snová cesta hrdiny musí vyvrcholit dobrovolnou pokorou, smrtí a odchodem ze staré existence, aby byl umožněn vstup do nového života (nalezení ideálního světa či nalezení ideálního bytostného stavu)
- boje ve válkách (včetně atomových, chemických a totálních), v podzemí patří do archetypu Témata zničení světa, jemuž přísluší emoční vstup do vnitřních kruhů nevědomí
- z marného boje vycházející existencialismus*⁹³ i boj s nestvůrami patří do druhé fáze archetypu Bazální perinatální matrice, boj o přežití se závěrečným prožitkem smrti patří do třetí fáze archetypu Bazální perinatální matrice (více o tomto tématu v archetypu Bazální perinatální matrice)
- boj a vnucování vůle svému okolí patří do archetypu Řízená imaginace, kdy člověk vstupuje do mentálního světa snů jako řídicí aspekt a myšlenkami ovlivňuje snové prostředí; stejně sem patří i boj s osobami či bytostmi, které mají magické schopnosti
- boj snícího s opačným pohlavím je většinou bojem s pudovou složkou anima (animus), při nezvládnutí vnitřních pudových pohnutek takový boj přechází v sexualitu; po vystoupení na citovou úroveň přichází boj s pudy v alegorii různých zvířat například: lev, medvěd, liška, býk, kanec, chobotnice, pes, had (více o tomto tématu v archetypu Anima – Animus případně v archetypu Coniunctio)
- boj na Měsíci: snaha o nadvládu či o prosazení se v souboji mužské a ženské citové složky (více o tomto v archetypu Anima – Animus)
- boj se zlým bratrem či sestrou, s čerty, s podzemními bytostmi, s neviditelnými bytostmi, s monstry, s personifikovaným zlem či personifikovanými vlastnostmi (např. ješitnost, pýcha), s ďáblem, Márem*³, stejně jako vidění boje vojsk Dobra s vojsky Zla či soubojů Bohů by mělo snícího vést ke zbavování se nižší pudové přirozenosti a k vítězství soucitu a odpuštění (více o tomto v archetypu Stín)
- boj na život a na smrt může při ztrátě ega vést k proměně v nadpřirozenou bytost, což tímto momentem patří do archetypu Poklad, který se jeví být vytrvalým pokušitelem člověka; do stejného archetypu patří i boj supermana či podobného člověka se zlem, pasování se za zachránce, sportovní boje o tituly a pocty, boje mytologických bytostí či vojsk; opět tyto prožitky*⁷³ musí vést k nalezení soucitu, který vytvoří nového člověka naplněného porozuměním a skutky milosrdenství (více o tomto v archetypu Poklad)
- boje historické nebo budoucí jsou také častou náplní snových obrazů, neboť pro nevědomí neplatí nezastavitelný aspekt času, nýbrž platí zcela a bezvýhradně bezčasovost; když snící nalezne přítomnost jako absolutní bod, z něhož lze rozeznávat minulost i budoucnost jako pouhou iluzi nekonečného času, pak se mu mohou otevírat i osobní souboje s osobami současného života, z čehož pak po odpuštění pochopí averzi vůči některým lidem (více o tomto v archetypu Vize budoucnosti a minulosti)
- jakmile do boje vstoupí intuice*⁶⁴ – vnuknutí, vnitřní hlas, moudrá rada bratra či příbuzného, rádce, světce, duchovní osobnosti, pak z morálně vyšší úrovně dostává snící rady, jak opustit marný boj a nalézt sílu k morálnímu zušlechťení a poznávání (více o tomto v archetypu Moudrý stařec)
- boj s rozdělením na dvě či více já, nalezení pozice svědka, z jehož pohledu snící s určitou mírou indiference pozoruje boj, patří jednoznačně do archetypu Pozornost
- boj s neznámými či záhadnými předměty, prostředím, roboty, mimozemskými rostlinami a tvory patří do archetypu UFO iniciační obřady; jakmile po boji přijde tak potřebná pokora, navrátí se člověk do života v jiném prostředí, v jiných podmínkách a s jiným vědomím
- boj s homunkulem či Golemem*⁴⁶ představuje v archetypu Alchymista boj s nižší pudovou přirozeností; tento proces je prakticky shodný s první fází ničení temné minulosti u východních mystiků (více o tomto v archetypu Alchymista)
- útěk z boje: nechota snícího podstoupit morální zápas nebo duševní konflikt
- provozovat bojová umění: boj je pouze vedlejším aspektem, záleží hlavně na schopnosti zvnitřnění, neboť z hlediska nevědomí pouze vnitřní síla dává možnost vítězit

- vážný boj se mění v hru: významný prvek ve snové symbolice, neboť snícího posouvá od zaslepenosti k nadhledu
- boj odmítnout: potvrzení správné cesty vedoucí k nenásilí a pochopení Krista a jeho soucitu s bojechtivými lidmi
- boj a vlastní smrt: je významným prvkem a předělem, neboť zmírá stará osobnost a rodí se nová; takových umírání ve snovém životě je při cílené duchovní cestě i několik za rok
- po boji nabídnout smír: cesta k nalezení klidu a míru ve vlastní duši
- boj kohoutů: alegorické znázornění mužské touhy získávat partnerky; je dobré nenechávat se do těchto bojů vtahovat a chovat se indiferentně, neboť jen tak se oprostíme od trvající moci pudů nad vlastní bytostí
- boj člověka s kočkou: ukazuje rozporuplnou mysl, když část vědomí snícího stále inklinuje k obrazům pudové roviny, zatímco druhá část touží po citové náplni mysli

Bóje

- varovný sen: je třeba si uvědomit vlastní síly a nepřeceňovat své schopnosti

Bojler

- jako rezervoár teplé vody představuje v nevědomí vnitřní sílu, která je snícimu k dispozici
- nefunkční: vyčerpání nebo blížící se lehčí nemoc; po krátkém období odpočinku a klidu se snícimu opět vrátí potřebná vnitřní síla

Boky

- pro muže: jednoznačný sexuální symbol a vnitřní touha po potomstvu
- rozšiřující se: pro ženy – přání mít děti se může brzy vyplnit
- zhroucené: zármutek a ztráta dítěte či počatého plodu
- bolest v bocích: narušené proudění sexuální energie v těle

Bolák

- viz vřed

Bolest

- zrod života vesmíru byl bolestný, ale to jen proto, aby všichni tvorové a veškerý život byl schopen jednou rozeznat opak – blaho a slast
- hlavy: bloudění od myšlenky k myšlence, neustále ve stejném rozumovém schématu (nejúčinnější pomocí je vyprázdnit mysl a nechat do ní vplynout city)
- zubů: je důsledkem nerozhodnosti ve vztazích, nejčastěji ve vztazích sexuálního charakteru
- nohou: snící podvědomě chápe nepříjemný vliv pudových obsahů mysli na vlastní vědomí; další viz noha
- v kotníku, v koleni: psychický blok, který je nutné rychle odstranit, jinak dojde ke stagnaci; další viz kotník nebo viz koleno
- porodní: viz porodní bolesti
- je třeba si uvědomit, že bolest a žal zde není proto, abychom se utápěli ve smutku, beznaději a sebelítosti, ale proto, abychom se stali bdělejšími; z toho vyplývá, že útěcha našich bolestných zážitků je negativním jevem, neboť bez bolesti a žalu je lidem bdělost cizí, zejména, když jejich život je snadný, pohodlný a příjemný
- pocit bolesti, mučení a trýzně: tento pocit snící prožívá proto, aby vyjádřil své vnitřní pohnutky, pak se může přidat na stranu mučitelů a svoji zápornou karmu*²⁶ násobit, nebo ve ztotožnění se s pocity mučedníků svoji karmu splácet; teprve později, při dostatečném soucítění, dokáže snící pochopit účinek karmického zákona*³⁴, pochopit, jak trpící splácí svůj dluh z daleké minulosti, a tyran si vytváří karmu, kterou bude muset jednou stejně bolestně prožít
- bolestný (mučící) oheň: když je ze strany snícího přítomen soucit, pak je to příprava k transformaci osobnosti a ničení nižších bytostných složek (pudů a někdy i citů); bez soucitu je to pouze sadomasochistický znak, jehož původ leží v třetí fázi archetypu Bazální perinatální matrice, neboť oheň je často zažívaným prvkem náznaků duchovního znovuzrození právě v tomto archetypu
- bolestné objetí: viz objetí (tělesné)
- jakmile vytvoříme svým denním způsobem žití nesoulad ve vlastním životě, musíme nést i důsledky tohoto neuváženého činu a ve snech pociťovat bolest, která však mizí v blízkosti plynoucí vody nebo ve vodě samotné, proto je více než jasný emoční charakter snové bolesti; nevědomí tak snícího upozorňuje na potřebu katarze*⁶⁹ a nalezení pokřivených emočních vazeb
- pláč, bolest a trápení snového otce či snové matky: u tohoto obrazu je důležité rozeznat důvod otcova či matčina trápení, neboť pokud je důvodem egoistické chování snícího či morální pochybení, pak je tento obraz varováním před pádem na nejnižší rovinu prožívání (pudovou), ale naopak pokud otcovo či matčino trápení

- způsobuje citová a duchovní náplň snícího, pak je tento obraz kladný i v případě, když snící upadá do lítosti nad stavem otce či matky (tato lítost se časem promění v soucit, který je duchovním lékem na všechny bolesti)
- bolest způsobená záhadnou či zahalenou osobou: snaha o sebezdokonalení vyčlenila z běžného žití snícího tzv. stín, který je třeba asimilovat a nikoli odmítat, či dokonce nenávidět (více o tomto v archetypu Stín)
  - bolest přinutí člověka pokleknout (nikoliv před lidmi): nevědomí učí snícího pokoře a dává mu tak, byť chvilkově, „ochutnat“ svobodu v nepřipoutanosti a zapomenutí na trvalou nadvládu ega
  - pokud se bolest dotýká srdce, pak máme v soucitu možnost nalézt duchovní rozměr; stejně jako voda pomáhá odstraňovat bolest snového těla, tak soucit pomáhá odstraňovat bolest srdce
  - děkovat za bolest či příkoří způsobenou druhými lidmi: velice významný sen, neboť Kristovo učení nenásilí definitivně vstoupilo do podvědomí snícího
  - snová scéna, v níž nezbylo ani kousek radosti a štěstí (plná beznaděje, bolesti a srdcervoucího žalu): jeden z nejvýznamnějších okamžiků mystické duchovní cesty se nazývá temná noc duše*⁴⁵

Bolševik

- důrazné varování před rudým či hnědým zlem a „medovými“ řečmi o rovnosti a bratrství

Bomba, bombardování

- bombardování z letadel: ničivé dopady nežádoucích myšlenek na život snícího; takový varovný obraz by měl snícího přivést ke změně myšlení a jednání, neboť jeho současná náplň mysli jej vede do vážných problémů
- vidět či pocítit účinek atomové, chemické či biologické bomby: patří do archetypu Témata zničení světa, kde nevědomí vytváří na snícího emoční tlak, aby už konečně opustil nepotřebné obrazy starého světa a našel svět nový i své nové místo v něm (více v archetypu Témata zničení světa)
- sám bomby zapalovat, odjišťovat či házet: budete muset směřovat všechny své síly ke splnění závažného a velice nebezpečného úkolu, který jste si před sebe sami postavili
- bomba v domě vyjadřuje emoční tlak uvnitř těla (některé z psychických center*⁴ je nebezpečně přetížené)
- bomba s účinky podstatně silnějšími než současné zbraně hromadného ničení: proti snícimu je zaměřená bytost známá z křesťanské mystiky a tibetského buddhismu pod názvem Máro*³

Bonbon

- dávat: snící se vzdává vlastností s nádechem dětinskosti a nevědomosti a odvrhuje probouzející se sexualitu
- dostávat: snící se lehce nechává odradit od poznávání, lehce se nechá zlákat ke smyslnosti

Bordel

- varování před morálním poklesem na úroveň pudového žití, varování před degradací citů

Borovice

- symbolizuje houževnatost
- falickým tvarem představuje mužskou sexualitu a mužský princip (i pro ženu)
- vyvrácená: pro muže nebezpečí kastrace či impotence, pro ženu období bez tělesného styku s partnerem
- její poškození často upozorňuje na možná citová zranění
- ve vyšším stupni vnímání (například z duchovní roviny) borovice vyzařuje řád a pořádek, proto může nést i symboliku soudce

Borůvky

- symbolizují trpělivost
- občas rostou na stromě, proto v tomto případě je trpělivost životní náplní (vrostlá do stromu života)
- být jimi potřísněn na těle: trpělivost je pevně uchycena v mysli snícího
- mít jimi potřísněn jen oděv: trpělivost vystavovaná pouze osobností, ale nedotýká se nitra snícího

Bořit

- viz bourání

Bořit se

- v půdě, bažině či sněhu: životní problémy, které značně zpomalí a ztíží předpokládaný vývoj
- bořit se do měkkých materiálů a pak proplouvat kanály či procházet jeskyněmi: do vědomí se dostávají vytěsněné obsahy perinatálního vývoje snícího (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- na ledu: ti, kteří se spolu proboří na ledu, se v brzké době rozdělí
- na ledu se probořit sám: symbolizuje vnitřní rozdělení (schizofrenie), které je počátkem sjednocování, nebo představuje přechod od osobnosti k individualitě, když osobnost při bytostném očištění zanecháme v ledové vodě pod příkrovem ledu

- zvíře bořící se ledem do vody: duchovními aspekty asimilované pudy vstupují na citovou rovinu
- pobožená silnice: nastává nebezpečné období pro snícího, neboť jeho životní cesta nemůže pokračovat na původních základech

Bos

- chodit: snící odložil část svého ega vážícího se k sexualitě i ke vztahům sexualitou jen mírně podbarveným, a proto je mu ve snu převážně krásně a jen ze setrvačnosti hledá boty, aby zase navázal staré vztahy
- bosý člověk představuje nové myšlenky naplněné radostností a svobodou
- slyšet zvuk bosých nohou: nevědomí radí snícimu zbystřit pozornost a být bdělý
- ve vodě či orosené trávě: zdraví a čistá mysl
- některým lidem se nelíbí vaše bosé nohy: právě tito lidé, nebo častěji jimi personifikované vlastnosti, se snaží svázat snícího v denním životě svými omezujícími názory a uzurpujícími manýry
- bosé nohy napadené hmyzem: čerstvě nabytou svobodomyšlnost ještě narušují výčitky svědomí

Boty

- jednoznačný ženský sexuální symbol, který je schopen i primitivní sexuální síly orientované vně; je třeba na symbol pohlížet z hlediska duality, protože i boty jsou použitelné v páru
- dětské: i ty představují sexuální symbol, ač ještě nedospěl a nenabral svých plných forem
- těsné či tlačící: snící považuje vnitřně svůj partnerský vztah za omezující; předmět, který tlačí v botě, narušuje partnerský vztah (vždy podle symbolu tlačícího předmětu)
- bílé: čistota vztahu (i rodinného)
- gumové: umožňují bezpečný přechod přes oblast pudů (bláto, močůvka a podobně) a návštěvu citové roviny
- čistit, krém na boty: snaha o zprůhlednění vztahů k lidem, s nimiž jsme spoutaní sexuální či rodinnou vazbou; snaha očistit vlastní sexuální stránku, snaha oprostít se od pudového závaží a přidat do současných sexuálních vztahů více citu
- špinavé: partnerský či rodinný vztah je narušen hmotnými záležitostmi (například touha po penězích)
- kupovat: snaha o nalezení nového vztahu, z něhož však mnoho radosti nebude
- opravovat: obuvník se zabývá ženskými sexuálními symboly (botami), snaží se pochopit primitivní sexuální síly a má moc opětovně spojovat narušené partnerské vztahy (oprava bot)
- nechávat si boty šít na míru: snaha maximálně přizpůsobit budoucí vztah svým požadavkům, ale zůstává otázka, zda to bude vyhovovat i druhé straně
- extravagantní boty: touha po netradičním sexuálním zážitku či vztahu s neobvyklým člověkem
- najít ztracené: možnost navázání známosti; když jsou nalezené boty dobré, nepoškozené a dokonce pohodlné, pak se ze známosti vyvine dobrý partnerský vztah či alespoň kamarádství; když jsou ale nalezené boty špatné, poškozené a nepohodlné, pak nová známost přinese více bolesti než radosti
- ztratit, zapomenout, vyházet: zrušení určitého potenciálního vztahu
- hledat: snaha o znovunalezení starých vztahů
- nosit nové hezké: zaručený zájem potenciálních partnerů o snícího
- někdo nese boty snícimu: právě tento člověk touží po prohloubení vztahu se snícím
- prohlížet nebo s botami běžet pod světlo: snaha prohlédnout současně žitý partnerský vztah
- chodit v rozbitých: ostuda, budou si ze snícího tropit žerty pro partnerský vztah
- díra v botě: narušený partnerský vztah, poškozený obraz pudové animy (pudového anima) ve prospěch citu
- ukradené: pravděpodobná nevěra
- honit zloděje svých bot: žárlivost
- hromada bot: snaha snícího o rekapitulaci vztahů se svým okolím; alegorie Augiášova chléva, který je třeba vyčistit (zde vyhozením bot)
- tkanička boty: symbolizuje sexuální a citové vazby, často hraničící s poddanstvím; barva tkaničky (viz barva) nám může upřesnit charakter této vazby
- zavázat tkaničky bot: značí navázání sexuálního či citového vztahu
- tkanička boty nejde rozvázat: obraz symbolizuje citovou či sexuální vazbu hraničící s citovým vydíráním
- rozvázat tkaničku boty: potvrzuje tolerantnost vůči druhým lidem
- natržená tkanička boty: narušený některý ze sexuálních či citových vztahů snícího
- překážející tkanička boty, znepríjemňující život snícimu: nemilá sexuální či citová vazba k některému člověku
- přetrhnout, zničit tkaničku boty: ukončení některé sexuální či citové vazby (tímto způsobem nevědomí vyhodnotí definitivní ukončení některého ze vztahů snícího)
- nabrat si vodu do bot: znamená v nevědomí kladný symbol, neboť změkčuje vnější tlaky a očišťuje vztahy zevnitř
- sjíždět po botách dolů sjezdovkou, strání, srázem, silnicí: rychlá likvidace podvědomé sexuální symboliky, která vede do mnohdy nechtěných vztahů; tato likvidace již ve snu přináší snícimu radost, ulehčení a pocit svobody

- darovat: aktivní vzdání se určitého potenciálního vztahu
- každá jiná: lidé budou mít snícího za blázna, ale nepochopí, že důvěra, čistota a nevinnost jej navzdory lidské nenávisti vedou k intuitivnímu chápání světa
- zcela rozpadlé boty: absolutní rozpad ženské sexuální symboliky, možnost osvobození se
- zouvat si, vidět někoho zouvat si boty: viz zouvat se

Boule

- nemoc psychického původu
- na krku muže, vyčnívající z těla muže: nevědomé předvádění vlastní ženské stránky

Bourání

- domu: částečně zbořený dům signalizuje podlomené zdraví majitele snového domu
- zřícenin, zchátralých hradů či omezujících staveb: odstranění vazeb k některým, převážně zesnulým lidem
- drobných dřevěných staveb: majitel přilehlého domu bude o něco ochuzen

Bouře

- nebezpečné vzednutí emocí a pudů, předzvěst destrukce a převratných změn jako počátku nového údobí, když se tísnivé dusno bouří promění v ozónem provoněný vzduch pozvedající mysl vzhůru
- apokalyptická: likvidace starého světového názoru (viz archetyp Témata zničení světa) nebo obraz budoucích událostí ve světě (viz archetyp Víze budoucnosti a minulosti)
- písečná: je předzvěstí zhroucení toho, čeho snící prozatím dosáhl; obraz zmaru a beznaděje, zejména je-li snící její silou zasažen; při duchovní cestě může být strastiplnou náplní temné noci duše*⁴⁵; písečná bouře v kontinentálním rozměru je předzvěstí světové války
- sněhová: přestože mohou být tyto obrazy zdrojem strachu a obav o vlastní život, jsou v nevědomí skutečným požehnáním Ducha
- bouře (vítr) otevře okno: obraz symbolizuje průnik duchovních prvků do vědomí snícího
- utrpět škody při bouři: může být zprvu pro snícího skličující, ale nakonec ve svém důsledku škody přinesou snícímu pokrok a psychický růst
- snaha o zpretrhání emočních vazeb vždy vyvolá snovou bouři, neboť svět se tak lehce nevzdá svého otroka
- bouře se zázrakem zklidní: bouři vlastního osudu snící proměnil v klid a mír vlastní duše, stejně jako Kristus ve vnějším světě upokojil prudkou bouři na jezeře po prosbě strachujících se učedníků

Box, boxer, boxovat

- boxerský ring: omezení rozletu snícího
- vidět boxerské utkání: brzký spor, v němž snící pocítí značnou agresivitu
- být v boxerském ringu: nutnost podstoupit agresivní životní zápas, z něhož vítěz nevyjde beze ztrát, neboť heslo silnější vítězí, narozdíl od vnějšího světa v nevědomí neplatí

Boží hod

- slaviti: pozor, aby se víra nestala pouhým církevním pozlátkem
- vnitřně cítiti: správná cesta k ideálům křesťanství

Boží muka

- radost prýstící z nitra

Božská mana

- viz mana (božská)

Brada

- zejména je-li abnormálně vystouplá může znázorňovat falus
- kolena přitažená k bradě (viděná u druhých či vlastní): významná pomoc ke správnému proudění životní energie v těle (podobný význam viz klubíčko)

Bradavice

- představuje temnou část, která vystupuje na povrch osobnosti
- sám mít: slabost, které se budou snažit druzí využít
- odstranit: vnesení světla do záhadného problému

Brambory

- mužský sexuální symbol, jenž alegoricky znázorňuje zrání, smrt a pomíjivost; vzhledová podobnost s varlaty není pouhou náhodou; brambory jako symbol jsou nadřazeny i primitivní sexuální síle představované v nevědomí třeba nožem
- bramborový salát a kaše: stejný sexuální symbol jako brambory, avšak ostatní ingredience či změna tvárnosti přidávají na přitažlivosti
- jíst: snící povede skromný život
- kupovat: snící se bude muset vyrovnat s nečekaným tlakem sexuality a nalézt sílu k ovládnutí se
- bramborárna: představuje celý mužský sexuální potenciál a podle stupně kvality brambor lze rozeznat přitažlivost symbolu pro snícího; pokud je bramborárna uvnitř jeho domu, pak se bezprostředně vztahuje k tělu snícího
- velká hromada brambor, pytel brambor: symbolizuje právě tu část mužské sexuality, se kterou bude muset snící v následném období pracovat; je zde nebezpečí, že se člověk dostane do podřízenosti vlastní sexualitě
- házet brambory: odkládání závislosti na mužské sexualitě a podvědomé pochopení její pomíjivosti
- vážit nebo přebírat: velice kladný snový prvek, protože kromě všeobecnosti zjistíme další specifickou vlastnost symbolu, což nám pomůže v dalším odhalování skutečné podstaty lidské závislosti na sexualitě
- čistit: snaha očistit vlastní sexuální stránku, snaha oprost se od pudového závaží a přidat do současných sexuálních vztahů více citu
- loupat: snící podvědomě touží proniknout k podstatě mužského sexuálního symbolu, jenž alegoricky znázorňuje zrání, smrt a pomíjivost
- dívat se na lidi, kteří brambory pěstují, obhospodařují, sklízí, uskladňují, loupají, pojídají: snící díky své indiferentnosti z pohledu svědka již bude rozeznávat na druhých lidech, kam je vede jejich slepá sexuální závislost
- slévat: je kladný prvek, neboť od symbolu mužské sexuality snící odstraňuje emoce (voda) a bez emocí snáže rozpozná, kromě kladného plodícího faktoru i destruktivní vlastnosti mužské sexuality

Brána

- oddělující jeden svět od druhého: je významným obrazem archetypu Témata zničení světa; odděluje zničený svět od naděje nového světa, který se skrývá za bránou
- odděluje jeden světónázor od druhého, pudové od citového a citové od duchovního, a to vše až do doby, než člověk vystoupí na duchovní úroveň; brána odděluje to, co ještě nebylo sjednoceno
- bušit na bránu (na vrata): nejčastěji je scéna synonymem soulože či touhy po ní, méně často se jedná o násilnou a většinou marnou snahu pochopit obrazy, jež se skrývají za vraty
- opakovaně vjíždět bránou (vraty) dovnitř a vzápětí zase vyjíždět vraty ven: jednoznačně symbolizuje soulož
- mříž vstupní brány (zvláště, je-li ozdobná): symbolizuje panenskou blánu ženského přirození
- branou můžeme přicházet jak k vyššímu, tak i opačným směrem od vyššího k nižšímu
- činnost, kterou u brány vykonáváme, směřuje k otevření zavřených bran (například přebírání šroubů a matic představujících dualitu, otvírá bránu duality, kudy se snící dostane do prožitku^{*73} jednoty)
- u brány probíhá horečná stavební činnost: odstraňování překážek hladkému průchodu od jednoho k druhému stavu myslí; je dobré, když snící sám pomáhá při stavební činnosti u brány, neboť tak je aktivním činitelem svého postupu
- zavřít, zamknout: oddělujeme se od toho, co je na druhé straně brány (což může být pozitivní i negativní)
- zavřená brána: pokud nepochopíme stav, který se nachází za zavřenou branou, tak nevědomí tuto bránu nikdy neotevře; důvod zavřené snové brány lze vypořádat ze snové činnosti v blízkosti brány
- zavřená brána jednosměrného tunelu: v drtivé většině odpovídá funkci děložního hrdla při samotném porodu, pouze výjimečně vědomému vstupu snícího do podvědomí (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- otvírat, procházet otevřenou: značí, že se snícimu podařilo vstřebat kdysi nepochopitelnou část obsahu myslí, a jen výjimečně jde o synonymum soulože (v tomto případě je přítomné sexuální vzrušení či dokonce poluce)
- otvírat: nejčastěji se jedná o zážitek jedné části porodu (viz archetyp Bazální perinatální matrice) a méně často, zejména je-li brána dvoukřídlá, vyjadřuje dualitu, jejíž pochopení může snícího přenést do prožitku jednoty; současně obraz potvrzuje, že snící pochopil nějakou část vlastní nepoznané myslí
- otvírající se brána (vrata) do podzemí (často otáčivým pohybem): nejčastěji obraz symbolizuje vstup snícího do předporodních a porodních zážitků (více o tomto tématu v archetypu Bazální perinatální matrice) nebo sestup k nevědomým obsahům psýché
- ve vodě nebo brána (vrata) oddělující klidnou vodu od rozbouřené: jsou synonymem děložního hrdla a plodové vody v okamžiku porodu (více o tomto tématu v archetypu Bazální perinatální matrice)
- brána (vrata), kterou nelze zavřít: je synonymem již otevřeného děložního hrdla v průběhu porodu (více o tomto tématu v archetypu Bazální perinatální matrice)
- násilné otevření brány: je synonymem deflorace (protržení panenské blány – hymenu – při první souloži)

- brána často odděluje pozemský svět od světa posmrtného; u těchto bran se setkáváme s duchy zemřelých, se zemřelými příbuznými a známými, ovšem z většiny takovýchto setkání vytane člověku na jazyku hořkost a zklamání
- zahradní branka: symbolizuje vstup k vnitřním, často skrytým obsahům psyché; někdy cesta do ráje či do ideální společnosti (například Platonův ideální stát^{*59}); umožňuje odhalit skutečný stav individuality (více viz archetyp Individualita)
- brána nebeská, brána vedoucí vzhůru: je předělem mezi životem a smrtí a je předzvěstí blízké smrti snícího
- klíče od bran nejsou sexuálním symbolem, nýbrž představují vědomou náplň myslí, která snícímu umožní sjednocovat jednu část vědomí s druhou
- brána do paláce: je vstupem do skutečné božské přirozenosti člověka
- provádět lidi branou: nejen sebe, ale i druhé může snící učit poznávat jiné aspekty života
- každá brána je pouhým výplodem myslí, vyprázdněním myslí lze jakoukoliv překážku (včetně bran) bez problémů odstranit

Bránit

- snící se ve snu brání všemu, co není slučitelné s jeho duchovní úrovní a morálními názory, proto se brání vyššímu v podobě neznámých předmětů, rostlin, bytostí stejně, jako se zvíře ve strachu brání, když mu člověk chce pomoci od bolesti a trápení (více o tomto tématu v archetypu UFO iniciační obřady) nebo naopak se brání upadnutí do zvířecích pudů v alegoriích střetnutí se zvířaty, personifikovanými pudy či lidmi představujícími nižší morální rovinu
- snícímu je bráněno v tom, co chce provádět v denním vědomí pro oblažení vlastního ega, ale co není slučitelné s jeho skutečnou vnitřní morálkou; předměty bránící v postupu či úniku se vztahují se k vlastnostem a závislostem, které by měl snící v denním vědomí překonat
- snícímu je bráněno jít do kostela: nepřipravenost vzdávat se hmotných věcí a smyslových rozkoší
- je-li snícímu bráněno jít domů: právě tyto vlastnosti jdou proti procesu sjednocování, proti návratu do přirozeného stavu myslí, tak nevědomí ukazuje snícímu nepřipravenost pro proces sjednocování
- hasič brání snícímu někam vstoupit: nevědomí ochraňuje snícího před prozatím nevstřebatelnými informacemi emočního charakteru, před nebezpečnými vášněmi, proto je potřeba dobře se připravit na vypjaté události v brzké budoucnosti
- bránit se před srážkami, karamboly a nehodami: snící tak ochraňuje vlastní životní cestu a jen snové následky případných nehod ukáží, nakolik byla snaha zabránit těmto nehodám účinná; snící brání výdobytky svého dosavadního postupu, například brání dům (tělo), most (duchovní či životní cesta), vlastní snovou postavu (city) a podobně
- snící se brání proti temným postavám, zlému bratru či sestře, čertům, podzemním bytostem, neviditelným bytostem, monstrům, personifikovanému zlu či personifikovaným vlastnostem (např. ješitnost, pýcha), d'áblůvi, Márovi^{*3}: to vše, stejně jako vidění boje ve jménu Dobra, vojsk Dobra s vojsky Zla či soubojů Bohů, patří do archetypu Stín; stín se bude vždy snažit strhnout člověka zpět do područí pudů a závislostí (více o tomto v archetypu Stín)
- jako hrdina svůj protějšek: každý hrdina si musí ubránit svou animu (hrdinná žena svého anima), zprvu na pudové, posléze na citové a nakonec na duchovní úrovni
- bránit území před nepřítelem: v nitru snícího dochází k významnému střetu rozdvojené duše, když jedna, ta lepší část, touží po duchovním obsahu, a ta druhá – pudová, jež se cítí uraženě opuštěná, touží dobýt citové či duchovní vědomí zpět, neboť ještě nedávno byl snící plně v její moci
- když se snící nedokáže neznámému či silnějšímu bránit a odevzdá sebe samého Boží prozřetelnosti, pak nalezl pravdu Ježíše Krista, který nastavuje po ráně druhou tvář; tak člověk asimiluje nižší pudy, je asimilován vyššími duchovními aspekty ve formě mimozemšťanů a UFO, tak přijímá rány osudu jako karmu^{*26}, jejíž zlé semeno kdysi zasel, a nyní sklízí její hořké plody

Branný závod

- viz závod

Brány (zemědělský stroj)

- nejen falickým tvarem ostrých ozubců dlouhých 10 až 20 cm a trojúhelníkovým či kosočtverečným tvarem spojených trámečků, ale i pohybem ozubců při samotném vláčení jednoznačně brány ukazují na sexuální symbol a symbol plodnosti, přičemž půda jako Matka Země dá vzejít plodu ze semene, stejně jako se z ženy po oplodnění rodí dítě

Brašna

- viz taška

Bratr, bratranec

- bratr či bratranec ve snu přináší uvědomění si sebe sama a je v každé roli (negativní i pozitivní) přínosem pro snícího, záleží jen na míře pochopení bratrovy snové role; velice častý snový symbol bratra (bratrance) se tak může stát motorem poznání i duchovního pokroku
- pro ženu je vědomím mužského principu; v záporném slova smyslu je proměna bratra v milence degradací citového anima v pudový, proměna bratra v otce symbolizuje pokřivený citový vztah, neboť se z vnitřních archetypů dostáváme zpět k vnějším (více v archetypu Anima – Animus)
- žárliví či žárlit na bratra (bratrance): symbolizuje uzurpující city
- nářek bratra (u žen): otevírá srdce snícího citovým obsahům
- může také ve svém temném aspektu představovat stín, se kterým snící svádí nekonečné zápasy a vede s ním nekonečné spory, v tomto případě je nutné pochopit rozdílnost vlastnosti stínu představované bratrem a tyto vlastnosti bez odsuzování soucitem a tolerantností asimilovat vyššími zřeteli
- protikladem k temnému aspektu je moudrý bratr, který snícímu radí nejen slovy, ale často i zápornými činy k nápravě snícího, kdy snícímu ukáže záporné vlastnosti jeho samého; pokud snící rozpozná zápornou vlastnost bratrova chování jako vlastní a učiní v denním životě vše pro její odstranění, pak jedná nanejvýš moudře (více o tomto v archetypu Moudrý stařec)
- spolu se sestrou představuje jeden z protikladů (více v archetypech Anima – Animus a Alchymista)
- v koupelně: symbolizuje očistu citového anima
- rozloučit se s ním: snící směřuje pryč z citové roviny prožívání a pouze převažující náplň myslí jej dovede dolů (na pudovou), nebo nahoru (na duchovní rovinu prožívání)
- nemocný: příčina potíží citového charakteru leží o rovinu výš, tedy na neovlivnitelné rovině duchovní, pak odtud přes oznámení v rovině citové (sen) v blízké budoucnosti přichází nemoc fyzického těla snícího jako karmický důsledek, který vzniká v důsledku karmického zákona³⁴
- zemřelý: zhoršení situace, hlavně v citové oblasti; nevědomí smrti snového bratra či bratrance ukazuje pád snícího z citové oblasti zpět na pudovou
- jiného člověka: je běžnou snovou postavou jako ostatní lidé

Bratrství

- uzavírat, prožívat: dlouhé a pevné přátelství

Brázda

- symbolizuje ženu a její plodivý charakter
- nejen vzhledem, ale také významem, kdy ze semene uloženého do brázdy vzklíčí nový život, znázorňuje ženské pohlavní orgány a jejich reprodukční schopnosti

Breviář

- nebezpečí, že by se víra mohla stát pouhou církevní formalitou bez obsahu, stejně jako církevními hodnostáři přikázané modlitby z breviáře

Briliant

- pod velkým tlakem, hluboko v zemi vzniká z nečistší směsi uhlíku drahokam nejvyšší tvrdosti, jasu, lesku, průhlednosti a čirosti, aby broušením nabyl nevšední lámovosti světla – jaká podobnost s člověkem, který teprve pod osudovým tlakem vnějších okolností, bolestivě obrušován světskými silami a leštěn soucitným chápáním, stává se skutečnou ozdobou lidského rodu, proto je briliant synonymem individuality oproštěné od nečistot ega

Brluh

- nachází se v podzemí, a proto je synonymem nevědomí a jeho pudových obsahů; navíc brloh hrůzného netvora či tajemné příšery symbolizuje oblast, kde žije stín (více o tomto v archetypu Stín)
- brloh, v němž žijí nám známá zvířata, symbolizuje pudy

Brnění

- viděné: symbolizuje osobnost, kterou se snící nechává dobrovolně omezovat, aby se přizpůsobil názorům svého okolí, aniž by si uvědomil svá mokvající zranění ega, která se pod těžkým a neprodyšným převlekem osobnosti nebudou moci nikdy uzdravit
- mít na sobě nebo oblékat: k symbolu brnění přísluší vlastnosti jako výbušnost, zuřivost, hněv, vlastnosti, jimiž snící maskuje svá zranění a zastrašuje druhé, přitom si neuvědomuje, že právě brnění mu brání v přijímání tolik potřebné lásky

Brod, brodit se

- velice kladný sen, neboť snící zdárně překonává překážky, aby před sebou spatřil něco nového, či našel nový lepší stav a za sebou zanechal vše staré; je marné a scestné, když se snící pro něco vrací, neboť tak si ztěžuje svou životní cestu
- často snícího při cestě přes brody doprovází kamarád, přítel, moudrý člověk, nebo ho k přebrodění ponouká probuzená intuice*⁶⁴ či vnitřní hlas (viz archetyp Moudrý stařec); pokud někdo z doprovázejících má opačné pohlaví, pak je to anima pro muže a animus pro ženy a lze snadno rozeznat, zda patří k pudové či citové části snícího (více v archetypu Anima – Animus)
- netýká se smrti těla, jak neuváženě tvrdí mnoho současných psychologů

Brokát

- vidět: možnost vzestupu či patřičného ocenění
- oblékat brokátový šat: možnost zastávat velmi vysoké místo či dosáhnout vysokých poct

Brokolice

- zralá, syrová: hlavně z pohledu duchovních personifikací ve zjednodušené formě vyjadřuje strom života
- obalovaná: tajemství duchovního života
- jíst: touha „ochutnat“ tajemství duchovního života

Bronz

- vznik bronzu: symbolizuje předpodstatnění vnitřních obsahů mysli snícího a procesy pročišťování či zkvalitňování osobnosti jsou představovány opakovanou tavbou nebo opakovaným čištěním sloučenin či kovů
- přestože je kvalitní slitinou a někdy i s nádechem zlatého odlesku neúčastní se alchymického procesu, neboť v jeho složení schází prvky (zejména zlato a rtuť)
- zlaté barvy: vyjadřuje mužskou složku psýché
- bronzová kopýtko: patří lani bohyně Artemis; laň řecké bohyně lovu je synonymem intuice*⁶⁴
- další podrobnosti viz převažující kov ve slitině, nebo viz kov

Broskev

- sexuální symbol
- vidět: pokušení
- utrhnout zralou a nejíst: možnost naplnění lásky nebo naopak vzdání se
- jíst: touha poznat jádro lásky
- shnilá nebo se po snědení udělá snícimu nevolno: vystřízlivění z určitého vztahu (partnerského či rodinného)
- zahodit, darovat: vzdání se určitého sexuálně zbarveného vztahu ve prospěch druhých

Brouk

- výčitky svědomí, které snícího obtěžují, kousou, bolí
- ostatní symboly snu s brouky napoví, čeho se mohou výčitky svědomí týkat
- kukla brouka: v kukle dochází k úplné přestavbě těla larvy v dospělého jedince, a tedy k poslední fázi proměny, proto je kukla symbolem blížící se proměny; objekt proměny pak lze rozpoznat podle dalších snových symbolů

Brousek, brousit

- broušený kámen, polodrahokam, drahokam představuje postupné opracovávání ega snícího, aby se po čase objevila zářivá skutečnost lidské individuality bez nánosů zbytečné a vyumělkované osobnosti
- brousek představuje pomoc na cestě k přetváření vlastního já, však tato pomoc bývá málokdy bezbolestná
- brousit sklo: obraz symbolizuje trpělivou práci s city

Brož

- viz šperk

Brunet, bruneta

- tento symbol nemá ve snech podstatného významu

Brusič, brusírna, bruska

- všechny tyto symboly znamenají urychlení namáhavé životní cesty, avšak takové urychlení bývá dosti často velice bolestné a nepříjemné, neboť se řeší prostřednictvím střetů, sporů, napadání a útoků
- také viz brousek, brousit

Brusle, bruslit (včetně kolečkových)

- bruslení jako pravidelný a rytmický pohyb symbolizuje činnost vedoucí do sexuální závislosti, proto není vůbec překvapivé, že výsledek jízdy na bruslích končí až na výjimky téměř vždy v negativním prostředí či negativních pocitech
- kolečkové brusle nejsou na rozdíl od bruslí pro ledovou plochu odlehčeny symbolem ledu a zimy, proto mají oproti bruslím pro led negativnější hodnocení

Brýle

- jak dioptrické tak i sluneční symbolizují schopnost lépe rozeznávat skutečnosti vnitřních a méně vnějších pochodů, jen tmavé přidávají do náhledu na svět (včetně snového) negativní postoje
- dostat, mít možnost si je opatřit: stále větší díl poznání
- čistit: snaha o kvalitnější rozlišení vnitřních pochodů a porozumění jim
- darovat: snící někomu velice dobře poradí a umožní mu kvalitnější pohled na vnější předměty, osoby a vztahy
- tmavé brýle umožňují styk nízkého (například pudového) s vysokým (například s citovým či s duchovním), neboť oddělují nepřizpůsobený zrak od oslepujícího jasu vyšší roviny

Brzda, brzdit

- prudce, smykem a podobně: nedostatek sebekontroly a vnitřní kázně
- je zcela zákonité, že při urychlení životní cesty člověk často nabere nebezpečnou rychlost, kterou je potřeba usměrnit
- používání brzd ve snovém životě by mělo být plynulé a citlivé; styl jízdy „brzda – plyn“ je nebezpečná v běžném životě a ještě více nebezpečná je v nevědomí
- je vždy důležité si uvědomit, proč snící, nebo jeho dopravní prostředek musel zabrzdit, neboť právě tento symbol mu se značným předstihem ukáže, co je příčinou zbytečného zpomalení životní cesty
- někdo nebo něco snícího brzdí: dobrá rada nevědomí, aby zvolnil své tempo; brzdící síla či osoba snícímu ukáže důvod nutného zpomalení nebo alespoň charakter této síly
- když snící rozpozná nefunkční brzdy ještě před započítím jízdy, nebo dokonce u cizích dopravních prostředků, pak se sebekontrola a vnitřní kázeň stává vůdčí silou a chrání jej před zbytečnými problémy

Břeh

- břeh je místem, odkud nastupujeme k novým prožitkům*⁷³ ve vnitřním světě, je i cílem, v němž budou uskutečněny mnohé nápady a vyřešeny různé komplikace, symbolizuje tak novou orientaci v životě; na břehu snícího často čeká záchrana a břeh je významným opěrným bodem pro další odvážné průniky do nevědomí
- břeh je střetnutím vědomého (půda břehu) a nevědomého (voda); u moře je tento význam nejsilnější; protože se ve snech často střetáváme s nevědomými obsahy myslí, je zákonité, že tento snový symbol je častý a také jednoduše srozumitelný
- snový symbol břehu se dotýká mnoha archetypů obou vnitřních kruhů nevědomí, snad nejvýrazněji působí v archetypu Self
- v řece teče voda, která plyne; na břehu je to, co nás drží, to, s čím se máme zabývat a co máme odstranit, abychom docílili stejné plynulosti jako voda v řece
- stav břehu je často alegorií minulosti a vzpomínek, aby se snícímu připomněla nutnost oproštění se od minulosti; na břehu se často setkáváme s pokušením, neboť překonávání pokušení je také jednou z cest k plynulému duchovnímu vývoji
- písčité břeh: pozor nebezpečí, snící by neměl polevovat v ostražitosti
- jakmile začne snící vidět ve snu dva břehy a současně chápat jejich stav, jedná se o významný pokrok, neboť si uvědomuje dva stavy současně a začíná mezi nimi vytvářet vzájemné vazby, které umožní budoucí pochopení toho původně neznámého „druhého břehu“
- cesta z jednoho břehu na druhý (je nepodstatné, zda se jedná o brod, most či jiný způsob překonání) je významným předělem v životě snícího, neboť vědomě opouští jeden stav (například stav pudové podřízenosti) a nachází nový stav (například stav citového prožívání); samozřejmě lze kráčet také opačně, ale to by mělo být pro každého snícího důrazným varováním
- druhý břeh je obrovská výzva pro člověka, často leží za rozbořeným mořem nebo vidíme jen hrozivě se tyčící a někdy i živé skály, přesně takové, které popisuje řecká mytologie při cestách argonautů
- význam jednoho a druhého břehu se otočí (například tam, kde kdysi bylo zlato, už zlato není a nyní je zlato na druhém břehu): nevědomí alegoricky popisuje dobu, kdy snící nenasytně bral, až do doby, kdy si uvědomil marnost svého konání, proto hledaný poklad umístil do duchovního života, do nebe, či podle mystiků na „druhý břeh“
- „druhý břeh“: je místo dosažení, osvícení, osvobození se a poznání, místo, z něhož si osvícený uvědomí, že z pohledu dosažené jednoty žádný „druhý břeh“ neexistuje

Břemeno

- význam je dvojnásobný, neboť pokud se snícímu jedná o materiální prospěch, pak je břemeno hodnoceno kladně, jedná-li se mu však o duchovní pokrok a nalezení stavu klidu myslí, pak každé břemeno je překážkou, kterou by bylo dobré co nejdříve překonat
- ve snu nosíme břemeno všeho, co bychom neměli dělat, břemeno, které nám naložili ti druzí; lidé, kteří tomuto tupému nošení břemene propadnou, pak cítí, že život je jen velký zápas od kolébky do hrobu
- ztrácet, zahazovat, zbavovat se, darovat: zbavování se zbytečných přítěží lidské individuality; břemeno tak zobrazuje vlastnosti, závislosti, lži, jež jsou osobnosti snícího jeho okolím vnuceny (více o tomto boji individuality a osobnosti v archetypech Persona a Individualita)
- vléci, nosit: nenechejte se manipulovat a „kultivovat“ ostatními k jejich představám; podívejte se na lživost vlastní osobnosti

Březí

- vidět: rada nevědomí k trpělivosti; narození nového nelze uspěchat, zbývá čekat, až příroda skutečně své dílo, ale není to rada k ospalosti a nicnedělání, ale naopak k přípravě na něco důležitého, na něco, co se má brzy zrodit
- dobytek: pro venkovského člověka radost a rozmnožení majetku
- svině: řecká bohyně Demeter obvykle přijímala březí svini jako posvátnou oběť (významný akt eleusinských mystérií¹⁵), čímž potvrzovala překonání pudových složek povstalých z přirozenosti hmotného těla

Břicho

- sexuální symbol, který velice snadno rozeznává pudovou (živočišnou) a citovou rovinu
- břicho je cílem útoku snícího: neschopnost ovládnout vlastní vášně, absence citu v partnerském vztahu
- vidět útok na břicho: poloha svědka svědčí o určité odpoutanosti, však samotný obraz ve snu vypovídá o nutnosti nadále asimilovat vášně citem
- tlak na břicho a boky je vzrůstající sexuální energie, která hledá způsob vnějšího vybití
- prožít útok na vlastní břicho předměty ve tvaru falu (núž, tyč, láhev a podobně): pro ženy podvědomá touha být dobytá vášnivým milencem, pro muže podvědomá touha po homosexuálním spojení
- mít velké: hmotné blaho a zisk
- rostoucí: pro muže zisk a vyšší příjmy, pro ženy strach z těhotenství
- zmenšující: pokles životní úrovně
- propadlé břicho: viz hlad
- mít položenou hlavu na břicho či klíně matky: touha vrátit se do bezstarostného života v lůně
- mít položenou hlavu na břicho či klíně partnerky (partnera): touha po citovém sjednocení oproštěném od sexu

Bříza

- je jedním z mnoha synonym ega, proto podle jejího vzhledu či stavu lze vidět, jak je snící od ega oproštěn
- ve vyšším stupni vnímání (například z duchovní roviny) přináší jemnou a laskavou energii, vyznačuje radost

Buben, bubeník, bubnovat

- touha po harmonii zcela jednoduše vyjádřené rytmickými zvuky
- je dobré, pokud je bubnování milé, melodické a sluchu příjemné

Bublanina

- radost s nádechem erotiky

Bublina

- (nejčastěji mýdlová) připomenutí pomíjivosti, jak lehce bublina vznikne, tak lehce i zanikne

Buddha

- stejně jako Kristus je synonymem vnitřního života, synonymem vzdání se vnějšího hmotného světa
- snící rozpoznává svou bytost (existenci) jako odraz jiné, skryté skutečnosti, aby už brzy v novém rozměru chápání rozpoznal iluzi, kterou klamný svět tak lákavě vymaloval před jeho zraky
- vidět: stínová postava ega pomalu mizí a nahrazuje ji tvář Buddha jako požehnání budoucích dní
- rozpoznávat v ostatních lidech živoucí Buddha: jestliže bude snící žít svůj život mezi Buddha a Kristy, pak jeho vědomí přesvědčené o čistotě svého okolí a nevědomé i sebe samého jej přivede v následném zrození do stavů odpovídajících jeho smýšlení, tedy mezi Buddha a Kristy

Budíček, budík, budít

- přestože se budíky či budičky budíme po celý život, nepatří tento snový symbol v nevědomí mezi právě časté jevy
- je znakem netrpělivosti, neboť nevědomí přesně ví, co a kdy má přijít na pořad jednání, a jen naše netrpělivost se pouští do buzení druhých či sebe samých
- natahovat či opravovat: zbytečná obava, že vše proběhne příliš rychle, že snící něco nestihne

Budoucnost

- jakmile člověk objeví dávnou pravdu, že čas (a současně i prostor) je pouhou iluzí, jakmile nahlédne do pravdy skutečného bezčasového bytí a objeví jedinečný okamžik přítomnosti, pak se definitivně rozbije materialistická představa lineárního času, pak bude moci nahlížet do budoucnosti i minulosti (více o tomto v archetypu Víze budoucnosti a minulosti)
- občasné snové průniky do budoucnosti nejsou zase tak vzácným jevem a občas je zažívá každý člověk, když si v denním vědomí uvědomí, že přesně ví, co se v následných chvílích stane, aniž by si byl schopen podobný zážitek vybatvit ze svého běžného života

Budova

- většina budov má stejný význam jako dům, včetně jejich společných znaků (okna, dveře, sklep, půda apod.)
- ústřední, správní, řídicí centrum: symbolizuje řídicí funkci nevědomí, odkud vychází i fenomén UFO (více o tomto v archetypu UFO iniciační obřady)
- „lehká“ dřevěná budova: přechodný stav, čas k nalezení své skutečné individuality
- rozbít dřevěné budovy: ničení podstaty toho pudového a zvířecího uvnitř člověka
- narušená: nalomené zdraví majitele budovy či jednoho z blízkých obyvatel tohoto místa
- zchátralé budovy: častý obraz přechodného období, kdy člověk opouští jeden světonázor, aby našel nový svět a nové myšlení (více v archetypu Témata zničení světa)
- zřícení budovy: smrt majitele budovy či jednoho z blízkých obyvatel tohoto místa (většinou do 10 měsíců), není-li možno určit, pak smrt ega snícího (smrt ega v prožitku snové smrti se opakuje i několikrát za rok)
- na kolejích: výstavba individuality snícího probíhala v poslední době na zcela nevhodném základu, neboť zabraňuje pokračovat v nastoupené životní cestě; jednodušší bude zbořit dům a postavit jej jinde (vystavět novou individualitu) než přestavět železniční trať (životní cestu)
- zadní část budovy: symbolizuje méně známou či někdy skrývanou část mysli
- výstavba nové či rekonstrukce staré: budování osobnosti na nových zdravějších základech, což nastává většinou po prožitku*⁷³ snové smrti
- oprava: uzdravování majitele budovy či jednoho z blízkých obyvatel tohoto místa
- luxusní: symbolizuje individualitu (tělo i zbytek osobnosti) snícího a vše v budově je obsahem či náplní snícího; ale pozor, tato představa centra bytosti s sebou nese velké nebezpečí, že propadnete pýše a domýšlivosti, jež kráčeji ruku v ruce s nevědomostí (více v archetypu Poklad)
- představuje lidské tělo a osobnost, proto vše v budově je obsahem či náplní snícího, osoby dlící v budově jsou určitými nepoznanými charakterovými vlastnostmi snícího
- fasáda budovy: symbolizuje ego, tu uměle vypěstovanou část lidské marnivosti
- půda, podkroví budovy, horní poschodí: rozum, vědomá mysl
- podzemí budovy, sklepy, spodní patra: podvědomí snícího většinou zahalené nesčíslným množstvím pudů
- pokud se v přízemí či ve sklepech odehrávají pudové obrazy, pak vyšší patro může představovat citovou rovinu a nejvyšší patro duchovní rovinu
- balkon, výčnělky z fasády: prsa
- římsa budovy: symbolizuje některý z výčnělků těla (nejčastěji prsa), tudíž je sexuálním symbolem, k němuž se často přiřazují jiné sexuální symboly (například kočka na římsě)
- otvory v domě jsou synonymem otvorů v těle
- chodby, tunely, úzká místa, klenuté místnosti, zužující se prostory, mříže: symbolizují porodní kanály, dělohu (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- zakouřená: varování před nebezpečím vleklé krize; nutnost opustit „hrad“, ve kterém se snící schoval před světem, zvnějšku posoudit své emoce a naučit se s nimi správně pracovat
- výbušnina v budově, zaminovaná budova: vyjadřuje emoční tlak uvnitř těla (některé z psychických center*⁴ je velice nebezpečně přetížené)
- prohledávat budovu (vidět i sám provádět): obraz symbolizuje snahu snícího pochopit obsahy vlastní mysli
- imponantní: (mrakodrap, kostel, chrám, maják, babylónská věž, galerie apod.): představa centra bytosti, velké nebezpečí propadnutí pýše a domýšlivosti, jež kráčeji ruku v ruce s nevědomostí (více o tomto tématu viz archetyp Poklad)
- ústřední budova v troskách: rozpad představy centra bytosti (více viz archetyp Poklad)

- trosky mnoha budov: symbolizují starý svět, který snící opouští, aby našel svět nový, což v nevědomí znamená nalezení a zakoušení nového názoru; obraz je částí složitějšího procesu archetypu Témata zničení světa

Budovat

- viz stavba

Bufet

- má podobný význam jako rozhledna, ze které se díváme do kraje a máme možnost vybírat si z rozmanité nabídky všech přírodních krás, také v bufetu vidíme celou nabídku jako na dlani a je jen na nás, co si vybereme
- podle jídel objednaných či konzumovaných v bufetu nebo podle střetů s jednotlivými lidmi může snící ještě v samotném zárodku rozpoznat cestu, kterou se právě vydává
- stát ve frontě: je třeba v sobě hledat trpělivost
- pracovat či pomáhat v bufetu: snaha aktivně zasáhnout a zlepšovat své budoucí prožitky

Bůh

- jeden ze stěžejních snových symbolů na cestě zvnitřnění
- symbolizuje duální chápání světa (Bůh – člověk) a jasně ukazuje vnitřní představu snícího o Bohu; právě z této, většinou mylné představy se může snící jejím pochopením odrazit k dalšímu sebezdokonalování (více o tomto v archetypu Numinózum)
- mytologický: je nutné podle znaků snového boha rozeznat, který bůh se ve snu objevil, a určit jeho vlastnosti, teprve to snícimu umožní pochopit objevení se tohoto méně častého principu ve snech a povýšit dar nevědomí na skutečnost denního života (více o tomto v archetypu Puer – Kora, Otec – Matka, Hrdina, Stín)
- být bohem: většinou nebezpečné přecenění vlastní osobnosti (více o tomto v archetypu Poklad)
- strach před Bohem: může přinutit člověka zapomenout na sebe a v pokoře alespoň chvilkově „ochutnat“ svobodu v nepřipoutanosti a zapomenutí na trvalou nadvládu ega
- Boží zákon: jedině v souladu s Božími zákony člověk spočine ve šťastném souznění s celým vesmírem, s celým Božím stvořením
- krev jako součást oběti bohům: snící se ve prospěch vyšších ideálů zbavuje své zvířecosti, části svého ega a části svých pohnutek k nízkým činům
- slyšet: radost a požehnání, cesta k nalezení pokory
- hlas Boží: je v nevědomí a ve snech velice vzácný, avšak jakmile jej jednou člověk uslyší, vryje se Jeho hlas navždy hluboko do srdce, aby uzdravil veškerou bolest a z nejtajnějšího nitra vynesl pokoru a lásku
- vidět: snící by měl rychle opustit představu Boha v těle, neboť jakákoliv představa Boha degraduje a konečně pochopit neosobního Boha ve všem, pochopit všeobjímajícího Boha, který je láskou (více v archetypu Numinózum)
- děkovat Bohu: významný sen v lidském životě, neboť snící našel potřebnou pokoru
- klanět se Bohu: velké vítězství nad vlastním egoismem, nad ďáblem uvnitř své mysli, vítězství, jež je tak podobné biblickému střetnutí Ježíše s ďáblem*⁷¹
- s vírou v Boha se odevzdat osudu: jeden z významných okamžiků, kdy se ego rozpouští v nekonečném oceánu bytí a odosobněný člověk se ocitá v extatických zážitcích blaženosti nebo může proniknout hlouběji do tajemství archetypů; více o tomto tématu v archetypu Pozornost – odevzdání se
- myšlenky na Boha: cesta k osvobození podle příkladu biblického Henocha, který je věčnou ukázkou absolutní bhaktijógy, neboť v jeho mysli nezůstalo kromě nadsvětských zřetelů nic, co by ho udrželo na pláni hmotného viditelného světa, a mohl odejít bez prožitku smrti i s hmotným tělem ze světa a definitivně vystoupit k Bohu (více o tomto fenoménu v archetypu Numinózum)

Buchta

- svou podstatou, kdy je něco v něčem naplněno, se vztahuje k sexualitě a touze po sexuálním spojení
- tvaroh uvnitř buchy: může mít význam ejakulátu, zejména pokud tvaroh z buchy vytéká či vypadává
- představuje vztahy, v nichž mezi obdarovaným a dárce má vzniknout hlubší vztah
- dostávat: oblíbenost

Buk

- symbolizuje vytrvalost a sílu
- zdravý a silný: je symbolem správně nasměrované životní síly
- ve vyšším stupni vnímání (například z duchovní roviny) můžeme v buku rozeznat nositele ctnosti a niterného klidu a míru

Buldozer

- vidět: snící má už dostatečně pevnou vůli řádně urovnat špatné vlastnosti, návyky a jednání, nastává čas jít ke skutečnému lidství
- vidět pracovat: jako nová stavba začne vznikat na srovnaném pozemku, tak i očista duše začíná prací těžkého stavebního stroje, jenž zahradí všechny zbytečné hromady a hromádky, které po mnoho let tvořilo ego
- sám pracovat s buldozerem: aktivní práce na očistě vlastní duše
- vidět havarovat: přichází vleklá krize, z níž vede cesta jen upřímným odosobněním

Bumerang

- závislost, které se snící snaží zbavit; když se mu nepovede vytrhnout i její kořen, závislost se mu vrátí stejně jako letící bumerang, který mine svůj cíl, a bude jej ohrožovat ještě více než v okamžiku, kdy závislost odhodil

Bunda

- zcela jednoznačně se vztahuje k osobnosti
- barva bundy odhaluje, jakými vlastnostmi snící „přioděl“ svou osobnost
- čistit bundu, nechávat si ji čistit: snaha snícího odstranit z povrchu osobnosti problematické vlastnosti, návyky či jednání, které mu vadí ve styku s ostatními lidmi, tato činnost však neproniká do hloubky a je jen marnivým obluzováním
- kupovat: touha vypadat lépe v očích druhých
- hezká a pohodlná: přestože vybudovaná osobnost snícímu plně vyhovuje, nebude dlouho trvat a bude se snažit ji odstranit jako ty dřívější; tato nestálost je zákonitá, protože stejně nestálé je ego vytvářející osobnost
- svlékat, zbavovat se jí: snaha o odstranění osobnosti a nalezení toho, co se skrývá pod maskou ega

Bunkr

- je synonymem dělohy, jejíž charakter se mění podle fází prožitků, proto je důležitým impulzem k rozpoznání a pochopení perinatální existence (více o tomto zajímavém fenoménu lidského vývoje v archetypu Bazální perinatální matrice)

Burza

- spekulovat na burze: velké starosti a trápení
- pracovat na burze: ještě jednou by si snící měl rozvážit zamýšlený životní krok, který jej povede spíše ke starostem a nestabilitě než ke štěstí a klidu

Buřič

- viz vzbouřenec

Busta

- viz bysta

Bydlet, bydliště

- viz byt nebo viz dům

Býk

- jeden z důležitých symbolů na cestě sebezdokonalování, symbol, pomocí kterého nevědomí snícímu jasně ukáže jeho vztah k mužské sexuální stránce i jeho možnosti ji eliminovat a v nejlepším případě dokonce ovládnout
- představuje odpradávná nejsilnější sexuální symbol náruživosti – buď tvořivé síly, nebo častěji negativních aspektů jako je slepá vášeň, destruktivní nátlak a tupost v podřízenosti dominujícím pudům
- černý: podstatně zesiluje negativní vlastnosti samotného symbolu
- bílý: podstatně zesiluje pozitivní vlastnosti samotného symbolu
- zabít: iniciace do světa hrdinů, kdy se snící snaží ovládnout své pudy, aby jim již nebyl vydán napospas, aby již neurčovaly jeho životní běh
- rozdávat na slavnosti maso býka, ale sám nejíst: významný sen, v němž snící dokumentuje ovládnutí sexuality a vzdává se sexuálního chtění, které jiní v podobě porcí masa nadšeně přijímají
- okovaný: představuje „domestikované“ a částečně ovládnuté pudy mužské sexuální stránky v denním vědomí
- vyvrcholením symbolu je dokázat stejně jako Herakles býka nejen chytit, ale i zkrotit tak, že ho býk na svém hřbetě poslušně poveze; mytologie tak nepopisuje vnější události, jak se domnívají mnozí lidé, ale vnitřní procesy v lidském nitru na cestě sebezdokonalování (více o tomto tématu v archetypu Hrdina)

Byliny

- potřebovat či shánět: začíná proces uzdravování, však vztahuje se nejen k tělu a emocím, ale zejména k morálním vlastnostem snícího
- vidět: potřeba tvrdé práce na odstranění nemocí těla i ducha
- trhat, sušit, lisovat: budete pomáhat druhým v překonávání jejich strastí
- dávat druhým: neosobní přístup k životu povede snícího ke štěstí
- bylinkový čaj: uzdravení z nějakého psychického problému či traumatu

Bysta

- ideje vztahující se k osobnosti, jejíž podoba je vtisknuta bystě; pokud je to socha neznámé osoby, pak jsou to všeobecné ideje

Bystřina

- horská: je oproti pramenům vycházejícím ze země posilněna tím, že se v nejvyšší formě rodí v království ledu a sněhu, tedy v duchovní oblasti; symbolizuje čistoskvoucí city včetně síly dané divokým spádem vodního toku
- je symbolem čistoty a představuje počátek dlouhé cesty, při níž se bystřina mění v potok, pak v řeku, aby se v klidu a míru vlila do vděčné náruče moře stejně, jako egoistickému člověku záleží jen na sobě, pak na svém pohlavním protějšku, pak na rodině, pak na městu a národu, aby nakonec v uskutečnění*⁶⁸ pochopil jednotu celého lidského rodu

Byt

- je zjednodušeným náhledem snícího na sebe samého
- dostat: nové vidění světa, nové dílčí poznání
- vlastnit hezký: dočasná spokojenost
- kupovat: vytváření nového bytosného obsahu snícího
- cizí: ukázka toho, jak by se snící cítil v jiných podmínkách; nevědomí tak zkouší různými zážitky tolerantnost či indiferentnost, aby snící postupně došel k závěru, že nejlepší je nic neodsuzovat, nic neodmítat, nic neupřednostňovat a stát se pouhým pozorovatelem, neboť právě to je cesta ke klidu a míru
- vše, s čím se snící v bytě setkává: příprava na stejné či podobné prožitky v denním vědomí, nevědomí dává tak snícímu možnost najít k prožívané problematice ten správný přístup bez zbytečných emočních střetů, škod či ohrožení v denním životě
- z bytu se stává skladiště láhví: nevědomí tímto obrazem apeluje na snícího, aby si udělal pořádek ve svém osobním životě, aby přelétavost mezi jednotlivými sexuálními symboly a obrazy proměnil v city trvalé lásky
- klíč od dveří vlastního bytu: umožňuje snícímu vstupovat do světského dění a vzápětí se vracet k niternému prožívání
- zvonek bytu, zvonit na zvonek: viz zvonek
- osoby dlící v bytě jsou určitými nepoznanými charakterovými vlastnostmi snícího
- vyjít z bytu ven: oprostění se od zjednodušeného náhledu na sebe samého; cesta z prostředí vlastní mysli do světa; snaha o extrovertní prožívání
- poničený: nalomené zdraví (fyzické či duševní) majitele bytu
- chybějící stěna bytu: symbolizuje podvědomou touhu uzavřít se světu
- oprava bytu: uzdravování majitele bytu
- stěhování osob či věcí z bytu nebo do bytu: viz stěhování
- odstěhovat postele z bytu: snaha snícího trvale vykázat pudovou složku své bytosti z vědomého prožívání
- výstavba nového či rekonstrukce starého: budování osobnosti na nových, zdravějších základech, což nastává většinou po prožitku snové smrti

Bytost

- bytost, jež pouhým pohledem obrací vše živé v kámen (například řecká Medúza): symbolizuje utváření karmy*²⁶; neboť vše živé (myšlenky, pocity i činy) obrací v kámen (v karmický důsledek podle karmického zákona*³⁴)
- z hlíny (nejen Golem*⁴⁶): symbolizují oddělenou nižší pudovou přirozenost (od snícího); člověk ovládající hliněnou bytost (nižší pudovou přirozenost) ničí vlastní temnou minulost, aby povstal k božské přirozenosti; více o této velice zajímavé otázce v archetypu Alchymista
- skákající: vyjadřuje velkou vitalitu tohoto symbolu v podvědomí snícího, proto je dobré již ve stejném snu tyto obrazy pochopit, eliminovat a asimilovat vyššími zřeteli nebo v indiferentním přístupu k nim najít klid mysli (viz indiference)
- s magickými schopnostmi: viz čaroděj, čarodějnice

- ohrožují snícího či jeho blízké: snící nezvládl podvědomé obsahy vlastní mysli; odmítaná pudová složka může snícího či jeho personifikace ohrožovat až do okamžiku, než ji duchovním nadhledem definitivně asimiluje (více o tomto fenoménu v archetypu Stín)
- podzemní (někdy i neviditelná): nejčastěji je personifikovaným zlem či personifikovanými vlastnostmi (např. ješitnost, pýcha); více o tomto v archetypu Stín
- setkat se s neviditelnou bytostí: jakmile se člověk ponoří do vlastního nitra, narazí na zlo, o kterém dosud neměl ani tušení, někdy je zlo personifikované (viz ďábel), někdy může být předmětem, špatným rádcem, našeptávačem zla, vnitřním hlasem či hrůzným příběhem a někdy je neuchopitelnou silou či neviditelnou bytostí; více o tomto fenoménu v archetypu Stín
- plivající na snícího oheň: obraz symbolizuje zničující vášeň a žádostivost, jimž se bude muset snící postavit
- obávaná bytost hlídající vstup do podsvětí: symbolizuje strážce prahu, který je personifikací nevhodných morálních vlastností, tedy vlastním stínem (viz archetyp Stín)
- okřídlené bytosti zla: jakmile se snícimu podaří jednou vzlétnout pomocí svých křídel, je zákonitě, že jeho temná stránka osobnosti se jej bude snažit následovat, proto i negativní personifikace*⁶⁵ mohou mít křídla; zlo a negativní personifikace nejen v této podobě je velice negativní zabíjet, neboť jsou nesmrtelné jako duše člověka a brzy by povstaly k novému životu; jedinou cestou, jak personifikace ovládnout, je asimilace (více o tomto v archetypu Stín)
- bytost vynořující se z moře: nevědomí uvolňuje doposud skryté obsahy k vědomému zpracování (nevědomí propustí do snů pouze takové množství podvědomých obsahů, které mohou být snícím zpracovány; nevědomí na člověka nikdy neklade nespelnitelné nároky)
- mocná bytost hlídající určitou hranici či předěl: nejmocnější personifikace archetypu Stín (Máro*³); Máro hlídá hranici mezi světským (pudové, citové) a mezi duchovním světem; přestoupit tuto hranici je úkolem každého člověka před dovršením duchovní cesty (více o tomto zajímavém fenoménu v archetypu Stín)
- průhledná: je duchovní personifikací
- nadpřirozená: boj na život a na smrt může při ztrátě ega vést k proměně v nadpřirozenou bytost, což tímto momentem patří do archetypu Poklad, který se jeví být vytrvalým pokušitelem člověka; více o tomto v archetypu Poklad
- ze sféry therianthropů*²² a zvířecích duchů: viz therianthrop a viz zvířecí duchové
- bytosti, které snící vysvobodí zpod ledu: představují jeho citovou část (citová anima, citový animus)
- žijící ve vodách jezera: představují vrcholnou podobu citové animy (např. jezerní královna) či citového anima duchovního charakteru: nejčastěji moudrý stařec, šlechta, král, královna, princ, princezna, mimozemšťané, průhledná bytost, ale také anděl, světelná bytost, bytost konající zázraky, Bůh
- umírající, rodící a opět přicházející na svět: tajemné mystérium, které popisují eleusinská mystéria*¹⁵, jež narození dítěte jménem Brimós považují za sjednocení panny, matky a dítěte
- oboupohlavní bytost: viz hermafrodit
- mít moc měnit prostředí snu, děj i bytosti v něm: jeden ze scénářů archetypu Řízení imaginace dokáže potlačovat prostředí, jež bylo podle kvalit snícího zrozeno v nevědomí, dokáže v krátkém osvobození se od moci ega najít nádhru bytí, v němž je vše dosažitelné, vše lze poznat a člověk už konečně nic nechce vlastnit, neboť cítí svazující pocit vlastnictví věcí, citů i myšlenek
- bytostná proměna: viz proměna
- proměna mince v bytost: je duchovním vrcholem symbolu mince (více o tomto v archetypu Self)
- pohádkové bytosti božských vlastností: jsou obsahem archetypu Numinózum
- bílá či zářivá: čistota, jež se spojuje se světlem, poznáním a moudrostí; sebepoznání, zářivá bytost ve své nejvyšší formě značí božskou mysl
- žena – rostlina (v řecké mytologii se tato bytost jmenuje Chloé – Zelená): nádherný mytologický obraz symbolizující ztotožnění se s vegetativní přírodou (součást Matky Země) se objevuje na mystické cestě při sjednocování protikladů (více o tomto v archetypu Anima – Animus)
- mytologické: někteří duchovně vyspělí lidé jsou schopni vidět mytologické bytosti v samotném denním vědomí (například Buddha mytologické skřítky pojmenoval „bytostní“), o něco méně vnímaví lidé mohou skřítky vnímat ve snech, ovšem v každém případě je k nim nutné přistupovat jako ke skutečným bytostem, kteří jen obývají jinou rovinu vědomí, rovinu, kterou my lidé nejsme schopni běžně registrovat
- spojení s nadpřirozenou bytostí: je velice vzácný fenomén Hieros gamos*⁸⁸
- tvořit bytosti: viz stvoření

Bytostný stav

- ideální bytostný stav: je častější u introvertně založených lidí a u lidí, kteří se již nasytili světských lákadel; je zcela zákonitě, že se nemusí jednat o nejvyšší uskutečnitelný stav, ale o nejvyšší stav, jenž je dosažitelný ze současného duchovního stupně; prožitek*⁷³ ideálního bytostného stavu dává snícimu možnost alespoň na chvíli spatřit biblický ráj

C

Cákání

- někdo cáká na snícího vodu: probouzející se city, potřeba vřelejšího citového vztahu

Cedník

- odděluje city (vodu) od pudových symbolů, což umožňuje podstatně kvalitnější vnitřní zpracování a podvědomé pochopení symbolu

Cedule

- velká frekvence tohoto symbolu ve snech ukazuje na nerozhodnost snícího
- informační: slouží k drobným korekcím životní cesty; je třeba si všimnout obsahu cedulí, protože nám tak nevědomí přímým způsobem předává rady a doporučení
- cedulka na dveřích: může napovědět více o charakteru roviny za dveřmi; další podrobnosti viz dveře
- zákazové, příkazové, varovné: důrazné připomenutí na dodržování základních pravidel (většinou morálních)

Cela (vězeňská)

- viz vězení, vězeň

Celibát

- je zcela ojedinělým snovým symbolem pro lidi, kteří v celibátu nežijí
- je důležité, aby celibát, přestože je snový, byl radostí (spásná askeze), jakmile se celibát stane strastí a utrpením, pak se z nitra snícího začnou vynořovat defektní obrazy a úchylky, což je cestou k pudovému prožívání, cestou vzdalující se od citových povznesení a duchovních zážitků
- správně prováděný celibát očišťuje vědomí člověka a umožňuje poznávání sebe samého na úrovni emocí; později, po překonání mnoha pokušení (emocionálních podnětů, které vedou k sexuálním skutkům), by měl celibát vyústit k trvalému osvobození se od pudových i emočních podnětů
- více o tomto tématu v kapitole Celibát a spásná askeze

Cello

- poslech či provozování hudby jsou cestou k vnitřní vyrovnanosti, ke klidu a míru v duši
- další podrobnosti viz hudba

Celnice, celník

- stejně jako celnice v denním prožívání představuje průchod mezi dvěma státy, tak snová celnice představuje přechod z jednoho stavu do druhého a celník prověřuje schopnost snícího překračovat tuto hranici vnímání
- bloudění či problematické vztahy a konflikty na celnici: nepřipravenost vědomí snícího pro jiný, než současně žitý stav (například nepochopení prvních zážitků mimořádných stavů vědomí, nepochopení rozdílu citové a pudové roviny apod.)
- přátelští celníci, projít celnicí bez kontroly: snící je schopen jasně vnímat dvě různé roviny prožívání

Cement

- vztahuje se k zatvrzelé a nepružné mysli
- pracovat s cementem: odhodlání odstranit vlastní zatvrzelou povahu a zformovat ji (jako beton) do nových tvarů

Cena

- ve snu nepředstavuje způsob vyrovnání mezi nabídkou a poptávkou, ale to, co bychom si měli uvědomit a asimilovat; je jediná cesta k osvobození se od snového symbolu cen – zaplatit, ať už je cena jakákoliv; tak jednoduše nám nevědomí dává možnost platit svá přestoupení minulosti, tak jednoduše můžeme splácet svůj karmický dluh
- ve smyslu odměny, ocenění: dodatek, kterým se osobnost snícího stává žádanější ve světském životě
- vidět někoho odmítnout ocenění: vzor hodný následování, možnost oprostít se od ega
- sám odmítnout ocenění: významné oprostění se od egoismu, čas věnovaný marnivé výstavbě osobnosti bude moci být využit ku prospěchu celku

Cenné papíry

- jen prodej či likvidace snových cenných papírů přinese štěstí do budoucnosti
- nákup, vlastnictví i pouhé spatření cenných papírů přináší starosti a trápení

Centrála, centrální, centrum

- centrální řídicí centrum: symbolizuje řídicí funkci nevědomí, odkud vychází i fenomén UFO (více o tomto v archetypu UFO iniciační obřady)
- správní centrum: symbolizuje řídicí funkci nevědomí, proto v prostorách správního centra můžeme nalézat mnoho moudrostí (například knihy, knihovny, galerie a podobně)

Cep

- vidět: brzká namáhavá práce
- pracovat s ním: snící by měl pomocí katarze*⁶⁹ (třeba sportem či jinou tělesnou aktivitou) ze svého prožívání odstranit negativitu a nahradit ji pozitivní náplní vědomí

Cesta, cestovat

- život je cesta sama o sobě a cesta je obdobím pohybu, plná změn, obdobím růstu; v nevědomí cesta symbolizuje vnitřní pohyb od jednoho způsobu bytí k druhému
- každé vnitřní pohnutí může být znázorněno cestováním ve snu
- velký provoz na komunikacích všeho druhu je vážným varováním, neboť právě tyto vjemy vedou k psychické nevyrovnanosti, k stresům a jsou kořenem budoucí nemoci nejen psychického charakteru
- cesta, která nikam nevede (slepá ulice): nevědomí upozorňuje snícího na bezcennost jeho současných životních aktivit
- cestovat bez jízdenky: snící by si měl ještě dobře rozmyslet zamýšlené kroky, neboť následné životní údobí je plné rizika i možné ostudy
- odpočinek na cestě, aby snící nabral nových sil: nevztahuje se k fyzickému úbytku sil, ale vyskytuje se v psychicky náročném období a odráží potřebu psychického odpočinku, odreagování a relaxace
- chtít, a nemoci pokračovat v cestě: vnitřní konflikt mezi ambicemi a leností
- jít (jet) nesprávnou cestou: rozporuplnost mezi osobností (personou) a individualitou (více o tomto konfliktu v archetypech Persona a Individualita)
- zapomenout odcestovat: symbolizuje stagnaci pro nejbližší období
- ukazatel směru: slouží k drobným korekcím životní cesty, je třeba si všimnout obsahu cedulí, protože nám tak nevědomí přímým způsobem předává rady a doporučení
- zákazové, příkazové, varovné značky na cestě: důrazné připomenutí na dodržování základních pravidel (většinou morálních)
- objížďka na cestě: viz objížďka
- zarostlá, úzká: nesvědčí o špatnosti této cesty, ale pouze o tom, že po ní kráčí málo lidí, přesto může být tou nejsprávnější
- široká cesta: nikdy nekončí v příjemných a šťastných stavech, podle toho se dá usuzovat, že tato cesta musí být nahrazena cestou namáhavou, aby bylo dosaženo nějakých výsledků
- krkolonná: je většinou cestou vzhůru, cestou k poznání
- překonávat strmou kamenitou cestu: symbolizuje rychlé překonávání překážek a podle další symboliky snu poznáme i charakter této překážky
- po rovině: v následném období nebude muset snící překonávat těžké životní překážky
- vše, co leží na cestě, nebo nám přes cestu přeběhne, je právě to, s čím se bude snící střetávat v nastávajícím období, jsou to překážky, ale i možnosti urychlení cesty, rady a posílení
- někdo snícímu zkrří cestu: brzké osudové setkání
- cesta zaneřáděná odpadky: cesta k hmotnému bohatství, ale současně odklon od citových a duchovních prožitků
- čistit cestu: usnadnění budoucí životní cesty
- mokrá cesta: city skrácený život, jemuž nesvědčí rychlý postup, neboť díky němu lze snadněji uklouznout
- cesta končící ve vodě, voda přes cestu: významná příležitost k bytostnému očištění
- cesta vedoucí do podzemí: cesta do podvědomé mysli k doposud skrytým skutečnostem; pokud se k tomuto obrazu přidávají například otvírající se vrata, úzké prostory nebo voda, pak se jedná o vstup snícího do předporodních a porodních prožitků (viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- cesta podzemím: ocenění snahy snícího o sebepoznání; cesta podzemím ven na světlo je alegorií porodu (více o tomto fenoménu v archetypu Bazální perinatální matrice) nebo alegorií mytologické cesty (více o tomto v archetypech Hrdina a Stín)
- služební cesta: čekají neodkladné povinnosti
- zkrácení snové cesty: rychlejší cesta k poznání
- končící cesta, když lze pokračovat dál: ukončení jednoho životního období a začátek dalšího
- cestovat s dítětem: rychlý vývoj v procesu sjednocování
- cesta domů: představuje jednotlivé etapy návratu ke skutečné přirozenosti, která je božská a nikoli zvířecí
- cesta do přístavu: obraz symbolizuje brzký zlom v životě snícího

- cesta do kasáren: symbolizuje zvyšující se vnitřní disciplínu a podvědomé nutkání podřídit se kázní, z níž snící podvědomě vytušuje svobodu (v nechtění)
- rozcestí: životní křižovatka
- polní: vnitřní stavy, ať už jsou kladné nebo záporné, jsou pro snícího přednější než vnější světský život
- zasněžená (bílá): radost z čistoty
- hrbolatá, kamenitá: namáhavá práce
- cesta přírodou: radost
- při duchovní cestě snícího dostávají sny o cestování větší a hlubší smysl, neboť cíl duchovního člověka je oproti světským cílům, oproštěn od vlastnických vztahů
- velice důležité období přichází, když si snící v samotném snu uvědomuje, že cesta je poznáním sebe samého, nebo že cesta je alegorií duchovní cesty
- bahnnitá, blátivá: těžká a lopotná práce na ozdravení duše
- napadení na cestě, útok: blíží se střet ega snícího se zájmy druhých lidí
- vše, co je kolem cesty, může být radou a pomocí, ale na druhou stranu i pokušením
- kříž u cesty: zastavte se ve svém překotném životním běhu a zamyslete se nad sebou, svými záměry a nad svým osudem
- příkop vedle cesty: pokud do něj snící vjede či spadne, pak může v blízké budoucnosti očekávat zbytečné problémy a zdržení; pokud do příkopu vjede z nepozornosti, pak si nebezpečně zahrává s osudem; pokud tyto obrazy vidí, pak by je měl brát jako varování
- cesta z města: touha osvobodit se od stresu a mysli zahlcené množstvím zbytečností
- cesta z hradu: je často doprovázena deštěm, což ukazuje na mocnou podporu citů při opouštění egoistických a izolacionistických tendencí; další podrobnosti viz hrad
- sejít z cesty: zbytečné problémy a zdržení
- zakopnout na cestě: obraz může znamenat pouze malé zdržení na životní cestě či jen výzvu k bdělosti, ale pokud budou snové následky zakopnutí bolestné, pak může být tento obraz předzvěstí vleklých problémů
- stavba stojící přímo na cestě: ať je stavba sebekrásnější, vždy se vztahuje k egu, které brání postupu vpřed, a tuto stavbu je nutné zbořit
- kámen či skála na cestě: informuje snícího o nutnosti vynaložit již v brzké době mnoho úsilí k odstranění překážky na životní cestě, překážky, kterou si snící kdysi sám svým jednáním vytvořil
- odklízet kamení či skály z cesty: postupné odstraňování následků minulých činů
- lano natažené přes cestu: pro některý nevyřešený a nejasný sexuální či citový vztah nemůže snící pokračovat na cestě sebezdokonalování
- jáma (díra) na cestě, nelze kvůli ní pokračovat dále: důsledky sexuálně zbarvených činů minulosti vstoupí do života snícího
- černé kozy na cestě: pro svobodné varování před zamýšleným sňatkem, pro sezdané upozornění, že v brzké době pocítí zejména negativní stránku manželského soužití
- horská cestička: je cestou k osvobození se, cestou k poznání; na tuto cestu už si sebou nebereme žádné majetky či dokonce povozy, neboť ty už se dávno zřítily do propasti zbytečností
- podél potoka: uzdravení, bolest odejde spolu s plynoucí vodou
- nevěnovat pozornost cestě: snící si nebezpečně zahrává s osudem
- nebezpečná cesta snícího: předjímá následné riskantní období
- prašná, hliněná cesta, stezka: bez emocí (bez vody) je prozatím bezpečnou, ale jakmile z nitra povstanou emoce, stane se taková cesta nebezpečnou a občas i nepřekonatelnou překážkou, proto je dobré v tomto období bděleji hlídat vlastní emoce
- stavba dopravní cesty (například dálnice, silnice, železnice): počátek důležitého životního období; výstavba životní cesty; snaha o rychlé vyřešení životních trablů vztahujících se k místu, v němž se staví
- stavba cesty přímo na vodní hladině: snící si vystavěl velice nebezpečný přechod přes vlastní emoce a je více než pravděpodobné, že se v nezpracovaných emocích „vykoupe“
- být sražen na cestě: varovný sen, jímž se nevědomí snaží ve snícím vyburcovat odvahu, aby dokázal vyřešit současnou krizi, opustit negativní náplň mysli a vydat se novou cestou, s novými pocity a myšlenkami
- cesta mrazem často otevírá nádherné obrazy duchovní roviny
- prokletit si cestu trním: ve snech mužů je to snaha vykořenit z vlastního prožívání pudovou a sexuální podstatu sebe samého (trní) i citová vzplanutí (květy mezi trním), aby oproštěni od pudů a citů mohli objevit duchovní animu (podobnost s pohádkou Šípková Růženka není náhodná)
- cestovat ke svému rodišti: obraz je nádhernou alegorií „cesty domů – cesty do své božské přirozenosti“, proto podobné sny zanechávají dlouhotrvající příjemné stopy v mysli člověka; proti snaze snícího dosáhnout vlastního rodiště vystupují zejména pudové a jen někdy citové personifikace, ale naopak mu pomáhají nebo ho v rodišti vítají duchovní a jen někdy citové personifikace
- životní: viz životní cesta

- cesta za svatým grálem: přestože se podobá vnější cestě světem, jen pomocí ní se člověk zvnitřněm dostane k jedinému a skutečnému grálu – ve svém srdci; další podrobnosti viz grál

Cestovní pas

- vlastní: předzvěst cesty
- muset ukazovat: ztrpčování a omezování, starosti s úřady

Cetka

- v nevědomí je synonymem zbytečností a marností, proto je dobré cetky vyhazovat, ztrácet a zbavovat se jich

Cibule

- symbolizuje pláč, který však nemusí být jen výrazem smutku a bolesti, ale také odlehčení
- zahazovat, ztrácet: snaha zbavit život bolestných prožitků a slz
- pěstovat, čistit, krájet: snící se nebojí jít cestou bolestných zážitků k poznání
- vařit, smažit, připravovat z ní jídla: touha vstřebat do sebe i bolestné prožitky k budoucímu růstu; stejně jako žár, tlak a rány kovářským kladivem zušlechťí železo v ocel, tak i slzy a bolest umocní růst člověka
- hnijící, plná červů: degradace symbolu, neboť červi představují proměnu jedné věci (rozklad) v druhou (humus), což zaručuje zrození něčeho jiného

Ciferník

- hodin, hodinek: viz hodiny, hodinky

Cigareta

- ve snu představuje závislosti všech druhů (včetně sexuální)
- zhasit cigaretu: představuje snahu snícího ukončit některou ze závislostí

Cihla

- představuje základní stavební prvek, z něhož se buduje lidská osobnost (ego), proto často cihlové zdi brání snícimu v průchodu či vstupu do jiných budov představujících pokoru (třeba do kostelů)
- velice záleží na barvě cihly nebo cihlové stavby, protože právě barva může symbol postavit do zcela jiné roviny (viz barva)
- zřícení cihlové stavby, monumentu, komplexu, pokud se neváže k určitému místu či osobě: zničení podstatné části vlastního ega, pokud se váže k osobě či místu, pak smrt majitele či osoby žijící v blízkosti snové cihlové stavby

Cikán, cikánka

- cikáni zkoušejí toleranci snícího, aby zapomněl na předsudky a plošné odsuzování, aby se naučil odpouštět a pomáhat; učí nás pochopit tu část našeho já, která je chtivá světa, spontánní a značně emotivní, nestálá, přelétavá, neschopná být na jednom místě, neschopná setrvalost v jednom stavu a vedená neovladatelnou touhou ke kočovnému způsobu života
- obchodovat s nimi: brzká finanční ztráta
- být jimi okraden: nabádá k odpuštění a později k indiferentnosti, neboť pohnutky snových cikánů a cikánek jsou povětšinou existenční
- být jimi napaden, útok cikána či cikánky: schizofrenie, neboť zatímco jedna část snícího touží po živelném uplatnění se ve světě, ta druhá upřednostňuje zcela jiné, spíše citové a duchovní hodnoty
- poslouchat cikánskou hudbu: probouzející se živelnost může mít v brzké budoucnosti za následek jak romantický zážitek, tak i stresující zkušenost z neschopnosti ovládnout své nízké chtění
- cikánské děti představují živelnost, která boří mnohé, tu živelnost, která je uvnitř každého člověka, i když si to nechce přiznat
- přátelství s cikány: představuje schopnost snícího tolerovat tu část vlastního bytí, která chce být vtahována do pestrobarevného dění světa
- velice kladné pro budoucnost je, když se symbol halí do závoje indiferentnosti a tolerance, do závoje touhy pomáhat druhým bez ohledu na jakoukoliv rozdílnost

Cíl

- hledat cíl, minout cíl: varování z hlubin nevědomí, neboť život snícího provází neujasněnost a rozporuplnost
- závodu: dovršení podvědomé touhy dosahovat určitých výsledků, a tím i ocenění pro posílení vlastního ega
- podle cíle a stavu, který v něm nalezneme, lze usuzovat, jaké hodnoty snící upřednostňuje, zda to jsou hodnoty morální a duchovní, či naopak touha po úspěchu, slávě a marnivosti
- neschopnost dosáhnout cíle: přílišná ctížádost

- za každým cílem začíná další cesta a mnohdy je ještě obtížnější než ta předešlá, neboť život je putování a je požehnáním, pokud se nestaráme o cíl, ale naopak o kvalitu samotné cesty; proto jsou všechny zářivé cíle pouhým matením, k němuž vzhlíží bláhové ego

Cín

- symbolizuje tvárnost a schopnost lehce měnit svou podstatu (jako pevný cín, jenž při 230°C mění skupenství)
- cínem pájené spoje jsou vodivé, z nich následně vznikají nové celky ve spojování či rozpojování různých aspektů lidské mysli, symbolizují tak vnitřní komunikaci
- odlévání cínu do forem: novinky, jejichž příchod je snícím očekáván

Cinkání

- nevědomí chce snícího lehce upozornit na některou skutečnost

Církev

- všechny církve formulují povinnosti, příkazy a zákazy, tudíž se jako dogmatické odklonily od prvotních mystérií, které jim byly zakladateli do vínku vloženy; zapominají, že náboženský život by měl ústít v náboženské prožitky a zkušenosti a následně se očistěný přetransformovat v život božský
- nejen ve výkladu snů je třeba si uvědomit, že v součtu negativ a pozitiv jsou pro zdravý duchovní vývoj lepší původní církve a naopak horší ty, které byly reformovány světskými zřetely; člověk ke svému duchovnímu růstu potřebuje vzor nikoliv organizaci

Církevní

- mše, přijímání (Boží tělo), Boží hod: pozor, aby se víra nestala pouhým církevním pozlátkem
- vnitřně cítit církevní obřad či církevní symbol: správná cesta k ideálům křesťanství
- škola: její význam osciluje mezi duchovní a běžnou školou, vždy podle obsahu, který snící v církevní škole prožívá; další podrobnosti viz škola
- slavnost či průvod, procesí: oslava křesťanských svátků symbolizuje správnou cestu k duchovním ideálům jedině tehdy, pokud vnitřně cítíme a prožíváme podstatu svátku, jinak jsou křesťanské svátky pouhým církevním pozlátkem

Cirkulárka

- viz pila

Cirkus

- symbolizuje podvědomou touhu snícího ovládat pudy, které v cirkuse vystupují ve formě zvířat, je to touha stát se krotitelem vlastních vášní, neboť si snící podvědomě uvědomuje, že právě jimi je strháván do nechtěných stavů
- či cirkusové šapitó: je zmenšenou alegorií světa, v němž všechny jevy jsou podobou procesů probíhajících jak v lidském nitru, tak i v lidském světě; cirkusáci a komedianti symbolizují lidskou roli v životě na této planetě (kolikrát jen bylo řečeno: „jsme pouhými herci v pozemském dramatu a záleží pouze na nás, budeme-li hrát horor, tragédii, frašku či komedii“)
- cirkusové vozy, maringotky jsou alegorií života bez domova a cíle, většinou s omezenými citovými vztahy
- vidět či předvádět akrobatické cirkusové atrakce: je na čase přestat se zabývat přemýšlením, kalkulováním, chytračením a vypočítavostí, je na čase soustředit se jako akrobat při svém vrcholném čísle, tedy soustředit se na splnění jediného úkolu a neplýtvat silami na mnoho věcí najednou
- žonglující zvíře, zvíře cvičící cirkusová čísla: vůle snícího má moc cvičit s pudy podle svých přání
- cirkusový kůň: odmítáte poznávání a místo toho se pyšníte činem, který má význam pouze v jednotlivém procesu
- krotitel: symbolizuje podvědomou touhu snícího ovládat pudy, které vystupují ve formě zvířat, je to touha ovládnout vlastní vášně, neboť si snící podvědomě uvědomuje, že právě jimi je strháván do nechtěných stavů

Císař, císařovna

- v některých případech nahrazují symbol krále nebo královny a v jiných případech je povyšují na kvalitativně vyšší úroveň
- ve světě představují samostatné vykonavatele vůle národa a v nevědomí symbolizují vykonavatele vůle pro povýšení bytostných složek člověka (pudy v city a city v duchovnost), byť se to nižším složkám nelíbí a pomocí ega se brání povýšení stejně, jako běžný člověk neodevzdá sebe ve prospěch celku (národa, lidstva)
- vidět chyby císaře (císařovny): paradoxně snícího přivádí do nebezpečí apoteózy*²³, neboť rozum je podvědomě stavěn nad vůli ve prospěch nižších bytostných složek (více o tomto v archetypu Poklad)

- vidět chyby císaře (císařovny): paradoxně snícího přivádí do nebezpečí apoteózy, neboť rozum je podvědomě stavěn nad city a duchovnost ve prospěch nižších bytostných složek (více o tomto v archetypu Poklad)
- pohádka o císaři či císařovně: symbolizuje rozvíjející se proces v nitru snícího, proces, jenž z mytologických základů člověka formuje budoucí celistvou individualitu
- předat císaři (císařovně) dar, být jeho pobočníkem: velice kladné pro budoucnost, neboť snící navazuje bližší vztahy s vykonavatelem vůle ve prospěch všech bytostných složek a stává se sám aktivním prvkem zdokonalování
- vidět dobrého císaře (císařovnu) či jeho (její) kladné vlastnosti: vlastnosti spojené se snovým císařem (císařovnou) přitahují pozornost snícího, aby se brzy staly skutečnými vlastnostmi snícího
- jiného obsahu nabývá význam císaře přímo ve spojení s císařovnou, protože v tomto případě se jedná o klasické psychologické symboly rozdělených citových složek anima – animus; teprve po jejich spojení, tak barvitě popisovaných právě alchymii, se zrodí duchovní dítě, jako představitel nového stavu (více v archetypech Anima – Animus, Alchymista a Coniunctio)
- v určité fázi duchovního vývoje mohou představovat i vyšší formy, když se císařovna stává tvůrčím principem a císař prvkem, který tento princip oživuje

Cisterna

- velice zajímavý symbol, neboť cisterna může převážet prvky pevné (země), kapalné (voda), hořlavé (oheň) a plynné (vzduch), tím dostaneme celou podstatu projeveného světa
- obsah cisterny ukazuje, který prvek (a k němu se vážící vlastnosti) jsou pro snícího v blízkém období stěžejní; tak snící předem rozezná, zda se problémy budoucích dní budou týkat těla (země), citů (voda), mysli (vzduch) nebo činů (oheň)
- hořlavina v cisterně: symbolizuje prozatím spoutanou zničující vášeň a žádostivost, proto je dobré opatrně s takovým obsahem nakládat a nedopustit nekontrolovaný únik, či dokonce výbuch

Citadela

- viz hrad

Cítění, cítit

- je důležité cítění rozdělit na smyslové a „mimosmyslové“, protože jejich podstata a význam jsou odlišné
- smyslové cítění se zabývá vnějším světem, či spíše niterným odrazem tohoto světa (viz symboly toho, čeho se cítění týká)
- „mimosmyslového“ cítění člověk dosahuje zvnitřněním a postupujícím poznáním vlivů vnějších jevů na psychickou přirozenost člověka, aby pak dokázal vycítit obsah snové mysli (myšlenky, pocity a nekontrolované pudy) druhých lidí nebo dokonce cizích bytostí jiných úrovní; příčinou objevení se tohoto fenoménu je nalezení adekvátního přístupu k nižšímu, již překonanému, a tím je soucit; při setkání s vyšším pak je možno s pokorou v srdci vycítit například obrovský duchovní potenciál určitých snových lidí či bytostí
- zápach či vůně: viz čich
- také viz pocit

Citovat

- duchovní knihy: jeden z častých omylů člověka na duchovní cestě vzniká z nadšení a zapálení, ale naneštěstí pro snícího se jedná pouze o vnější vědomosti, které prozatím nejsou podloženy vnitřními prožitky*⁷³

Citron

- sexuální symbol
- pěstovat: smyslná radost
- dávat do čaje: touha rozpustit sexualitu v trpělivosti
- kazící se, hnijící: pochopení sexuality jako prvku pomíjejícího

Cizina, cizinec

- cestováním do ciziny a stykem s cizinci nevědomí nabádá snícího k poznání neznámé části vlastního já
- boj s cizinci: rozporuplnost, nevyrovnanost a neochota poznat sebe samého vede k vnitřnímu konfliktu, proto je nutné v brzké době odhalit marnost těchto konfliktů a v záporných vlastnostech cizinců rozpoznat svoji stránku skrývající se pod slupkou osobnosti
- kladné vztahy k cizincům, snaha jim poradit či usnadnit pobyt: odpovídá správnému vývoji v procesu sebepoznávání
- často je cizincem mimozemšťan (více o roli mimozemšťana ve velice složitém procesu sebezdokonalování v archetypu UFO iniciační obřady)

- občas je cizincem tmavá osoba, která na sebe bere špatné vlastnosti: stín, který je nutné asimilovat, nenávisť a odmítání je to nejhorší, čeho se člověk na sobě může dopustit (více o tomto v archetypu Stín)

Cizoložství

- v každém případě (i viděné) vnáší neklid do manželství či do partnerského vztahu

Couvat

- je třeba připomenout si některé zkušenosti z minulosti

Ctižádost

- jakákoliv ctižádost ve snu přináší zklamání v denním životě

Ctnost

- je kladnou devizou v denním životě a požehnáním pro snícího, pokud se tato vlastnost objevuje i ve snění

Cukr, cukroví, cukrovinky

- jsou synonymem nebezpečného sebeuspokojení a snahy užívat si příjemných stránek života
- dávat lidem: varování nevědomí – sebeuspokojení dává snící okatě najevo svému okolí
- dostávat: pokušení
- krmit jimi zvířata: sebeuspokojení předá snící ke zničení právě té vlastnosti, která se váže ke zvířeti, jež pozdě sebeuspokojení ve formě cukru či cukroví, tak se snící se od negativní vlastnosti jednoduše distancuje
- rozsypat, uklízet, platit: snaha o vymazání sebeuspokojení ze života
- kostkový cukr: kromě významu cukru nese s sebou i význam čtverce – viz čtverec

Cukrárna

- představuje pokušení a je pouze na snícím, co si snící z nepřeberné nabídky vybere

Cukrová třtina

- falický symbol, který je snícím podvědomě hodnocen jako příjemný a sladký

Cukrovka

- řepa cukrovka: viz řepa
- nemoc: viz nemoc

Cvičení

- tělesné: přestože se odehrává ve snu, váže se k tělu snícího a jeho vnitřní touze po krásnějších tvarech, proto cvičení občas přechází do sexuality nebo naopak sex přechází v cvičení
- kulturistické: viz kulturistika
- a výcvik zvířat: představuje možnost či schopnost ovládnout tu část svého pudového já, která se váže k cvičenému zvířeti (viz jednotlivý druh zvířete nebo viz zvíře)
- vycvičené zvíře: snící ovládl pudový symbol, který se vztahuje k příslušnému zvířeti, a vnutil mu poslušnost a řád, což mu umožnilo nerušený rozvoj v citové rovině
- bojových umění: viz boj, bojiště, bojovat, pokud se nejedná o mentální cvičení
- cvičit stoj na hlavě nebo provádět podobná cvičení: do nižších čakr*²⁸ se pomalu vpouští světlo vědomí
- mentální a duchovní: objevuje se ve snech, pokud se snící věnuje v denním vědomí meditacím a duchovním cvičením, pak získané návyky postupem času (po 3 – 4 letech) přecházejí i do snění; ve snech pak lze provádět mentální a duchovní cvičení s několikanásobnými účinky oproti cvičení v denním vědomí (podle tibetských pramenů je praktikování duchovních cvičení ve snu devětkrát účinnější, než stejná praxe v denním vědomí); při duchovním cvičení prováděném ve snu lze podstatně jasněji rozpoznat, jak sebemenší sexuální vzrušení anuluje vyšší stavy vědomí
- vojenské: viz vojenské cvičení

Cyklistika

- sexuální symbol
- sny o cyklistice či jízdě na jízdním kole se objevují jako psychologický dodatek snové sexuality, kdy nedošlo ke klasickému vybití sexuální energie ve snovém pohlavním spojení či jiných sexuálních praktikách (například: když snící odolá sexuálnímu snažení druhých, pak se většinou do dvou dnů objeví „cyklistický sen“, aby vyrovnal tímto symbolem, který se váže k rané sexualitě a masturbaci, psychické napětí v nitru snícího)

Cyklon

- prakticky shodné jako viz hurikán

Cyklotron

- jako kruhové technické zařízení, v němž se pomocí řízeného magnetického pole urychlují částice až k rychlostem blížícím se rychlosti světla, může představovat jeden ze symbolů mandaly*²¹, jenž byl nevědomím uměle vytvořen podle zájmů a znalostí snícího

Cylindr

- lampy: marná snaha o vnesení světla do nějakého problému, který snícího trápí
- klobouk: vztahuje se ke slavnostní události, tato událost se ale nemusí týkat pouze vnějšího hmotného světa, ale i vnitřního, psychického, a to jakmile snící dosáhne významného pokroku na cestě sebezdokonalování

Č

Čaj

- je synonymem trpělivosti, jak v pěstování, sklizni, tak i v přípravě a pití; symbolizuje klid a mír, neboť právě k těmto vlastnostem trpělivost člověka vede
- připravovat či podávat: trpělivost s vlastnostmi, které se personifikují do postav příbuzných, známých či neznámých snových lidí spojených se symbolem čaje
- pít: velice kladný symbol, neboť člověka přivádí většinou ke krásným obrazům sjednocované mysli
- dostávat od jiného: vlastnosti spjaté s osobou, která nám čaj podává, budou významným pomocníkem na cestě životem
- platit: dostatek trpělivosti
- s cizí, nepřijatelnou příměsí: narušení plynulého procesu sebezdokonalování; krize
- pokud čaj příměsí zničí či absorbuje, pak trpělivost snícího bude vítězná
- s alkoholem (např. rumem): netrpělivost vede do závislosti, od duchovního k tělesnému a smyslnému
- bylinkový: uzdravení z nějakého psychického problému či traumatu
- s citronem, dávat citron do čaje: symbolizuje touhu rozpustit sexualitu v trpělivosti
- vylouhovaný čaj dávat do odpadu: velice kladné, neboť trpělivost jako vlastnost snícího již přináší „sladké“ ovoce
- připravovat z vody přímo od pramene: k trpělivosti navíc přistupuje i symbol zrození, požehnání

Čakra

- v drtivé většině snů je snícímú existence čaker ukazována různými alegoriemi, k nimž se často pojí číslovky od jedné do sedmi (sedm hlavních čaker)
- pokud se snícímú objeví některá čakra ve snech (vzhled, stav či proces), pak doporučuji vyhledat příslušnou literaturu (například knihy Květoslava Minaříka) a v žádném případě bez znalosti této problematiky s čakrami neexperimentovat)

Čáp

- symbolizuje rodinné touhy, plodnost a případně křtiny
- odlétající z domu: snící nebude mít mnoho snah vázat se k rodině
- přilétající: křtiny v přibuzenstvu nebo v okruhu přátel; prohlubují se hmotné touhy
- čapí hnízdo: rychle se rozrůstající rodina nebo starost o množství dětí

Čára, čárka

- odděluje jeden stav od druhého, ať už se jedná o čáru na sportovišti, na silnici či v matematice; nevědomí snícího připravuje na možnost změny
- vysvětlení může významně napomoci barva čáry (viz barva)
- čáry na dlani ruky: osud
- dvě čáry: princip duality
- křížící se čáry: střet či spor

Čaroděj, čarodějnice

- symbolizuje rozvíjení intuice*⁶⁴ s nahlédnutím do vnitřního světa, však velkou nevýhodou je vůdčí role ega
- v negativním smyslu snové čarodějné schopnosti muže přicházejí s nepřiměřeným posílením animy a snové čarodějné schopnosti ženy přicházejí s nepřiměřeným posílením anima
- být: snícím nesené vlastnosti signalizují značné nebezpečí uvíznutí v archetypu Poklad, neboť nevyvinutá individualita dostala velkou moc bez náležitě morální a duchovní úrovně (více o tomto možném pádu v archetypu Poklad)
- občas mohou mít vztah k archetypům otce a matky (další podrobnosti viz archetyp Otec – Matka)
- magie (nebo i schopnost řízené imaginace) má moc nad pudovým, ale nemá žádnou moc nad city, dokonce city mohou magii ničit, nebo magické úkony zcela znemožňovat; podobnost s mnoha pohádkami není náhodná (více o roli magie v nevědomí a magických schopnostech člověka v archetypu Řízená imaginace)

Čas

- časové údaje ve snech mají v převážné většině jiný věcný obsah, jenž je bližší významu čísel (numerologie)
- sny vyznávají jinou časovou posloupnost, než jaké jsme přivykli v denním prožívání, pro sny není podstatná ani minulost ani budoucnost, protože sny „žijí“ v přítomnosti a pro plynulý duchovní vývoj používají ve prospěch snícího obrazy minulosti i budoucnosti

- když nevědomí nenalezne vhodný obraz pro snícího v současné době či dokonce v současném životě, sáhne k obrazu do minulosti či do budoucnosti, tak se často bez povšimnutí bortí hranice kontinuálního času a nevědomky snící nahlíží do svých minulých či budoucích životů
- vědomí, že čas ještě nedozrál: nepřipravenost pro přijetí určitých změn, vyplývajících z charakteru snu
- jakákoliv zmínka o nedostatku času či časové tísní: snaha nevědomí popohnat snícího ke smysluplné práci na vlastním sebezdokonalování; upozornění, že se snící zbytečně zdržuje malichernostmi; předzvěst chyb a nezdaru
- nemít čas na věci nízké nebo na věci, kterých se sami chceme zbavit (alkohol, pitky, oslavy, sex a vše směřující ke světským záležitostem): velice kladné, neboť od živočišnosti oproštěná mysl má schopnost absorbovat neporovnatelně kvalitnější duchovní zážitky, je to i významná obrana proti těmto pokušením
- mít dostatek času (k odjezdu vlaku, autobusu či k setkání): pochvala od nevědomí za dosud vykonanou práci na poli vlastního sebezdokonalování, ale současně je upozorněním, že cesta nekončí, ale stále pokračuje; jakmile ve snu nastane spousta volného času, přichází vhodný okamžik pro nezapomenutelný zážitek z některého archetypu (v tomto případě nejčastěji archetyp Hrdina či Self)
- prožívat čas her: není, jak by se mohlo na první pohled zdát, synonymem mládí, ale časem bytostného dospívání do stadia, které Ježíš Kristus charakterizoval slovy: "Amen, pravím vám, jestliže se neobráíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského."
- seřídít čas či zkontrolovat přesný čas: snaha snícího vnést do svého života smysluplný řád
- čas žní: úspěšné dovršení určité etapy vývoje a zároveň čas zhodnocení nabytých zkušeností, nyní nastává dlouhé období, kdy je potřeba zpracovat vše sklizené (trvá i mnoho let), než přijde čas setí
- čas setí: symbolizuje schopnost snícího předávat své zkušenosti druhým tak, aby jim byly ku prospěchu
- čas života a smrti: není v nevědomí a ve snech tak důležitý, jak si představoval Sigmund Freud a jeho obdivovatelé, neboť život je nepřetržitě kontinuem, neboť smrt či zrození je pouhým přechodem z jedné existence do druhé
- dostat čas na rozmyšlenou: brzy nastane složitá volba a hledání správného řešení, často takto vystupuje „pokušení“ či „pokušitel“
- čas ve sportovním klání, dosažený čas ve sportu: marnotratnost, zbytečné mrhání sil
- stroj času: střet historie či budoucnosti se současností: je jedním z nevšedních zážitků, neboť snící může z vlastní minulosti do svého současného života přivést životadárný prvek, nebo na budoucích událostech rozpoznat vliv minulých činů a současného myšlení; stroj času není vybájený technický prostředek, ale na úrovni nevědomí se pro snícího stává realitou, pomocí níž může vědomě cestovat časem, pak je možné v okamžiku prohlédnout dlouhá časová údobí a třeba se posunout o staletí dále, ovšem v tomto případě se nesmí jednat o zvědavost, která snícímu příští „výlet“ znemožní, ale o touhu poznat podstatu existence a pomíjivosti lidského těla, na němž lidé tak tragicky lpí; nastoupit do takového „stroje času“ je při vědomém (lucidním) snění velice lákavé, však z hlediska duchovního vývoje je to jednoznačným krokem zpět
- ve snění si lze uvědomovat přesun z jednoho času do druhého: nejčastěji se děje například po snovém usnutí, po rozhrnutí opony, po roztažení závěsů a podobně; výjimečně lze vidět i fantastické působení času v tzv. časovém víru
- jakmile se člověk naučí ve snech ovlivňovat čas, brzy se přidá i schopnost ovlivňovat prostor, tak snící začíná na nádherném příkladě chápat, že čas a prostor je jednoduše neoddělitelné kontinuem; práce či pokusy s časem a prostorem ve stavu snění je podstatně jednodušší, než stejné snažení v denním vědomí zhutněným hmotnými skutečnostmi a omezeným lidským vnímáním
- zlomovým okamžikem v chápání relativity času je denní prožívání a narušení jednotně plynoucího času v meditačním či koncentračním úsilí (například zrušení času opakovaným dělením na polovinu v cvičení sanjama*⁵), pak přibude ve snovém časovém vyjadřování další netušený rozměr, když si člověk přímo ve snu uvědomuje, která příčina plodí následek a díky tomuto zjištění je snící schopen vyvarovat se závažných chyb již v samotném okamžiku zrodu (v myšlence)

Časopis

- je barevnou branou do světa, branou, kterou se díváme na vlastní podvědomé zájmy, jež nás vtahují do dění v hmotném světě
- často se obrázky časopisů promění ve skutečné (snové) pokračování (například sex z časopisu ve skutečný smyslný zážitek nebo válečné obrázky ve skutečný boj): snící příliš lehce podléhá svému okolí i podvědomým tlakům z hloubi svého nitra
- číst: touha po poznávání vnějších skutečností (podle charakteru časopisu nebo obrazů v něm); snící se nechává vtahovat barevnou branou do světa; časopis je oknem, kterým člověk pozoruje vlastní podvědomé zájmy
- vyhazovat, roztrhat, ničít, dávat jiným, indiferentně se k němu stavět: potvrzení o nastoupení cesty do vlastního nitra, což přináší vysokou pravděpodobnost, že tajemné obrazy vnitřního světa nahradí zevšechnělé obrazy vnějšího hmotného světa

- erotický či pornografický vidět: očekávaný útok živočišnosti; podvědomá touha po naplnění smyslových žádostí
- cizí: touha po cestování a poznávání jiných zemí a jiných kultur

Čedič

- čedič či černý kámen: zdůrazňuje negativitu činu, který nás ve svém důsledku nyní dostihl, a tudíž v brzké době bolestně zasáhne do života snícího
- čedičová či černá skála: není synonymem tvrdosti a pevnosti jako v denním vědomí, ale je synonymem tíživé minulosti, synonymem karmických dluhů, které nyní povstaly v celé své hrůzné velikosti; však netřeba věšet hlavu, neboť s vírou a láskou v srdci lze zaplatit každý dluh (zpracovat či zlézt každou skálu)

Čekání

- nabádá k trpělivosti, marné čekání naznačuje snícímú nesoulad mezi chtěním a činy v denním vědomí
- někoho na snícího: mírná pobídka k rychlejšímu postupu
- na dopravní prostředek (úspěšné): potvrzení plynulého vývoje
- na dopravní prostředek (neúspěšné): snící prozatím nemůže urychlit svůj postup, neboť svoji touhu nepodpořil řádnou snahou v denním vědomí
- na povýšení, na odměny či pochvaly: velice negativní symbol odrážející pochybný hodnotový žebříček
- na útok: jakmile člověk začne zpracovávat své vnitřní stavy a naučí se v nich orientovat, pak ve snech stále častěji dokáže předvídat útočné jednání lidí (svých personifikovaných vlastností)
- na určitý jev či akci: jakmile člověk začne rozpoznávat vlastní vnitřní procesy, pak bude v době snění schopen předvídat průběh jevů či akcí ve svém snovém okolí
- vidět čekání druhých: dobrá cesta k nalezení indiferentnosti nad snovými obrazy
- čekání na rodiče: snící setrvává v rodinném vnímání světa a nemůže pokročit k dalším obrazům sjednocování (více v archetypu Otec – Matka)
- na vlastní i cizí dítě (úspěšné): potvrzení probíhajícího procesu sjednocování (více v archetypu Coniunctio)
- na vlastní i cizí dítě (neúspěšné): snící prozatím nemůže urychlit svůj postup sjednocování, neboť svoji touhu nepodpořil řádnou snahou v denním vědomí
- na kamaráda (úspěšné): brzká a účinná pomoc
- na kamaráda (neúspěšné): i v tíživé situaci si bude muset snící poradit sám
- na neznámé osoby: snící se podvědomě připravuje k prvnímu střetu s personifikovanými vlastnostmi nebo bytostnými pudovými, citovými či duchovními složkami anima – animus (více v archetypu Anima Animus)
- na sourozence: bytostné citové složky (anima – animus), s nimiž snící spolupracuje, pokročí do další fáze procesu sjednocování (více v archetypu Anima Animus)
- a trpělivost: spojení těchto dvou symbolů je významným milníkem v procesu sebezdokonalování, neboť se vzrůstající trpělivostí lze nalézt další tajemná zákoutí nevědomí a vysvětlení procesů v něm probíhajících

Čekárna

- nabádání k trpělivosti

Čelenka

- viz diadém

Čelo

- mít špinavé, zraněné: brzké problémy snícího budou viditelné mnoha lidem
- vidět špinavé, zraněné: nevědomí nenásilným způsobem radí snícímú vzít si z problémů druhých lidí ponaučení, aby si je sám nemusel prožít na vlastní kůži

Čepice

- jakmile je na hlavě, stává se ochranou mysli a myšlení, v ruce zase napomáhá posilovat vůli snícího; má ochranné účinky, i když není nasazená na hlavě, a může snícímú vydatně pomáhat, nejčastěji při cestách nebo při střetu s různými pokušeními a nebo snícího provází nebezpečnými úskalími určitých archetypů; když se symbol čepice neobjevuje delší dobu (třeba rok) ve snech, které snící pravidelně zpracovává, pak může probíhat krize
- vojenská čepice nasazená na hlavě: snícího ochraňuje vnitřní disciplína
- vojenská čepice v ruce: možnost ochrany vnitřní disciplínou
- pokud je možné rozeznat na čepici nápis, pak se ochrana ve prospěch snícího vztahuje právě na to, co je na čepici napsáno

- pokud je na čepici jméno snícího, pak se ochrana vztahuje přímo na osobnost snícího, pokud je to dokonce jeho podpis, pak je to ochrana, kterou si sám svým myšlením a jednáním vybudoval a bylo by hříchem tuto ochranu nevyužít k rychlejšímu postupu a poznávání
- kožešinová: ochrana snícího před živočišnými vlastnostmi, jež byly spojeny s bývalým nositelem kůže
- z divočáka: potvrzení stavu přemोžitele destruktivní falické síly jen pokud je snící nosí, když tyto věci vidí, pak se jedná o možnost budoucího vývoje a lidé, kteří věci vyrobené z divočáka nosí, ukazují cestu, jak se k takovým znakům moci nad pudy dostat
- koupací: na rozdíl od symbolu jiných čepic není kladným symbolem, neboť brání citu (vodě) proniknout k sexuální podstatě symbolu vlasů
- někomu dát: snící právě tomuto člověku poskytne ochranu
- vidět na druhých lidech: ochrana se bude týkat těch vlastností, které jsou spjaty se snovou postavou, jež má čepici
- zahazovat, ničit, zbavovat se jí: snící se hloupě vzdává ochrany vyššími silami
- radostně a s pocitem uvolnění nosit bláznovu čepici – čapku s rolničkami: snící se ve své nevině a dobromyslné důvěře vzdaluje myšlení běžných lidí, důvěřuje své vnitřní intuici*⁶⁴, pocitu, že vše, co se děje, je správné, a tak připadá všem lidem jako blázen

Čepovat

- benzín do auta: nastala příhodná doba k práci s vlastními emocemi, k práci na vlastním sebezdokonalení
- pivo druhým lidem: částečný ústup egoistických tendencí a přenesení touhy dosahovat a získávat na druhé lidi, ale toto není nezištné, i za tímto vzdáváním se lze spatřovat touhu po určitém zisku (více pod symbolem pivo)
- limonádu druhým lidem: snící se snaží lichotit někomu ze svého okolí
- vodu: čistota bez lichotek

Černoch

- tento symbol byl dodatečně upraven a naleznete jej v plné verzi

Černokněžník

- viz čaroděj, čarodějnice

Černý, černá, černé

- viz barva

Čerpadlo, čerpat

- čerpadlo a čerpání jsou výtečným pomocníkem na životní cestě, neboť čerpání symbolizuje významnou práci na vlastním sebezdokonalování, ať už se čerpá voda, vzduch či fekálie ze žumpy
- zničení čerpadla: předzvěst krize
- ruční čerpadlo vidět či používat: snící bude muset namáhavě překonat mnoho problémů
- čerpací stanice: významný pokrok a zrychlení sebezdokonalování
- čerpat vzduch: viz vývěva

Čert

- viz ďábel

Červ

- předmět napadený červy je pozvolnou proměnou v jedné rovině degradován pro znovuzrození v jiné, vyšší rovině
- červi v garáži: rozkladný proces v sexuálním vztahu snícího a zároveň jistota, že z tohoto procesu povstane nový, většinou citový vztah
- červivé třešně, višně: pro běžný život značí narušené emoční vazby s možností rozpadu milostných vztahů, ale pro duchovní vývoj velice pozitivní rozklad jednoho ze sexuálních symbolů
- červivá jahoda: rozpad současného milostného vztahu nebo citové vazby k některému člověku

- červivá hruška, červivé jablko: rozpad současného milostného vztahu
- symbolizuje stejně jako přírodní rozkladný proces, kdy se něco prvotního rozkládá v jiné substance potřebné pro vznik dalšího života, podobně rozkladný proces i v nevědomí; tak se jeden názor spolu se strachem bortí, aby dal vzniknout pochopení a poznání
- houby, ovoce či zelenina plná červů: degradace většinou sexuálního symbolu, červi představují proměnu jedné věci (rozklad) v druhou (humus), což zaručuje zrození něčeho jiného
- ve vlastním těle: proměna snícího, ukončení jedné etapy života a počátek nového, smysluplnějšího života
- vylézající z úst, vylézající z díry: symbolizuje soulož
- vylézající z krku: nastartovaná změna v rozumovém chápání všeho tělesného
- jíst červy: proces proměny je snícím vědomě prožíván

Červánky

- při východu slunce: nové počátky, vědomí věčného koloběhu života; barva a tvary červánků napoví více
- při západu slunce: ukončení nějakého procesu či vztahu, výjimečně i předpověď blízké smrti člověka, s nímž snící pozoruje červánky západu slunce

Červenat

- pro výklad snu je podstatně důležitější důvod červenání (jak snícího, tak i druhých), než fakt náhle zčervenavší tváře (například viz stud, viz námaha)

Červený, červená, červené

- červený obr (slunce): symbolizuje přerod citového vědomí na duchovní, přičemž barva odráží povahu proměňovaných emocí a citů (bývá druhým sluncem); další podrobnosti viz slunce
- červená řepa: viz řepa
- viz barva

Česat plody

- je odměnou za dlouhodobou práci na vlastním sebezdokonalování
- vidět druhé lidi česat plody: pobídka nevědomím ke zcela jiné náplni života, než jaká se současně promítá do života snícího
- sám nebo s druhými: zasloužená odměna za vykonanou práci na poli sebezdokonalování; symbol je mnohonásobně zesílen, pokud je strom obsypaný ovocem současně i v květu

Česat vlasy

- viz vlasy

Česnek

- tvarem plodu i jednotlivých stroužků se zařazuje mezi jednoznačné sexuální symboly
- krájet, strouhat: snaha o oproštění se od nadvlády sexuálních symbolů

Čest

- čestný být: radost z prožívané bytostné čistoty
- uvědomovat si čestnost druhých lidí: postupné osvobozování všech složek (personifikací) vlastní bytosti od falešného jednání a lži
- je vzdávaná snícímu: uskutečnění takového stavu, který je nadějí nejen pro snícího; může však být i pouhou možností s nebezpečím pýchy, která může oddálit všechny naděje na duchovní vzestup do přijetí pokory, té pokory, která není pokořením se před lidmi, ale před Bohem

Četa

- viz boj, bojiště, bojovat nebo vojenství

Četník

- viz policie

Čidlo

- instalovat či opravovat: touha po specifických informacích

Číhaná, číhat

- ten, kdo číhá, se spíše stane „úlovkem“ než objekt, na který je číhaná uskutečněna

Čich

- na snové úrovni odpovídá intuici*⁶⁴, díky níž může snící rozpoznat morální od amorálního, však míra vah mezi morálním a amorálním se posouvá podle způsobu života, a tak se může lehce stát, že vlastnost či objekt, který snícimu kdysi připadal běžný a morální, se může za čas stát snovým zápachem amorální
- rozdíl mezi zápachem a vůní je čistě subjektivní pocit snícího, proto co jinému voní, může druhému zapáchat; snícimu zapáchá to, od čeho se snaží distancovat v denním vědomí; to, co snícimu ve snu voní, představuje jeho současný vzor, ke kterému se snaží přiblížit a ke kterému je přitahován
- zápachem je snící často vyháněn ze starého světa, aby nabral odvalu a vkročil do nového světa plného vůní (více v archetypu Témata zničení světa)
- cítit jiného zapáchajícího člověka: nepřátelství (otevřené i skryté) mezi jím a snícím

Čína, Číňan, Číňanka

- symbol je pro Evropana stejně rozmanitý jako čínská kultura, historie a filozofie
- jako země: zdůrazňuje obsažnost nebo mnohočetnost
- obchod, restaurace, čtvrť: touha po exotice
- čínský vůdce (diktátor): viz diktátor
- občas může dojít k zajímavému jevu, když z nitra snícího vytryskne pramen bohaté čínské mytologie, a to v případě, když nastane souznění mytologických obrazů s procesem, který snící právě prožívá, přestože o cizí mytologii nemá snící v denním vědomí ani tušení; stejným způsobem se mohou ve snech objevovat čínští filozofové, duchovní velikáni a světci
- čínské léčebné prostředky a metody: rada nevědomí k používání alternativních metod léčení, a to nejen pro sebe
- čínský porcelán: honosná společnost

Činže

- viz nájem

Čirost

- je synonymem duševní čistoty

Číslo

- význam čísel v nevědomí by se dal nazvat číselnou mystikou pramenící z historie a zkušeností lidstva, mystikou, která dalece přesahuje pouhou matematickou hodnotu, však nejdříve musíme pochopit aritmetiku čísel, abychom vzápětí mohli pochopit geometrii a vztahy mezi čísly*⁶⁶
- chce-li snící dobře porozumět číslům ve svých snech, pak by vysvětlení číselných symbolů tohoto snáře měl doplnit některou z mnoha knih seriózně se zabývajících numerologií
- výborným pomocníkem pro rozpoznání významu čísel v nevědomí (od 0 do 21) je klasický Tarot, ještě větších hlubin nevědomí dosahuje symbolika karet Osho zen Tarot
- jazyk nevědomí je několikanásobně dokonalejší než lidská řeč, neboť čerpá z bohaté studnice vědění všech národů minulosti; nevědomí ve snu řekne člověku jediné číslo a prostřednictvím jeho významu má snící možnost pochopit výklad, který by v nedokonalém lidském jazyce musel být napsán na desítkách stran
- v drtivé většině číslo ve snu přiřazené k nějakému symbolu či předmětu se týká zcela jiného aspektu
- **0:** hluboké a posvátné tajemství středověkých badatelů bylo, že z nuly (jako z univerzální dělohy) se rodí všechna čísla a ezoterika si všímá zvláštních matematických vlastností nuly (přestože nemá žádnou hodnotu, umístěná nula za číslem zvyšuje jeho hodnotu; při násobení má moc odebrat jakémukoliv číslu jeho hodnotu); vztáhneme-li tyto vlastnosti na Tarot a kartu „0“ („Blázen“) z Velké arkány, pak rozeznáme další jemné odstíny mystických významů čísla 0 (každým krokem se vzdaluje světu, kterého se již nabažil, a míří v nekonečné důvěře s intuicí*⁶⁴ a nevinností v srdci k Bohu, protože nedbá materiálního prospěchu, podvodů a ústrků kolem sebe, je masou světských lidí považován za blázna)
- **1:** je považováno spíše za symbol Boha než za číslo, symbolika v alchymii vytvořila názorný obraz, v němž Bůh rozbíjí mečem (ve tvaru jedničky) filozofické vejce (ve tvaru univerzální dělohy – 0), aby z ní povstaly základní stavební kameny hmotného světa (země, voda, oheň a vzduch); alchymie a některé mytologie přiřazují číslo jedna ke Slunci; v ezoterice číslo 1 znamená iniciaci a zasvěcení, což znamená nalezení cesty k nitru a započetí procesu poznávání vlastní individuality
- **2:** nejčastěji se vztahuje k vyjádření protikladů (Bůh – člověk, nebesa – země, dobro – zlo, den – noc, duše – tělo, muž – žena, ctnost – neřest a podobně), jichž si tak pozorně všímá náboženství a mytologie nebo filozofie (například čínské vůdčí principy jin – jang); numerologie a některé mytologie přiřazují číslo dvě, jako první sudé vztahující se na ženský aspekt k Měsíci; v hlubším pochopení je možné pod číslem dvě rozeznat i bdělou a jasnou pozornost, pomocí níž lze pochopit protiklady v pravdě beze slov

- **3:** trojice je symbolem skutečné jednoty (začátek – střed – konec, nahoře – uprostřed – dole, minulost – přítomnost – budoucnost, stejně se vyjadřují i náboženství a mytologie mnoha říší světa (křesťanství Otec, Syn a Duch svatý, egyptští Osiris, Isis a Hór, babylónští An, Enlil a Enki, perští Ahura – Mazda, Ahriman a Mithra, řečtí Zeus, Poseidon a Hádes, indiští Brahma, Višnu a Šiva); křesťanství množství výkladů čísla tři ještě rozmnožuje (např. vzkříšení Krista, kterého po narození obdarovali tři králové, za 3 dny, když předtím ležel v hrobě 3 dny po odsouzení k smrti v 3. hodině denní); numerologie přiřazuje k číslu tři planetu Jupiter; Tarot ve třetí kartě („Vládkyně“ či „Tvořivost“ v Osho zen Tarot) spojuje ženský princip s mužským a v hlubším pochopení vede člověka vnitřním světem díky objevení tvořivé síly od spojení ohně a vody k božskému světlu, taková tvořivá síla nepůsobí vně, v hmotném světě, ale uvnitř sebe přetváří podstatu samotného lidství
- **4:** je číslem viditelného světa (čtyři živly – země, voda, oheň a vzduch, čtyři světové strany, čtyři roční období) nejen pro křesťanský svět (kříž, čtyři evangelisté, čtyři ctnosti – moudrost, spravedlnost, statečnost a umírněnost), ale i pro staroindické společnost v dělení lidí do čtyř kast (knězové, válečníci, svobodní a poddaní), mnoho zajímavých vztahů čísla 4 objevili řečtí matematici (součet $2 + 2$ je shodný se součinem 2×2 , druhá mocnina stejných čísel $2^2 = 4$, a proto čtyřku považovali za měřítko rovnosti a spravedlnosti, stejně zajímavé jsou i součty prvních čtyř čísel nebo součty prvních čtyř lichých a sudých, aby v konečném součtu a přidáním „bláznovství nuly“ daly vzniknout 360 stupňům kruhu); numerologie spojuje číslo 4 s planetou Uran; Tarot ve své čtvrté kartě oslavuje mocného „Vládce“, který uchopil osud pevně do svých rukou, vládce, který v právě objevené přirozenosti vystupuje z nevědomé minulosti a po přetržení světských okovů ozdoben křídly dravce míří k nebesům
- **5:** je považováno za rozpolcené číslo stejně jako duše člověka, v níž je obsaženo dobro i zlo; nejznámějším znázorněním čísla pět je již od středověku pentagram s člověkem jako symbolem mikrokosmu, který zaručuje stabilitu, sílu a dynamičnost, což napovídá o úspěchu v hmotném světě, však současně si je nutné uvědomit rozpolcenost, neboť pětka sjednocuje v naprosté většině nevyvážený mužský a ženský princip, proto může číslo pět vyústit do netradičních řešení složitých životních situací; numerologie přiřazuje k číslu pět planetu Merkur, a tím se dotýká i alchymie, jež podstatu viditelného světa vyjadřuje takzvaným 5. elementem (quinta essentia), stejný poznatek lze najít i v kartě klasického Tarotu („Papež“) a ještě hlouběji tuto podstatu nalezneme v páté kartě Osho zen Tarotu („Nic“), která nám ukazuje cestu k odhalení divuplné prázdnoty, která nemá nic společného s materialistickým „nic“, ale naopak tato prázdnota je těhotná životem, vibruje všemi ještě neprojevenými možnostmi zázraku tvoření
- **6:** je podle starořeckých matematiků dokonalým číslem, neboť narozdíl od pětky symbolizuje i makrokosmos; zajímavé počty (např. 6 je dělitelná třemi čísly 1, 2, 3 a jejich součet se rovná opět číslu šest) doplňuje už i geometrie (např. šestku lze vyjádřit pomocí dvou trojúhelníků, které získáme přepůlením čtverce a z obou těchto trojúhelníků můžeme složit šestiúhelník – hexagram – Davidovu hvězdu); numerologie spojuje číslo šest s planetou Venuše; Tarot odhaluje v šesté kartě milence („Milenci“), kteří mají v člověku vyburcovat poznání, že nejnižší je sex tělesné lásky, nad sexem zcela oddělen je vztah citové lásky a vysoko nad touto láskou opěvovanou básníky trůnit, který je univerzální láskou
- **7:** bylo posvátné pro Sumeřany a Babylónany a je posvátné pro židy a křesťany; velký význam číslu 7 přisuzují muslimové, hinduisté i buddhisté; za úsvitu lidských dějin se dělilo 7 planet do dvou skupin (mezi takzvaná „světla“ patřily: Slunce, Měsíc a jasně zářící Venuše, zbývající čtyřčlennou skupinu planet tvořily: Mars, Merkur, Saturn a Jupiter; biblický příběh Stvoření světa připomíná, že Bůh po šestidenním tvoření sedmého dne odpočíval, a tím sedmý den posvětil a požehnal, biblický Starý zákon zase číslu sedm propůjčuje vševědouce (7 očí Jehovových) a moudrost (Moudrost si vystavěla dům na 7 sloupech, 7 stupňů vedlo do chrámu Šalamouna a v něm stál sedmiramenný svícen – menorah); podobně hovoří i alchymie, která přes sedm prací či stupňů získává kámen mudrců, nebo hinduismus 7 úrovněmi ohnivého oltáře; číslo 7, všeobecně lidmi považované za šťastné číslo, má úzký vztah k archetypu Řízená imaginace a je jeho numerickým průvodcem (více v archetypu Řízená imaginace); numerologie přiřazuje k číslu sedm planetu Neptun; číslo 7 překračuje všechno dění a dovršuje lidský běh v poznání, což je i důvod výskytu čísla 7 v pohádkách a bájích mnoha světových kultur a stejně hovoří i sedmou kartou Tarot („Vůz“) a názorněji Osho zen Tarot („Uvědomění“), na obou kartách je světské střídáno božským, aby se divák stal pouhým svědkem a byl nekonečně tichý, vědomý a neměnný
- **8:** ze vzhladu čísla je patrný vztah k nekonečnu, neboť překračuje čas v čísle 7, osmička dosahuje vysokého stupně dokonalosti, však stojí ještě před posledním základním číslem – 9, proto je považovaná za číslo zasvěcení, časté náznaky tohoto spojení nacházíme zejména v raném křesťanství (tvar zasvěcovacích předmětů či celých staveb), buddhismu (osm cest vedoucích k nirváně), židovství (8.dne se provádí obřizka) a islámu (8 nebi); protože lze osm rozdělit na dvě stejné poloviny, lze osmičku považovat za symbol spravedlnosti, stejně hovoří i Tarot svou osmou kartou („Spravedlnost“); numerologie spojuje číslo osm s planetou Saturn
- **9:** vyjadřuje nejvyšší dokonalost dosažitelnou pro člověka; řecká kultura si roli čísla devět připomínala v mnoha podobách (zasvěcení v eleusinských mystériích^{*15} trvalo 9 dní, existovalo 9 múz, 9 hlav Hydry

- apod.), keltské báje vyprávějí o počtě devíti králů, kteří složili hold králi Artušovi, jemuž sloužilo 9 správců a 9 strážců s 9 psy hlídalo hrad krásné paní; čínská oběť tvořila 9 dílů, dary se přinášejí v devítinásobném provedení, devětkrát se člověk klaní před vládcem a pagoda má devět pater; Starý zákon považuje devítku za dovršení osudu a Nový zákon říká, že Ježíš zemřel v 9. hodině večerní; Tarot ještě prohlubuje pochopení čísla devět v kartě „Poustevník“ či Osho zen Tarot v deváté kartě „Samota“, na obou kartách poustevník odchází, aby v samotě (však nikoli v osamění, ve kterém scházejí ti druzí), v přítomnosti sebe samého dovršil poznání, aby se podle Buddhovy rady sám sobě stal světlem a měl naději překonat obávanou temnou noc duše*⁴⁵; numerologie spojuje číslo devět s planetou Mars
- **10:** je počátkem i koncem všech čísel, neboť Bůh (1) z ničeho (0) stvořil svět (2 – 9), aby se po naplnění času zase navrátil sám do sebe, proto je deset dokonalým univerzálním číslem, číslem, jež v sobě zahrnuje celý životní běh; číslo deset vyzdvihuje i křesťanství v podobě známého desatera, jež je základem šťastného života a cesty k Bohu a podobné desatero má i buddhismus*⁷; v římské podobě X odpovídá podobě kříže, a je tedy spojováno s Kristem, toto tvrzení navíc podtrhuje i řečtina, která desítku nazývá „chí“, což je v jazyce běžně používaná zkratka pro Krista, proto desítka ve snech může být sice pádem (odchodem) ve vnějším hmotném světě, ale na druhou stranu obrovským vzestupem na poli duchovního snažení; Tarot číslo deset pocítil kartou „Kolo štěstí“ a v podobě člověka vpleteného do kola symbolizuje karmické závislosti v nepřetržitém kole znovuvtělování*⁷⁵; desátá karta Osho zen Tarot „Změna“ také ukazuje kolo jako čas, osud a karmu*²⁶, ale navíc i ukazuje cestu do samotného středu k překonání osudu a karmy, k poznání a osvobození se
  - **11:** nejen svou podobou nám napovídá dva zcela rozdílné výklady; z negativního hlediska se 11 v křesťanské tradici považuje za číslo hříchu a nedokonalosti, opak božského, a tedy se zobrazuje jako ďábel, z pozitivního hlediska je zase číslo 11 považované za zvláštní mystické číslo a rovnováhu mezi protiklady, o čemž symbolicky hovoří i Tarot a její jedenáctá karta „Síla“, číslo 11 dává možnost prolomit omezující a svazující konstrukce a má moc umožnit přetransformované energii proudit až do nekonečna, které je zase znázorněno kloboukem paní „Síly“ ve tvaru lemniskáty, ležaté osmičky; podobně hovoří i Osho zen Tarot kartou „Průlom“, která nás skrytými symboly připravuje na temnou noc duše*⁴⁵ před konečným svítáním
  - **12:** je mocné číslo bezchybnosti a kompletnosti (počet znaků ve zvěrokruhu, počet měsíců v roce, počet apoštolů, počet denních a nočních hodin), číslo, které i Řekové a Římané „povyšili“ existenci právě dvanácti hlavních bohů*⁸; Tarot hovoří dvanáctou kartou „Viselec“ o neúprosném osudu, strádání, ale zároveň o opuštění světa vlastním vědomím s možností přesáhnout rozměr člověka a vrůst do nového a konečně celistvého bytí, o stejném barvitě a hlouběji hovoří i dvanáctá karta Osho zen Tarot „Nové vidění“
  - **13:** také přináší zcela odlišné výklady; naproti křesťanskému, které spojuje třináctku s Poslední večeří páně (Ježíš Kristus a 12 učedníků, z nichž jeden zradil) a germánskému (třináctý zrádce Loki se vetřel do shromáždění dvanácti bohů), pro východní národy představuje třináctka šťastné číslo přinášející transformaci; Tarot vyčlenil pro číslo 13 kartu „Smrt“, čímž nenaznačuje definitivní konec, ale zákonitý přechod do nové existence, ještě hlouběji o tom hovoří Osho zen Tarot – třináctá karta se jmenuje „Transformace“ a již samotný název zdůrazňuje proces rozpoznání iluzí světa a smrt je pouze vytušeným dopravním prostředkem k této transformaci
  - **14:** narozdíl od čísla 7, které díky sedmi astrologickým planetám představuje „nezměnitelný“ osud člověka, symbolizuje dobrotu a milosrdenství; Tarot pojmenoval čtrnáctou kartu, na níž je zobrazena žena přelévající obsah dvou džbánů, „Mírnost“, což přesně odpovídá obsahu čtrnácté karty Velké arkány Oshova zenového Tarotu s názvem „Integrace“, i na této kartě splývají protiklady, které spolu komunikují, a v jednotě spějí do nového života, aby definitivně zmizela rozdělená osobnost, aby se schizofrenie stala zapomenutou minulostí
  - **15:** je číslem úplňku, neboť právě po 15 dnech od novu přichází úplněk; číslo 15 bylo také číslem bohyně Ištar v babylónské kultuře, která se pod jménem Afrodita objevila v kultuře řecké a o chvíli později pod jménem Venuše v kultuře římské; všem těmto bohyním byla přiřazena planeta Venuše, jejíž oběh kolem slunce trvá 15 x 15 dní; Tarot odhaluje v patnácté kartě „Ďábel“ problémy, které nastávají po integraci osobnosti; na kartě je znázorněn ďábel a jeho dva pomocníci, což podsunuje zajímavou teorii: když je křesťanská svatá Trojice*⁶⁷ veskrze kladné povahy, musí někde existovat její protipól a stejně v člověku jsou obsaženy obě složky (dobro a zlo); pokud zesílíme potenciál dobra, zesílí i potenciál zla, který musíme soucitem eliminovat, neboť ve stvořeném světě nemůžeme zničit ani jeden z potenciálů
  - **16:** je zesílením čísla 4 (4 x 4), vztahuje se k hmotnému světu a k přeceňování materiálních hodnot, což vede k pýše v pozemském životě; přeceňování materiálních hodnot podnítilo pyšný lid ke stavbě Babylónské věže, která je v Tarotu symbolem karty „Věž“, z níž po božském blesku padají hříšní lidé, neboť se chtěli rovnat Bohu; podobně hovoří i Osho zen Tarot a jeho šestnáctá karta „Uder blesku“, jen navíc přidává i cestu k rozbití vnitřní babylónské věže, kterou si každý člověk od zrození nevědomě staví ve svém nitru
  - **17:** považovali za nešťastné jak staří Egypťané (17. dne v měsíci byl zabit Osiris) tak i pythagorovci (17 se nachází mezi druhou mocninou 4 a 18, jež lze rozložit na dvě stejné poloviny) a řecká mytologie, která 17 dní oplakávala smrt svého hrdiny Achilla; více nám o mystickém významu čísla 17 napoví Tarot kartou „Hvězda“, na níž nahá žena obklopená sluncem a sedmi planetami vylévá obsah dvou džbánů zpět do moře, tak je člověk nabádán, aby povýšil svůj integrovaný celek (obsah dvou džbánů sloučených v čísle 14) a

- rozpustil jej v prostoru (zde v moři či řece); hlouběji tuto myšlenku rozpracovává Osho zen Tarot v sedmnácté kartě „Ticho“, na níž tvář bohyně noci v hvězdném úplňku nad mlžným jezerem ponořená v meditaci dosahuje vnitřního ticha univerza, ticha, jež lze zprvu jen v meditaci objevit za vším kolotáním světa
- **18:** je polovinou kruhu; v křesťanství symbolizuje přechod od Starého zákona k Novému zákonu (10 přikázání + 8 jako číslo vzkříšení); skutečnost, že se každých 18 let opakuje zatmění Slunce a Měsíce, přináší číslu kromě šťastných výkladů mnoha učenců zabývajících se numerologií i část negativitu, což působivě vystihuje Tarot a jeho osmnáctá karta „Měsíc“, na které je vyobrazena nebezpečná cesta člověka mezi pudy a kolem vody, v níž číhá štír, jako nový a nebezpečný prvek vystupující z nitra, prvek, který byl dosud ukryt za světským viděním světa; Osho zen Tarot obraz čísla 18 posouvá ještě dále a již přímo v názvu karty „Minulé životy“ pojmenoval proces, kdy se ve vědomí člověka začnou v hojně míře objevovat zážitky pozvolna vystupující z podvědomí, aby už konečně došlo k pochopení funkcí karmy*²⁶ v lidském životě
  - **19:** staré východní národy věřily, že po osmnáctiletém cyklu temnoty bude v 19. roce svět znovuzrozen; ve starém Řecku matematikové spočítali, že 235 měsíčních let se rovná 19 slunečním roků a devatenáctka byla považována za „zlaté číslo“ plně štěstí a požehnaní, bahá'ismus považuje dokonce číslo 19 za posvátné a jejich rok má 19 měsíců po 19 dnech; Tarot číslu 19 přiřkl kartu „Slunce“ a zobrazuje nevinnou čistotu znovuzrození bez protikladů, podobně hovoří karta Osho zen Tarotu „Nevinnost“, k níž je obrazy připojena hluboká životní zkušenost a vzápětí moudré přijímání proměn života se srdcem plným lásky a soucítění
  - **20:** zdůrazňuje myšlení zabředlé pěti smysly (zrak, čich, sluch, chuť a hmat) ve viditelném světě, který odpovídá číslu 4 (4 světové strany, 4 roční období) a jako součin ($5 \times 4 = 20$) zesiluje vzájemnou působnost čísel, což ukazuje na setrvávání ve scénáři světského života; v Tarotu má číslo 20 karta „Soud“, která zobrazuje Poslední soud a následný přechod osvíceného od iluzi světa do duchovního myšlení, karta Osho zen Tarotu „Procitnutí“ ukazuje vnější svět, který je v neustálém pohybu (ve formě motýla) a vnitřní svět v meditujícím, jenž má rozzářený lotos v místě „třetího oka“
  - **21:** nabývá zvláštního mystického významu, jak svým vzhledem složeným z prvních dvou čísel, tak i součinem (3×7), Starý zákon dokonce hovoří o 21 dokonalostech moudrosti a přitažlivé moci čísla 21 využila i známá karetní hra „Oko“; posledním z řady karet Tarotu je „Svět“ představující dokonalého člověka v hmotném světě, Osho zen Tarot stejnou myšlenku pojmenoval „Dokončení“ a zobrazil vložení posledního kousku skládky do místa „třetího oka“, a tak předesílá sice ukončení jednoho procesu, ale zároveň i začátek nového procesu, v němž bude již dokonalý člověk plně v poznání bez hranic
  - **22:** je symbolickým číslem zejména pro židy, neboť hebrejská abeceda má 22 písmen a Starý zákon tvoří 22 knih; přestože Tarot nemá kartu s číslem 22, bývá za ní občas považována karta „0“ „Blázen“ se všemi vlastnostmi vztahujícími k postavě blázna povýšeného nad všechno světské vědění
  - **24:** je symbolickým číslem pro křesťanský svět, neboť řecká abeceda obsahuje 24 písmen a den skládající se z 24 hodin povýšil ve starém Řecku číslo 24 na dokonalé, jež bylo považované za úplnost a harmonii světa
  - **25:** je druhou mocninou čísla 5 a dá se vysvětlit jako poznávání podstaty viditelného světa alchymicky vyjádřeného číslem tak zvaného 5. elementu (quinta essentia) 5 smysly (zrak, sluch, hmat, chuť a čich), číslo se objevuje zejména v začátcích duchovní cesty a při započetí procesu poznávání vnitřních zkušeností
  - **27:** je číslem věštby a zdůrazněním čísla 3 jako jeho třetí mocnina ($3 \times 3 \times 3 = 27$) a navíc i praktickým vyobrazením krychle, v bibli je 27 spojena s Potopou světa, neboť Noemova Archa 27. dne konečně zakotvila na pevné zemi
  - **28:** je v islámu (z arabských zemí máme základní číselnou řadu, proto bychom měli uznávat i arabskou symboliku) symbolem dokonalosti a vyjadřuje soulad mezi Bohem a světem; také křesťanství číslo 28 vyzdvihuje například ve freiburské katedrále, kde je vyobrazena cesta k Bohu prostřednictvím 28 postav, a jen okrajově doplním, že 28. dne dokončí Měsíc svůj oběh a ženu v jejím dospělém životě provází 28denní cyklus
  - **29:** nevědomí tímto číslem v křesťanských smýšlejících zemích zdůrazňuje pýchu snícího člověka, neboť podle křesťanského pojetí, když byl Kristus prodán za 30 stříbrných, má člověk nejvyšší cenu 29 stříbrných
  - **30:** ukazuje na vrchol sil, jejichž směr by snící měl obrátit k duchovním obzorům, neboť právě číslo 30 je spojováno s Mojžíšem i Kristem, kteří ve 30 letech začali působit na veřejnosti; síla čísla tkví i ve víře ve svatou Trojici (trojjedinost*⁷⁴) spojenou s jednáním podle deseti božích přikázání ($3 \times 10 = 30$)
  - **33:** je spojeno s lety Ježíše Krista v okamžiku jeho násilné smrti a symbolizuje tak spojení s Bohem
  - **35:** tibetská mystika tvrdí, že člověk dospívá duchovně až v 35. roku svého života a navíc i moderní ezoterika říká, že duše potřebuje 35 let na to, aby se plně včlenila do těla
  - **40:** je číslem obrovské změny v životě člověka a stejně o tom hovoří zkušenosti židů, křesťanů i muslimů
  - **49:** dokončení vývoje stejně jako seslání Ducha svatého se uskutečnilo 49 dní po vzkříšení Krista
  - **50:** symbolizuje nový začátek
  - **70:** je synonymem času lidského života
  - **100:** je ve Starém zákoně číslem dokončení, když Noe dokončil stavbu Archy ve svých 100 letech; díky druhé mocnině (10×10) zesiluje význam křesťanského desatera pro spokojený život snícího; v psychologii dva elementy ženství k jednomu mužskému: dvě ženy a jeden muž (více v archetypu Anima – Animus)
  - **300:** je hodnotou řeckého písmene T a mystického tau, současně je symbolem kříže

- **360:** jednotka kruhu, neboť kruh má 360 stupňů
- **666:** velice známé číslo bestie ve zjevení Janově z Nového zákona
- **888:** se vztahuje k Ježíši Kristu
- **1000:** je symbolem hojnosti a dokonalosti

Číslo telefonní

- kromě významu čísla (většinou rozdělených jednotlivých čísel) také viz telefon

Číst

- nápisy: právě tento nápis může sehrát v budoucím období dosti významnou roli, však málokdy je nápis přesným přepisem slova, většinou se jedná o anagram^{*9}
- noviny: snaha rozpoznat vnější procesy a snaha porozumět tlakům vnějšího světa vůči sobě; touha poznávat vnější skutečnosti (podle charakteru novin nebo obsahu)
- časopis: snící se nechává vtahovat barevnou branou do světa; časopis je oknem, kterým člověk pozoruje vlastní podvědomé zájmy
- humoristické texty: velice kladné, neboť snící bere život s nadhledem
- knihu: četba knihy na rozdíl od četby a prohlížení časopisů potvrzuje směřování do vlastní duše; když člověk nalezne tu správnou životní cestu, čte „knihu života“
- kroniku: znalost minulosti zaručí poučení se z chyb, které byly v minulosti učiněny, a tím podmiňuje „moudřejší“ přítomnost a pak zcela zákonitě lepší budoucnost
- bibli: velice kladné pro budoucnost, nastává potřebné zvnitřnění
- evangelium: směřování k duchovnímu způsobu života
- nechat si číst z ruky: naděje poznat část vlastní budoucnosti
- vidět otevřenou knihu: před snícím se otevírá dobrá cesta životem, cesta ke spokojenosti a štěstí, četba knih odvádí člověka od přizemnosti pudového chování
- vzhled čtené knihy se váže k úspěšnosti (nikoli materiální) života, knihy o lásce se na úrovni nevědomí vztahují k citům a nikoliv k pudům; jsou tedy ve snu pudovými personifikacemi odmítány
- číst o objevení komety: závažné události celosvětového charakteru se připravují
- básně: snící nalézá vnitřní harmonii v poezii, jež je jemnější než próza, a její rytmus vytváří vyšší jednotu a zbavuje mysl pout, symbol potvrzuje správnou cestu ke sjednocení duše
- v jiném jazyce než mateřském: poznávání překvapivých zákoutí vlastní duše
- pohádky či mytologické příběhy: jasný důkaz, že zvnitřnění prorazilo hranici mezi denním uvědomováním a podvědomím, díky čemuž se na povrch dostávají příběhy tvořící kořeny lidské civilizace; další viz pohádka

Čistička odpadních vod

- velice významný symbol, neboť odráží snahu snícího očistit své vědomí od letitých nánosů (zlých myšlenek, morálních náhledů, egoistických činů a podobně)
- vidět: započala práce snícího na vlastní morální očistě
- pracovat zde: vlastní aktivita v ozdravném procesu sebezdokonalování
- být zde vedoucím pracovníkem, ředitelem: do procesu morální očisty a změny myšlení rázně vstupuje vůle snícího

Čistit

- snaha snícího očistit se v očích druhých lidí (vztahuje se k osobnosti a egu, viz archetyp Persona) nebo snaha očistit vlastní nitro od různých závislostí (vztahuje se k individualitě viz archetyp Individualita)
- zuby: snaha očistit vlastní sexuální stránku, snaha oprostít se od pudového závaží a přidat do současných sexuálních vztahů více citu
- uši: vnikání falických předmětů do ušního otvoru zcela jednoznačně představuje soulož
- auto: snaha snícího očistit mysl od závadných myšlenek pro rychlejší a příjemnější životní cestu
- oblečení: není právě kladným symbolem, neboť snaha očistit před druhými lidmi svou osobnost se vztahuje jen k egu (viz archetyp Persona)
- boty, brambory, houby, lyže, lyžařské hůlky, nehty, pantofle, pytlíky, trubky, zuby a další předměty ve tvaru falu či předměty znázorňující ženské přirození: snaha očistit vlastní sexuální stránku, snaha oprostít se od pudového závaží a přidat do současných sexuálních vztahů více citu
- okno: snaha snícího o zlepšení náhledu na život
- akvária, prameny, potůčky, rybníky, kanály, pláže, stoky a různé vodohospodářské objekty: velice významná práce na vlastním sebezdokonalování, práce na odstranění vlády ega
- lupu: snaha o kvalitnější rozlišení vnitřních pochodů a porozumění jim; další podrobnosti viz lupa
- studnu: značí aktivní snahu snícího zprůhlednit a vylepšit své vztahy vůči okolí

- záchody, žumpy: mírou znečištění a množstvím nečistot nevědomí snícím ukazují objem očištné práce, s níž se bude muset snící v blízkém období vypořádat
- oděvy: není právě kladným symbolem, neboť snaha očistit před druhými lidmi svou osobnost se vztahuje jen k egu (viz archetyp Persona)
- cesty, dvory, chodníky, pěšinky, silnice, schodiště, schody: usnadnění budoucí životní cesty
- brýle: kvalitnější rozlišení vnitřních pochodů a snaha porozumět jim
- pomník: krize; ustrnutí v minulých vzorcích jednání a myšlení
- od prachu: snaha o využití minulých, již jednou zažitých zkušeností
- zraněné místo, ránu na těle: viz zranění
- něco v kaluži: podvědomá snaha o proměnění tohoto symbolu, pokud vědomí snícího přetrvává v citové oblasti a alespoň na chvíli pocítí soucit, pak může k takové proměně skutečně dojít, jinak bývá symbol nevědomím parodován, aby se následně obrazy staly trpkým ostnem v duši pro budoucí změnu; další podrobnosti viz kaluž
- prostor (ve vojenské hantýrce „vyhánění nepřítele“): buď ukazuje nemožnost snícího setrvat v určitém zaběhlém schématu, když je sám vyháněn (viz archetyp Témata zničení světa), nebo naopak ukazuje snahu snícího vypořádat se s nepřátelským jednáním a myšlením v sobě samém, když sám čistí prostor od nepřátel
- nitro člověka nebo tento akt vidět: jeden z důležitých snů, protože nevědomí završuje významný morální a duchovní přerod snícího do nového stavu, tak začíná další, „vyšší“, fáze očišťování (více o tomto v archetypech Hrdina a Stín)
- drahokam, perlu, polodrahokam: snící překonal ego, našel svou skutečnou individualitu a nyní její skvostnou nádhru dále objevuje; často je symbol čištěného drahokamu doplněn křížem, mandalou*²¹ či jiným obrazcem, který napovídá další směr bytostného vývoje

Číšník, číšnice

- být: přílišné zahledění se do světa je nevědomím vyrovnáno postavením snícího do role, jež je bezvýhradně podřízená přáním a vrtochům hostů (žádostivosti), tak se moudré nevědomí snaží otevřít snícím oči, aby slupka vnějšího světa nebyla jedinou vnímanou skutečností, aby snící našel dosud opomíjené vnitřní stavy
- představují člověka zahleděného do světa a člověka bezvýhradně sloužícího světu, čímž symbolizují tupou podřízenost
- jsou nástrojem, kterým nevědomí snícím odhaluje jeho skryté závislosti
- čím je úroveň hospody či restaurace, v níž číšník (číšnice) pracuje, horší, tím více vnější hmotný svět zakrývá svět vnitřní, svět povznášejících myšlenek, citů i snů
- berou na sebe roli pokušitele, když nabízejí to, čeho se snící v denním životě vzdal (například abstinentům vnucuje alkohol či vegetariánům maso)
- lákají člověka do světa ukájením jeho smyslových potěšení, proto je dobré, když člověk ve snu odmítá jídlo, nápoje, cigarety, nebo platí, čímž ukončuje jeden z dílčích problémů zahledění se do světa a konečně přestává opomíjet vnitřní zkušenosti vyvěrající na povrch
- sumy placené číšníkům mají mnohdy skrytý význam (viz číslo)
- osvobodit číšníky (číšnice) ze služby: osvobození snícího od jednostranného náhledu na vnější svět, což je návrat k plnějším zažívání vnitřních zkušeností

Člověk

- viz lidé

Člun

- závodit na člunu: nebezpečné upřednostňování ega může vést ke krizi, pokud snící neučiní radikální obrat současného jednání
- sledovat závody člunů: pokud si snící uvědomí negativa obrazů kolem závodu, pak se jedná o zcela běžné vystřízlivění z vlastního egoismu, jinak je obraz stejně záporný, jako když snící závodí ve člunu sám
- vše v člunu je ústřední náplní denního vědomí
- jezdit na člunu záplavovou oblastí, kolem zatopených domů: v blízké době (většinou do šesti měsíců) přijdou velké záplavy dotýkající se snícího buď osobně, nebo prostřednictvím obav o své blízké či známé žijící v záplavami postižených oblastech
- člun znázorňuje cestu životem, proto člun uvíznuvší na mělčině značí stagnaci a kameny v řece nebezpečné okamžiky střetu s karmickou minulostí podle karmického zákona*³⁴, střetu, jenž snícího v brzké době čeká
- přívoz či veslice: symbolizuje smrt jako Cháronovo plavidlo přes řeku Styx
- záchranný: nejčastěji symbolizuje vratkou záchranu v moři nezvládnutých citů
- plavba na člunu úzkým kanálem, kaňonem řeky a podobně: váže se k podvědomé vzpomínce snícího na porod (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- lovit ryby ze člunu: snaha o maximální úlovek z vod nevědomí s sebou nese i značné riziko

- symbolizuje osud: klidná plavba člunu je synonymem postupného zdokonalování, jež je plně pod kontrolou snícího, zatímco člun v bouřlivých vodách symbolizuje možnost rychlého pokroku, ale současně s rychlostí je zde vyšší nebezpečí převržení člunu, a tím i zmaření životních plánů
- motorový člun je příslibem rychlého pokroku jen, pokud se s motorovým člunem neúčastníme marnivých závodů

Člunek šicího stroje

- funkcí, tvarem i opakujícím se pohybem symbolizuje věčný princip soulože

Čmelík

- sající snícímu krev: pozor – nevyrovnanost, nesoustředěnost a roztěkanost ústí do budoucí krize

Čočka

- optická: symbolizuje schopnost lépe rozeznávat skutečnosti vnitřních či méně často vnějších pochodů
- plodina: vidět, sbírat, připravovat, zasazovat: nabádá snícího k trpělivosti; občas se stává součástí snových rituálů
- tvar čočky: velice významný snový prvek patřící jednoznačně ženské složce, zatímco válcovité tvary patří mužské složce; je-li tvar čočky vnímán zevnitř, pak je synonymem dělohy a prenatalní vzpomínky (více v archetypu Bazální perinatální matrice), je-li objekt tvaru čočky (například u vesmírné lodě) vnímán z vnějšího prostoru, pak symbol patří do archetypu UFO iniciační obřady

Čokoláda

- sexuální symbol mnoha netušených tváří
- o čokoládu se často vede boj s ostatními: boj o sexuální výhody
- padá do náruče jako sladká odměna či jako výsledek loterie: symbolizuje brzké výhody či možnosti při výběru partnerů (partnerek) nebo prohloubení současného vztahu, ale zejména v pudové oblasti
- dítě a čokoláda: marné povyšování pudového symbolu čokolády na citovou rovinu
- jako poleva nebo součást cukrářského výrobku: žena a muž ve spojení, touha po tomto spojení (například zákusek zvaný „indián“ nebo populární čokoládové tyčinky tvarem představují falus, obsahem semeno a vnějšek představuje ženu; podobný, i když ne tak jednoznačný výklad, mají další výrobky jako čokoládová roláda, k níž se ještě přidává symbol spirály po rozkrojení, plněné čokoládové bombóny, čokoládová vajíčka s překvapením uvnitř i bez něj, perník či sušenky v čokoládě, banán v čokoládě a podobně)
- v rukou snícího muže: brzká závist ze strany mužů pro relativní úspěchy u žen
- darovat: snící se vzdává některého ze současných či případně budoucích sexuálních vztahů
- darovat citové animě (většinou sestře nebo ženě, s níž má snící „sourozenecký“ vztah): snaha o citové prožívání se nebude líbit pudové animě, což signalizuje brzké vzednutí sexuality v těle
- toužit po čokoládě: nedostatečnost sexuálního vybití snícího v denním životě
- nadpozemské chuti: brzké opojení smyslností ze sexuálního spojení, výrazný sexuální zážitek
- vzít cizí: flirt, který nemusí zůstat bez následků
- dostat: možnost rozehrát zajímavý sexuální vztah

Čolek

- jako obojživelník se lehce pohybuje blátem i vodou a může vyjít na pevný břeh: hmotné statky ztrácejí nad snícím moc, když se dokáže povznést nad materiální prospěch a charakter mu nepošpiní ani případný hmotný zisk, navíc má snící moc nořit se alespoň kousek pod hladinu denního uvědomování a poznávat tajemná zákoutí nevědomých procesů

Čtverec

- je velice důležitým symbolem představujícím čtyři živly, které udělují chaosu řád, proto například lamaistická mandala*²¹ dotýkající se vnitřní podstaty člověka zpravidla obsahuje čtvercový půdorys stúpy*¹⁰, uvnitř které je vytvořena podstata mandaly
- je jedním ze základních symbolů individuace*¹¹, proto je jedním z tvarů často se objevujících při započetí procesu cíleného sebezdokonalování (duchovní cesty); v další fázi vývoje je čtverec doplňován kruhem přesně podle alchymistické kvadratury kruhu*¹² (více v archetypu Alchymista)
- čtvercový půdorys: je velice důležitým symbolem představujícím čtyři živly, které udělují chaosu řád
- skrze symbol čtverce lze rozpoznat iluzornost světa
- otevírá cestu do podvědomí, když se čtvercovými místnostmi, chodbami či prostředky a tvary předmětů dostáváme do podzemí či do podvodní říše

- zákonitě vstupuje i do archetypu UFO iniciační obřady (třeba jako vesmírné lodě ve tvaru krychle, jako čtvercová zadržovací pole a podobně), neboť tento archetyp představuje plynulý proces psychické proměny nižšího ve vyšší

Čtvrť

- je alegorickým obrazem života, který v současné době snící žije, je náhledem současného vnímání světa
- není rozdíl mezi bydlením, návštěvou či pouhým procházením – význam je vždy stejný
- hledat: hledání světonázoru, hledání svého místa ve světě
- být v liduprázdné čtvrti: ukončení „domovských“ vztahů k úrovni, kterou představuje tato čtvrť, sem už snící nepatří, může se sem vrátit jen s proměněným vědomím (pak zde opět budou lidé)
- její úroveň názorně ukazuje vzestup, když se snící pohybuje nebo bydlí v neustále kvalitnější a lepší čtvrti, ovšem takto zobrazená úroveň v dalších vývojových obrazech posílá snícího zpět do chudinských, špinavých, omšelých čtvrtí, však tentokrát se srdcem plným pochopení a soucitu (to vše přesně podle mystické poučky vzestupu vědomí na božskou rovinu a návratu zbožštělého vědomí zpět na Zemi, do snových chudinských čtvrtí)
- při návratu s vyšším vědomím čekají v chudinských čtvrtích častokrát pokusení různých forem
- čím výše vystoupá vědomí člověka v meditaci, tím bohatší a nádhernější bude snová čtvrť (například paláce se skvostnými zahradami), a tím slavnější a smysluplnější bude návrat do chudinských čtvrtí v příštích snových obrazech

Čtvrtina

- ve sportu: viz sport, sportovní
- uvědomění si rozdělení na čtvrtiny v samotném snu je důležitým mezníkem, který alchymisté popsali v návodu k přípravě zlata (dokonalého člověka)
- první: člověk ztrácí individuální vlastnosti, aby se přizpůsobil kvalitě celku a aby se ego alespoň na okamžik rozpustilo ve vesmírné prázdnotě plné potencionálního života
- druhá: odpovídá bytostnému očišťování
- třetí: odpovídá novému člověku osvobozenému od ega
- čtvrtá: bytostně očištěný člověk, který se osvobodil od ega, působí již v nové roli s proměněným vědomím na Zemi, přičemž má dvě možnosti vývoje, buď bude pracovat na svém zdokonalování, nebo své schopnosti použije pro formování lidí jako duchovní činitel (více v archetypu Alchymista)

Čtyři, čtyřicet

- viz číslo

Čtyřlístek

- štěstí a naplnění tužeb

D

Ďábel

- pokud se ve snech objeví symbol ďábla, pak je nanejvýš dobré pro budoucí bezkonfliktní duševní vývoj si přečíst archetyp Stín
- není něco vnějšího, je vnitřní personifikací zla*⁶⁵, kterou nosí každý člověk v sobě víceméně v latentní formě, člověk je vnitřními popudy, pocházejícími z tohoto zla, nabádán k egoistickým skutkům a v některých případech je dokonce schopen ztotožnit se s tímto personifikovaným zlem (více v archetypu Stín)
- jakmile člověk nastolí nové myšlení, změní cestu a počne odstraňovat ego, nebude se to jeho ďáblu, skrývajícimu se v nitru, vůbec líbit, neboť ucítí bytostné ohrožení (to je nebezpečí umrtvení ega), vystoupí samostatně jako personifikace čerta, ďábla, satana či Lucifera.
- ďábel reprezentuje stín člověka obracejícího se k vyšším mocnostem; podle mnohých badatelů v oboru alchymie začíná cesta adepta sestupem do podsvětí a setkáním se zosobněným zlem (více v archetypu Alchymista)
- důležité je si uvědomit, že zlo je uvnitř nás, ať na povrchu osobnosti vypadáme sebelépe, proto nelze personifikované zlo zabít, ale lze jej „porazit“ odpuštěním a soucitem; je dobré si stále uvědomovat, že ďábel není hloupý a že dokonale zná nitro snícího, neboť z něj je „zrozen“, a že má mnoho rozličných podob
- v určité fázi duchovního vývoje lze jasně rozpoznat kořen satanismu, v němž se uctívá opak božského a v němž jsou součástí rituálu soulože před oltářem a další podobné praktiky; jakmile nevědomí člověku ukáže scestnou roli satanismu, je dobré považovat obrazy za důrazné varování před nadvládou pudů nad city a rozumem; zbraněmi hrdiny jsou kladné vlastnosti spojené s nechtěním či vzdáváním se vztahů k hmotnému světu, zbraněmi ďábla jsou záporné vlastnosti spojené s chtěním a touhou získávat, proto je k vymazání obrazů pokušení tak účinné Kristovo heslo: „Odstup, Satane!“; snící by se měl snažit najít moc ovládnout temnotu kořenů nevědomé minulosti

Dalajláma

- jako duchovní autorita pro člověka buddhistického světa a vyznání přináší požehnání a štěstí

Dalekohled

- umožňuje snícimu proniknout hlouběji do nevědomí, avšak zase na druhou stranu podstatně zúží zorné pole; přináší i schopnost rozeznávat a předpovídat nejhrubší pocitové vlastnosti (například zradu) ostatních lidí
- skrz symbol lze vidět budoucí události, však velkou nevýhodou tohoto pozorování je, že tyto události jsou většinou zahalené v závoji snové symboliky, stejným způsobem lze sledovat i minulost; protože dalekohled dává možnost rozeznávat budoucí děje ještě před druhými, může být i prostředkem k materiálnímu prospěchu
- pomocí dalekohledu může snící nahlížet do některých archetypů, neboť dalekohled je průzorem, jímž jsme schopni rozeznávat důležité procesy vlastního bytostného vývoje
- nese s sebou schopnost rozpoznat nepřetržitý koloběh vznikání (příčina spustí následek a následek spustí další příčinu) a později i zákonitě touhu po úniku z tohoto koloběhu
- najít: před snícím se otevírají nové prostory, možnost šťastné budoucnosti
- sledovat planety dalekohledem: každá planeta podle vlastností jí určených specifikuje směr vývoje a podvědomý záměr snícího sledovat právě tento bytostný vývoj (například sledování planety Mars s sebou dlouhodobě přináší schopnost sledovat vnitřní boj jednotlivých složek své bytosti při snaze o odstranění závislosti)
- poškodit, rozbít, ztratit: pro svou škodu snící pohrdl šancí poznávání, šancí, ke které se svým nedávným přístupem lopotně probojoval a kterou mu nyní nabídlo nevědomí

Dálka

- dívat se do dálky: štěstí, neboť v pozorování dalekých obzorů se vytrácí ego a s ním i nepřetržitý životní boj
- předměty či lidé blížící se ke snícimu zdálky jsou zdrojem, který svobodné vědomí snícího „přenáší“ zpět do osobnosti, zpět k egu

Dálkové ovládnutí

- představuje snahu snícího vnutit svou vůli lidem či vlastnostem, jež jsou symbolizovány předměty či zvířaty, nebo symbolizuje snahu o prosté odstranění závadných vlastností a zdokonalení sebe samého
- v prvopočátcích cíleného duchovního vývoje se člověk učí s dálkovým ovladačem pracovat, aby se později zdokonalil ve stále složitějších ovladačích a nakonec, když už dokáže usměřňovat svou vůli chtěným směrem, učil druhé (v převážné většině děti, jako symbol sjednocení)
- být řízen dálkovým ovládnutím: varování z hlubin nevědomí, neboť snící je nesamostatný a neschopný vlastního rozhodnutí, což z něj činí pouhou loutku v rukou druhých lidí

Dálkový pochod

- symbolizuje životní cestu, směr vývoje (třeba v jednotlivých archetypech) i předpokládané překážky
- hodně napovědět může i vzdálenost, kterou na dálkovém pochodu jdeme nebo máme ujít (viz číslo)

Dálnice

- snaha o co možná nejjednodušší cestu životem pokud možno bez překážek a potíží s sebou přináší rozčarování a disharmonii při prvních problémech, neboť snící „zapomněl“ překonávat překážky, zátáčky a zdolávat náročné výstupy i sestupy na cestách k horským velikánům
- je cestou ega do větších závislostí, proto je dobré, když se dálnice promění v několik různých cest
- stavět či vidět ve výstavbě: snaha o rychlé vyřešení životních trablů vztahujících se k místu, v němž se staví

Dáma

- viz žena

Damoklův meč

- pozemské štěstí je neustále ohrožované
- vidět: vzestup, který snící bude moci v brzké době učinit, bude v mnohém připomínat Damokla, kterému tyranský vládce umožnil sedět na svém místě, ale přivázal nad jeho hlavu na pouhou jedinou koňskou žíní ostrý meč; proto by bylo pro snícího lepší vzdát se případného vzestupu na společenském žebříčku

Danajský dar

- další z mytologických symbolů, který v nebezpečí vystupuje z hlubin nevědomí jako vážné varování
- symbolizuje zkázonosný a zhoubný dar, proto by bylo lépe se v blízké době vzdávat všech, byť naoko skvostných darů, neboť by mohly snícimu přinést stejnou zkázu jako Tróji řecký dřevěný kůň, kterého si trójské bojovníci neprozřetelně vtáhli za své hradby

Daně

- představují souhrn zákonů mezi moudrým nevědomím jako vyslancem Boha a vědomím snícího
- platit: velice kladné, neboť snící je ochotný nepsané, leč podvědomě tušené zákony života dodržovat
- vybírat: snící dostává možnost pracovat ve prospěch celku
- vybírat a zneužít ve svůj prospěch: velice negativní, neboť egoismus snícího uchvacuje „privilegia“, která náleží diktátorům a tyranům
- vybírat a použít ve prospěch celku: vrchol tohoto symbolu, neboť snící bez lpění a chamtivosti ctí a chápe život jako jednolitý celek, aby v jednotě sdílel bohatství, které do celku přináší každý z nás

Dar, dárek, darovat

- dar představuje jedinečnou příležitost zbavovat se různých závislostí tak, že předmět, k němuž se váží určité vlastnosti, darujeme
- dávající ruka: je pozhánáním pro snícího, neboť se vzdává hmotných věcí a na uvolněné místo ve vědomí se mohou nasunout vnitřní zkušenosti citové a duchovní roviny; vrcholem dávajících rukou je dávání života
- dar od dívky či mladíka: podle druhu dárku lze rozeznat, o jakou animu (anima) se jedná, a pak je třeba u pudové animy (anima) si dávat velký pozor, neboť dar bude vyžadovat protislužbu pudového charakteru
- dar přijmout: věští do budoucnosti problémy a starosti, neboť se snící bude muset vyrovnávat s vlastnostmi, ke kterým se dar váže
- pro vývoj snícího je velice dobré obdarovávat chudé a žebráky, protože ke schopnosti vzdávat se vlastností spojených s darovaným předmětem člověk nalézá ve své duši i tak potřebný rozměr soucitu
- dary se často vztahují k různým přáním (i z dávné minulosti), neboť přání někoho obdarovat či být sám něčím obdarován vytvořilo napětí, které se bude muset jednou vybit splněním přání; je pro člověka obrovským štěstím, že se taková přání mohou vybijet pomocí snů, neboť jinak by pro samá přání a nutnost je plnit nikdy nedošel k cíli
- darovat přebytek (nadbytek): snící se tímto altruistickým aktem (altruismus*⁵⁸) vzdaluje pudové rovině prožívání, aby našel citové a duchovní bohatství
- dárek dítěti: podpora sjednocovacího procesu
- darovat někomu knihu: obsah knihy symbolizuje právě to, čeho se snící v denním životě vzdává
- být obdarován knihou: obsah symbolizuje právě to, čím bude v blízké době snící vtahován do světa dění; podobný obraz snícimu radí, které informace by měl získat pro vnější úspěch
- předávat významný dar králi: velice významný zlom v životě člověka, neboť snící se v pokoře střetl s řídicím prvkem nevědomí, a tak se oprošťuje od lákadel hmotného světa, aby krácel cestou citů k duchovním obzorům; při předávání darů králi jsou často přítomné děti či sourozenci snícího, což symbolizuje cestu

- sjednocování ženské (anima) a mužské složky (animus); více o sjednocování protikladů v archetypech Anima – Animus a Coniunctio
- darovat život: názorná ukázka moci snícího nad nižšími složkami duše a navíc i schopnost odpuštění a soucitu
  - druhým darovat ovoce, čokoládu, boty, cigarety a podobně: většinou vzdání se některého z partnerských či sexuálních vztahů
  - darovat čokoládu citové animě (většinou sestře nebo ženě, s níž má snící „sourozenecký“ vztah): snaha o citové prožívání se nebude líbit pudové animě, což signalizuje brzké vzednutí sexuality v těle
  - darovat chléb druhým: vzdávání se sebe samého, směřování k altruismu
  - darovat druhým paruku či přičesek: obraz umenšuje moc sexuality nad vědomím snícího
  - darovat někomu oblečení: pochlebování druhým lidem nebo touha navázat vztah mezi dárce a obdarovaným, ovšem takový vztah nemá dlouhého trvání, neboť je postaven na obdivu jedné osobnosti k druhé
  - darovat vejce: tento obraz je velice pozitivní, neboť snící aktivně pomáhá svým vlastnostem a závislostem (v podobě obdarovaných personifikovaných osob), což je předpokladem nalezení nového bytostného stavu
  - darovat míč: na rozdíl od ztráty míče je darování velice pozitivním symbolem, neboť snící do procesu sjednocování zahrnuje i další personifikace vlastní duše a umožňuje zažívat sjednocovací proces i z jiných úhlů pohledu
  - darovat nádobu: snící se vzdává určitého sexuálního vztahu (někdy může jít jen o potenciální vztah)
  - dostat nádobu darem: ve snech mužů znamená jednoznačnou nabídku sexuálního vztahu, ve snech žen znamená možnost samostatné domácnosti nebo možnost založení rodiny
  - darovat krabici: snící se zbavuje obsahu krabice, o němž je podvědomě přesvědčen, že do jeho mysli nepatří; další podrobnosti viz krabice
  - darovat peníze: zisk
  - darovat polštář: představuje podvědomou snahu snícího vzdát se tíživého ega a najít skutečnou individualitu (více o vztahu osobnosti a individuality v archetypech Persona a Individualita)
  - darovat někomu rukavice nebo čepici: snící právě tomuto člověku poskytne ochranu
  - být vyzdvihován za věnování daru či podobnou činnost vidět: zjevná ironie ze strany nevědomí – příliš se zabýváte svou osobností; další podrobnosti viz sponzor
  - mít dar létání: jednoznačně symbolizuje být jen chvilkovou ztrátu ega snícího (více v archetypu Řízená imaginace)
  - darovat sklo: pokud člověka, jemuž dar dáváme, známe, pak je právě on objektem, s nímž se snaží snící navázat citové vztahy; pokud je obdarovaná osoba neznámá, pak se snící těchto vztahů vzdává ve prospěch druhých lidí
  - sklenici: někdy je předzvěstí ukončení nějakého vztahu, někdy potvrzením alespoň chvilkového vyprázdnění mysli v denním vědomí
  - darovat reflektor: snící v někom ze svého okolí vzbudí hloubavého a zvědavého ducha
  - darovat lupu: snící někomu velice dobře poradí a umožní mu kvalitnější pohled na vnější předměty, osoby a vztahy; další podrobnosti viz lupa
  - darovat prsten cizímu člověku: snící se tímto aktem vzdává současného nebo případného partnerského vztahu
  - darovat popelník: obraz symbolizuje snahu zbavit se některé ze závislostí
  - dostat darem láhev s alkoholem či pivem: pokušení, často předzvěst erotických a sexuálně laděných obrazů
  - darovat někomu láhev alkoholu nebo piva: touha navázat s tímto člověkem bližší vztah (nejčastěji je takové jednání motivováno sexuálním chtěním)
  - darovat nebo dostat kytici: viz kytice
  - dostat králíky darem (zejména samce se samicí): možnost navázání partnerského vztahu
  - darovat králíky (zejména samce se samicí), králík jako obřadní oběť: vzdání se možného partnerského vztahu
  - darovat kachnu: snící se vzdává možnosti navázat nějaký partnerský vztah
  - darovat klíč (vzdávat se klíčů): vzdávání se některých sexuálních vztahů (i potenciálních)
  - darovat keramiku: pokud člověka, jemuž keramiku dáváme, známe, pak je právě on objektem, s nímž se snaží snící navázat citové vztahy; pokud je obdarovaná osoba neznámá, pak se snící těchto vztahů vzdává ve prospěch druhých lidí
  - almužnu: viz almužna
  - darovat baterku: tento symbol si stojí výše než předchozí (dávat znamení či ukazovat), neboť snící v někom ze svého okolí vzbudí hloubavého a zvědavého ducha
  - darovat brýle: snící někomu velice dobře poradí a umožní mu kvalitnější pohled na vnější předměty, osoby a vztahy
  - dostat darem brýle: stále větší díl poznání
  - darovat džbán: vzdání se citové náplně vlastní bytosti (v drtivé většině ve prospěch pudů a jen zcela výjimečně ve prospěch duchovního světa)

- darovat jídlo druhým lidem a zůstat hladový: vzdávání se hmotných lákadel světa, vzdávání se potenciálních sexuálních vztahů ve prospěch druhých lidí
- darovat jídlo dětem a zůstat hladový: snící se vzdává případných sexuálních vztahů ve prospěch citové roviny a ve prospěch sjednocování protikladů
- darovat hodiny, hodinky: nesobecké vzdání se partnerského vztahu
- darovaná hra: nastavuje zrcadlo duše
- darovat hračku dítěti: tři kladné symboly v jednom obraze jsou skutečným požehnáním do života
- darovat hrnec: snící se vzdává určitého sexuálního vztahu (někdy může jít jen o potenciální vztah)
- obdržet hrnec jako dar: pro muže – jednoznačná nabídka sexuálního vztahu, pro ženu – možnost samostatné domácnosti nebo možnost založení rodiny
- darovat hůl: vzdání se určitého sexuálního vztahu
- darovat jahody: vzdání se milostného vztahu
- darovat jahody dítěti: vzdání se milostného vztahu ve prospěch sjednocení protikladů anima – animus (postup sjednocení protikladů popisují archetypy Anima – Animus a Coniunctio)
- darovat někomu jablko nebo hrušku: vzdání se milostného vztahu

Darebák

- nepředstavuje vnější problém, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale problém vnitřní
- nastavuje zrcadlo špatným vlastnostem snícího a dává mu možnost rozpoznat vlastní „darebáctví“ a soucitným pochopením započít cestu k odstranění jedné špatné vlastnosti; nevědomí nastaví zrcadlo pouze tehdy, když se snící v denním vědomí pokouší špatné vlastnosti se zbavit

Ďas

- viz ďábel

Dásně

- krev vytékající z dásní: zmenšující se moc ega v oblasti sexuality

Datle, datlovník

- jednoznačný ženský sexuální symbol

Datovat, datum

- kromě archetypu Víze budoucnosti a minulosti, kde datum hraje významnou roli, se datování ve snu nevztahuje ke skutečnému dni, ale je pouze stručným sdělením jiného obsahu (viz číslo)

Dav

- je zbytkovou součástí snícího; jsou to jeho myšlenky, pocity i jeho karma*²⁶, se kterou je snící často konfrontován, neboť se svým současným myšlením a jednáním se právě z toho jednotvárného davu vyčlenil
- ztratit se v davu, splynout s davem: symbolizuje staré myšlení a setrvávání na dosavadních základech, neschopnost snícího, být v jediné tvůrčí myšlence, vystoupit z davu
- revoluční dav: násilnické emoce ukryvaných pocitů; i zde je pro klid mysli nutné dospět k toleranci, odpuštění a indiferenci, teprve pak je dosaženo asimilace pudových hnutí vyššími zřeteli
- dav ovládat: snící je schopen vnutit svůj názor druhým lidem nebo jedním ústředním motivem (v drtivé většině negativním) potlačit všechny své vedlejší myšlenky a touhy (více v archetypu Hrdina)
- na symbolu davu je zřetelně vidět vývoj chápání i možná úskalí: nejprve se v davu snící cítí dobře a spokojeně, poté poznává, že dav mu neumožňuje splnění některých přání, proto se snaží z davu vystoupit, je tudíž považován za nepřítele, posléze nabývá sil a moci k překonání trvalého nepřátelství a útočnosti arogantního davu, aby rozpoznal neurotickou psychózu davu vznikající ze záporných emocí, v této fázi je snící často obětí lynče a má tak jedinečnou příležitost nalézt nekonečný soucit se zaslepení davu, potom se dokáže postavit rozvášněnému davu a chránit své přátele, vývoj symbolu pokračuje ukázkou mystické proměny snícího přímo před davem lidí, kteří sice nechápu význam proměny, ale ztrácí pod dojmem viděného zázraku svou útočnost, nakonec snící naplněn soucitem odchází od davu do všeobjímající samoty, aby sám ze svého nitra vyzařoval světlo
- také viz fronta (dav lidí)

Dávat

- ve smyslu darovat: viz dar, dárek, darovat
- znamení: viz znamení

Davidova hvězda

- viz hexagram

Dávat se

- vyjadřuje neschopnost snícího pojmout do své mysli určité názory (však jedná se pouze o názory, které se snící snaží v denním vědomí do sebe vstřebat)

Dávnověk

- obrazy dávnověku s sebou přinášejí zapomenuté a neznámé rituály, pomocí nichž jsou ve snícím otvírány další tajemné komnaty nevědomí
- může snícím zobrazovat i skutečné vize minulosti (více v archetypu Vize budoucnosti a minulosti)

Dcera

- symbol dcery se samozřejmě objevuje i ve snech lidí, kteří dceru nemají a ani jí nejsou, neboť symbol překračuje běžné chápání denního vědomí
- často ukazuje podvědomé splynutí dvou myslí*¹³ (jednoho z rodičů s dcerou), proto je v denním vědomí a ve skutečném vztahu zcela zbytečné vzájemné skrývání pocitů jak jednou, tak i druhou stranou
- symbolizuje citovou animu a výjimečně může dosahovat i roviny duchovní animy, kdy není zcela jasné, zda ta krásná dívka (často princezna) je skutečně dcerou snícího, však takový případ ukazuje snícím, že už má ke stavu duchovní animy blízký vztah; dcera je tedy jedním ze znaků sjednocení (více v archetypu Anima – Animus)
- dává snícím rodiči možnost konfrontovat skutečný vztah s dcerou a ve snovém příběhu tak odstranit své negativní vlastnosti; stejně to funguje i obráceně, a tak má dcera možnost odstranit svá negativa vůči rodičům
- rozpory dcery se snovým otcem: rozpor mezi mužskou a ženskou stránkou (viz archetyp Anima – Animus); také viz konflikt
- obrazy dcery a otce zbarvené otevřenou sexualitou nebo méně nápadnými sexuálními symboly: úkolem každého muže je pochopit a překonat Elektřin komplex*⁵⁰ a při sjednocování protikladných citových složek vlastní mysli pomínout hmotnou rovinu prožívání, neboť ta vždy končí v sexuálních závislostech
- spojení otce s dcerou: jeden z velice důležitých a přelomových snů, k jehož pochopení je nutné porozumět principům sjednocování protikladů na pudové i citové rovině (viz archetyp Anima – Animus a archetyp Coniunctio); o stejném spojení hovoří mnohé alchymistické traktáty*⁸⁶
- ve svém nejčistším významu znamená Božské dítě „kora“ (koré)*¹⁴, neboť do něj dosud nevstoupily protiklady anima – animus (ženský a mužský), symbol Božského dítěte nepřísluší ani mužskému ani ženskému principu (více o tomto v archetypu Puer Kora)

Debil

- symbolizuje komplex méněcennosti snícího, komplexu, který se překonává pouze tolerancí a soucitem či indiferencí, pak teprve dojde k asimilaci nízkých pocitů vyššími
- být považován za debila: v denním vědomí vyvýšená osobnost snícího je ve snu degradovaná, aby prostřednictvím snu došlo k vyrovnání

Decimálka

- viz váha

Decimovat

- viz zničit

Děcko

- viz dítě

Dědeček (nejen vlastní)

- sleduje životní pouť snícího a zejména v kritických chvílích vyslovuje obavy či aktivně pomáhá, dědečkům se nelíbí naše závislosti a snaží se na ně upozorňovat, či je dokonce přemáhat; dědečkové jsou často svědky zázraků, kterými se blížíme k vyvrcholení pozemského života
- vidět: životní moudrost aktivně vstupuje do podvědomí
- pomáhat mu: životní přelom, kdy dávání vítězí nad braním, doba významného duchovního vzestupu
- na zahradě: kladný prvek definitivně vstoupil do budování života a bude snícím nepozorovaně pomáhat

Dědictví

- obdržet: blízká smrt v příbuzenstvu (většinou do 9 měsíců) nebo spory v rodině

- vidět někoho obdržet dědictví: tohoto člověka se dotkne úmrtí v jeho okolí (například vedoucí v zaměstnání dostane dědictví – blízká smrt jednoho z jeho podřízených) nebo závažné spory v jeho okolí
- odmítnout: velice příznivé pro budoucnost, neboť upřednostňuje klid a mír před hádkami a spory
- vydědění: je velice příznivé pro budoucnost, neboť osud upřednostnil klid a mír před hádkami a spory

Dědina

- viz vesnice

Degenerace

- zvířat: je důsledkem dlouhodobého myšlení mimo pudovou oblast nebo důsledkem citové a duchovní náplně mysli, tento tlak proměňuje symbol zvířete v tvora, který svými genetickými změnami ztrácí právo na život v mysli snícího; například degenerovaná kočka bývá častá u mužů, kteří si zvolí a úspěšně žijí dobrovolný celibát – více o tomto tématu v kapitole Celibát a spásná askeze z knihy „Tajemství řádu nevědomí“
- lidí: je důsledkem morálního pádu, ustupování pudovým myšlenkám, živočišným tendencím a sklonům; obrazy degenerovaných lidí ve snech by měly být důrazným varováním před současným způsobem života a důraznou pobídkou ke zvýšenému mravnímu úsilí, které degeneraci ve snech i morální úpadek v denním vědomí zastaví

Dech

- je nezávislý na vůli snícího, proto symbolizuje něco podvědomého, něco, co se děje automaticky a nezávisle
- tajit: čeká vás nečekaný zážitek
- nelze popadnout dech: to, co ostatním připadá lehké a snadno řešitelné bude snícímu činit obtíže
- mít silný dech, dokázat dechem tvořit vítr: přichází schopnost člověka s pomocí vlastní vůle procházet nevědomím a určovat děj snu (více v archetypu Řízení imaginace)
- cítit dech druhého člověka: schopnost uvědomit si slabiny druhých lidí
- dýchací potíže: viz astma (záducha)
- rytmus dechu: pozornost této oblasti věnují zejména hathajogínové, kteří mohou vědomou kontrolou a usměrněním dechu přetvářet biologické uzpůsobení těla; v jejich snech se pak může objevit sen, v němž se věnují rytmu dechu, což je důsledek zaměření v denním vědomí

Děj

- je pravdivým obrazem života a zrcadlí se v něm vlastnosti a konflikty snícího; viz film nebo viz divadlo
- podezřelý: je jedním z mnoha stimulů pozornosti, která je důležitou vlastností na cestě sebezdokonalování
- mít moc měnit děj snu: jeden ze scénářů archetypu Řízení imaginace dokáže potlačovat prostředí, jež bylo podle kvalit snícího zrozeno v nevědomí, dokáže v krátkém osvobození se od moci ega najít nádheru bytí, v němž je vše dosažitelné, vše lze poznat, a člověk už konečně nic nechce vlastnit, neboť cítí svazující pocit vlastnictví věcí, citů i myšlenek

Dějepis, dějiny

- studovat, poznávat, učit: rozhodný krok k poznání svého místa ve světě a současně i k poznání budoucnosti, neboť ta vychází z minulosti (poznání karmických souvislostí) přes „bod přítomnosti“; ve vyšší fázi je tento symbol povýšen nad poznávání vztahů mezi minulostí, přítomností a budoucností do říše fantazie, neboť vzájemná časová vazba mezi minulostí, přítomností a budoucností ve snech ztrácí smysl stejně jako čas (viz čas)

Deka, příkrývka

- symbolizuje to, co dáváme na odív druhým lidem – pokud si ve snu uvědomíme dvě různé strany deky, pak ta vnější strana symbolizuje tvář, kterou ukazujeme druhým lidem, zatímco vnitřní strana přísluší tomu, jak chápeme sami sebe
- pod dekou často ukrýváme to, co chceme utajit před druhými lidmi
- přetahovat se o deku, hádat se o ni: příliš se zabýváte osobností a uniká vám skutečná podstata – individualita (více v archetypu Persona a Individualita); snaha co možná nejlépe vypadat v očích druhých lidí přivede snícího do střetu s podobně smýšlejícími lidmi
- zapomenout, ztratit: snící málo dbá o svůj zevnějšek a současně zapomíná pozorovat své vlastnosti a chyby
- mít vícero dek: jako mít vícero tváří; lidé z okolí snícího jej budou vidět každý jinak a neshodnou se na charakteristice osobnosti snícího
- těžká: symbolizuje tíživou osobnost, když si konečně snící uvědomil, jak zbytečné a těžké je nést tu vyumělkovanou personu životem
- nahlížet či dokonce nalézat něco pod dekami druhých: odhalení pravé tváře někoho z okolí snícího rozdmýchá určité množství nevole či dokonce nepřátelství

- odhrnutí deky či schovávání se pod ní může snícího dostat do jiné roviny snění, a tak lze nahlédnout třeba do archetypu Vize budoucnosti a minulosti
- stlát, skládat: velice kladné, protože se jedná o mentální úklid ve vlastním životě
- barva povlečení deky: napovídá směr, kterým se snící ubírá, a je dobře, když barvy postupně přecházejí od tmavých odstínů po světlé, aby se nakonec povlečení deky či deka samotná stala průhlednou, čímž nevědomí snícímu potvrzuje, že odhodil veškerou přetvářku a před ostatními již nic neskrývá
- vidět mnoho dek: v následném období snícímu nebude mezi množstvím lidí, vystavujících okatě své ego na odiv, dobře, proto bude příhodnější samota a klid tiché přírody
- ignorovat nabízející se deku: velice kladné pro vývoj snícího, neboť osobnost ztrácí na přitažlivosti a do středu pozornosti se dostává smysluplné odstraňování špatných vlastností a závislostí
- deky jako dekorace v divadle či filmu: snící si uvědomuje iluzornost osobnosti své i druhých
- nabídnout vlastní deku jinému člověku: právě tomuto člověku, bude-li tento člověk snícímu známý, odhalí své nitro, bude-li však neznámý, pak bude své nitro zkoumat právě tou vlastností, která se ke snové osobě váže
- dostat od někoho či být dekou zabalen: právě vlastnosti spojené s osobou, která deku dává či snícího do ní balí, budou v nejbližší době formovat osobnost snícího
- snící někoho zabalí do deky: snící se bude v nejbližší době snažit ovlivňovat někoho ze svého okolí
- zabalit se sám do deky: připodobňuje zvnitřnění

Děkan univerzity

- viz profesor

Dekorace divadelní, filmová

- iluzornost

Děkovat

- druhým: povyšuje prožitek snu a snící se tak díky vlastní upřímnosti může dostat do některého z archetypů (viz kniha Tajemství řádu nevědomí)
- snícímu je děkováno: pokud odmítne výhody či protislužbu spolu s poděkováním, pak snící kráčí cestou nezištné pomoci druhým, využije-li však výhody díky, pak svou činnost směřuje k posilování ega
- vidět druhé děkovat: přináší uvědomění si žebříčku životních hodnot lidí ve svém okolí a možnost porovnat jej se svým
- sám děkovat Bohu: významný sen v lidském životě, neboť snící našel potřebnou pokoru (více viz Bůh)
- děkovat za bolest, rány či příkoří: velice významný sen, neboť Kristovo učení nenásilí definitivně vstoupilo do podvědomí snícího

Dělbuch

- viz dělobuch

Delfín

- v eleusinských mystériích^{*15} řecké mytologie je delfín nazýván „zvíře z lůna moře“ a má jednoznačný vztah k emocím, které občas z podvědomí vyvěrají na povrch denního vědomí, stejně jako delfín vyskakuje ze svého vodního království
- jako přítel: kladný vztah k vlastním emocím dává snícímu moc brzy je pochopit a do budoucna i ovládnout
- ublížit mu, zabít ho: velice negativní symbol, jako by si snící vrazil nůž do vlastního srdce, neboť nedokáže chápat vlastní emoce a nenávisť se je snaží ničit

Dělit

- něco na dvě stejné poloviny: symbolizuje touhu po spravedlnosti
- jakmile se člověk v denním vědomí změní, popřípadě jen prokáže touhu změnit se, promění se vnitřní „harmonie“ a dojde k pronásledování starými vlastnostmi a závislostmi, pak oddělení se od svých přátel, s nimiž je snící pronásledován, je zobrazením schizofrenie, která může být překonána pouze asimilací nižších zřetelů vyššími
- dělit se s někým o jídlo: všeobecná touha po sexu, konkrétněji i touha pohlavního styku s onou osobou
- když se rozdělí pronásledovatelé snícího, pak se jedná o silnější vnitřní proměnu snícího a změněné podmínky pak budou ve větším zástupu útočit na staré zvyky snícího
- častý symbol archetypu Pozornost, kdy se dělí já snícího na dvě části, archetypu Témata zničení světa, kdy je snící oddělován od starého známého světa, archetypu Stín, kdy se snící oddělením snaží eliminovat povstálé zlo, archetypu Alchymista, kdy snící stvořením homonkula – Golema^{*46} od sebe odděluje nižší pudovou přirozenost, a zejména archetypu Anima – Animus, kdy se dělí jednotlivé pudové a citové složky

Dělník, dělnice

- představují nižší složku přirozenosti, složku, jež se váže k egu
- být: uvážnutí ve stereotypu denních starostí a radostí, ovšem plně v područí pudové složky
- ve sporu s vládou či se silovou státní složkou: boj nižší přirozenosti proti vládě vyššího vědomí
- řídit dělníky, dávat jim práci, kontrolovat: kladné pro budoucnost, neboť vůle se stává řídicím prvkem a povede snícího k postupné asimilaci pudové složky citovou a rozumovou; časté objevování se tohoto symbolu ve snech svědčí o pracovitosti snícího na poli vlastního sebezdokonalování
- mrtví: umrtvení nižších složek vlastní bytosti, často se objevuje v archetypu UFO iniciační obřady
- znát jejich zdravotní stav a jejich slabosti, vědět o nich: znalost vlastních nedokonalostí je předpokladem k jejich postupnému odstraňování
- indiferentně sledovat: asimilace nižších složek je dokončena

Dělo

- téměř jednoznačný sexuální symbol, jenž tvarem i funkcí připomíná mužský pohlavní úd
- spojuje sexualitu s agresivitou

Dělobuch

- odpalovat: nejčastěji je obraz snahou překonat podvědomý strach z výbuchů, střelby a bombardování, strach, jenž má kořeny ve válečných vřavách minulosti a v minulých životech snícího; více o tématu minulých životů v archetypu Víze budoucnosti a minulosti

Děloha

- ve snu se jen výjimečně objevuje ve skutečném vzhledu, pouze ve vzácných případech si je snící plně vědom, že se nachází v děloze matky, a dokáže rozeznávat jednotlivé předporodní a porodní fáze bez příkras snové symboliky
- častější je opačný postup chápání symbolu, když si snící nejprve uvědomí například oblé stěny místnosti, ohromnou místnost s velkým předmětem uprostřed, pohybující se stěny, pronikání do měkkých povrchů hlavou napřed, kobku vězení, větrací šachty kryté ohromnými ocelovými hroty, jež brání vstupu, otvírající se ohromná vrata a podobně; z těchto obrazů pak vytuší častokrát i přímo ve snu, že se jedná o alegorii dělohy (více o tomto tématu v archetypu Bazální perinatální matrice)

Děložní hrdlo

- ve skutečné podobě se ve snech objevuje zcela výjimečně, neboť nevědomí v popisu předporodních a porodních prožitků raději užívá symbolů (další podrobnosti viz archetyp Bazální perinatální matrice)

Demolice

- předchází výstavbě, neboť nejprve snící musí různé stavby, dopravní prostředky či předměty, symbolizující jeho starý svět, zdemolovat, aby na jejich místě došlo k výstavbě nového a modernějšího, což v nevědomí znamená zakořenění nového názoru; v této podobě je demolice často součástí složitějšího procesu archetypu Témata zničení světa
- při zbavování se sexuálních závislostí jsou demolovány stavby či předměty vztahující se k sexualitě (například komíny), více viz bourání

Demonstrace

- symbolizuje vzpouru proti řídicí funkci mysli, proto je pro plynulý vývoj snícího dobré, když se snových demonstrací aktivně neúčastní, jen je sleduje a nakonec zcela ignoruje
- zcela výjimečně může demonstrace představovat marnou vzpouru proti osudu

Demontáž

- některé názory člověk dokáže zničit jediným úderem (například demolicí, výbuchem a podobně) nebo je postupně demontuje, aby odhalil jejich podstatu a princip fungování
- pro snícího je velice dobré, když je demontáž ihned doplněna očištěním jednotlivých dílů a v nejbližším období, nejlépe ve stejném snu, zakončena úspěšnou montáží
- připomíná proměnu, v níž se složitá substance rozkládá na jednotlivé prvky, aby tyto prvky či suroviny vytvořily něco jiného, však oproti přírodnímu procesu (jako rozklad červy) navíc vystupuje technický prvek, tedy se jedná o stav vědomí navozený určitou mentální technikou (meditací, koncentrací, soustředěním, kontemplací a podobně)
- člověk provádějící montáž či demontáž personifikuje vlastnost, která bude zkoumat proces poznávání nebo může mít vztah i ke skutečnému člověku, jenž nám k poznávání dopomůže

Deníček, deník (zápisník)

- viz zápisník

Deník

- viz noviny

Dentista, dentistka

- viz zubař, zubařka

Deodorant

- mít či používat: symbolizuje snahu skrýt před druhými (a často i sám před sebou) vlastní morální přestoupení
- vidět či cítit u druhých: právě tito lidé se budou snažit v očích snícího vypadat lépe, nebo navonění lidé mohou představovat vlastnosti snícího podbízející se falešnou vůní (další podrobnosti pod symbolem čich)

Deprese

- jestliže je deprese v denním vědomí varováním, pak deprese snová je velice důrazným varováním, po němž by se snící měl vážně zamyslet nad svým současným životem
- pocit deprese: může být důsledkem izolace, když se snící brání vlivům vnějšího světa (například v hradech či jiných opevněných místech)
- z hřbitova, z márnice, z pohřbů, z mrtvých: symbolizuje strach před odkládáním psychických břemen, strach z řešení konfliktů, strach z nicoty nebytí (řešením je stažení pozornosti od předmětů i vztahů světa a otočení do vlastního nitra)
- z uzavřeného prostoru: v naprosté většině se vztahuje k zážitku porodu a ke druhé fázi archetypu Bazální perinatální matrice, kdy je harmonie existence plodu hrubě narušena mechanickými stahy dělohy, porodní cesty jsou uzavřeny a každý další stah dělohy omezuje dodávku krve k plodu (více viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- zažívat: člověk chtivý kladných prudkých emočních zážitků je podoben rozbouřenému moři, v němž vysoké vlny poskytnou takovému člověku občasně emoční nadšení, když shůry jedné vlny zahlédne o trochu více světa, aby poté zapadl do deprese mezi dvě další vysoké vlny a trpěl neskutečným strachem o svou existenci; při emočních extrémech je nutné pro vyrovnaní psychického stavu provádět takzvanou katarzi*⁶⁹, kdy svůj vnitřní nahromaděný emoční tlak z denního života snící vybijí pomocí neškodného vnějšího chování (sport, běh, cvičení, bušení do polštáře a podobně).

Děrování

- je alegorií deflorace (ztráty panenství), avšak panenství se nemusí vztahovat pouze k neporušenému ženskému tělu, ale také k panensky čisté oblasti lidského vědomí
- opakované děrování jako pohyb v již vytvořené díře: jednoznačná alegorie soulože

Desatero

- uvědomit si desatero ve snu je velice kladný prvek, neboť do podvědomí snícího neomylně kráčí duchovní způsob života; lidé dodržující desatero ve své podstatě nepotřebují světské zákony, protože je žitím desatera automaticky plní, aniž by jim to činilo jakékoliv potíže či dokonce příkoří
- jako křesťanský symbol je spojen i s Ježíšem Kristem a symbol desítky jako římská číslice X i s jeho smrtí na kříži, více viz číslo 10

Deset

- viz číslo

Děsit

- stagnace v životě či dokonce krok zpět; je třeba zmobilizovat své vnitřní síly a poznáním iluzornosti svých obav překonat bariéru, za níž se před snícím rozprostírají jednotlivé archetypy v celé své kráse (popis všech archetypů v knize Tajemství řádu nevědomí)
- se sám: je velice negativním snem, neboť nejen v denním vědomí je strach špatným rádcem
- vidět druhé lidi vyděšené: na příkladu druhých se lze nejlépe poučit, jak strach udržuje člověka v nevědomosti
- druhé: touha po moci a ovládnutí druhých

Deska

- pro vysvětlení je mimo určení role desky důležitý tvar desky (viz geometrie – geometrické tvary), také záleží na poloze desky, zda je rovná či šikmá (nakloněná), neboť šikmá deska varuje před scestím, po kterém by se mohl snící v blízké době vydat, svoji roli hraje i materiál, z něhož je deska vyrobena (viz jednotlivý materiál)

- gramofonová: symbolizuje čas, osud, „kolo znovuzrovnání“ či „kolo života a smrti“; úkolem snícího je stejně jako jehla gramofonu po spirálové cestě dojít ke středu a ve stále se zmenšující odstředivé síle sjednotit všechny protiklady v jednotu; další podrobnosti viz gramofon
- stolu: viz stůl
- přístrojová, palubní, elektronická: má vztah k řídicímu principu vědomí snícího nebo v hlubším významu je synonymem řídicí funkce nevědomí
- desková hra: viz hra
- Smaragdová (ideogramem je sedmiúhelník): obsahuje tajemství transmutace, zejména v rovině psychické a duchovní, a je cestou k dosažení rozšířeného vědomí

Destilace, destilát

- destilát, alkohol: viz alkohol (vyjma vína)
- destilace jako chemický proces: je alegorií duchovního vývoje (viz archetyp Alchymista)

Destrukce

- předchází výstavbě, neboť nejprve snící musí různé stavby, dopravní prostředky či předměty symbolizující jeho starý svět zničit, aby na jejich místě došlo k výstavbě nového a modernějšího, což v nevědomí znamená zakořenění nového názoru; v této podobě je destrukce často součástí složitějšího procesu archetypu Témata zničení světa
- je cestou k transformaci, neboť nejprve je třeba destrukci ve snech rozpoznat a poté může dojít k proměně destruktivní záporné energie na tvůrčí a kladnou sílu
- automatického počítačového zařízení, řídicích programů: snaha zničit svou nezastupitelnou roli v karmickém kole znovuvtělování*⁷⁵

Děšť

- je velice složitým symbolem, neboť se mu brání jak pudová, tak i duchovní složka snícího, proto je pro vysvětlení snu se symbolem deště nutné rozeznat rovinu, na kterou děšť působí (více o rozdělení pudové, citové a duchovní složky pro ženskou i mužskou část lidské duše v archetypu Anima – Animus)
- místo, na kterém velice dlouho nepršelo, je oblastí lidské duše, kde téměř nepůsobí citová složka, většinou místem, kde neomezeně vládou pudy
- je požeňáním pro pudovou složku, i když zprvu snící vehementně brání své smyslné touhy před zničením ve vyšší citové složce
- deštěm zkrápěný les: střet citového prožitku s pudovou podstatou lesa, dočasné ovládnutí živočišných sklonnů
- děšť (city) u symbolu kaluže ruší duchovní schopnost převracet jevy, symboly a vztahy v ukázkách protikladů
- chrání-li se člověk před deštěm pomocí deštníku (jeden z falických symbolů) nebo pomocí snového oblečení (ego snícího), tak upřednostňuje pudovou složku, nechá-li snící volně působit děšť na sebe a své tělo, tak povyšuje své prožívání na citové; vše, co děšť omývá, pozbývá síly v pudové oblasti a nabírá sil v oblasti citové
- chránit si hlavu před deštěm: v drtivé většině snů je to obrana před city a snaha zachovat si známé, leč závadné rozumové jednání
- je vítán snícím: skutečná touha vymanit se z područí pudu a naplnit svůj život vřelými city
- chodit nahý v dešti: snící bez osobnosti plně prožívá dopad citů na svou duši, což přináší schopnost rozeznávat nové rozměry bytí
- prudký, přívalový: prudké vzednutí citů snícího
- apokalyptický i s následnou potopou: vzednutí citové složky snícího je tak silné, že se v prožívání posune do duchovní sféry a citová sféra nebude mít pro snícího lákadel, aby v ní přetrval; rychlý přerod v duchovního člověka, který se pak s proměněným vědomím*¹⁶ vrací zpět do hmotného světa (takový přerod je zárukou, že snící nebude zlákan citovými prožitky a už vůbec nebude lákán prožitky smyslnými)
- často rozhrnuje oponu do různých archetypů kruhu Procesu obnovy*², například: Vize budoucnosti a minulosti, Bazální a perinatální matrice, UFO iniciační obřady a další (viz kniha „Tajemství řádu nevědomí“)
- děšť přechází v sněžení: přechod z citového vnímání do duchovního je vyvrcholením snahy snícího o hledání správné životní cesty a filozofie (je to pouze dílčí úspěch v nalezení cesty, nikoliv v jejím naplnění)
- sněžení přechází v dešť: přechod z duchovního vnímání do citového je na duchovní cestě krokem zpět
- má v určité fázi duchovního vývoje zázračnou moc oživovat mrtvé pudové symboly, aby tyto pak v nové síle prověřily snícího, který se vrací z duchovní sféry přes citovou k pudovým složkám, ale již s proměněným vědomím
- je z pohledu duchovního na škodu, neboť děšť jako citový faktor degraduje vyšší duchovní složku, proto například snoví mimozemšťané, kteří představují duchovní složku snícího, mají z deště panickou hrůzu (více o tomto fenoménu v archetypu UFO iniciační obřady)
- zlatý: vize fosfenické formy*¹⁷

Deštník

- falický symbol, který roztažením (zvětšením) zdůrazňuje ztopoření mužského údu
- člověk nesoucí roztažený deštník, i když neprší: vyzdvihování vlastní sexuality, neutuchající chtění erotických zážitků
- deštník používaný v dešti: strach z citů a touha setrvat ve smyslnosti pudové roviny
- vítr obracející či likvidující deštník: jakákoliv snaha o povýšení pudů na citovou rovinu a jakékoliv duchovní snažení (v nevědomí vítr) zákonitě likviduje jeden z falických symbolů (deštník) a pomíjívou erekci (roztažený deštník)
- brzdící postup vpřed: zahledění se do vlastní sexuality brání snícimu v rychlejším a bezpečnějším postupu
- vyhazovat, ztrácet, dávat: postupné zbavování se sexuální závislosti
- také viz dešť

Dešťovka

- jakmile necháme skrápět své nitro deštěm citů, pak z vlhké půdy vystoupí některá tajemství, jež byla ukryta těsně pod povrchem našeho uvědomování; charakter tajemství může prozradit i počet dešťovek (viz číslo)

Detail

- jakmile si snící všimne nějakého detailu, pak je pro něj důležitý, a bylo by proto dobře neponechat vysvětlení pouze v podvědomé rovině (pod prahem běžného uvědomování)

Děťátko

- velice kladný sen, neboť děťátko je symbolem sjednocení a ukazuje většinou citovou úroveň snícího
- kladný a duchovní charakter je ještě zesílen, když se k obrazu děťátka přidá některý ze známých biblických obrazů narození Ježíše Krista

Detektiv

- se zabývá pouze běžnými záležitostmi denního vědomí (hmotný majetek a vztahy s pudovým animem či pudovou animou), nemá pražádný vztah k citové či dokonce duchovní rovině
- jakmile se člověk vydá na duchovní cestu a zanechá za sebou dychtění po světě, symbol detektiva nadobro zmizí z jeho snů

Děti

- viz dítě

Dětinskost

- od věku puberty si člověk myslí, že se stal již dospělým jedincem, avšak dospívání duševní je oproti rychlému tělesnému dospívání nesrovnatelně složitější; ve zdravém duševním vývoji člověka je třeba prožít přechod z dětinské nevinosti lidského dítěte do nepoznaného vnitřního života k probuzené citové složce, a sny s ukázkou dětinskosti mají snícimu pomoci pochopit dosažený stupeň a směr svého vývoje

Dětský domov

- je citovým symbolem stejně jako vychovatel i vychovatelka (animus – anima) v tomto domově, zatímco děti představují odvržený aspekt citové roviny, proto je dobré děti v domově poznávat, aby si snící uvědomil své chyby a mohl učinit nápravu špatného jednání v minulosti

Dětský tábor

- nevědomí upozorňuje snícího na potřebu vnitřní kázně a morálky, aby překonal touhu po smyslových prožitcích, která mu brání ve výstupu na citovou a duchovní rovinu vědomí; podobné tábory bývají vhodným prostředím pro likvidaci různých závislostí a negativních vlastností snícího

Děvčátko, děvče

- viz dívka

Devět

- viz číslo

Děvka

- viz prostitutka

Dezerce, dezertér, zběh

- dezerce je synonymem roztěkané mysli, neschopnosti udržet vlastní názor; jakmile snící často dezertuje, pak si lehce nechává vnutit cizí názor a není schopen vytvořit si vlastní
- vyjadřuje neochotu podřídit se vnitřní disciplíně (hlavně na počátku cesty sebepoznávání); často je důsledkem podlehnutí různým pokušením i morálním selháním
- přímo z boje: neochota snícího podstoupit morální zápas nebo duševní konflikt; další viz boj, bojiště, bojovat

Dezinfekce

- ničí v nitru snícího to, co je zkažené, překonané a čeho se snaží zbavit
- jako prevence před nakažlivou nemocí: obrana mysli proti nakažlivým myšlenkám a názorům (fašismus, komunismus, sekty, scestná učení falešných proroků a podobně) a důrazné varování před nimi

Diadém

- ješitnost a touha po zviditelnění
- získání diádemu může člověku zahleděnému do světa a toužícímu po zviditelnění přinést chvilkové štěstí, avšak pro člověka citově založeného je přítěží, pro člověka duchovního je trnovou korunou Krista

Diamant

- pod velkým tlakem, hluboko v zemi vzniká z nečistší směsi uhlíku drahokam nejvyšší tvrdosti, jasu, lesku, průhlednosti a čirosti, aby broušením nabyl nevšední lámovosti světla – jaká podobnost s člověkem, který teprve pod osudovým tlakem vnějších okolností, bolestivě obrušován světskými silami a leštěn soucivním chápáním stává se skutečnou ozdobou lidského rodu, proto je diamant synonymem individuality oprostěné od nečistot ega
- lom světa v diamantu: viz lom
- krev vytékající z rány se promění v diamant: jedna z nejkrásnějších proměn, v níž se bolest a smrt ega mění ve skvostný zážitek nesmrtnosti

Diář

- připomínka, aby snící nezapomínal na své povinnosti
- nacházejí se v něm zapomenuté události a zkušenosti snícího a záleží jen na něm, jakým způsobem je využije
- psát do diáře: nevědomí upozorňuje snícího, aby na něco důležitého nezapomněl

Dikobraz

- je symbolem chtění a každá bodlina je jedním z mnoha přání (většinou sexuálně zabarvených)
- pokud dikobrazí bodliny ještě dávají elektrické rány, pak se jednoznačně vztahují k sexuálním přáním

Diktátor

- ve snech dává snícímu jedinečnou příležitost k práci s vlastním egem
- symbolizuje vnucování svých názorů druhým lidem nebo naopak vnucování cizích názorů nám samým
- syndrom diktátora proniká do člověka v běžném denním vědomí prostřednictvím zákonů, zákazů, příkazů, nařízení, doporučení, které buď přijímá, nebo vydává od dětských let až po kmetský věk, a proto je syndrom diktátora hluboce zakořeněn v podvědomí, aby při snaze o očištění vlastní bytosti vyllynuly všechny diktátorské manýry na povrch k dalšímu zpracování
- ovládající dav: snící je schopen vnutit svůj názor druhým lidem nebo jediným ústředním motivem potlačit všechny své vedlejší myšlenky a touhy
- patří čistě do pudové oblasti, a tak je často fascinován krásnými ženami, které v tomto případě představují citovou animu, nebo dětmi, které představují citový výsledek sjednocování pudové úrovně
- jako přítel: snící pochopil diktátora ve svém nitru a nyní záleží jen na něm, zda se s ním ztotožní, nebo zda nalezne jiné závadné vlastnosti, které jej jako výstraha odvedou od diktatury cestou tolerance k trvalému odpuštění a soucivnosti (více v archetypu Hrdina)
- cestou k pochopení a asimilaci diktátora je naučit se překonávat pomíjivé aspekty utrpení, naučit se odpouštět svým snovým diktátorům, a tím i diktátorovi ve vlastním nitru, tak se člověk postupně oprostí od závadného jednání diktátora v běžném styku se svým okolím a je schopen soucivně pozorovat diktátory ve svém okolí

Díl

- ve vztahu k rozpadu, rozkladu: potvrzení změny vyvolané jiným přístupem či jinou životní filozofií (více viz dělit), člověk často rozděluje na jednotlivé díly sexuální symboly, aby pochopil jejich moc nad sebou samým
- ve vztahu k tvoření většího celku: slučování a sjednocování bytosti často posouvá snícího do nádherných okamžiků objevování archetypů (popis archetypů v knize „Tajemství řádu nevědomí“)

- zobrazující ve svém kousku celek (princip holografie): nevědomí vyznamenává snícího výjimečným okamžikem, v němž lze pochopit realitu vnějšího světa poznáním jediného dílu; je to jeden z mnoha způsobů, jak dosáhnout poznání duchovních mistrů

Dílna

- činnost v ní představuje práci na sobě samém
- v podzemí, či dokonce alchymistická dílna: práce na vlastním sebezdokonalování se dotýká vnitřních procesů, které se vědomým přístupem dostávají z podvědomí na rovinu běžného denního uvědomování

Dílo

- člověk vystavující svá díla: silné ego a pýcha snícího vytvářejí masku osobnosti, masku, jež má mnoho nebezpečných podob
- umělecké dílo: často vyjadřuje duši snícího, vlastní já; další podrobnosti viz umění

Dinosaurus

- symbolizuje souhrn všech pudů, souhrn veškeré živočišnosti snícího, tyto vlastnosti jsou téměř neovlivnitelné rozumem
- prochází ve snech zajímavým vývojem, když zprvu je nepřátelský vůči lidem, aby po mnoha letech usilovné práce na vlastním sebezdokonalení žil s lidmi vedle sebe bez zjevného nepřátelství, podobně se vyvíjí i barva kůže dinosaura od prvotních hnědočervených odstínů až po sytě zelené (viz barva), což symbolizuje náhled sjednoceného vědomí na obrovskou oblast pudů

Diplom

- vztahuje se k egu, proto pozor na případnou pýchu

Diplomat

- snící může v blízké budoucnosti očekávat složitá jednání či obtížný úkol

Díra

- může představovat vstup do předporodních a porodních zážitků (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- jako přechod z jednoho světa do druhého patří do archetypu Témata zničení světa
- průchod dírou může vést snícího k zážitkům jiných stavů vědomí, ale současně může snící procházet dírou z vyšších stavů do nižších (například z citové roviny na pudovou)
- předmět padající do díry: soulož
- zranění v díře: morální důsledky sexuálních činů snícího v denním vědomí
- červ či had vylézající z díry: věčný princip soulože
- díra, ze které cosi prýští: vzedmutá sexualita, ejakulace
- myš vylézající z díry, vlézající do díry: podvědomé nutkání k sexuálním činům
- mouchy vylézající z díry: myšlenky na sex
- také viz děrovat
- naplněná vodou: podle kvality vody můžeme usuzovat, jak čisté city mohou nahradit podvědomou touhu po sexualitě, přičemž špinavá voda je předpokladem opětovného pádu na pudovou rovinu, čistá voda symbolizuje schopnost snícího nahradit podvědomou sexualitu čistým citem
- zaplnit díru určitým předmětem či materiálem (nikoli opakované plnění, neboť to je principem soulože): vzdání se sexuálního vztahu nebo jednoho z mnoha sexuálních vztahů
- zazdíť díru: nejčastěji se jedná o vzdání se jednoho z mnoha sexuálních vztahů a jen zcela výjimečně vzdání se všech sexuálních vztahů
- v botě: narušený partnerský vztah, poškozený obraz pudové animy (pudového anima) ve prospěch citu
- v hlavě: neustávající a stále silnější myšlenky na sexuální ukájení
- v hodinách: díky sexualitě snícího je ohrožován některý z jeho současných vztahů
- v oděvu, v oblečení: sexuální vztahy narušují osobnost
- záplatovat si díru v oblečení, mít záplatu na oblečení: vyjadřuje trapnou snahu snícího zakrýt sexuální vztahy před druhými
- v prsou: otevření se citové složce (tomu je často přítomna citová anima či citový animus)
- v předmětu: následky sexuálních vztahů a soulož
- v silnici, nelze kvůli ní pokračovat dále: důsledky sexuálně zabarvených činů minulosti vstoupí do života snícího
- v zubu: viz zuby

- sekát díru do ledu: po výletu do duchovní oblasti je třeba rozbourat hranici mezi duchovní a citovou rovinou, tomu často pomáhají děti jako symboly sjednocení; je dobré, aby přechod mezi královstvím ledu a sněhu (duchovní rovina) a vodou (citová rovina) se stal plynulým

Dirigent

- vědomý řídicí prvek, jenž směřuje snícího k harmonii a jednotě všech vlastností (tónů), proto je dobré vidět dobrého dirigenta, či jím dokonce být
- taktovka v ruce dirigenta: vědomý řídicí prvek plně ovládá falickou podstatu taktovky a nezadržitelně směřuje prožívání snícího k harmonii a jednotě všech vlastností (tónů); taktovka je sice falickým symbolem, ale značně zeslabeným hudbou, kterou taktovka řídí

Disciplína (kázeň)

- posouvá snícího k prožitkům*⁷³ archetypů (popis archetypů v knize „Tajemství řádu nevědomí“), kráčí ruku v ruce se sebeovládáním a zdokonaluje vnitřní stav snícího
- nenávidět disciplínu a lidi ji vyžadující: neschopnost vymanit své prožívání z pudové roviny
- řádná disciplína je zaručenou ochranou před pádem do nižších oblastí a zaručuje ztrátu strachu z neznámého

Disharmonie

- jakákoliv disharmonie (nejčastěji disharmonie hudby) je důsledkem nevyrovnaného stavu uvnitř duše; je nanejvýš nutné sladit vnější tlaky s vnitřním cítěním a dospět k vnitřní vyrovnanosti, ke klidu a míru v duši

Disk

- či tvar disku: velice významný snový prvek patřící jednoznačně ženské složce, zatímco válcovité tvary patří mužské složce; je-li tvar disku vnímaný zevnitř, pak je synonymem dělohy a prenatální vzpomínky (více v archetypu Bazální a perinatální matrice), je-li objekt tvaru disku (například u vesmírné lodě) vnímán z vnějšího prostoru, pak symbol patří do archetypu UFO iniciační obřady
- házet diskem: pokud je tato činnost brána jako hra, pak potvrzuje významnou práci na vlastním sebezdokonalování

Diskotéka

- symbol oslavující smyslnost a sexualitu, proto citový a duchovní člověk taneční diskotékové reje ze zásady nenavštěvuje, a pokud se zde objeví, pak toto místo rychle opouští, aby vyhledal klid a mír pro svou duši
- ženy a muži z diskoték jsou představiteli pudové animy a pudového anima

Diskuse

- přízemní diskuse ohledně osobního prospěchu: neplodná náplň posledního období života snícího postrádá vyšší smysl
- údiv, překvapení a změněné podmínky spouští kladnou diskusi, pomocí níž se snící snaží dospět k příčinám, jež diskusi spustily
- u diskuse mimo obsahu je někdy důležité i prostředí, v němž se diskuse odehrává, neboť tvarem místnosti či prostoru nám nevědomí názorně ukazuje podvědomý zájem o určitou problematiku
- diskuse o kultuře, pocitech a duchovních záležitostech potvrzuje skutečný zájem, který z denního vědomí zapustil kořeny i do podvědomí, což přinese snícímu podstatně kvalitnější životní prožitky*⁷³
- nahrazující násilí: rozhodný krok na cestě k nenásilí, přináší schopnost předcházet zbytečným střetům
- s dětmi či s postiženými lidmi: velice kladné pro vývoj snícího, neboť tyto sny mohou ukázat příčiny mnohých současných dějů nebo kořeny lidských vlastností a závislostí
- indiferentní sledování běžné diskuse: velice kladné, neboť zájem snícího překračuje hmotný svět, a tím se mu otevírá daleko bohatší svět vnitřní

Diskvalifikace

- není tak záporná, jak by se na první pohled mohlo zdát, neboť vyřazuje diskvalifikovaného, nebo vlastnost jím znázorněnou z egoistického soutěžení

Dítě

- jeden ze stěžejních a nejčastějších snových symbolů
- v sobě potenciálně skrývá otce i matku (mužskost a ženskost), čímž sjednocuje protiklady pudové roviny, a tak v sobě jako prvek citové roviny nese celistvost (na fyzické rovině se po sjednocení mužské a ženské části zrodí dítě, které je výsledkem spojení, a v nevědomí má už citový charakter na rozdíl od pudového charakteru samotného fyzického spojení); podobně sjednocující funkci má dítě i ve vyšším stadiu duchovního vývoje,

- když znázorňuje výsledek sjednocení na citové rovině, a tudíž se stává představitelem duchovní celistvosti (více o tomto v archetypech Anima – Animus, Alchymista a Coniunctio)
- prochází v nevědomí zajímavým vývojem: nejprve je představitelem citové roviny, aby se poté rozdělilo na citového anima a citovou animu, z mystického spojení citového anima a citové animy (coniunctio) se zrodí dokonalé dítě, jež není podobné svým rodičům a navíc není podobno nikomu na tomto světě (více v archetypu Alchymista a Coniunctio), aby se opět po chvíli rozdělilo na duchovního anima a duchovní animu; je třeba si uvědomit, že žádné snové dosažení určité roviny není trvalé, ale že člověk neustále osciluje mezi třemi rovinami (pudová, citová a duchovní), aby našel ten správný vztah ke každé z nich
  - je třeba si uvědomit, že dítě v rodině tvaruje přímku základních protikladů (otec – matka) do trojúhelníku, v němž převládá láska k rodiči opačného pohlaví a rivalita, často poznamenaná nenávistí a nepřátelstvím, k rodiči stejného pohlaví; láska k rodiči opačného pohlaví občas přerůstá v incestní vztahy (Oidipův komplex*⁴⁹, Elektriin komplex*⁵⁰ a incest*⁶¹), které ovšem nejsou dokladem zvrhlosti snícího, ale zcela zákonitým vývojovým prvkem na poli sebezdokonalování; pro pochopení těchto složitých vztahů doporučuji k přečtení **archetyp Anima – Animus** a následně i **archetyp Coniunctio**)
  - činnosti, kterými se děti zabývají ve snových obrazech, mohou být rozumem pokládány za nesmyslné, avšak v drtivé většině vedou k bezpečnému sjednocování a vedou minimálně k citové úrovni, proto i záporná a zničitelská činnost snového dítěte je téměř vždy významnou pomocí snícímu; na symbolu dítěte si člověk krásně uvědomí, jak běžný světský život protiče citovému a duchovnímu vývoji člověka
  - negativita dětí: jakákoliv negativní a nesmyslná činnost snového dítěte je téměř vždy významnou pomocí snícímu, neboť v drtivé většině vede k bezpečnému sjednocování pudových anima – animus a vede minimálně na citovou úroveň; tak si na symbolu dítěte člověk krásně uvědomí, jak běžný světský život protiče citovému a duchovnímu vývoji člověka
  - hlučné děti: symbolizují vzrůstající touhu prosadit se
  - invalidní: nevědomí pohlavím invalidního dítěte (chlapec nebo dívka) konkretizuje problém sjednocování rozdělených protikladných složek vědomí (více v archetypu Anima – Animus)
  - kouřící: představuje kořen závislosti a většinou je obraz doplněn dalšími závislostmi, z nichž můžeme vytušit, se kterými se závislost kouření proplétá
  - dětský nářek: měl by změkčit zatvrzelé srdce snícího, aby se v přímém kontaktu s animou (dívka) či animem (chlapec) otevřel citové, či dokonce duchovní rovině
  - fotografie dětí: touha po sjednocení
  - starost o dítě: vyjadřuje touhu po sjednocení protikladů mužského a ženského principu
  - častokrát styk s dítětem přináší schopnost rozeznávat špatné vlastnosti na druhých snových lidech, a to jen proto, abychom se v pochopení naučili tyto vlastnosti tolerovat, a tím je ze svého nitra natrvalo odstranit
  - diskuze s dětmi: velice kladné pro vývoj snícího, neboť tyto sny mohou ukázat příčiny mnohých současných dějů nebo kořeny lidských vlastností a závislostí
  - nepřátelství vůči dítěti, boj s dítětem, bít dítě: panický strach ze sjednocování, obava opustit pudovou rovinu prožívání a neschopnost třeba jen nahlédnout do citové oblasti
  - dávat facku dítěti: nepochopení procesu sjednocování
  - žárliví či žárlit na dítě: symbolizuje uzurpující city
  - porod mrtvého dítěte: velice negativní symbol symbolizuje nedokončený proces sjednocování pudových protikladů a tragický pád z právě dosažené citové roviny zpět na pudovou, tento negativní obraz je předzvěstí vážné krize; další podrobnosti viz porod
  - při potyčce s dítětem mu upadne hlava: nevědomí upozorňuje snícího, aby přestal používat pouze rozumovou část a více se věnoval citům vystupujícím z nitra (po takovém snu dítě obvykle na několik měsíců zcela zmizí ze snové symboliky)
  - kousající nebo se snažící kousnout: podvědomá touha být pohlčen prvkem, jenž symbolizuje sjednocení pudových protikladných složek lidské psyché; zpočátku má snící z těchto obrazů panickou hrůzu, posléze jej prožívá jako hru, aby se nakonec dostal do prožitku jednoty na citové rovině
  - mávat dětem, děti mávají snícímu: velice kladný sen, který vystihuje vztah snícího k sjednocování složek vlastní bytosti a zpětně vztah sjednocovacího procesu vůči snícímu
  - mazlit se s dětmi: tento obraz přináší dítěti první sexuální vjemy, proto zejména v nevědomí, které jasněji rozlišuje pudovou a citovou rovinu, zcela zákonitě i nevině mazlení přechází v erotické obrazy a otevřený sex, čímž se mazlení definitivně degraduje na pudovou rovinu; stejný pudový rozměr má i mazlení v rodině, přestože v běžném životě má obrovský význam pro správné formování citů dítěte
  - sex s dítětem vidět, či dokonce provozovat: absolutně scsná představa procesu sjednocování, je to vážné varování, neboť mylná představa by mohla skončit úchylkou, jež hrozí přerůst v denní vědomí a negativně poznamenat život snícího; dítě, i když se obrazu sexuálního chtění neúčastní, umí nastavovat kritické zrcadlo sexualitě snícího; další podrobnosti viz pornografie
  - česat vlasy dítěti: marná snaha ovlivnit své představy sjednocování; další podrobnosti viz vlasy

- dítě, kterému není rozumět či mluví jinými jazyky, dítě podivných vlastností či zjevu, zlomyslné dítě: je třeba oprostít se od rozumového uvažování a více se věnovat emocím a citům vystupujícím z nitra
- znečištěné výkaly: hmotné touhy narušují obraz sjednocování
- jedno dítě bije druhé: nevědomí naznačuje roztěkanost a neschopnost soustředit se na cestu sjednocování a na jeden důležitý cíl; výjimečně se může jednat o střet duchovní a citové složky, takový obraz však musí být doplněn obrázy duchovní roviny
- močící či pomočené: kořen, z něhož vyrůstá sexualita
- děti na střeše: přestože může být jejich činnost na střeše (nejčastěji hra) pokládána za nesmyslnou, v drtivé většině vedou snícího k bezpečnému sjednocování na citové úrovni, proto i negativní či zničující činnost (včetně případného strkání či pádu) snových dětí na střeše je téměř vždy významnou pomocí snícímu
- děti v kanále: kladný prvek v procesu poznávání, a pokud kanál ústí venku v přírodě mezi dětmi, pak je to náznak končícího poznávání procesu archetypu Bazální perinatální matrice
- odmítnout hru s dítětem: velice negativní, neboť snící povyšuje rozum nad city
- hra s dítětem: velice pozitivní, neboť snící posiluje citovou náplň mysli; takové sny se často odehrávají v člověku, který překypuje city, v člověku, který se snaží vyzářovat svou lásku do světa bez ohledu na to, co od světa dostane zpět
- odmítnout hru s dítětem: velice negativní, neboť snící povyšuje rozum nad city
- dětská hra, kterou snící nechápe: nevědomí ukazuje snícímu nedostatky v procesu sjednocování a problémy ve snaze vystoupat na citovou rovinu; ovšem je kladné, pokud snící odrazuje děti od eroticky laděných hrátek
- děti hrající si u kaluže: na poli sjednocování protikladných složek pudových anima – animus se brzy začne dít něco zajímavého (proces sjednocování je uveden v archetypu Anima – Animus)
- dítě hrající si s drátem: probouzející se sexuálně laděné emoční vztahy
- dítě v posteli s mužem a ženou: zatímco muž a žena představují pudovou rovinu (animus – anima), dítě symbolizuje rovinu citovou; je to nejčastější obraz představy sjednocování pudových protikladných složek
- plive na snícího: oprávněná kritika snícího, kritika, která pošramotí uměle vyvyšovanou osobnost snícího
- neúspěšné čekání na vlastní či cizí dítě: snící prozatím nemůže urychlit svůj postup sjednocování, neboť touhu nepodpořil řádnou snahou v denním vědomí
- úspěšné čekání na vlastní či cizí dítě: potvrzení probíhajícího procesu sjednocování (více v archetypu Coniunctio)
- zbavující se nočníku: hmotné touhy na ústupu, posiluje se citová složka
- cestovat s dítětem: rychlý vývoj v procesu sjednocování
- auto řízené dítětem: dobré pořízení a správný směr vývoje směrem ke sjednocení
- dítě, které se proměnilo z ptáka či jiného tvora (nejčastěji z kočky, psa, prasete): potvrzení proměny pudového na citové
- proměna mýry v dítě: symbolizuje sjednocení pozitivního a negativního myšlení
- proměna zvířecího mláděte v dítě, proměna prasete v dítě: potvrzení proměny pudového obsahu za citový
- proměna kotěte v dítě: když se člověk snaží žít citový život a sjednocovat protiklady na pudové rovině, začne se kotě ve snech proměňovat v dítě; takováto proměna je spolu s proměnou kočky v ženu jednou z nejčastějších proměn ve snech mužů směřujících k citovému životu
- proměna auta v kočárek s dítětem: kladné, neboť snící k postupu vpřed přibírá ještě symbol sjednocování protikladů
- dar dítěti: podpora sjednocovacího procesu
- dostat od dítěte láhev: výjimečná příležitost omezit moc jedné ze závislostí ve vlastním vědomí
- mléko pro děti, dávat mléko dětem: velice kladný sen, jenž podporuje sjednocující proces protikladných pudových složek anima – animus a současně i proces sebezdokonalování; v určitých fázích duchovního vývoje může mléko podávané dětem posouvat snícího přes pochopení mateřského aspektu až k prožitku božské Matky
- vozit děti k lékaři: velice kladné pro budoucnost, neboť ve jménu sjednocení (dítě) se snící snaží vnášet do života více citu
- krmit dítě, dávat jej na stůl či doprostřed místnosti: snaha snícího o plné dosažení citové roviny
- mýt, koupat: člověk, který nepatří do rodiny a koupe dítě, je citovým animem či citovou animou; pokud člověk koupe vlastní dítě, pak to sice potvrzuje významnou práci snícího na vlastním sebezdokonalení, ale pouze v rovině sjednocování pudových protikladů
- kopající nožky kojence a malých dětí: podvědomá vzpomínka na perinatální stav v děloze matky (více o tomto tématu v archetypu Bazální perinatální matrice)
- kopnutí od dítěte do hlavy: pozitivní obraz budoucího sjednocení, rada, aby snící neupřednostňoval a pokud možno opomíjel rozumovou část ve prospěch citů a později intuice*⁶⁴
- často se ve snech s dětmi objevují lvi jako představitelé sexuální náruživosti: pro snícího je velice dobré, když dítě před lvem brání či dokonce ve prospěch dítěte lva ovládne a ještě nechá dítě vézt na lvím hřbetu, neboť

- tím jednoznačně sjednocující fenomén dítěte ovládne sexuální náruživost (ve snu představovanou lvem) a snící se bude svou mocí podobat bájnému Heraklovi z řeckých mýtů (více v archetypu Hrdina)
- pozorující rituál: právě podstata tohoto rituálu může snícimu otevřít oči do citové oblasti
  - jako součást rituálu: úspěšné sjednocování, druh a podstata rituálu může napovědět bližší faktory sjednocování
  - chránit, zachraňovat: tento obraz je častým průvodcem archetypu Anima – Animus, když snící takto zachraňuje vlastní citovou část (citového anima nebo citovou animu) nebo později i duchovní část (duchovního anima nebo duchovní animu)
  - zachraňovat zmrzlé dítě: obraz představuje zdeformovaný pohled při sestupu z roviny duchovního prožívání zpět na citovou rovinu, neboť dítě je ve vědomí snícího pouze jednotlívým faktorem pudových protikladů, a tak jej podvědomě zařazuje jen na citovou rovinu
  - smrt dítěte, mrtvé dítě: pokud snící již přímo ve snu nepochopí smysl a souvislosti (karma*²⁶) s vyústěním všech pocitů v soucit a odpuštění, pak je to velice negativní symbol a tragický pád z citové roviny zpět na pudovou, tato negativita může snícího ovlivnit závažnou krizí i na několik měsíců
  - sebevražda dítěte: varování před tragickým pádem z citové roviny zpět na pudovou, tato negativita může snícího ovlivnit závažnou krizí i na několik měsíců; obraz vychází z nepochopení smyslu procesu sjednocování a karmických souvislostí (karma a karmický zákon*³⁴)
  - mrtvé dítě obživne: opětovné nastartování procesu sebezdokonalování a sjednocování protikladů
  - cákající na snícího vodu: probouzející se city, potřeba vřelejšího citového vztahu
  - imaginární: nevědomí snícího zcela jasně upozorňuje, že takové dítě na jedné rovině neexistuje, ale v druhé rovině vytváří vztahy, které také podléhají karmickým zákonům
  - ve snech radí dospělým: svým chováním děti varují před pýchou a dětinskostí a doporučují upřímný návrat do dětských let, přesně podle výroku: „Amen, pravím vám, kdo nepřijme království Boží jako dítě, jistě do něj nevejde.“*¹⁸
  - darovat jídlo dětem a zůstat hladový: snící se vzdává případných sexuálních vztahů ve prospěch citové roviny a ve prospěch sjednocování protikladů
  - dospělý člověk z běžného života (kamarád, příbuzný a podobně) je ve snu dítětem či novorozencem: vlastnost vážící se ke snové postavě vyrůstá v nitru snícího k novému životu
  - novorozenec, nemluvně, batole: velice kladný sen, neboť batole je nedávno zrozeným symbolem sjednocení a ukazuje většinou dosaženou citovou úroveň snícího
  - zázračné narození dítěte či božské dítě: viz archetyp Otec – Matka a viz archetyp Puer – Kora
  - být novorozencem: výjimečný okamžik v životě snícího, neboť z podvědomí jako doklad dosažení citové roviny vytáhl skutečný zázrak zrození a s ním i velké tajemství eleusinských mystérií*¹⁵, v nichž se zrodí božské dítě s vědomím matky i dcery – dítěte (více o tomto tématu v archetypu Otec – Matka); kvalitativně vyšší zázrak splynutí dvou myslí*¹³ (snícího a dítěte) přináší duchovní rovina
  - být dítětem, i když je snící ve skutečnosti dospělým: velká naděje, že při zachování dětské nevinosti*⁵¹ bude snící veden do hlubokých prožitků*⁷³ archetypů (popis archetypů v knize „Tajemství řádu nevědomí“); obvykle nastává po rozpadu určitého sexuálního symbolu, a je tudíž odměnou snícimu za snahu opustit pudovou rovinu prožívání
  - létající bez pomoci technických prostředků: nádherná vnitřní radost a stav opojení ze zdárného průběhu vývoje v posledním období; osvobození duchovní složky
  - být nahý ve společnosti dětí: to není sexuální úchylka, nýbrž velice kladný symbol, který snícimu říká, že se osvobodil od ega a může tak bez problémů komunikovat s citovou, či dokonce s duchovní rovinou
  - učit: snící nabývá stále větší jistoty na nové rovině bytí (nejčastěji citová, výjimečně duchovní)
  - hlídat děti: velice kladné, neboť snící tímto aktem potvrzuje bytostný zájem dokončit proces sjednocování a trvale vystoupit na citovou rovinu
  - tlusté: symbolizuje zvýšenou energii, kterou jsme vložili do procesu sjednocování, do procesu přerodu pudového v citové
  - spící: velice kladné pro budoucnost, neboť představitel sjednocení citové či duchovní úrovně nabírá po náročném procesu sjednocování nových sil, jejichž gejzír vytryskne do vědomí snícího po probuzení dítěte
  - probuzení spícího dítěte: velice kladné pro budoucnost, neboť představitel sjednocení citové či duchovní úrovně (dítě) bude snícimu na jeho další cestě významnou oporou
  - hladící snícího po hlavě: požehnání
  - v jakémkoliv spojení s ledem, sněhem či mrazem je ve většině případů duchovní animus či duchovní anima
  - mimozemské civilizace: symbolizuje duchovní rovinu; při prvním styku s takovým dítětem většinou dochází k bolestivému střetu a teprve později lze k mimozemskému dítěti nalézt přátelský vztah (více v archetypu UFO iniciační obřady)
  - vlastního dítěte (vnouče): pokud to neodpovídá hmotné skutečnosti prožívané v denním vědomí, pak je takové dítě symbolem duchovní roviny
  - sestry: pokud to není skutečný obraz hmotné roviny, pak je to duchovní animus či duchovní anima

- po setkání s dítětem duchovní roviny (dívka jako duchovní anima či chlapec jako duchovní animus) může následovat průnik do oblasti bohů s více než zajímavými setkáními
- často doprovází člověka při sestupu z duchovní roviny na citovou, což většinou snící potvrzuje odmítáním sexuálních symbolů
- a jablko: pokud je dítě představitelem duchovní roviny, pak máte jedinečnou možnost ve vlastním nitru prožít, a tím i pochopit vnitřní symboliku biblického příběhu Adama a Evy a jejich vyhnání z ráje
- dávat dětem zmrzlinu: vyjadřuje podvědomou snahu snícího o bezproblémové spojení citových anima – animus (více o tomto fenoménu v archetypu Anima – Animu a v archetypu Coniunctio)
- rychlá či zázračná proměna dítěte v ženu či v muže: tak se rodí duchovní anima či duchovní animus
- v pohádkách, zázraky konané dětmi: jednoznačně duchovní rovina; ke snícím nevědomí hovoří pomocí pohádkových příběhů, jež jsou světskými lidmi považovány za nesmysly a fantazie, a tak posouvá člověka k čistotě dětské mysli a do Kristova království Božího
- přátelství dětí v pohádkách: vzájemné přátelství puer – kora je sjednocujícím faktorem, ke kterému se lidé marnou touhou po mládí snaží přiblížit, je čisté, neboť do něj nevstoupily protiklady ženského a mužského principu (anima – animus); více o tomto fenoménu v archetypu Puer – Kora

Div, divit se

- království snů je jeden velký div, proto nelze jednotlivé divy a údivy nad neočekávanými situacemi jednoduše popsat a je třeba význam snu najít v ostatních symbolech

Divadlo

- zobrazuje drama života a dotýká se citlivých témat, které snící nechce či odmítá řešit v denním vědomí
- kolikrát již bylo řečeno: „Jsme pouhými herci v pozemském dramatu a záleží pouze na nás, budeme-li hrát horor, tragédii, frašku či komedii.“
- z divadelní role se snící „přesune“ do role diváka: nevědomí se změnou postavení snaží z objektivnějšího pohledu diváka vysvětlit snícím určité zákonitosti života a najít co možná nejlepší postoj k životu samému
- být divákem: viz divák
- první řady v divadle: více vtahují snícího do koloběhu světského dění, naopak poslední řady umožňují snícím větší odstup od děje, který se před ním odehrává
- loutkové: osud (karma*²⁶) táhá za nitky jednotlivých postav a zdůrazňuje snícím omezenou možnost měnit svůj životní běh i osudy druhých lidí
- ochotnické (vidět, hrát v něm): snící by měl ke svým vlastnostem přidat více nadšení, elánu a zapomenout na případné hmotné zisky
- improvizace na prknech divadla: méně rozumu, méně znalostí, více spontánnosti, více citů – to je rada snícím ohledně přístupu k životu
- velice kladné je, když snící sám dobře a ke spokojenosti druhých divadlo hraje; pozitivum tohoto symbolu zesilují děti jak na straně účinkujících, tak i diváků
- divadelní náověda: vnitřní hlas – hlas moudrého nevědomí (více viz archetyp Moudrý stařec)
- divadelní pohádka: jednoznačně duchovní rovina; nevědomí ke snícím hovoří pomocí pohádkových příběhů, jež jsou světskými lidmi považovány za nesmysly a fantazie, a tak posouvá člověka k čistotě dětské mysli a do Kristova království Božího
- laterna magika: viz laterna magika
- divadelní kostým, maska: patří jednoznačně k osobnosti (k egu)
- divadelní režisér: má moc v menší míře překračovat a pozměňovat osudy a proměňovat náhled na život

Divák

- v divadle: nevědomí se změnou postavení snícího (z divadelní role do role diváka) snaží z objektivnějšího pohledu diváka vysvětlit určité zákonitosti života a najít co možná nejlepší postoj k životu samému
- v kině: snící se tímto přes plátno kina dívá do světa, aby později, při zvnitřnění, přišly kdysi potlačené obrazy, jichž se v denním vědomí vzdal
- sportovní: marnotratnost, zbytečné mrhání drahocenným časem
- na koncertu: poslech krásné hudby je cestou k vnitřní vyrovnanosti, ke klidu a míru v duši

Dívčí válka

- boj ženské a mužské složky duše (podobnost s příběhem starých pověstí českých není náhodná)

Dívka

- velice častý snový symbol, neboť představuje všechny tři ženské části duše (pudová, citová a duchovní anima) jak žen, tak i mužů (chce-li čtenář plně porozumět široké škále významů symbolu dívky, pak doporučuji archetyp Anima – Animus)

- pokud se nám nepodaří rozeznat, ke které rovině (pudová, citová či duchovní) snová dívka patří, pak nemáme sebemenší naději odhalit správný význam symbolu a smysluplný výklad snu
- dětského věku: symbolizuje citovou, nebo výjimečně duchovní rovinu – viz dítě, a jednoznačně nemá zastoupení v rovině pudové
- panna, nedotčená: v nevědomí je panna důležitým symbolem vnitřní proměny; stejně jako symbol dítěte představuje citovou nebo duchovní rovinu, citová anima (panna) v sobě nese všechny znaky pro případné rozdělení citové jednoty zpět do pudových anima – animus (ztráta panenství) i se skrytou touhou po opětovném sjednocení na pudové úrovni (pohlavní spojení), nebo z mystického spojení citového anima a citové animy (coniunctio) se zrodí dokonalé dítě, jež není podobné svým rodičům, a navíc není podobné nikomu na tomto světě (více v archetypu Alchymista a Coniunctio), aby se opět po čase rozdělilo na duchovního anima a duchovní animu
- dospívající: lidé se pohybují v převážně většině svého života na rozmezí pudové a citové složky a právě tento přechod symbolizuje proměna (dospívání) dítěte v ženu a tedy proměna citové složky v potenciálně pudovou, jen zřídka se ve snech objevuje proměna obrácená, tedy proměna ženy v dívku, což dokladuje povýšení pudů na city
- po dokončení dospívání dívky se k rozměru citové a duchovní roviny přidává rovina pudová, neboť dospělá dívka objevila protiklady mužské a ženské složky a nyní se stejně jako její rodiče snaží spojením fyzických těl muže a ženy dojít ke sjednocení, z něhož vzejde dítě jako představitel citové roviny
- obrazy s dívkami (sexuálně i romanticky laděné) jsou častokrát splněná přání minulosti bez hlubšího významu
- proměna dívky v muže (vidět či prožít): není znehodnocením mužské části, jak naznačují výklady současné psychoanalýzy, ale je evidentní snahou nevědomí zrušit jakoukoliv připoutanost k jednomu z protikladů anima – animus; proměna obrazu ženy v muže či naopak odrazuje hledat celistvost ve spojení muže s ženou (více v archetypu Anima – Animus)
- s mužským přirozením: protiklady anima – animus v jednotě neexistují a chce-li člověk jednoty dosáhnout, musí se vydat na náročnou cestu sjednocování protikladů; hermafrodit*¹⁹ je symbolem sjednocení na citové úrovni a přináší jedinečnou možnost existovat jako bájný syn Herma a Afrodité – Hermafroditos v oboupohlavnosti (více v archetypech Anima – Animus a Alchymista); hermafrodit je léčivým symbolem mužů pro přijetí vlastní utajené ženské stránky a žen pro přijetí vlastní utajené mužské stránky
- zachraňovat dívku: velice kladné, neboť snící zachraňuje nedílnou součást sebe samého pro budoucí sjednocení (kladné je zachraňovat i pudovou animu)
- osvobodit dívku (ve snech mužů): osvobození citové animy (jen výjimečně duchovní animy)
- znásilněná: padlá citová anima; pokud je znásilněna klasicky, pak je to pád zaviněný mužskou pudovou složkou, pokud je znásilněna análně, pak je to pád zaviněný ženskou pudovou složkou
- dívka omdlí hrůzou z netvora: v nevědomí se tato scéna objeví při střetu personifikací dvou rovin; dívka je citovou animou a netvor vyjadřuje nejtemnější aspekt pudové části psýché
- dávající snícímu dárek: podle druhu dárku lze rozeznat, o jakou animu se jedná, a pak je třeba u pudové animy si dávat velký pozor, neboť dar bude vyžadovat protislužbu pudového charakteru
- v jiném stavu: sjednocování protikladů úspěšně pokračuje
- v podzemí: citová či duchovní anima objevená zvnitřněním (například meditací)
- **pudová anima** je dívka: útočící a bojující, sexuálně aktivní a chtivá, prostitutka, děvka, zlodějka, opilá, pod vlivem drog, žárlivá, která jí, kouše a polyká, hrající karty, s batohem či taškami, s předměty ve tvaru falu v ruce, na jízdě kole, sportující (mimo vodních sportů), sedící na lavičce, stranící se vody, často propadá tenkým ledem, aby ve studené vodě „vystřízlivěla“ ze svého chtění a konečně se přiblížila citům
- **citová anima** je dívka: uctívající slušnost, dávající zbraň proti sexuálním symbolům a myšlenkám, indiferentně přistupující k sexu i nahotě (pozor, na šatech nezáleží, neboť citová anima může být zahalená i v hadrech), uznává jen platonickou lásku, nelíbí se jí hrubost a sexuálně motivované narážky, někdy ale může přijmout doteky i sexualitu, tímto však nastává její pád na pudovou rovinu, dívka, která radí k opuštění předmětů hmotného světa, romantická, bosá, zouvající se, uklízející (tak pomáhá anima uklízet „Augiášův chlév“ snícího), omdlévající z hladu, v kostele či modlitebně, koupající dítě (pokud není jeho matkou), s mincemi či jinými kulatými a kruhovými předměty, dokáže létat, ale jen s duchovním animem v obrazech řízené imaginace*⁴¹ (viz archetyp Řízená imaginace), opouští starý zničený svět (například ve snech archetypu Témata zničení světa), obvykle pozemšťanka v obrazech archetypu UFO iniciační obřady, zpívající a provozující hudbu, koupající se a plavající, pracující v květinářství, bránící snícímu ve vstupu do lesa, dívka, které není rozumět (když snící nechápe svou citovou animu), prosící o pomoc, vykonávající tělesnou potřebu, se zavázanými očima – třeba při hře na slepou bábu (nepotřebuje k rozhodování oči, neboť se řídí srdcem), útočí jen výjimečně, když proti ní stojí pýcha duchovního anima, jezdící na koni, starající se o zvířata, často učitelka, pomáhající snícímu proti násilníkům, mající kladný vztah k poezii, citová anima může být i dívka z okolí snícího, ovšem jen taková, ke které snící ani v sebemenším náznaku neprojeví sexuální touhu, což se daří například u sestry, i tříletá dívka může být snovou citovou animou

- **duchovní anima** je dívka: v tunelu, v podzemí, v tajné místnosti, uvězněná ve věži, v zasněžených ledových horách, když vede snícího do neznámých oblastí (jinak citová anima), mimozemská, radící k opuštění citové roviny, vzbuzující posvátnou úctu, nejčastěji princezna, dívka, které není rozumět (když snící nechápe svou duchovní animu), ale jen ve spojení s ledem či sněhem, umí létat sama bez technických prostředků (viz archetyp Řízená imaginace), dokáže vést snícího zasněženou krajinou k moři (pokud je příroda bez sněhu, pak je to citová anima), občas se zjevuje snícímu zázrakem proměněny z dítěte, i tříletá dívka může být snovou duchovní animou
- dívka i malá dívenka mezi záplavou květin: duchovní anima; takový obraz bývá vždy doplněn obrazy sjednocování (více o tomto v archetypu Anima – Animus a případně i v archetypu Coniunctio)

Divoch, divoška

- viz domorodec

Divoké prase, divoký kanec

- velice známý snový symbol, který dokladuje, že mytologie a vnitřní obrazy na duchovní cestě jsou si velice podobné (více v archetypu Hrdina)
- jednoznačně představuje živelnou destruktivní falickou sílu snícího
- nelze ho navždy zabít či zahnat, stejně jako nemůžeme ze sebe vyrvat či potlačit sexualitu; jedinou cestou k ovládnutí je postupná asimilace, kdy se destruktivní falická síla zdětinští, čímž se víceméně potlačí její agresivita a novou infantilní*⁶² identitu lze lehce ovládnout vůlí, potom už bude divočák pro snícího pokojovým psíkem
- je předstupněm beránka, v něhož se divoký kanec v určité fázi duchovního vývoje proměňuje
- oblečení, rukavice či čepice z divočáka: potvrzení stavu přemožitele destruktivní falické síly jen pokud je snící nosí, když tyto věci vidí, pak se jedná o možnost budoucího vývoje a lidé, kteří věci vyrobené z divočáka nosí, ukazují cestu, jak se k takovým znakům moci nad pudy dostat

Dlaň

- na dlaních máme to, co je náplní našeho života a záleží jen na nás, zda to bude maličké a lehké, nebo obrovské, tíživé a ohrožující
- uchopující: znamená možnost ovládnutí a získání moci, však s nebezpečím, které plyne z charakteru uchopovaných předmětů či osob
- je dobré mít v dlani (raději volně a nikoliv křečovitě se strachem) předměty kruhového tvaru (například mince), neboť posouvají prožitky na rovinu sjednocování protikladů
- svírající: snaží-li se snící držet předměty hmotného světa, pak je zranitelný personifikacemi vlastností pudového a sexuálního charakteru, vztahujících se k jednotlivým předmětům či snovým osobám; pokud snící pochopí pohnutky útočícího a dokáže mít soucit s útoky personifikovaných vlastností již v samotném snu, pak už v dalších snech jeho dlaně naplní krásné alegorie mystických proměn
- dávající: je pozehnáním pro snícího, neboť se vzdává hmotných věcí a na uvolněné místo ve vědomí se mohou nasunout vnitřní zkušenosti citové a duchovní roviny; vrcholem dávajících dlaní je dávání života
- obrácená vzhůru: je symbolem přijímání
- obrácená dolů: je symbolem dávání
- ponese-li snící své „srdce na dlani“, pak jej ovine nádherný pocit lidské sounáležitosti a personifikované vlastnosti, které kdysi útočily, půjdou pokorně k nohám snícího
- druhých: může být ohrožující (pudová rovina), očišťující (citová rovina) a oblažující (duchovní rovina)
- čáry na dlani ruky: osud

Dláto

- v rukou řezbáře: ukazuje snícímu na potřebu opracovávat sám sebe v procesu sebezdokonalování; další podrobnosti viz dřevo

Dlažba kamenná

- každá dlažební kostka představuje jeden z činů minulosti, který v současné době tvoří naši životní cestu, jsou to opracované kameny lidskou snahou a vůlí a představují tak zpacifikované negativní vlastnosti
- chodit po dlažbě: urovnaná a bezpečná cesta životem, pokud je snící bos, pak je jeho vědomí obdařeno novými myšlenkami naplněnými radostností a svobodou
- na vodě: snící si vystavěl velice nebezpečnou cestu přes vlastní emoce a je více než pravděpodobné, že se snící v nezpracovaných emocích „vykoupe“
- vydlážděná postel: tvrdý, leč rovný a spokojený život
- vydlážděný dvůr, dláždít dvůr: usnadnění životní cesty

Dlaždice keramické, kachlíky

- jsou symbolem čistoty citové roviny a neodmyslitelně patří k vodě, a tedy k citům, které chrání před vlivem okolního prostředí
- nápisy, vzkazy na dlaždičkách jsou důležitým sdělením od nevědomí (píše citový animus či citová anima)
- vydlážděná, vykachlíčkováná postel: tvrdý, leč rovný a spokojený citový život
- záleží jen na snícím, zda vykachlíčkováné citové prostředí v další fázi vývoje povýší, nebo upadne zpět do bahna pudového života

Dlaždič, dláždít

- dlaždič: pudový animus, a tedy snící v minulosti, kdy se učil opracovávat své činy a rovnat z nich svou životní cestu; při snaze snícího o nápravu sebe samého dlaždič často útočí dlažebními kostkami a kameny, jež představují neblahé činy minulosti snícího, ale také nedávný postoj k citovým a duchovním záležitostem, kterým nerozuměl, a proto i útočil
- dláždít: tato činnost symbolizuje usnadnění budoucí životní cesty

Dluh

- dělat: rozmařilý a nezodpovědný život povede k dočasnému uspokojení, však již nyní v srdci vyrůstá tíživá nutnost všechny dluhy zaplatit; předzvěst vleklé krize
- mít: snový dluh mobilizuje síly ve snícím a zvyšuje se tak výkonnost v denním životě
- platit: kladný symbol, neboť platbou ukončujeme vztah a platba osvobozuje člověka od závislosti k té vlastnosti, za kterou je zapláceno; je dobré platit dluhy i za ostatní snové lidi, neboť představují dluhy personifikovaných vlastností snícího
- karmický: je velice kladné, když si snící uvědomí potřebu platit karmické dluhy (to jsou pochopená slova Ježíše Krista: "Zaplatíš své dluhy do posledního haléře.") nebo vidí vznikající karmické dluhy již v samotném snu, protože tím pochopil jeden ze základních zákonů života (karmický zákon*³⁴) a navíc toto přesvědčení vstoupilo trvale do podvědomí

Dno

- symbolizuje vidění pod hranici denního vědomí, kdy snící začíná chápat skutečnosti jiným skryté pod hladinou běžného uvědomování
- emočně nevyrovnaný člověk není schopen prohlédnout své city a spatřit na dně své citové přirozenosti skrytá přání či skutečnosti, které povstávají do snového vědomí k dalšímu zpracování
- propasti či bezdná propast: apokalyptická vize zmaru dnešního světa zabývajícího se převážně hmotnými věcmi a materiálním pokrokem bez ohledu na skutečné citové a duchovní potřeby člověka
- ohrožující (bahnité, vtahující a podobně): ukazuje na neschopnost snícího udělat si pořádek ve vlastních citech, oddělit city od pudů a vystavět nový bezpečný citový život
- skříně, truhly, krabice a předměty na jejich dně: protože zde není přítomná voda či jiná tekutina, pak obraz symbolizuje, jakými činy se v současné době snící nechce zabývat, a odkládá je na příhodnější dobu
- a obsah na dně hrnků, hrnců, misek: symbolizuje citovou náplň vědomí snícího, proto není dobré, když na dně spatřujeme sexuální symboly, neboť jejich mocí pak vědomí klesá zpět do pudového, proto je dobré na dně spatřovat symboly sjednocování (mince, kruhové předměty, jehly, pyramidy a podobně)
- písek na dně nezkalené vody: citový život vyčistil pudové obsahy psýché
- trhlina na dně: více než skutečnost samotné trhliny je důležitý její tvar (viz jednotlivý tvar)
- pro vývoj snícího je více než dobré, když loví předměty ze dna k dalšímu zkoumání nebo čistí dno, to vše symbolizuje práci na pochopení citové přirozenosti
- chodit po dně a mít vodu za svůj živel: velice pozitivní schopnost rozumět citům a citové prostředí přijmout za své vlastní, však i toto přináší jedno úskalí, a to že takového čistého člověka bude materialistické okolí považovat za blázna a mnohdy i za nebezpečného nepřitele

Dobro

- pohádkový boj dobra se zlem: tento boj je nutné na cestě k poznání duchovní skutečnosti lidství plně prožít, je nutné naučit se rozlišovat zlo a dobro a je nutné naučit se odpouštět, neboť jedině odpuštěním a následným soucím dokáže stín jako personifikované zlo asimilovat, čímž se vyrovná cesta a rozkvetne moudrost rozlišování pravé skutečnosti jevů (více o tomto tématu v archetypu Stín)
- jako protiklad zla: viz protiklady
- může používat i vnitřní hlas snícího; další podrobnosti viz hlas
- obracet dobro ve zlo či naopak: je charakteristickou vlastností mytologické postavy kejklíře*⁷⁰, který ovšem svými kousky člověka udržuje ve světě protikladů, ač je prostředníkem mezi vědomím a hmotou či Bohem a přírodou (více v archetypu Hrdina)

Dobročinnost

- být vyzdvihován za věnování daru či podobnou činnost vidět: zjevná ironie ze strany nevědomí – příliš se zabýváte svou osobností
- vyplývá-li dobročinnost ze skutečného soucitu a nikoli z touhy po sebeuplatnění či zviditelnění, pak bude cesta snícího lemována čarovnými obrazy sjednocování lidské duše

Dobrodružství

- cesta k osobnímu poznání je velmi nebezpečná, mnohokrát zabloudíme, mnohokrát s námahou nalezneme původní cestu, to téměř nekonečné hrdinské hledání je podmíněno přijetím dobrodružné výzvy neznáma, to je jediná cesta k růstu člověka
- neodmyslitelně patří do archetypu Hrdina

Dobytek

- představuje množinu pudů; jakmile se člověk vydá na cestu zvnitřnění a počne sám v sobě dělat pořádek, pak se dobytek (personifikované pudy) bude muset dát na zběsilý útěk, neboť snící již mění pudovou náplň vědomí za citovou
- útočící kopyta dobytka (ve snech žen): touha po vášnivém milenci a nevšedním erotickém zážitku
- hromadný apokalyptický útěk dobytka představuje zásadní přelom, od této doby bude snící podstatně snadněji pracovat s oslabenými pudy ve formě jednotlivých zvířat či menších stád
- k dobytku patří i spousta výkalů, a tak má snící možnost vidět vlastní „Augiášův chlév“, tedy všechny ty nečistoty vytvořené sebou samým v pudovém žití, nečistoty, které bude muset stejně jako bájný Herakles v téměř nadlidské službě vyklidit
- může hrát v nevědomí, a tím i ve snech, roli varující, když upozorňuje snícího, že pouhá „dobyččí práce“ a „dobyččí odměna“ nemůže být náplní lidského života, i když se většina lidstva tak chová
- vůl: představuje „domestikované“ a částečně ovládnuté pudy mužské sexuální stránky v denním vědomí
- najít zbloudilý dobytče a vrátit do stáda: velice kladné pro budoucí kompletní asimilaci pudů
- slyšet zvonce pasoucího se dobytka: štěstí a předzvěst příjemného období
- na porážce: výjimečný okamžik v životě snícího, neboť pudy jsou odsouzené k zániku; čím je stádo větší, tím kvalitnější práci na vlastním sebezdokonalování snící odvedl; další podrobnosti viz jatky

Dobývání, dobyvatel

- více než osoba samotného dobyvatele je důležitá skutečnost, co je dobýváno
- dobývání hradu: nemusí být tak prospěšné, jak by se mohlo na první pohled zdát, někdy je lépe hrad obejít, nechat tu izolovanou část sebe sama „vyhladovět“, aby dobrovolně s pocitem nenaplnění opustila hradby
- dobývání známého, ale již zničeného území, z něhož je snící vyháněn: doklad zvnitřnění jednoznačně potvrzuje vstup do archetypu Témata zničení světa, a protože je význam pro vývoj snícího více než důležitý, pak doporučuji k pozorné četbě výše zmíněný archetyp
- dobyt město a vojensky ovládnout: kladný sen, neboť vnitřní disciplína úspěšně spoutává světské chování snícího
- dobývat sám neznámé země podobné mytologickým a fantaskním světům známým z literatury: příprava snícího k překročení prahu smrti, kde se odděluje oblast vědomí od oblasti nevědomí; překročením tohoto prahu se přesouvá vědomí do jiných dimenzí nebo lépe řečeno hrdina a dobyvatel překročením prahu zjišťuje vlastní bytostný přerod

Doga

- viz pes

Dojetí

- vidět dojetí druhých: nevědomí nabádá snícího k plnějšímu citovému životu
- prožívat: posílení citové roviny, neboť právě dojetí patří k jednomu z nejsilnějších citových pohnutí

Dojit

- mléko: někdy obraz vyjadřuje schopnost rozvíjet či opřítovovat mateřské city, ale častěji se jedná o alegorii masturbace

Doklad osobní

- vlastní: uvědomění si sama sebe a své životní role
- ukazovat: je předzvěstí ztrpčování, omezování a starostí s úřady v nejbližším období
- ukazovat na hranici: viz hranice (předěl)
- ztratit, přijít o něj: ztráta osobnosti a nutnost hledat novou identitu, těžká rána pro ego snícího

- druhých lidí: možné osudové střety s těmito osobami, však jména mohou být, a většinou i jsou, anagramy*⁹

Doktor, doktorka

- práv: viz advokát, advokátka
- ve zdravotnictví: viz lékař, lékařka

Dokument

- potvrzený, podepsaný: kladné pro budoucnost, neboť takový dokument ukončuje touhu získávat
- nevyplněný a nepodepsaný: snaha snícího vylicitovat nějaké výhody
- kopírované, opisované dokumenty: připomínka, že život je neustálý koloběh stále stejných, za sebou jdoucích procesů
- vojenský: má vztah k vnitřní disciplíně snícího
- prezidentský: má vztah k duchovnímu srdci

Dolar

- k symbolu bankovky či mince se navíc přidává touha po cestování či jen splněná přání minulosti, kdy se snící alespoň ve snu dostane do země, po které kdysi, byť jen na okamžik, zatoužil

Dole, dolní, dolů

- má velký význam ve snech jako jeden z protikladů (dole – nahoře, dolní-horní, dolů – nahoru)
- nevědomí musí neustále kličkovat mezi protiklady, do kterých jsme svázali naši osobní existenci, a tak nevědomí snícího pomocí snů vede nejprve k uvědomění si protikladů, aby přes následné zpochybnění jednotlivých protikladů přivedlo snícího k uvědomění si stavu jednoty, v němž protiklady neexistují
- tento postup navozuje budoucí spojování protikladů v archetypech Anima – Animus, Coniunctio, UFO iniciační obřady, Pozornost; o protikladech a jejich vlivu na dítě hovoří archetyp Puer – Kora

Domácí obuv

- viz bačkory

Domácí zvířectvo

- pracovat s domácím zvířectvem: začátek poctivé práce s pudy
- další podrobnosti viz jednotlivé druhy zvířat nebo viz zvíře

Domácnost

- viz byt
- předměty v ní: viz jednotlivé předměty
- osoby pohybující se v domácnosti: nepoznané stránky snícího

Domorodec

- divoká, nezkrocená část ve snícím, část absolutně nechápající duchovní a tápající v citovém; jakmile neporozumí určité otázce, reaguje útokem zbraněmi symbolizujícími primitivní sexuální symboly (kyje, nože a podobně)
- nepřátelství domorodců: většinou se objevuje v první fázi sebezdonalování, když člověk počne mravním úsilím ze sebe vyčleňovat vlastnosti vyvstávající z přírodního charakteru hmotného těla; nepřátelství vůči domorodcům nic neřeší, neboť divokost a nespoutanost musíme stejně jako jiné negativní vlastnosti asimilovat vyššími zřeteli
- zabíjí, popravuje bílé osadníky, cizince: pád z citové roviny na pudovou
- džungle, v níž domorodci žijí, představuje základní živnou půdu pro pudovou složku, takže pokud je džungle přetvářena vypalováním v pole, jedná se o kultivaci pudové části člověka
- odzbrojit domorodce: snící odebírá zbraně, jež symbolizují primitivní sexuální symboly (kyje, nože a podobně), divoké, nezkrocené části sebe samého, čímž se přesouvá od pudových prožitků k citovým
- porozumět si s domorodcem: schopnost pochopit divokou část sebe samého
- umožnit domorodci vojenský výcvik: kladné pro budoucnost, neboť disciplína vojenského výcviku výrazně pomůže přetvářet tu divokou a nezkrocenou část snícího
- znát domorodé zvyky, náboženství: snící pochopil velkou část toho divokého uvnitř sebe samého a pochopení je začátkem éry kultivace a je také předpokladem objevení se rituálů ve snech
- je nanejvýš dobré učit se od domorodců kladným vlastnostem, které se snícímu nedostávají v plné míře (například trpělivost, vytrvalost, pokora, schopnost překonávat bolest a podobně)
- domorodé rituály ve snech dávají snícímu možnost značného urychlení duchovní cesty, pokud snící dokáže vnitřně (citově a nikoliv intelektuálně) pochopit smysl rituálu; mezi nejčastější snové rituály patří zkoušky

dospělosti, iniciační rituály pro navozování změněných stavů vědomí či jiné šamanské praktiky k získávání mimosmyslových informací

- vrcholem je dokonalá indiferentnost k domorodým obyvatelům podložená poznáním celého stavu; tato indiferentnost patří do duchovní roviny a je znakem duchovního vnímání pudových složek

Domov

- u každého snícího velice záleží na osobních asociacích domova, tudíž při negativním vztahu k domovu může být některý význam symbolu rozdílný
- bývalý: domov symbolizuje božskou přirozenost člověka a je vždy lépe, když se mu z mnoha jeho bydlišť zdá o tom, které je časově nejbližší jeho zrození a jeho prvním krůčkům; tak se snící jako bájný pták Fénix*⁵² blíží svému duchovnímu zrození
- je-li snícímu bráněno jít domů: právě tyto vlastnosti jdou proti procesu sjednocování, proti návratu do přirozeného stavu myslí, tak nevědomí ukazuje snícímu nepřipravenost pro proces sjednocování
- dětský: viz dětský domov
- důchodců: představuje v nevědomí marnost egoistického snažení, jež je orientováno vně do světa, protože bilance na sklonku života (v symbolu domova důchodců) ukáže vždy přednosti jednání opomíjející osobní zisk a na druhou stranu do sebe zahleděným lidem ukáže rozčarování nad povrchním životem
- velice důležitým aspektem domova je rozměr, v jakém domov chápeme: je dobré, když se symbol domova stále více zvětšuje (dům, obec, město, přístav, světadíl, planeta, vesmír), aby z toho snící plně pochopil jednotu všeho stvořeného i toho, co dosud leží v rovině nestvořeného jako potenciál všeho jsoucího
- považovat za svůj domov celou planetu či vesmír patří do krásných obrazů archetypu UFO iniciační obřady
- návrat domů: dvě slova, která vyjadřují vše podstatné – alegorii duchovní cesty snícího, domov je v nevědomí u Boha a prostřednictvím snů s krásnou krajinou a příjemnými místy mládí je snící utvrzován, že jde správnou cestou
- odcházet z domova (výhradně z rodiště) a vše rozdat: jen pokud je obraz spojen s Velikonocemi (alegorie mystické smrti*⁷⁹ snícího) nebo Vánoce (alegorie zrození stavu Krista), pak se jedná o jeden z krásných duchovních obrazů návratu sjednoceného

Domovní důvěrník

- symbolizuje schopnost kontrolovat všechny procesy myslí, proto je dobré důvěrníka znát či jím dokonce být; jeho postava většinou nepřísluší nějaké rovině (pudová, citová či duchovní), ale jen odráží zájem snícího, a tedy do vědomí vpouští pouze ty vlastnosti, které charakterizují snícího

Domovní dveře

- klíč od vlastních domovních dveří: umožňuje snícímu vstupovat do světského dění a vzápětí se vracet k niternému prožívání
- jimi přicházejí až na lehce rozeznatelné výjimky citového charakteru (sestra, bratr, lékař, lékařka, učitel, učitelka, dítě a podobně) rušivé vlivy převážně pudové roviny
- zavírat zevnitř: snící se distancuje od vnějších vlivů, však tyto vlivy mohou být jak kladné, tak i záporné, proto je dobré rozpoznat, před jakými vlivy se chrání
- se závěsem: jsou synonymem ženského přirození s panenskou blánou
- další významy viz dveře

Domovní zvonek

- jiného domu: spojuje snícího s těmi částmi své vlastní bytosti, které nedokáže prozatím plně pochopit
- domovní zvonek vlastního domu: neodkladné záležitosti, které bude muset snící v dohledné době vyřešit

Domovník

- k domovníkovi neodmyslitelně patří pořádek v domě, čímž je aktivním činitelem na očišťování snícího
- má schopnost kontrolovat všechny procesy myslí, proto je dobré domovníka znát či jím dokonce být; jeho postava většinou nepřísluší nějaké rovině (pudová, citová či duchovní), ale většinou jen odráží zájem snícího, a tedy do vědomí vpouští pouze ty vlastnosti, které charakterizují snícího

Domýšlivost

- symbolizuje promítnutí vlastních názorů a vlastního myšlení do postavy domýšlivého člověka za jediným účelem: asimilovat tuto domýšlivost nejprve pochopením, a pak přes trpělivé vysvětlování dospět k soucitu s tímto člověkem, ve skutečnosti s obrazem sebe samého v nedávné minulosti
- domýšlivě ignorovat nebezpečí („mně se nemůže nic stát“): snící si dosti riskantně zahrává s osudem

- jednáme, vidíme či cítíme domýšlivé chování tehdy, když se potřebujeme této vlastnosti zbavit; vítězství nad domýšlivostí ve vlastním chování nastane, když ji ve snu dokážeme snášet, což není slabost, ale triumf tolerance, ze které se rodí poznání a soucit

Dopis

- je zprávou z citové roviny (i když je psán anonymem), proto je kladné dopisy dostávat, otvírat, číst a ještě lepší je snové dopisy psát
- často zkouší schopnost snícího k přijetí citové roviny, a proto je zcela zákonité, že při citové krizi se symbol dopisu ze snů zcela vytratí
- dopis v láhvi: symbolizuje střet minulosti (když snící takovou láhev najde) nebo budoucnosti (když takovou láhev připravuje či posílá) s přítomností (většinou citovou)
- psát: dosažení citové roviny; snaha o vypořádání vlastních chyb minulosti vůči lidem, jimž snící, byť nevědomky, ublížil

Dopisní schránka

- pokud se v ní objeví něco jiného (v převážně většině falické symboly či zvířata) než dopisy či pohlednice, pak snící nechápe svou citovou rovinu; podobný význam má i zničená dopisní schránka

Dopisní známka

- symbolizuje jakýsi kolek, jenž opravňuje snícího ke komunikaci s citovou rovinou

Doplatek

- dostat: viz bankovky
- zaplatit: viz platit

Doporučení, doporučit

- více záleží na tom, co je nám doporučováno nebo co doporučujeme, než skutečnost samotné rady
- důrazná doporučení stejně jako nařízení, rozkazy, příkazy, zákazy žijí v člověku fenomén diktátora v běžném denním vědomí a je na každém jedinci, kdy tento běžný lidský model opustí, a tím opustí i dogma jednoho světonázoru a jediné pravdy
- ač se může snícím zdát doporučení zasahující do běžného života velice moudré, je nutné radu vždy prověřit pomocí logiky a pokud bude doporučení nabádat k posilování ega, pokud se bude snažit ve snícím vyvolat pocit nadřazenosti či naopak ubohosti, věřte, že tato rada bude narušovat zdárný a bezproblémový vývoj (více v archetypu Moudrý stařec)

Doprava (cestování)

- v kladném smyslu představuje přechod z jednoho stavu do druhého, posouvá snícího k novým obzorům
- v záporném smyslu může představovat přechod do horších stavů a prožitků
- dopravní zácpa: stagnace v běžném životě a krok zpět v životě citovém a duchovním

Dopravní prostředek

- tlačenička v dopravním prostředku: obraz symbolizuje materialistické zaměření a pudové touhy snícího, neboť citová rovina bývá lidmi řídko osídlena a duchovní téměř nedotčena lidskou přítomností
- železniční: viz vagón, viz vlak nebo viz lokomotiva
- klíč od dopravního prostředku: kromě méně častého sexuálního významu má spíše informační význam, tedy zda snící je, nebo není schopen pokračovat v sebezdokonalování na životní cestě
- okno v dopravním prostředku: má bezprostřední vztah k pohledu na životní cestu, zevnitř přes okna snící vidí symboly, které opouští, zvnějšku může rozpoznat personifikace, které mu napovídají postupující složku či postupující vlastnost vlastní psyché; rozbité okno dopravního prostředku znemožňuje rychlý postup vpřed a často je předzvěstí životních komplikací
- dveře dopravního prostředku: oddělují snícího od všeho, co si nechce s sebou brát na životní cestu; špatně zavřenými dveřmi se mohou do vědomí snícího dostat nechtěné myšlenky či může ztratit některý ze symbolů, který by mu pomohl na cestě ke sjednocení
- řidič dopravního prostředku: viz řidič nebo viz strojvedoucí, strojvůdce
- klouzající se (smyk), neovladatelnost na vodě či sněhu: snící je prozatím neschopen pokračovat současným tempem, neboť se dostává do málo známé oblasti citu (voda) nebo do duchovní oblasti (sníh a led)
- havárie snícího v pozemním dopravním prostředku: v dohledné době přijde vážná a dlouhá krize
- vidět havárii pozemního dopravního prostředku: nebezpečí krize, nutnost revize vlastních rozhodnutí a postupů, neboť jedině tak se snící vyvaruje budoucím vážným problémům
- náraz dopravního prostředku do lidí: střet s vlastními pudovými či méně často s citovými personifikacemi

- opravovat (auto, autobus, vlak a podobně): snaha snícího opětovně nastartovat vlastní životní cestu
- otáčení dopravního prostředku: symbolizuje pomalejší cestu k poznání, neboť je třeba připomenout si některé zkušenosti z minulosti; časté otáčení dopravního prostředku ve snech je důkazem malé sebedůvěry, jež způsobuje problémy nejen snícím
- dopravní prostředek jedoucí po jediné kolejnici: nebezpečná jednostrannost
- luxusní dopravní prostředky: potvrzují snícím nastoupení správné a skvostné cesty, ale jen tehdy, pokud nevidí, nebo opouští pudové symboly a pudové personifikace (například milenka, milenec, manželka, manžel)
- další podrobnosti viz jednotlivé dopravní prostředky

Dopravní stavba

- počátek důležitého životního období

Dopředu

- má velký význam ve snech jako jeden z protikladů (dopředu – dozadu)
- nevědomí musí neustále kličkovat mezi protiklady, do kterých jsme svázali naši osobní existenci, a tak snícího nevědomí pomocí snů vede nejprve k uvědomění si protikladů, aby přes následné zpochybnění jednotlivých protikladů přivedlo snícího k uvědomění si stavu jednoty, v němž protiklady neexistují
- tento postup navozuje budoucí spojování protikladů v archetypech Anima – Animus, Coniunctio, UFO iniciační obřady, Pozornost; o protikladech a jejich vlivu na dítě hovoří archetyp Puer – Kora

Dort

- válcovitý tvar celého dortu, kruhový půdorys či kruhová výseč výřezu představuje jednotu ve sféře hmotných věcí, proto dort neodmyslitelně patří k citové rovině a je odmítán rovinou pudovou
- kruhová výseč jediného kousku navíc ukazuje, jak vypadá celek (stejně jako hologram*²⁰), tak pomocí jediné výseče lze zrekonstruovat celý dort; někdy může dort představovat mandalu*²¹
- házet dorty po lidech: neschopnost pochopit vlastní city a neschopnost opětovat city druhých lidí
- jíst: touha po citovém životě
- rozdávat: snící je pevně ukotven na citové rovině a je připraven k postupnému chápání roviny duchovní
- polárkový: mražené je jedním z principů duchovní roviny, proto například těsně před spojením citových anima – animus se děti nezřízeně cpou polárkovými dorty (více o tomto fenoménu v archetypu Coniunctio)

Doručovatel, doručovatelka

- jsou vyslanci citové roviny a v dopisech či pohlednicích předávají zprávy týkající se citové náplni mysli

Dospělost

- zkouška dospělosti (zejména v domorodém pojetí): patří mezi nejčastější snové rituály, které mohou mít iniciační charakter, tedy mohou navodit změněné stavy vědomí či přinést zkušenost šamanských praktik k získávání mimosmyslových informací; další podrobnosti viz rituál

Dospívání

- dospívající dívka či mladík: lidé se pohybují v převážné většině svého života na rozmezí pudové a citové složky a právě tento přechod symbolizuje proměna (dospívání) dítěte v ženu či muže a tedy proměna citové složky v potencionálně pudovou, jen zřídka se ve snech objevuje proměna obrácená, tedy proměna ženy v dívku či muže v chlapce, což dokladuje povýšení pudů na city
- po dokončení dospívání dívky či mladíka se k rozměru citové a duchovní roviny přidává rovina pudová, neboť dospělá dívka či dospělý mladík objevili protiklady mužské a ženské složky a nyní se stejně jako jejich rodiče snaží spojením fyzických těl muže a ženy dojít ke sjednocení, z něhož vzejde dítě jako představitel citové roviny

Dostaveníčko

- přestože je šancí na plný citový prožitek plný romantiky, v drtivé většině končí v pudovém chtění a v sexuálních obrazech, proto se dostaveníčko již na počátku duchovní cesty ze snů zcela vytrácí

Dostavník, kočár

- není pouhým dopravním prostředkem, patří k němu aristokratická vznešenost a schopnost ovládat pudovou a citovou složku
- proměna traktoru v kočár: zúrodněním se vlastní psýché povýšila na možnost ovládnout pudovou a citovou složku
- proměna domu v kočár: vysoká schopnost sebekontroly proměňuje běžnou životní výstavbu v triumfální jízdu cestu ke snovým kočárům lze urychlit jogínským cvičením „vyprázdnění mysli“ před spaním

- úroveň a výzdoba se odvíjí od schopnosti snícího ovládat pudovou a citovou složku vlastní bytosti; nejvyšší schopnosti snícího potvrzují bělouši zapřažení do slavnostních královských kočárů
- hlas vycházející z kočáru: varovný hlas duchovní animy (ženský) či duchovního anima (mužský) ukazuje snícímu v krizi cestu zpět k duchovní či alespoň citové rovině
- snová jízda kočárem je potvrzení dosažené duchovní roviny a opravňuje snícího k zázrakům řízené imaginace*⁴¹ (viz archetyp Řízená imaginace) či k návštěvě zemřelých v Hádově posmrtné říši
- ženy uvnitř kočáru představují duchovní animu a muži duchovního anima

Dostih

- rozporuplný symbol, protože ovládání koně patří citové rovině (dítě jako představitel sjednocení, citová anima či citový animus), závody jsou podvědomou touhou dosahovat určitých výsledků, a tím i ocenění pro posílení vlastního ega
- je symbolem schizofrenie, jež s sebou nese jedinečnou šanci zbavit se rozdvojené osobnosti a rozpolcené mysli; jedna z cest vede k egu a druhá k hlubokým citovým prožitkům, je pouze na snícím, kterou cestou se vydá
- chrtů: velice negativní symbol, neboť symbolizuje pouze pudovou rovinu a egoistické dosahování

Dostředivost

- dostředivá síla: viz síla

Doteky

- pokud vyvolávají sexuální vzrušení, pak snící upřednostňuje smysluplnost vázanou k tělu před vším rozumovým, ale pokud vyvolávají odpor, pak snící upřednostňuje vše rozumové před tělesným; jedinečná střední cesta – indiference – povyšuje prožívání člověka na citovou rovinu
- jazyk dotýkající se jazyku druhého člověka: zjišťování sexuální náplně vědomí druhého člověka, nebo vlastní personifikace (takto může například citový animus zjišťovat, zda je snící oproštěn od sexuálního chtění a zda je připraven pro trvalý život na citové rovině)
- hořlavina dotýkající se těla (například pocákání hořlavinou): v nevědomí symbolizuje okamžik předporodní fáze, okamžik, v němž praskne placenta, plodová voda dramaticky opouští budoucího zrozence a očekávané tlaky a tření na plod jsou v nevědomí symbolizovány právě hořlavinou; více o tomto tématu v archetypu Bazální perinatální matrice

Doupě

- jednoznačně se vztahuje k pudům, ať už se jedná o zločinecké doupě, zvířecí noru či doupě hrozného tvora
- i s jeho obyvateli ukazuje snícímu, jak silné pudové nebezpečí vystupuje z jeho nitra a jakým tlakům bude muset čelit, aby tu zvířecí část v sobě asimiloval vyššími zřeteli
- je častým obrazem archetypu Hrdina a v nejobdivnější podobě archetypu Stín

Doutník

- jednoznačně primitivní sexuální symbol (falus)

Dovnitř

- má velký význam ve snech jako jeden z protikladů (dovnitř – vně)
- nevědomí musí neustále kličkovat mezi protiklady, do kterých jsme svázali naši osobní existenci, a tak snícího nevědomí pomocí snů vede nejprve k uvědomění si protikladů, aby přes následné zpochybnění jednotlivých protikladů přivedlo snícího k uvědomění si stavu jednoty, v němž protiklady neexistují
- tento postup navozuje budoucí spojování protikladů v archetypech Anima – Animus, Coniunctio, UFO iniciační obřady, Pozornost; o protikladech a jejich vlivu na dítě hovoří archetyp Puer – Kora
- vrcholem symbolu je uvědomění si hesla Herma Trismegista „Jak uvnitř, tak vně“ v samotném snění

Dovolená

- symbol se objeví ve snech vždy, když se snící příliš nechává ubíjet vnějšími starostmi a zapomíná na vnitřní svět citů, duchovních prožitků*⁷³, na svět, který právě snová dovolená otevírá; v pozdější fázi duchovního vývoje se symbol dovolené (v drtivé většině zimní na horách) objevuje po značném citovém vypětí
- s nákupy: cestu k citům si snící zatarasí dalšími zbytečnostmi
- s oslavami, pitkami, se sexuálně laděnými motivy a podobně: velice negativní, neboť si snící zaneřádí vlastní nitro dalšími marnivými obrazy
- letní u moře, vody: nutnost vybědnout z ubíjejícího kolotoče běžných starostí se snoubí s touhou po očištění a citovém obození

- zimní na horách: potřeba útěku od vnějšího světa k nejtajnějším hlubinám lidské psyché; tento obraz občas otevírá velice zajímavé mytologické sféry

Dozadu

- má velký význam ve snech jako jeden z protikladů (dozadu – dopředu)
- nevědomí musí neustále kličkovat mezi protiklady, do kterých jsme svázali naši osobní existenci, a tak snícího nevědomí pomocí snů vede nejprve k uvědomění si protikladů, aby přes následné zpochybnění jednotlivých protikladů přivedlo snícího k uvědomění si stavu jednoty, v němž protiklady neexistují
- tento postup navozuje budoucí spojování protikladů v archetypech Anima – Animus, Coniunctio, UFO iniciační obřady, Pozornost; o protikladech a jejich vlivu na dítě hovoří archetyp Puer – Kora

Dozimetrie

- dozimetrický přístroj (na měření radioaktivity): snící se podvědomě snaží zjistit rozpad klasického vnímání lidského světa a v transformační přeměně pochopit alchymistickou transmutaci (přerod směsice pudového a citového světa ve svět duchovní)

Dozorce, dozorkyně

- na stavbě (polír): výstavba v životě zrychluje, neboť se na ní podílí i citová rovina v symbolu dozorce
- ve vězení: muž – citový animus, žena – citová anima; často se váže k archetypu Bazální perinatální matrice
- nevědomí v obrazech vězení navrácí snícího v alegorických obrazech do druhé fáze bazální perinatální matrice, kdy se plod cítí ohrožen, pak je ve snech vězněm nebo naopak, pokud již zvládl tuto fázi poznání vlastní existence, pak je ve snu dozorcem; k těmto snům se zákonitě váže absurdita
- být dozorcem v ženském vězení: mužská část psyché se snaží eliminovat moc a případný rozvoj ženské části psyché
- být dozorkyní v mužském vězení: ženská část psyché se snaží eliminovat moc a případný rozvoj mužské části psyché
- jsou ve vězení ohrožování symboly pudů (lvi, tygři, medvědi, psi apod.): obraz patří do třetí fáze bazální perinatální matrice, v níž se snoubí pudy, sexualita, občas i násilí a někdy i boj o přežití (více o tomto fenoménu v archetypu Bazální perinatální matrice)
- výchovní, například ve školách a ústavech: muž – citový animus, žena – citová anima
- dělá někdo z okruhu snícího: právě vlastnost k té osobě se vztahující přivede snícího k pochopení pudové roviny a k plnějšímu prožitku citové roviny
- jakmile se k dozorcovi či dozorkyně přidá soucit, má snící možnost nahlédnout do problematiky z duchovní roviny

Dozorčí

- voják: bděním zesílená vnitřní disciplína
- důstojník: bděním zesílená vnitřní disciplína je prvkem vědomého řízení; dozorčí důstojník je většinou vnitřní disciplínou vypěstovaný citový animus či citová anima, proto se jim nelíbí morální selhání a pudová nutkání

Dožínky

- symbolizují ukončení jednoho z důležitých vývojových období snícího, však u tohoto symbolu je třeba dát velký pozor z následného sebeuspokojení

Dráha

- jízdní: viz cesta, cestovat
- překážková: velice jednoduchá alegorie symbolizuje životní cestu a životní překážky
- ozubená: viz ozubený, ozubená, ozubené
- závodní: marnivost
- letová: vztahuje se k určitým myšlenkám či oboru, jímž snící zaměstnává svou mysl
- planetární: vnímání dráhy určité planety spojuje snícího se symbolickým významem právě této planety (viz jednotlivé planety)

Drahý, drahá, drahé

- vše, co je ve snu drahé, bylo v denním vědomí vyvyšováno (například když člověk v denním vědomí touží po milostných vztazích a případném sňatku, pak uvidí ve snu velice drahá jablka či hrušky)

Drahokam

- hledat naleziště drahokamů, těžit drahokamy: obraz symbolizuje proces oproštění se od vyumělkované osobnosti a nalezení skutečné individuality (více o vztazích osobnosti a individuality v archetypech Persona a Individualita)
- čistit, brousit: snící překonal ego, našel svou skutečnou individualitu a nyní její skvostnou nádheru dále objevuje; často je symbol čištěného či broušeného drahokamu doplněn křížem, mandalou*²¹ či jiným obrazcem, který napovídá další směr bytostného vývoje
- lom světa v drahokamu: viz lom
- krev vytékající z rány se promění v drahokam: jedna z nejkrásnějších proměn, v níž se bolest a smrt ega mění ve skvostný zážitek nesmrtnosti
- v koruně: znak vyvolených
- v žezlu: znak moci
- ztratit, prodat: velice negativní symbol potvrzuje prohlubující se krizi, protože se snící zbavuje možnosti rozpoznat vlastní bytostný stav
- vyjímat drahokam ze sochy světce: symbolizuje velice negativní obraz, v němž egoismus snícího z bytostného prožívání vytrhává pozitivní vlastnost, aby ji vystavil všem na odiv, vlastnost, která by jej měla ve vší skromnosti vést k bytostnému stavu, který je vyjádřen sochou světce

Drak

- pro obrazy s drakem může být důležitá mytologická rovina
- hlídající jeskyni či vchod do podzemí: symbolizuje snícímu vlastní nepochopitelný rozměr nevědomí, a je tedy ohrožením zevnitř
- velikost draka umocňuje strach snícího z neznámého rozměru uvnitř sebe samého
- s devíti hlavami stejně jako řecká hydra symbolizuje uzurpující rodinné vztahy (více v archetypu Hrdina)
- drak požírající vlastní ocas (Úroboros): je symbolem evoluce, která se bez přestání obnovuje vlastním ničením v pohybu bez konce; tento obraz je pojímán jako podstata bytí i jako tvořivý element, v němž nic neumírá, nic se neztrácí a obrozuje se sám v sobě podobně jako prima materia (pralátka), jež je jedním z úhelných kamenů alchymie
- zabít: u některých mužů uvolnění cesty k citové či duchovní animě

Drama

- viz divadlo

Dráp

- jako součást zvířecího těla jednoznačně patří k pudové složce, někdy je symbol zesílen i falickým tvarem

Drát

- pokud dráty jsou na svém místě jako elektrické vedení, součásti elektrických zařízení, pak jimi proudí emoce od jednoho člověka k druhému stejně jako elektrický proud z elektrárny ke spotřebiči
- čím je drát kratší a čím má menší průměr, tím méně emocí se do něj naindukuje, a tím je méně nebezpečný
- drát jako překážka (včetně drátěných plotů či ohrad): je třeba rozlišit, zda se jedná o překážku, kterou se snící vědomě odděluje od něčeho nepříjemného, nebo zda se jedná o překážku bránící snícímu postupu vpřed, však každá drátěná překážka má vždy emoční podstatu
- zlatý drát: představa možnosti téměř dokonalého citového spojení s nějakým člověkem, ale zároveň nebezpečí pýchy
- zapojit do zařízení: navázání citového vztahu s určitým člověkem; při křiku, jiskření či elektrické ráně se může jednat o varovný sen před takovým vztahem
- zkratovat, uzemnit: snící zpřetrhá citovou vazbu s některým člověkem ve svém okolí
- žhavý, žhnoucí: některý z činů snícího vytvořil nebezpečné napětí mezi osobami v jeho okolí
- dotýkat se drátů spadlých na zem: velice nebezpečná snaha o navázání starých citových vztahů
- obepínající tělo, zařezávající se do kůže, zraňující, bolestný: dopad nepříjemných emocí snícího, narušené citové vztahy s okolím; takový obraz může mít původ ve vzpomínce na prenatalní vývoj (viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- uvnitř těla: emoce jsou již tak nepříjemné, že narušují integritu bytosti snícího, proto je nutné udělat ve svém citovém životě radikální řez
- ostnatý drát patří k omezujícím a zraňujícím symbolům citového původu a často bývá průvodcem archetypu Bazální perinatální matrice (viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- klíče zavěšené na drátech: jednotlivé sexuální vztahy, jež zanechaly emoční stopu ve vědomí snícího (tak se může zobrazovat zpětný pohled na celý život)

- drátěný výrobek (košík, koule, klec a podobně): symbolizuje schopnost snícího formovat své city k obrazu celku (koule – jednota, košík – zkušenosti vedoucí ke zdokonalení, klec – omezení a podobně)
- dítě hrající si s drátem: probouzející se sexuálně laděné emoční vztahy
- představuje emoční překážku, která velice často brání nerušenému letu duchovní animy a duchovního anima, po doteku tyto vždy posílají k zemi, a tedy zpět do citové a pudové roviny prožívání

Dravá zvěř

- viz zvíře

Dravec

- tento symbol může přesáhnout běžné vnímání snové symboliky, neboť v určitém změněném stavu vědomí lze navštívit sféru therianthropů*²² a zvířecích duchů (viz archetyp Témata zničení světa)
- savec, šelma masožravá: symbolizuje pudy člověka, viz jednotlivá zvířata
- dravý pták: symbolizuje moc a vládnutí nad myšlenkami (v symbolu vzdušného elementu)
- dravec je napadán jinými, slabšími zvířaty: neschopnost soustředění, roztěkanost, přemíra myšlenek pudového charakteru
- mláďata dravce: rodí se rychle rostoucí moc nad myšlenkami
- kroužící na nebi: pryč je někdejší roztěkanost, nastává období jasného rozlišovacího pohledu a soustředění, což je ideální stav k přenesení meditačních technik do běžného života

Dražba

- uměleckého díla: koupí díla se snící snaží změnit sebe samého k obrazu uměleckého díla, jehož autorem je citový animus či citová anima

Dráždit

- týká se v drtivé většině pouze sexuality, ať už přímo zobrazené nebo přeneseně pomocí dráždění zvířat, proto zcela jednoznačně symbol patří na pudovou rovinu

Drenáže

- viz odpadní potrubí, drenáže a jímký

Drezína

- viz vlak

Droga

- pevněji přivazují člověka ke všemu pudovému a zabraňují chápat rovinu citovou, o duchovní ani nemluvě
- drogou omámený člověk útočí všemi prostředky proti všemu citovému a duchovnímu
- chtít nebo brát: potřeba překrýt ubohost vlastního stavu
- muž pod vlivem drog: pudový animus
- žena pod vlivem drog: pudová anima

Drozd

- je v hmotném světě zvuků výtečný imitátor, v nevědomí je zase symbolem plagiátů, imitací i falešných zpráv

Droždí

- doplňuje další tři živly při vzniku základní lidské potraviny jménem chléb: mouka (země), voda (voda), droždí jako provzdušnění (vzduch), oheň, který chléb činí požitelným (oheň), ukazuje snícímu v příměru člověk = chléb a vznik pečeného symbolizuje proces sebedokonalování
- představuje „zlého“ člověka v okolí snícího, který je právě tím „droždím“, díky němuž může „těsto“ (vlastnosti) vykynout, a pak oheň vykoná závěrečný krok ke zrodu „chutného chleba“ (nového člověka)

Drůbež

- napadající dravého ptáka (nejčastěji kohout): obraz představuje neschopnost soustředění, roztěkanost a přemíru myšlenek pudového charakteru
- drůbež vycházející z kurníku: nevědomost a pudy vcházejí do mysli snícího
- další podrobnosti viz jednotlivé druhy

Druh, družka

- v drtivé většině pudový animus a pudová anima
- další podrobnosti viz žena, viz muž, viz dívka, viz mladík

Druid

- brzy vám z hluboké a téměř neznámé minulosti vstoupí do života cosi tajemného, cosi z dávno zapomenutých duchovních pokladů našich předků; duchovní elita Keltů, která kdysi v minulosti vedla mocný národ, může být i vašimi průvodci k poznání

Družice

- většinou symbolizuje duchovní, zprvu nepochopitelný prvek (viz archetyp UFO iniciační obřady)
- s průhledem, objektivem, dalekohledem či schopná promítat obrazy: podobně jako laterna magika může snícího upozornit, že je projekcí, a tudíž by se měl soustředit pouze na pozorovatele, což plně odpovídá některým meditačním a koncentračním technikám (o laterně magice v archetypu UFO iniciační obřady)

Drvoštěp

- viz dřevorubec

Drzost

- symbolizuje promítnutí vlastních názorů a vlastního myšlení do postavy drzého člověka za jediným účelem: asimilovat tuto drzost nejprve pochopením, a pak přes trpělivé vysvětlování dospět k soucitu s tímto člověkem, ve skutečnosti s obrazem sebe samého v nedávné minulosti
- jednáme, vidíme či cítíme drzé chování tehdy, když se potřebujeme této vlastnosti zbavit; vítězství nad drzostí ve vlastním chování nastane, když ji ve snu dokážeme snášet, což není slabost, ale triumf tolerance, ze které se rodí poznání a soucit

Držet

- to, co držíme v ruce (i pomyslně), představuje náplň vědomí a symbolizuje ústřední bod, kolem něž nyní kolují naše myšlenky
- u držených předmětů je důležité uvědomit si jejich tvar a snový význam
- předměty, které drží družici: nevědomí upozorňuje snícího méně nápadně, aby ve vyšší indiferenci byl schopen pochopit místo a význam drženého předmětu ve svém vědomí nebo aby k němu snící přesunul svůj zájem
- držet něco mezi nohama, držet nohy druhým: tyto obrazy symbolizují sexuální závislost a neochotu opustit zažitý vzorec pudového chování
- velice kladné je, když snící drží v rukou předměty symbolizující sjednocování (kruh, koule, pyramida, jehlan, válec, dítě a podobně)
- velice negativní je držet v rukou symboly vážící se k pudové rovině (předměty falických tvarů, boty, houby, řídítka motocyklů a jízdních kol, většinu druhů ovoce a podobně)
- držet se na laně, jež visí nad vodami: strach z citového prožívání, proto se snící raději drží pudových vlastností a sexuálních vztahů, které jsou mu známé
- držet na laně mocné zvířecí personifikace a ovládat je: jeden z velice významných snů, neboť potvrzuje ovládnutí podvědomé emoční vazby k tomuto symbolu, přináší snícímu možnost poznat charakter symbolu a do budoucna mu dává předpoklady symbol asimilovat (více o tomto v archetypu Hrdina – mytologický)
- držet druhého člověka kolem krku, být držen okolo krku: nevědomí tímto obrazem snícímu zdůrazňuje citovou vazbu, která v drtivé většině hraničí s pocitem vlastnictví druhého člověka
- snící vidí druhé, jak se drží pod krkem: „soubor“ personifikací (vlastností) snícího odhaluje jeho vnitřní napětí a nevyrovnanost
- snící drží někoho pod krkem (platí i pro zvířata): snící vůlí ovládne vlastnost, která se váže k personifikované osobě, proto je dobré, když tímto aktem zneškodní negativní personifikace*⁶⁵ (více o tomto v archetypu Stín), zatímco držet pod krkem neškodné, svobodomyšlné a nezávislé personifikace je zlým činem a snící tímto jen dotvrzuje negativní náplň vlastního vědomí

Dřeváky

- sexualita snícího, dřeváky ve snech často nahrazují dřevěné lyže; další podrobnosti viz dřevo

Dřevo

- symbolizuje čistý přírodní princip, ale současně toleranci k pudové části svého já, včetně boje o holý život a boje o sexuální partnery
- ebenové: oproti běžnému dřevu nabývá negativnějšího významu (viz barva – černá)
- schovávat se ve dřevě, za dřevem: zcela běžný přístup člověka, který vše pudové má za normální a běžné
- skládat, sbírat dřevo po lese: vzrůstající potence snícího bude brzy hledat vybití
- vyřezávat: formování přírodního živočišného principu v sobě samém k obrazu, jehož podstatu vystihuje tvar a charakter vyřezávaného předmětu; ale pozor, vše dřevěné má vždy pudovou podstatu, která se ani

- přeprocováním do sebekrásnějších děl nemůže vytratit; budování osobnosti snícího (více o budování osobnosti v archetypu Persona a Individualita)
- tesařská práce se dřevem: viz tesař
  - štípat: likvidace či formování přírodního živočišného principu v sobě samém
  - řezat dřevo, zpracovávat na pile: zatímco ve smyslu „opracovávat“ obraz vyjadřuje likvidaci či formování přírodního živočišného principu v sobě samém, ve smyslu „opakovaných pohybů při řezání“ obraz symbolizuje pohlavní styk a ve smyslu „definitivního oddělení“ obraz představuje první vzájemný pohlavní styk mezi partnery a někdy i ztrátu panenství dívky
  - někdo hází dřevem či dřevěným předmětem po druhém: sexuální nabízení se útočníka tomu, jenž je cílem útoku (může se jednat i o personifikace snícího)
  - sám házet po někom: snící se nabízí jako sexuální objekt cíli svého útoku (může se jednat i o podvědomou touhu po partnerce či partnerovi)
  - dřevěné lyže: jednoznačně sexualita snícího, pokud mají lyže ještě díry, pak tento symbol zesilují; neurovnané sexuální vztahy mohou vést k možností navazování nových sexuálních vztahů, ale na druhou stranu i k narůstání problémů v citové rovině
  - dřevěné konstrukce: nepevné vztahy rodinného či erotického charakteru; k tomuto symbolu se často přidávají další sexuální symboly
  - skluzavka ze dřeva: jedna z častých cest do hlubších vrstev nevědomí
  - jakákoliv dřevěná překážka či ohrada nemá moc ubránit snícího před pudovou složkou, neboť je přírodního charakteru, a tudíž součástí přírodních živlů, ke kterým pudy svou povahou také patří
  - dřevěný plot: protože je přírodního charakteru, je chabou obranou snícího před pudovou složkou, či opačně nedostatečnou překážkou pro snícího na cestě sebezdokonalení
  - dřevěné schody, schodiště: nepřilíš pevné základy pro budoucí postup
  - dřevěné mosty, můstky, lávky slouží v nevědomí k překonání určitých problémů, ale chůze či jízda po nich s sebou nese i značná rizika (negativní vlastnosti jako vztek, vznětlivost a nenávisť přinášejí na dřevěný most zničující oheň, nezvládnuté emoce zase vodu, která dřevěný most znehodnotí či rovnou odnese)
  - dřevěné letadlo: myšlenky zbarvené pudovou podstatou (další podrobnosti viz letadlo)
  - dřevěný meč: jako falický symbol představuje vrozenou touhu po moci, ale i možnost ji naplnit, proto je dřevěný meč častou hračkou chlapců, kteří si již v raném věku osvojují panovačné jednání
  - ztracené, ukradené, zapomenuté, zahozené dřevěné předměty: postupné, leč velice pomalé opouštění pudové roviny
  - dřevěný dům, srub: přechodný stav, čas k nalezení vlastní skutečné individuality
  - ničení dřevěných budov či předmětů: likvidace podstaty toho pudového a zvířecího uvnitř člověka
  - topit dřevem, pálit, zapalovat dřevo: velice kladný symbol, neboť potvrzuje snahu snícího zlikvidovat právě tu část sebe samého, jež jej váže k živočišnosti přírody v touze dosáhnout plného prožitku na citové rovině; častá frekvence topení dřevem svědčí o kvalitní práci snícího na sobě samém
  - trouchnivění dřeva, hnilý dřevo: postupné přetváření pudové podstaty v nové formy; postupná likvidace přichylnosti k pudové části svého já
  - zapalovat hranici dřeva: opuštění starého myšlení
  - chodit po žhavém dřevě: pokud se snící nespálí, pak obraz symbolizuje velkou vnitřní vůli, pokud se spálí, pak je obraz důsledkem namyšlenosti nebo strachu a neschopnosti soustředění
  - dřevěné uhlí: částečně zpracovaná symbolická podstata dřeva vnitřním ohněm snícího (do nitra obráceným soustředěním)

Dřevorubec

- velice známá pohádka o drvoštěpovi, který uzdraví chřadnoucí princeznu, je přesným vyjádřením symbolu dřevorubce, protože právě vymýcení eroticko-sexuálních symbolů (stromů) v nevědomí zákonitě vede k objevení a posléze i k uzdravení duchovní animy snícího (princezny)

Dub

- symbolizuje sílu muže čerpanou ze samotné podstaty Země, je to stejná síla, kterou podle řecké mytologie Matka Země živila své giganty; pokud chce člověk vystoupit k bohům, pak musí stejně jako bájný Herakles tuto sílu zlomit (více o podstatě Heraklova boje s pudovou temnotou v archetypu Hrdina)
- dubové ratolesti: jsou odznakem moci a síly již od dob Keltů, později Germánů, kteří pod mocnými duby obětovali bohům a při slavnostech se dubovými ratolestmi věnčili; často předpovídá ve snech vojenskou dráhu člověka nebo setkání s vysoko postaveným člověkem
- plod – žalud: jednoznačný falický symbol chtíče; z duchovní roviny je názorně vidět mocný vztah tohoto symbolu k lidskému rodu, aniž by si valná většina lidí byla schopná uvědomit svou tupou podřízenost pudové složce

- topení dubovým dřívím: velice kladné, neboť snící vnitřním ohněm likviduje vnitřní nejasněný pudový život a stejně jako Herakles překonává živočišnost přírodní sféry, pomocí citů získává nadvládu pro světlo vědomí
- ve vyšším stupni vnímání (například z duchovní roviny) je paměť a moudrostí lesa

Duha

- symbolizuje nádhernou vyrovnanost mezi citovou složkou (voda a vlhkost v ovzduší) a duchovní složkou (světlo)
- most mezi světem citovým (lidským) a duchovním (božským)
- duhová mince: předzvěst bytostné proměny snícího (většinou do jednoho roku)

Duch, Duch svatý, duchovní

- duch zemřelého: může snícím pomoci vysvětlit některé nejasnosti života, ale v zájmu obou stran není vhodné tento kontakt prodlužovat (více v archetypu Témata zničení světa); další viz zemřelí
- vyvolávání duchů zemřelých: viz spiritismus
- Duch svatý je čistě křesťanský symbol, může ukazovat sestup duchovního vědomí na člověka, nebo vzácněji početí duchovního člověka; podobnou strukturu a význam mají i světelné jevy nepopsatelné krásy, jež vstupují do vzájemné interakce s člověkem

Duch zvířecí

- viz zvířecí duch

Důchodce

- jako staří a životem protřelí lidé představují souhrn životních zkušeností; ve vzácných případech mohou tito staří lidé symbolizovat jednu z cest moudrosti do vědomí snícího (viz archetyp Moudrý stařec)
- domov důchodců: představuje v nevědomí marnost egoistického snažení orientovaného vně do světa, protože bilance na sklonku života (v symbolu domova důchodců) ukáže vždy přednosti jednání, které opomíjí osobní zisk, na druhou stranu do sebe zahleděným lidem ukáže rozčarování nad povrchním životem

Duchovní

- cvičení: objevuje se ve snech, pokud se snící věnuje v denním vědomí meditacím a duchovním cvičením, pak získané návyky postupem času (po 3 – 4 letech) přecházejí i do snění; ve snech pak lze provádět mentální a duchovní cvičení s několikanásobnými účinky (podle tibetských pramenů je praktikování duchovních cvičení ve snu devětkrát účinnější, než stejná praxe v denním vědomí) oproti cvičení v denním vědomí; při duchovním cvičení prováděném ve snu lze podstatně jasněji rozpoznat, jak sebemenší sexuální vzrušení anuluje vyšší stavy vědomí
- cesta: při duchovní cestě snícího dostávají sny větší a hlubší smysl, neboť cíl duchovního člověka je oproti světským cílům, oproštěn od vlastnických vztahů; velice důležité období přichází, když si snící v samotném snu uvědomuje, že cesta je poznáním sebe samého, nebo že cesta je alegorií duchovní cesty
- jakýkoliv snový duchovní člověk je archetypem moudrého starce, zbývá jen rozpoznat skutečně duchovního člověka a nikoliv duchovní atrapu (viz archetyp Moudrý stařec)
- křesťanský duchovní: často se vztahuje k archetypu Otec, kdy snící hledá novou otcovskou autoritu, pak je otec nahrazen všeobecně uznávanou autoritou křesťanského duchovního života
- knihy: potvrzují směřování k duchovnímu životu a o stejném svědčí i nárůst přívlastku duchovní ve snech
- škola: učí snícího duchovním principům a duchovnímu přístupu k běžnému životu; vyučující na této škole jsou personifikacemi archetypu Moudrý stařec; obraz je obvyklý u lidí, kteří směřují své prožívání na duchovní rovinu vědomí; další podrobnosti viz škola
- srdce: kromě jasného obsahu jej můžeme i umístit do těla a při zvnitřnění vycítit, poznat jeho rychlý tep či dokonce rozzářit; duchovní srdce se nachází v místě, kam mimoděk ukážeme prstem, když říkáme já; významný rozvoj, který můžeme snadno sledovat ve snech, lze podnitit meditačním soustředěním v denním vědomí právě do tohoto místa (více o tomto fenoménu v archetypu Self)

Důkaz

- je dobré, když důkazy ve jménu pravdy a spravedlnosti vynášíme na světlo a usvědčujeme jimi nepoctivce, zločince a jiné personifikace nás samých, neboť právě zde se stavíme na druhou stranu barikády svých minulých negativních činů
- schovávat, zahrabat, ničit, tajit: snaha snícího setrvat v relativně klidném prostředí podepřeném lží a překrucováním slov, avšak takový přístup brzdí proces vyrovnávání se s vlastními negativními činy minulosti
- shromažďovat důkazy: obraz vyjadřuje snahu snícího opustit relativně klidné prostředí podepřené lží a překrucováním slov a obnovit proces vyrovnávání se s vlastními negativními činy minulosti

Důl, důlní šachta

- jedna z mnoha možností sestupu do hlubších vrstev nevědomí

Dům

- dřevěný dům, srub: přechodný stav, čas k nalezení vlastní skutečné individuality
- hliněné domy, zdi, různé stavby a podobně: symbolizují nepevnou psychickou odolnost a neschopnost odolat emočním tlakům (vodě)
- dům ohrožovaný či zasypaný hlínou: pudy povstávají z vegetační náruče země a ohrožují plynulý vývoj snícího; v tomto období je nutné více pozorovat podvědomá nutkání a logickým rozumem je prověřovat
- hlína uvnitř domu: pro člověka, který chce žít alespoň na úrovni citu, je takový obraz varováním narůstající pudovosti, proto by měl co možná nejdříve proběhnout snový úklid domu
- ošklivý: je synonymem stavu lidské duše, synonymem skutečného stavu snícího
- narušený: nalomené zdraví majitele domu či jednoho z blízkých obyvatel tohoto místa
- zchátralý vlastní dům: důrazné varování před ničujícím životním stylem snícího
- zřícení domu: smrt majitele domu či jednoho z blízkých obyvatel tohoto místa (většinou do 10 měsíců), není-li možno určit, pak smrt ega snícího (smrt ega v prožitku snové smrti se opakuje i několikrát za rok)
- na kolejích: výstavba individuality snícího probíhala v poslední době na zcela nevhodném základu, neboť zabraňuje pokračovat v nastoupené životní cestě; jednodušší bude zbořit dům a postavit jej jinde (vystavět novou individualitu) než přestavět železniční trať (životní cestu)
- z domu či přilehlých částí se stává skladiště láhví: nevědomí tímto obrazem apeluje na snícího, aby si udělal pořádek ve svém osobním životě, aby přelétavost mezi jednotlivými sexuálními symboly a obrazy proměnil v city trvalé lásky
- chybějící stěna domu: symbolizuje podvědomou touhu uzavřít se světu
- průčelí domu: představuje přední část lidského těla či navenek vystavovanou osobnost
- spodní okna v průčelí domu: symbolizují ženské genitálie, záclona, závěs či okenice přes okna panenskou blánu (jejich rozbítí či poškození je synonymem deflorace); horní okna průčelí domu nejčastěji symbolizují oči (pohled do nitra či do světa), sluch (vše, co z oken slyšíme), čich (vše, co z oken cítíme) a ústa
- zadní část domu: symbolizuje méně známou či někdy skrývanou část mysli
- lešení kolem vlastního domu: snaha o vylepšení rodinných vztahů a nejbližších přátelských svazků
- fasáda domu: symbolizuje ego, tu uměle vypěstovanou část lidské marnivosti
- půda, podkroví domu, horní poschodí: rozum, vědomá mysl
- podzemí budovy, sklepy, spodní patra: podvědomí snícího je většinou zahalené nesčíslným množstvím pudů
- pokud se v přízemí či ve sklepech odehrávají pudové obrazy, pak vyšší patro může představovat citovou rovinu a nejvyšší patro duchovní rovinu
- balkon, výčnělky z fasády: prsa
- římsa domu: symbolizuje některý z výčnělků těla (nejčastěji prsa), tudíž je sexuálním symbolem, k němuž se často přiřazují jiné sexuální symboly (například kočka na římsě)
- otvory v domě jsou synonymem otvorů v těle
- výstavba nového či rekonstrukce starého: budování osobnosti na nových – zdravějších – základech, což nastává většinou po prožitku^{*73} snové smrti
- oprava domu: uzdravování majitele domu či jednoho z blízkých obyvatel tohoto místa
- luxusní: symbolizuje individualitu (tělo i zbytek osobnosti) snícího a vše v domě je obsahem či náplní snícího; ale pozor, tato představa centra bytosti s sebou nese velké nebezpečí, že propadnete pýše a domýšlivosti, jež krácejí ruku v ruce s nevědomostí (více v archetypu Poklad)
- představuje lidské tělo a osobnost, proto vše v domě je obsahem či náplní snícího, osoby dlící v domě jsou určitými nepoznanými charakterovými vlastnostmi snícího
- zadýmený (většinou od kamen): varování před nebezpečím vleklé krize; nutnost opustit „hrad“, ve kterém se snící schoval před světem, zvnějšku posoudit své emoce a naučit se s nimi správně pracovat
- výbušnina v domě, zaminovaný dům: vyjadřuje emoční tlak uvnitř těla (některé z psychických center^{*4} je velice nebezpečně přetížené)
- oheň v domě: pro vysvětlení tohoto symbolu je nutné rozpoznat, zda sen ukazuje oheň pomáhající v likvidaci nepotřebného nebo signalizující nějaký bytostný stav a nebo oheň ohrožující
- prohledávat dům (vidět i sám provádět): obraz symbolizuje snahu snícího pochopit obsahy vlastní mysli
- zvonek domu, zvonit na zvonek: viz zvonek
- vynášet věci z domu na chodník: touha po čisté mysli nezatížené zbytečnostmi a současně vzdávání si hmotných požitků ve prospěch druhých lidí
- vyhazovat či vyvádět zvíře z domu: velice kladné pro budoucnost, neboť tímto aktem se snící snaží oprostít od nadvlády pudových symbolů nad vlastní myslí
- vycházet z domu: cesta z prostředí vlastní mysli do světa; snaha o extrovertní prožívání
- stěhování osob či věcí z domu nebo do domu: viz stěhování

- chodby, tunely, úzká místa, klenuté místnosti, zužující se prostory, mříže: symbolizují porodní kanály, dělohu (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- trosky mnoha domů: symbolizují starý svět, který snící opouští, aby našel svět nový, což v nevědomí znamená nalezení a zakofnění nového názoru; obraz je častou součástí složitějšího procesu archetypu Témata zničení světa
- kulturní: viz kultura

Duna

- představuje souhrn neustále se proměňujících pudových vlastností

Dupat, dupání, dupot

- symbolizuje věčný symbol soulože – i pokud je vjem dupání pouze akustický

Dusit se

- při škrcení: viz oběsit, oběšení
- plynem: viz plyn

Důstojník

- je pobídkou k vnitřní disciplíně a prvkem vědomého řízení; většinou vnitřní disciplínou vypěstovaní citový animus či citová anima, proto se jim nelíbí morální selhání a pudová nutkání
- důstojníkem se člověk ve snu stává tehdy, když se dokáže svou vůlí ovládnout či se ubránit pudovým obrazům, proto jsou pro snícího větším oceněním ze strany nevědomí vyšší hodnoty, které však s sebou nesou i nebezpečí pýchy a následné apoteózy*²³
- dozorčí důstojník: bděním zesílená vnitřní disciplína je prvkem vědomého řízení; dozorčí důstojník je většinou vnitřní disciplínou vypěstovaný citový animus či citová anima, proto se jim nelíbí morální selhání a pudová nutkání
- velí snícimu: nutnost uvědomit si význam vnitřní disciplíny pro rozvoj individuality
- být důstojníkem: snící si uvědomil potřebu vnitřní disciplíny a nyní se bude střetávat s vlastními personifikacemi (i v obrazech civilistů), které se budou tuhé disciplíně bránit; v těchto obrazech je třeba dospět k soucitu s neposlušnými a vzdorovitými podřízenými, což není slabost, ale naopak veliké vítězství tolerance, ze které se rodí poznání a soucit
- je důležité dobře zvládnout roli podřízeného vojáka i nadřízeného důstojníka, neboť i prostý voják je personifikací určité disciplíny a vítězství na poli poznávání nevědomých procesů lze dosáhnout pouze v řádně fungující snové armádě
- opilý důstojník: padlý citový animus
- ve vztahu k nováčkům: symbolizuje nově objevené vlastnosti, které je třeba pochopit a zpracovat právě vnitřní disciplínou
- kontrolující úklid a pořádek: vnitřní touha po čistotě vlastního nitra, po klidu a míru v duši
- v boji: viz boj, bojiště, bojovat
- okupační armády: většinou se snaží znepříjemnit snícimu pobyt v určité oblasti nebo se jej odtud dokonce pokouší vyhnat, čímž naplňuje podstatu archetypu Témata zničení světa
- cizí armády: prozatím nepoznaná část vnitřní disciplíny
- námořní: symbolizuje řídící a usměrňující aspekt vědomé mysli; napomáhá řešit zejména citové problémy

Duše

- pneumatiky: u jízdního kola a motocyklu se vztahuje k podstatě sexuality a u automobilu k podstatě vlastností a závislostí, které snícího vedou životem
- míče: podstata osudu či procesu sjednocování; jakmile si snící v samotném snu uvědomí podstatu míče jako duté koule, může rozpoznat jiné skutečnosti a jiné obsahy vlastní psyché; krize nastává, když je duše poškozená a snící ji nedokáže opravit
- člověka: představuje souhrn duševních schopností, které se vážou k snícimu
- mír v duši: teprve po zklidnění hmotného těla a rozřezané mysli člověk ve svém nitru ve stavu bez chtění objeví vnitřní mír, jehož příčiny neleží ve vnějším světě; takový mír ukazuje význam ztišení mysli pro zdárný psychický a duchovní vývoj (cestou k zažívání klidu a míru ve snech a později i v denní skutečnosti jsou pravidelné meditace)
- ve vztahu k ďáblu: jakmile člověk začne opomíjet citovou rovinu a naplní svou duši pudovými obrazy, pak je chutným soustem vítězné ďábelské personifikace*⁶⁵ vlastních pudových vlastností (více v archetypu Stín); v této neradostné situaci takový padlý člověk bude všemi silami popírat existenci duše, aby zastřel vlastní pád před druhými i před sebou samým

- univerzální, světová: soubor duchovních kvalit sjednocených kosmickým vědomím; vnímat tento fenomén je duchovní schopností překračující lidství (citovou rovinu)

Duševní energie

- viz energie

Dutina, dutost

- podstata ženskosti
- dutá koule: patří mezi jeden ze stěžejních symbolů v procesu poznávání vlastní psyché, když proniknutím do nitra duté koule snící rozpoznává jiné skutečnosti a jiné obsahy; při prvních kontaktech s nitrem duté koule snící vnímá omezení vnitřních prostor, podléhá strachu a panice, aby vzápětí útočil proti všemu neznámému, proti všemu, co není schopen pochopit; teprve v pozdější fázi duchovního vývoje uvnitř koule rozpoznává kouzelný a hlavně neomezený rozměr, jenž naplňuje nitro koule, a poznává v něm svůj vlastní vnitřní stav, aby plně pochopil slova Herma Trismegista: „Jak uvnitř, tak vně.“
- duté hradby: jeden z mnoha symbolů na cestě poznávání předporodních zážitků; vztahují se k samotnému prožitku porodu, který má každý člověk v latentním stavu ve své mysli, a teprve touha po sebezdokonalení, snaha poznat podstatu sebe samého nebo bolestný prožitek dokáží otevřít studnici nevšedních vzpomínek (více o tomto zajímavém prvku lidské psychiky v archetypu Bazální perinatální matrice)
- jiný dutý prostor: viz díra

Dva, dvacet, dvanáct

- viz číslo

Dveře

- pomocí symbolu dveří ve snech lze velice dobře rozpoznat, ke které ze tří rovin prožívání (pudová, citová a duchovní) snící inklinuje a kterou rovinu právě objevuje; pudová rovina se vyznačuje sexuálními obrazy či sexuálními symboly, ohrožujícími či přitulnými zvířaty, citová rovina je prostá obrazy sexu, má často poetický či hudební podtext a jsme v ní s citovou animou (viz dívka) či citovým animem (viz mladík) či s některými personifikacemi ovládnutých pudů (přátelská a naprosto oddaná zvířata – nejčastěji lev, tygr, pes); dveře od sebe nejčastěji oddělují prožitky roviny pudové od citové
- oddělují i jednotlivé vlastnosti ve stejné rovině (proto lze vidět dveře třeba i ve snovém lese), a tak se ve dveřích můžeme střetnout s personifikacemi*⁶⁵ námi opuštěných vlastností (například člověk, který překonává vlastní namyšlenost, se později, ve snu, střetne s namyšleným člověkem, aby našel odpuštění a potřebný soucit, neboť jedině tento přístup definitivně zbavuje snícího negativních vlastností*²⁴)
- domovní či jako vchod do budovy: viz domovní dveře
- zadní dveře: otvor konečníku
- do kostela či chrámu: většinou vstup na citovou rovinu a jen výjimečně vstup na rovinu duchovní
- do metra: oddělují denní vědomí od nevědomí; těmito dveřmi člověk vstupuje do procesu poznávání svých negativních stránek (stejně jako Goethův Faust, který poznal Mefistofela); častý obraz archetypů Hrdina a Stín
- výtahu: jsou ze všech dveří nejnebezpečnější, snícího varují před pokusy o zjednodušení životní cesty; další podrobnosti viz výtah
- vlaku, autobusu, auta či jiného dopravního prostředku: oddělují snícího od všeho, co si nechce s sebou brát na životní cestu; špatně zavřenými dveřmi se mohou do vědomí snícího dostat nechtěné myšlenky či může ztratit některý ze symbolů, který by mu pomohl na cestě ke sjednocení
- pod vodou, mokré, vlhké, elektrizující, zraňující, pohyblivé: téměř jednoznačně alegorie lůna; dveře mohou být zavřené, pootevřené či dokořán otevřené a symbolizovat tak děložní hrdlo v určité fázi porodního stavu (viz archetyp Bazální a perinatální matrice)
- zraňující: kromě již zmíněného archetypu Bazální perinatální matrice se může jednat o varování před budoucím vztahem
- s pocitu ohrožení nemoci otevřít dveře (jedny, dvoje nebo troje) a uniknout z místnosti: v drtivé většině alegorie lůna při prvních porodních stazích (více viz archetyp Bazální a perinatální matrice)
- do podzemí, padací dveře: oddělují denní vědomí od nevědomí; právě těmito dveřmi musí člověk vstoupit do procesu poznávání svých negativních stránek (stejně jako Goethův Faust, který poznal Mefistofela); častý obraz archetypů Hrdina a Stín
- se závěsem (nejčastěji vchodové či domovní): jsou synonymem ženského přirození s panenskou blánou
- rozbité, nefunkční: nedostatečná ochrana před nechtěnými snovými obrazy
- opravovat: symbolizuje potřebu oddělovat se v případě nebezpečí od nepříjemných obrazů pudové roviny
- dvoukřídlé dveře: symbolizují dualitu a dvě části zapadající do sebe symbolizují princip soulože
- zamykat: vědomé oddělení od nechtěných snových obrazů

- zavírat dveře zevnitř: snící se uzavírá vnějšímu světu, brání se, aby do jeho duše (otevřenými dveřmi) vnikaly světské prvky a narušovaly klid a mír; tento snový obraz je častý zejména v období, v němž přesuneme svůj „poklad“ ze světa od hmotných věcí a vztahů k niterným duchovním prožitkům
- násilník dobývající se přes zavřené dveře: vždy pudový animus nebo pudová anima
- páčení dveří: viz páčení, páčidlo, páčit
- zazděné (z pohledu zevnitř ven) nebo zamaskované dveře: obraz se vrací k prožitku porodu snícího; dokáže-li snící tento prožitek vnitřně zpracovat, stává se branou k dalším tajemstvím hlubin nevědomí; zazděné dveře symbolizují právě objevené, ale prozatím neotevřené děložní hrdlo; částečně vybourané dveře vyjadřují otevírající se děložní hrdlo i otevírající se porodní cestu; další podrobnosti viz archetyp Bazální perinatální matrice
- otvírat: nejčastěji se jedná o zážitek jedné části porodu (viz archetyp Bazální perinatální matrice) a méně často, zejména jsou-li otvírané dveře dvoukřídlé, vyjadřuje dualitu, jejíž pochopení může snícího přenést do prožitku*⁷³ jednoty; současně obraz potvrzuje, že snící pochopil nějakou část vlastní nepoznané mysli
- zouvat se přede dveřmi a vejít: vstupujete na citovou rovinu
- otvírat dveře vyslovením jména: nevědomí umožňuje snícímu vstup do jinak nepřístupných objektů či oblastí; je velice kladné, pokud je to jméno snícího, neboť tím je potvrzena způsobilost navštěvovat tajemná zákoutí vlastní psýché (podobnost s pohádkovou větou: „Sezame, otevři se.“ není náhodná)
- skleněné, průhledné: velice kladný symbol, neboť přináší možnost i bez otevření rozeznat, co nás za dveřmi očekává; dobře poznáný způsob překonávání bariéry mezi dvěma rovinami
- cedulka na dveřích: může napovědět více o charakteru roviny za dveřmi
- tajné: nemusí vést nutně pouze do podzemí (k nevědomí), ale mohou směřovat i do vyšších rovin
- nejkrásnější setkání a zážitky se odehrávají ve dveřích či za dveřmi, jež oddělují citovou rovinu od duchovní
- některé dveře mohou vést k poznání minulosti (nejen tohoto života), díky čemuž může snící rozpoznat pohnuté osudy lidí ze svého okolí, zahalené téměř neproniknutelným závojem času
- železné, ocelové, pancéřové, okované: významný životní předěl; jen výklad ostatních symbolů dá rozeznat, od čeho se snící distancoval a k čemu směřuje
- mříž dveří (zvláště, je-li ozdobná): symbolizuje panenskou blánu ženského přirození
- řetízek na zabezpečení domovních dveří: má shodný význam jako viz klíč a viz zámek
- dveřní kukátko: obava z nepříjemných překvapení, snaha prověřit cizí aspekty vstupující do vědomí snícího (byt, dům)

Dvojčata

- dvojče snícího: symbolizuje druhé já snícího, a tedy schizofrenii, která v sobě skrývá ohromný duševní léčivý potenciál; častý obraz archetypu Pozornost
- stejná a těžce rozeznatelná: neschopnost rozpoznat skutečnost, že jedna příčina spustí několik následků
- rozeznat různé vlastnosti dvojčat: velice kladný symbol, neboť snící již dokáže rozpoznat skutečnost, že jedna příčina spustí několik následků; stejný význam zesiluje, když jsou snová dvojčata jeho vlastní, neboť tak se správné pochopení vrývá přímo do bytostné podstaty snícího
- v mytologickém smyslu (například jako „Drahocenné dvojče“*²⁵): různá podoba jedné a téže příčiny ve světovém měřítku

Dvojník

- pokud nemá význam dvojčete, pak se jedná o personifikaci*⁶⁵ špatné stránky snícího, čili o jeho bytostný stín (více v archetypu Stín), nebo naopak o personifikaci dobré stránky

Dvorní dámy, dvořané

- u králova dvora: významná pomoc na cestě k duchovnosti a při procesu sjednocování na citové rovině, ovšem s velkým nebezpečím pýchy a opětovného pádu na pudovou rovinu

Dvořit se

- pohádkový svět (duchovní rovina) vidí v dvoření nástroj d'ábla, nástroj, za nímž přichází pád; snící by si měl řádně rozmyslet možnost nové, potenciální známosti

Dvůr

- bláto, hnůj na dvoře: hmotné touhy v mysli strhující snícího k negativním činům (o trochu méně negativní je zarostlý a neudržovaný dvůr)
- selský: ukazuje souhrn vlastností (v názorné podobě zvířat), s nimiž se bude snící v nejbližší době střetávat; domácí zvířectvo na dvoře symbolizuje začátek sebepoznávání a začátek poctivé práce s pudy
- napadení, boj na dvoře: rozpolcená mysl snícího, střet protikladných vlastností
- čistit, dláždít: usnadnění budoucí životní cesty

- zaplavený: přemíra citů zaplavuje vědomí snícího, čímž ho nabádá k trpělivé práci s emocemi
- zpěv a hudba ze dvora posouvají snícího do citové roviny a dává mu možnost přehlédnout vše pudové právě z této roviny a rozeznat v pudových lákadlech jednoznačně brzdicí prvek svého vývoje
- školní dvůr: většinou citová rovina
- velice důležitý je tvar dvoru: nejprve snící nevnímá tvar dvoru vůbec, později si všímá obdélníkového či čtvercového tvaru a nakonec je schopen vnímat kruhový dvůr, jenž symbolizuje vstup do duchovní roviny
- královský: citová rovina s možností lehce vystoupit na rovinu duchovní, ale i tvrdě spadnout zpět na rovinu pudovou
- vnitřní dvůr pokrytý ledem: velice významný okamžik návštěvy duchovní roviny, po němž vědomí snícího naplněné duchovním vědomím se vrací zpět na rovinu citovou

Dýchací přístroj

- obraz symbolizuje snahu snícího pochopit i ta nehlubší zákoutí citu vlastní duše, jakmile jednou bude schopen dýchat ve vodních hlubinách bez dýchacího přístroje, znamená to, že je schopen plně a neomezeně žít v citovém prostředí

Dýchat

- viz dech

Dýka

- nástroj osudu a pomsty, její symbol je schopen ze snícího vytáhnout i ty nejtajnější negativní emoce

Dým

- co je na nebi či v ovzduší, představuje náplň mysli, co shoří (snový oheň je důsledkem soustředění), představuje proměnu, a dým symbolizuje nedokonale uskutečněnou proměnu
- může být i součástí rituálu, který pomáhá ve snícím rozžehnout touhu po poznání vnitřního světa
- kouř z továrních komínů: probouzející se sexualita hrozí stát se dominující náplní vědomí snícího
- barevný dým: určuje charakter proměňovaného prvku či působící síly (viz jednotlivá barva)
- vycházející ze snícího či z dalších lidí: nedokonalá vnitřní proměna snícího nebo stejně nedokonalá proměna jeho vlastností, které se vztahují k personifikované osobě
- vycházející z kamen či komínu do místnosti: nekvalitní zpracování vlastních emocí, je třeba lépe a soustředěněji odstraňovat negativa ze své mysli
- zadýmený vlastní dům (většinou od kamen): varování před nebezpečím vleklé krize; nutnost opustit „hrad“, ve kterém se snící schoval před světem, zevnějšku posoudit své emoce a naučit se s nimi správně pracovat
- rozsáhlé požáry s množstvím černého dýmu: oheň a dým v emočně vypjatých snech mohou být skutečnou vizí událostí budoucích či minulých (viz archetyp Víze budoucnosti a minulosti); stoupající napětí ve světě a vážné nebezpečí válečného konfliktu
- varuje snícího před meditačním soustředěním do některých čaker*²⁸, případně před příliš velkou intenzitou soustředění
- z duchovní roviny lze dým lehce odstraňovat například řízenou imaginací*⁴¹, a tím i odstranit následky nedokonalé proměny, jež kalí mysl snícího
- je-li introvertní soustředění směřováno správným směrem a správnou intenzitou, pak se v nitru snícího rozhoří duchovní oheň, který v žádném případě neprodukuje dým, a stravuje vše pudové a citové povahy

Dýmka

- jednoznačně sexuální symbol, který ovlivňuje podvědomé myšlení mužů i žen
- rozmontovaná, rozbitá, zničená, ztracená: snaha ovládnout sexuální nutkání
- kouřit dýmku: vnitřní touha po sexuálním uspokojení

Dynamit

- jako každá výbušnina je synonymem spoutané energie, která se dá použít ve prospěch snícího či proti němu; je častým prostředkem ničivé síly v archetypu Témata zničení světa
- další viz výbuch

Džbán

- symbolizuje možnost naplnit vlastní bytost city
- žena se džbánem: citová anima a obsah džbánu představuje souhrn citů, pokud je ve džbánu víno, pak symbolizuje směřování k duchovnosti
- darovat: vzdání se citové náplně vlastní bytosti (v drtivé většině ve prospěch pudů a jen zcela výjimečně ve prospěch duchovního světa)

- skleněný: přináší schopnost prohlédnout vlastní city
- keramický: na rozdíl od skleněného džbánu neumožňuje tak snadnou a rychlou kontrolu kvality citového obsahu
- rozbít: ukončení nějakého vztahu (záporný symbol, pokud tak činíme ve prospěch pudové roviny, neboť snící se tím vzdává možnosti povýšit pudy na city; kladný symbol, pokud tak činíme na cestě k duchovní rovině, neboť v duchovním světě jsou city považovány za závislost a jsou vážnou překážkou k uskutečnění*⁶⁸)

Džem

- zpracovávat ovoce na džem: obraz symbolizuje práci s emocemi, jejichž charakter určuje barva džemu a původ (z jakého ovoce džem pochází)
- touha proměnit sexuální symboly a sexuální chtění v city

Džin

- přináší pouze hmotné věci a obšťastňuje smysly, ale nikdy nemůže přinést city a už vůbec nemá ponětí o duchovních zážitcích, proto je zákonitě služebníkem těch nejnižších pudových pohnutek
- pokušitel a služebník ďábla: pro mnohé lidi je džin lákavou představou v denním vědomí, ale z hlediska nevědomí je to důrazné varování před otročením materialistickým požitkům hmotného světa
- džinem být: snící je v zajetí věcí a předmětů a zcela zapomíná na citovou podstatu lidství

Džungle

- představuje tu základní živnou půdu pro pudovou složku, takže pokud je džungle přetvářena vypalováním v pole, jedná se o kultivaci pudové části člověka

E

Eben

- symbol dřeva (viz dřevo) nabývá negativnějšího významu (viz barva – černá)

Eden (rajská zahrada)

- souznění duchovního a citového světa bez přítomnosti pudů
- prožitkem*⁷³ smrti se lze dostat do ráje, tedy do ideální společnosti, kde neexistuje nenávisť, zloba a mezi lidmi i zvířaty existuje pouze láskyplná vzájemná souhra (více v archetypu Hrdina)

Efedrin

- viz droga

Efekt

- světelný na nebi: nebe odráží bytostný stav, proto všechny děje na nebi mají vzájemnou souvislost s nitrem snícího přesně podle hesla Herma Trismegista „Jak nahore, tak dole, jak uvnitř, tak vně.“
- světelný, vstupující do vzájemné interakce se s člověkem: sestup duchovního vědomí na člověka
- nádherné světelné a vizuální efekty: když se člověk vzdá sám sebe (svého ega) a jen pozoruje, nevědomí ukáže nezapomenutelné vize sjednocování protikladů (více o tomto v archetypu Self)

Ego, egoismus, egoista

- ego patří jen hmotnému světu a pudové rovině; citová rovina je už bojem člověka proti vlastnímu egu a duchovní rovina požaduje definitivní a konečné zničení ega
- egoismus symbolizuje promítnutí vlastních názorů a vlastního myšlení do postavy egoistického člověka za jediným účelem: asimilovat tento egoismus nejprve pochopením, pak přes trpělivé vysvětlování dospět k soucitu s tímto člověkem, ve skutečnosti s obrazem sebe samého v nedávné minulosti
- jednáme, vidíme či cítíme egoistické chování tehdy, když se potřebujeme této vlastnosti zbavit; vítězství nad egoismem ve vlastním chování nastane, když jej ve snu dokážeme snášet, což není slabost, ale triumf tolerance, ze které se rodí poznání a soucit
- je důležité postupně si zvykat na stav bez ega (nejčastěji v zážitku smrti), neboť tak je snícímu vnucena ztráta osobnosti, aby našel stav bez ega; takové sny jsou zákonitým vyústěním procesu poznávání, v němž člověk potlačuje projevy egoismu; přestože ztráta ega bývá cílem duchovního snažení mnohých jedinců, prvotní styk s tímto fenoménem ve snech bývá značně deprimující, což dokladuje připoutanost k pomíjivému faktoru osobnosti a neschopnost podívat se na skutečný stav vlastní individuality; stavy ztráty osobnosti jsou zpočátku jen chvilkové, neboť zvyknout si na stav bez ega je více než složité; v podobných snech může dojít k rozdvojení osobnosti, když jedna část snícího (svědek) pozoruje tu druhou (trpícího) – tento faktor popisuje archetyp Pozornost; o celém tématu obsáhle hovoří **archetyp Persona** a **archetyp Individualita**
- rozpouštění ega: jeden z nejvýznamnějších okamžiků, v němž člověk odevzdá sebe do rukou Boha, aby jednostranné nahlížení na svět vyměnil za nekonečný oceán bytí a prožíval extatické zážitky blaženosti; více o tomto tématu viz archetyp Pozornost – odevzdání se

Echo

- viz ozvěna

Ejakulace

- během snu: ukazuje sexuální povahu snu, přestože děj snu nemá na první pohled nic společného s lidskou sexualitou a je pouze naplněn nenápadnými sexuálními symboly (například boty, brambory, cyklistika, čokoláda, ovoce a podobně)
- sexuální snové představy odhalí skryté touhy snícího stejně jako jeho vnitřní konflikt na pudové rovině

Ekologie

- vize ekologických katastrof a bolestné zkázy přírodního bohatství jsou ve snech častým obrazem, neboť se bytostně dotýkají životního prostředí, v němž snící žije, i vnitřního světa, který jej vede k pochopení své role ve světě (viz archetyp Témata zničení světa)
- občas se ekologické problémy dotýkají archetypu UFO iniciační obřady, v němž jsou mimozemšťané hybnou silou k nápravě ekologických škod
- ekologická havárie může být i odrazem tzv. špatného lůna*⁵⁷ v prenatalním stavu (více v archetypu Bazální a perinatální matrice)

- ekologická témata ve snech mají jasný vývojový trend, když od prvotních náznaků ekologických problémů přes aktivní spolupráci při odstraňování ekologických škod snící najednou pochopí své místo ve funkčním ekosystému naší planety

Ekonomie

- práce v ekonomické sféře je činností orientovanou do vnějšího světa, a je tudíž z pohledu nevědomí, které se snaží snícího vést do citového či duchovního světa, negativní
- ekonomická konjunktura: posiluje činnost orientovanou do vnějšího světa a oslabuje citové či duchovní prožitky
- ekonomická recese: oslabuje činnost orientovanou do vnějšího světa a posiluje citové či duchovní prožitky

Ekrazit

- viz dynamit či viz exploze

Ekzém

- nutí postiženého člověka alespoň na chvíli opustit pudovou rovinu prožívání a navštívit snového lékaře jako představitele citové roviny
- mít: nevědomí snižuje uměle vyvyšovanou osobnost snícího, což následně vede k trpělivé práci a zisku
- vidět na druhých: jiným lidem nahlédneme pod pokličku pracně budované osobnosti (ega)

Elastické oblečení

- jako každé oblečení patří k osobnosti (egu) a elastické navíc zvyšuje sexuální přitažlivost; další podrobnosti viz oblečení

Elegance

- nosit hezké a elegantní oblečení: osobnost snícího si připíše významný vnější úspěch

Elektrárna

- ukazuje na počátek podnikání či nové životní etapy

Elektřina

- elektrickým vedením a součástmi elektrických zařízení proudí emoce od jednoho člověka k druhému stejně jako elektrický proud z elektrárny ke spotřebiči
- stožár či sloup nesoucí elektrické dráty, vodiče, zařízení: falický symbol ve spojení s erotickými a sexuálními vztahy
- elektrické vedení symbolizuje emoční překážky, jež velice často brání nerušenému letu duchovní animy a duchovního anima, kteří vždy při střetu s elektrickým vedením po nepříjemném emočním výboji padají k zemi, a tedy zpět do citové a pudové roviny prožívání
- elektrické zařízení: může představovat emoce někoho blízkého
- elektrické schéma: symbolizuje vzájemné emoční a citové vazby, proto je dobré, pokud snovým schématům rozumíme
- elektrické či akumulační topení: na rozdíl od klasických kamen nespalují pudové symboly (například dříví), ale svou sílu čerpají z citů, proto jako elektrický spotřebič symbolizují jednoho z účastníků mezilidských vztahů (většinou snícího)
- zastrkávat zástrčku do elektrické zásuvky: je synonymem soulože a následného vztahu
- vytrhnout zástrčku z elektrické zásuvky: je předzvěstí ukončení nějakého vztahu
- zapínat spotřebič či elektrická zařízení: symbolizuje schopnost zapínat či vypínat citové prožitky a „ladit“ vzájemné citové vztahy
- elektrický sporák, elektrická plotýnka: na rozdíl od klasických kamen jí energii nedodávají spalující se pudové symboly (například dříví či uhlí), ale svou sílu čerpá z citů, proto jako elektrický spotřebič symbolizuje jednoho z účastníků mezilidských vztahů (většinou snícího)
- elektrické kladivo: neúnavnou činností, opakovanými pohyby a vnikáním symbolizuje soulož
- drát či vodič zapojit do zařízení: navázání citového vztahu s určitým člověkem; při křiku, jiskření či elektrické ráně se může jednat o varovný sen před takovým vztahem
- vypnout elektrický proud: opuštění citové roviny; je však otázka, zda ji opustíme směrem nahoru (například letem řízené imaginace^{*41}), na rovinu duchovní, nebo dolů, do tmy pudové roviny
- zkratovat či uzemnit elektrické vedení, zařízení, drát, kabel: snící zpřetrhá citovou vazbu s některým člověkem ve svém okolí
- pojistky: viz pojistky
- problémy s elektrickým napájením luxu: problematické emoce snícího s okolím oddalují morální úklid

- elektrický, obloukový výboj: symbolizuje erotickou a sexuální oblast lidské psychiky; názorně ukazuje přeskocení emocí z jednoho člověka na druhého
- elektrický plot (ohradník): symbolizuje emoční překážky, jež brání citovému či duchovnímu vývoji, a po nepříjemném emočním výboji zasažení lidé degradují své prožívání na pudovou rovinu
- opravovat: oprava elektrických zařízení a rozvodů symbolizuje nápravu v oblasti citů
- měření elektrických veličin: má vztah k citům a vzájemným citovým vazbám
- elektronická řídicí deska: má vztah k řídicímu principu vědomí snícího nebo v hlubším významu je synonymem řídicí funkce nevědomí
- město bez elektřiny: snící ve světském životě (město) opouští citovou rovinu (bez elektřiny); je však otázka, zda ji opustí směrem nahoru (například letem řízené imaginace), na rovinu duchovní, nebo dolů, do tmy pudové roviny

Elixír

- životní: je rostlinnou kvintesencí a má schopnost regenerovat celé tělo, zahánět choroby a navracet zdraví
- je tajemný mystický nápoj s neobyčejnými léčivými i jinými účinky; lze jej nalézt ve vlastním nitru pomocí jednobodově soustředěné mysli (více v archetypu Alchymista)

Embryo

- symbolizuje rozvíjející se život a brzký čas znovuzrození snícího
- být embryem v těle matky: vědomí nezná hranic hmoty ani času, proto lze při procesu sebepoznávání vlastním vědomím objevit podivuhodný fenomén počátku současného fyzického těla; znovuprožitím embryonálního vývoje a porodu lze pochopit i prvopočátky vlastních vzorců jednání a myšlení a v nevyšším zážitku dokonce lze prožít sjednocené vědomí matky a dítěte či kosmické vědomí (více v archetypu Bazální a perinatální matrice)

Emigrace, emigrant

- emigrantem být nebo se k emigraci chystat: nespokojenost s vlastním životem
- emigrantům nezištně pomáhat: velice kladný prvek směřující k toleranci a soucitu

Emoce

- nejsou hlavním obsahem nevědomí, jak v současnosti tvrdí mnozí psychologové, jsou pouze jedním z mnoha prostředků, jimiž nevědomí ukazuje snícímu cestu k poznání
- pracovat s emocemi: velice významný počín na vlastním sebezdokonalení, snaha povýšit pudovou rovinu prožívání na citovou
- vlastní: promítají snícímu bez přetvářky a falše, jaký ve skutečnosti je
- druhých lidí: nastavují zrcadlo, v němž je snící (personifikací druhých lidí částečně odosobněn) konfrontován s vlastními emocemi
- emocionální chlad: odcizení se citové rovině; při posunu prožívání do roviny pudové by se takový emocionální chlad dal nazvat tupou lhostejností, zatímco při posunu do roviny duchovní se bude jednat vždy o soucit
- jakmile člověk zapomene na svůj rozum, emoce a pak i na sebe samého, nastoupí intuice*⁶⁴, která člověka vede do světa archetypů, do světa děsivých personifikací*⁶⁵ vlastního nitra, ale i kouzelných prožitků vyšších rovin

Energie

- ve snech podléhá stejným zákonům jako energie v hmotném světě, nemůže se ztratit a pouze se přeměňuje
- názorné proměny energií ukazují snícímu, že každý pocit a každá myšlenka má energetický potenciál, který se musí jednou vybit; pochopením tohoto principu je člověku definitivně zodpovězena podstata karmy*²⁶
- „energetické sny“ procházejí zajímavým vývojem: nejprve snící energie ve snovém světě registruje, poté energie cítí v sobě, odlišuje kladnou a zápornou energii v sobě i ve svém okolí, později nastává pomocí vnější i vnitřní energie iniciace vyšších stavů vědomí až k definitivnímu rozpoznání prázdnoty, jež v sobě skrývá veškerý potenciál budoucího života; tento vývoj však neplatí pro extroverty, neboť ti vyplývají drtivou většinu své energie zaměřením do světa, k hmotným jevům
- cítit tepelnou energii: proměňující se sexuální energie*²⁷
- umožňující snícímu létat nebo činit zázraky: každé, byť chvilkové, odosobnění přináší do snů nádherné zážitky řízené imaginací*⁴¹; sny s touto náplní mají často zamilovaní lidé (více v archetypu Řízená imaginace)
- duševní: je symbolizovaná modrou barvou

- pociťovat vnitřní energii: představuje počátek práce s vnitřní energií, což staví před snícího nový a podstatně těžší úkol – transformovat tuto energii; později přichází zážitek, v němž jsou kladné vnitřní energie snícího anulovány sexuálními vzrušením
- v lidské mysli je neomezený tvůrčí potenciál, který může být napájen neomezenou energií a záleží jen na nás, kolik energie načerpáme a kolik energie dokážeme přetransformovat
- všechny snové energie (vnější i vnitřní) jsou vždy vázány k čakrám (psychická centra) a podle povahy těchto energií lze rozpoznat příslušnost energie k některé z čakr (psychická centra)*²⁸
- zařízení k transformaci energie: je zcela nepodobné zařízením z našeho denního života (např. transformátory) a ukazuje (většinou jen alegoricky) způsob využití energie psychických center
- protikladu: má za cíl vyrovnání energetického potenciálu se svým protikladem (sjednocení), a tím nastolení dokonalé rovnováhy (stav bez protikladů)
- žena předává muži energii: zatímco v denním pudovém životě sexuální aktivity vysilují organismus muže a naopak tuto energii získává žena, tak na citové rovině je předávání energií opačné, tedy ženská citová složka překypující citem předává muži citovou energii, které se mu nedostává (více v archetypu Coniunctio)
- životní: viz životní energie

Epidemie

- může být jedním z prvků archetypu Témata zničení světa, prvkem, jímž nevědomí vyhání snícího ze starého světa
- epidemie jakékoliv nemoci: nedostatek citů v okolí snícího na úkor posilujících pudů vyústí v neštěstí takového rozsahu, jaký ukazuje rozměr snové epidemie

Epilepsie

- střet pudových a duchovních personifikací či prožitků bez přítomnosti citových složek psyché je spouštěcím impulzem epileptických záchvatů; tento jev (jeho příčiny i možnosti odstranění) je popsán v archetypu UFO iniciační obřady; nejčastěji epileptický záchvat pozorujeme u duchovních personifikací – další podrobnosti viz princ, princezna

Epolety

- viz výložky

Erb

- městský, obecní: ctění svého města či obce je jedním z předstupňů k pochopení lidské sounáležitosti i k pochopení vesmírného řádu (jednotlivec – rodina – město – stát – lidstvo – všechny bytosti)
- šlechtický či královský (nejčastěji na prstenu): je symbolem duchovního vztahu
- meč v erbu: nevědomí snícího upozorňuje, aby vnímal blížící se události jako osudové a postavil se k nim čelem
- kolo, kruh či válec v erbu: vědomí snícího směřuje k principům jednoty
- další podrobnosti viz jednotlivé symboly v erbu, tvar erbu či jeho umístění

Erotika

- nejčastěji je přeneseným obrazem z denního vědomí, kde značí podvědomou touhu po naplnění smyslových žádostí (erotická témata jsou ve snech doplněna dalšími sexuálními symboly – například boty, brambory, cyklistika, čokoláda, ovoce a podobně), někdy se jedná o emoční vyústění třetí části předporodního zážitku (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- při koupání: snící není schopen udržet čistotu citové náplně vlastní mysli a vtahuje do ní pudové obrazy; následkem těchto obrazů bývá pád do pudové oblasti, v níž už cit nemá převahu
- erotické obrazy v koupelně: jsou důsledkem nezvládnuté morální očisty
- erotické tiskoviny: je předzvěstí útoku živočišnosti; podvědomá touha po naplnění smyslových žádostí
- sexuální snové představy odhalí skryté touhy snícího stejně jako jeho vnitřní konflikt na pudové rovině

Eroze (vody, větru)

- schopnost zaregistrovat a uvědomit si přímo ve snu erozi přírodních útvarů či erozi na lidských stavbách je významným okamžikem, kdy se pochopení pomíjivosti definitivně zapsalo do podvědomí

Erupce sopky

- viz sopka

Esence

- pátá esence: viz quinta esentia

Eskalátor

- snící doufá ve zjednodušení životní cesty
- symbolizuje automatický proces, který je velice těžké zvrátit
- předměty, které kolem eskalátorů vidíme, představují to, co opouštíme (zůstávají za námi), nebo to, po čem, byť i jen podvědomě, toužíme (blížíme se k nim)

Eskorta

- být eskortován: snící se cítí ohrožen omezujícími faktory perinatálních vzpomínek (viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- být členem eskorty: snící již zvládl fázi poznání vlastní existence, jež se vztahuje k omezujícím faktorům perinatálních vzpomínek (viz archetyp Bazální perinatální matrice)

Etika

- viz morálka, morální

Eunuch

- sloužící snícím: moc nad pudovou částí
- být eunuchem: strach z kastrace

Evangelium

- číst, předávat: směřování k duchovnímu způsobu života

Evropa

- západní: symbolizuje materialistický způsob života
- východní: odtud může jednou vyjít slunce naděje
- občas se stává místem vizí minulých či budoucích událostí (viz archetyp Vize budoucnosti a minulosti)

Exekuce (zabavení)

- skutečnost, že snící ve snu o něco přichází, mobilizuje jeho vnitřní síly a zvyšuje výkonnost v hmotném světě
- exekuci se obohatit: obraz je předzvěstí velkého finančního vydání nebo ztenčení majetku

Exhibicionismus

- je vlastní zvířatům při námluvách stejně jako lidskému rodu, a tudíž má pudový základ
- v každém člověku je díl exhibicionisty, neboť předvádět své schopnosti a předměty (včetně těla) zvyšuje hodnotu člověka v očích ostatních lidí, v nichž podněcuje touhu
- je nevědomím často používán jako vyrovnávací prvek na vyvýšení ponižované části, nebo naopak na snížení uměle vyvýšované části osobnosti snícího
- odmítat, odstranit: významný prvek na cestě k citovému prožívání; je předpokladem budoucího dokonalého pochopení exhibicionismu vlastní bytosti, zároveň je předpokladem k soucitnému nahlížení na podobné vlastnosti

Existence

- je podstatou individuality; zatímco osobnost je nám vnucena společností, která netoleruje individualitu, protože ta za ní nepůjde jako ovce za pasákem
- nejprve se snícím zjevují existence (i ve snových postavách, jež jsou personifikacemi snícího) na pudových základech, aby je dokázal přetřansformovat v city a aby se později opět proměněné citové existence staly významným duchovním prvkem v pochopení podstaty existence*²⁹

Existencialismus

- existenciální filozofie*⁹³: je zcela jednoznačně důsledkem traumatu porodního zážitku (více o tomto fenoménu v archetypu Bazální perinatální matrice)

Exkrement

- zvířecí: zcela jednoznačně se vztahuje k pudovému životu, proto je dobré zvířecí exkrementy uklízet, což potvrzuje práci na vlastním sebezdokonalení
- lidský: symbolizuje hmotné bohatství; však každá mince má dvě strany – tou druhou je nebezpečí či dokonce jistota rozeznaná moudrým nevědomím, že snící upadne do materialistického života; proto dává nevědomím snícím možnost v alegorii lidského exkrementu rozpoznat špatnou cestu, ač je lemovaná hmotným bohatstvím, a nastolit opět rovnováhu mezi vědomím a nevědomím

- je častým prvkem archetypu Poklad, občas doprovází prožitky archetypu Bazální perinatální matrice (jako jeden z prvků skatologie*³⁰)

Exkurze

- symbolizuje proces poznávání; místo exkurze odhalí podstatu či oblast poznávání

Exodus

- předzvěst změny, která má snícimu ukázat cestu k opuštění starého světa (své mysli) a nalezení světa nového (nové myšlení, nové postoje); více v archetypu Témata zničení světa

Expert

- je synonymem osobnosti a touhy snícího po dokonalosti být jen v jediném oboru lidské činnosti

Exploze

- dlouho potlačované emoce nahromadily obrovskou energii, jež v určitém okamžiku (exploze) přesáhne schopnost vědomí udržet spoutanou energii pod kontrolou; jakkoliv se exploze zdá být ničivá, je ve své podstatě léčivá, neboť nyní má snící možnost sebrat jednotlivé útržky svých emocí a postupně je zpracovávat

Extáze

- v žádném případě nepatří duchovní rovině; patří k pudové a citové rovině a dosahuje se nevědomým dotekem vyšších sfér, pak je prožitek extáze zcela zákonitě pudovým myšlením stržen zpět do těla, kde se vybije v emočně-sexuálním prožitku
- pro nerušený citový vývoj (o duchovním snažení ani nemluvě) je jakákoliv extáze promarněným časem

Extrém

- symbolizuje touhu po smyslových prožitcích nevšedního charakteru
- pokud si snící uvědomí extrém ve vztahu k protikladu, pak zcela jednoznačně sen zdůrazňuje dualitu, a tím umožňuje rozpoznávat emoční napětí vycházející z duálního myšlení; to vede k ukázkám žít harmonický život bez extrémů a emočních střetů

Ezoterika

- symbolizuje zvidanou mysl a touhu poznání vnitřních procesů

F

Fabrika (továrna)

- viz továrna

Facka

- dávat: nepochopení stavu, v němž fackovaný jedinec je
- dávat dětem: nepochopení procesu sjednocování
- dostávat: ponížení uměle vyvyšovaného ega
- výzva k bdělosti a pozornosti (například: když při sexuálních hrátkách dostanete od neznámého člověka facku, tak vás citová anima či animus upozorňuje na nebezpečné upadání do světa pudů)

Fagot

- poslech či provozování hudby jsou cestou k vnitřní vyrovnanosti, ke klidu a míru v duši
- další podrobnosti viz hudba

Fakír

- vidět: nevědomí ukazuje snícím, že vědomí a vůle přesahují možnosti hmotného těla
- být jím: schopnosti vědomí a vůle již přesahují možnosti hmotného těla a nyní je pouze otázkou, jak snící netušených vlastností hodlá využít

Faktura

- proplácet, dostat k proplacení: velice kladný sen, neboť platba ukončuje proces získávání, nastává klid v duši do dalšího okamžiku, než se pokusíme něco nového získat a kdy zase budeme muset vynaložit mnoho sil k dalšímu získávání
- vypisovat, vymáhat zaplacení: finanční ztráta
- neplatná: je třeba věnovat více pozornosti vlastním přáním, které nás strhávají do nechtěných stavů (stres, nevyrovnanost, roztěkanost apod.)

Fakulta

- viz škola

Faleš, falešný, falešná, falešné

- přijímaná faleš vlastní i druhých: představuje nebezpečí, že se iluze, nepravda a lež stanou morálním kreditem snícího
- jednáme, vidíme či cítíme falešné chování a podvádění tehdy, když se potřebujeme této vlastnosti zbavit; vítězství nad falešností vlastního chování nastane, když ji ve snu dokážeme snášet; to není slabost, ale triumf tolerance, ze které se rodí poznání a soucit
- falešná hudba, tóny, zpěv: disharmonie uvnitř duše; je nanejvýš nutné sladit vnější tlaky s vnitřním cítěním a dospět k vnitřní vyrovnanosti, ke klidu a míru v duši
- falešné peníze, zboží, zlato: zklamání nad jednáním druhých lidí vytvoří prostor pro zamyšlení se nad svým vlastním jednáním, jímž snící někdy v minulosti ublížil, proto je dobré přijmout falešné jednání druhých a v pochopení směřovat k soucitu s chtivými lidmi
- faleš a přetvářka patří k masce osobnosti a k egu, tedy k tomu, co je na povrchu, zatímco jednání bez falše a přetvářky patří tváři pod maskou a je podstatou skutečné individuality

Falzifikát

- je ve své podstatě falešnou věcí (viz faleš, falešný, falešná, falešné)

Fáma

- je ve své podstatě důsledkem falešného jednání (viz faleš, falešný, falešná, falešné)

Fanatik

- fanatismus v jakékoliv formě je zcela jednoznačně množeninou zla

Fanfára

- slyšet: brzy přijde slavnostní okamžik či možnost vzestupu na společenském žebříčku, ale pozor – i sláva a vzestup má své stinné stránky a většinou sen v ostatních symbolech na toto nebezpečí upozorní

Fantazie

- přestože se odehrává na snové rovině, vede k prospěchu v materiální sféře života a k milostným úspěchům, ale v citovém a duchovním smyslu je negativním jevem

Fara

- většinou citová rovina, neboť je sídlem faráře jako citového anima

Faraon

- a jeho choť má podobný výklad jako viz král, královna či viz císař, císařovna
- může se vztahovat i k vizím minulosti (viz archetyp Vize budoucnosti a minulosti)

Farář

- citový animus

Fárat

- viz horník

Farma

- je místem střetu s pudovou částí a jedině plná kontrola nad všemi zvířaty nebo mrtvá zvířata zvyšují prožívání snícího na citovou rovinu; jedinou výjimkou je rybí farma, která ve spojitosti s vodním prvkem působí na citovou oblast
- ukazuje souhrn vlastností (v názorné podobě zvířat), s nimiž se bude snící v nejbližší době střetávat; domácí zvířectvo na farmě symbolizuje začátek sebepoznávání a začátek poctivé práce s pudy
- bláto, hnůj na farmě: hmotné touhy v mysli, jež strhují snícího k negativním činům (jen o trochu méně negativní je zarostlá, zanedbaná a neudržovaná farma)
- rybí: ve spojitosti s vodním prvkem působí v citové oblasti ve prospěch postupu na duchovní rovinu (růst a množení ryb); další podrobnosti viz ryba

Farmář

- aktivní činitel v asimilaci pudové části

Fasáda

- pouze fasáda domu, v němž snící žije či žil, se vztahuje k osobnosti a k rodinným vztahům
- vzhled ostatních fasád domů je přímo úměrný kvalitě prožívaného vnitřního světa
- natírat fasádu domu, v němž snící žije či žil: snaha vylepšit vlastní osobnost v očích druhých
- natírat fasády cizích domů: snaha snícího vylepšit kvalitu vlastního vnitřního světa

Fašismus

- důrazné varování před hnědým zlem a „medovými“ řečmi o nadvládě a nadřazenosti
- hákový kříž, svastika*³²: není kupodivu na úrovni nevědomí (a ve snech) spojován se zlem fašismu, ale naopak je mystickým vyjádřením věčného koloběhu života; směr ramen svastiky pak vyjadřuje buď vzestup (vlevo – proti směru hodinových ručiček) nebo sestup (vpravo – po směru hodinových ručiček)
- pokud si v samotném snu vybavíme negativitu fašistického režimu, máme moc proti němu úspěšně bojovat, jinak je velice nebezpečnou náplní mysli, která vede člověka k negativním (většinou pudovým) prožitkům; další podrobnosti viz diktátor

Fata morgána

- spouštěcí impulz pro všechny, kteří vidí fata morgánu, má společného jmenovatele (například sexuální závislost, podřízenost, strach a podobně)
- snová fata morgána je utkána ze stejného materiálu jako ostatní snové předměty a osoby, tudíž nepředstavuje iluzornost, ale skutečnou náplň mysli; nevědomí symbolem fata morgány upozorňuje snícího na nejrychlejší možnost odstranění závadného myšlení

Faul (ve sportu)

- dělat: přílišná snaha o uplatnění se v hmotném světě i za cenu nečestného boje; egoismus na vzestupu
- přijímat: snící ve snaze odstranit moc ega nad sebou se nejprve setkává s nečestným jednáním soupeřů, aby se postupně naučil bez zášti ve svém srdci fauly přijímat a nakonec nalézt soucit s lidmi, kteří se bezohledně prodírají džunglí lidských vztahů

Fazole

- sexuální symbol: u mužů má vztah k varlatům a plodnosti, zatímco u žen k pohlavnímu aktu a možnému početí, v případě těhotenství má fazole vztah k vývoji plodu v těle matky
- přebírat: hodnocení vlastní sexuality
- pěstovat, vařit, jíst: práce s vlastní sexualitou
- na úrovni nevědomí a ve snech může být i pomůckou k věštění či losování
- světlé: pozitivní náplň mysli
- tmavé: negativní náplň mysli

Fekálie

- viz výkaly a také viz žumpa

Fén

- ať už je to teplý jižní vítr nebo elektrický vysoušeč vlasů, vždy omezuje citové prožívání snícího

Fena

- hárající: stoupá sexuální napětí a touha po pohlavním spojení, a proto by si měl snící dát velký pozor na všechna pudová přání, která se ve snu projevují v podobě psa (feny)
- další podrobnosti viz pes

Fénix

- prvek ohně je v některých archetypech zakoušen jako prostředek duchovního znovuzrození po smrti ega a tento proces na sebe může brát podobu bájněho ptáka Fénixe*⁵², jehož stará podoba zmírá v ohni, aby znovuzrozen povstal z popelu a volný bez zábran vzlétl k slunci

Feromon

- schopnost zaznamenat přítomnost feromonu a jeho účinků ve snech s sebou přináší schopnost uvědomit si na příkladu zvířecího chování i lidskou sexuální podřízenost (svou či druhých lidí)

Fiakr

- viz dostavník, kočár

Fialka

- jako večernice symbolizuje ukončení některé události (často ve formě vzpomínky)
- smutek
- fialkový olej: po smutku přichází naděje, obnova, nová náplň mysli, znovuzrození

Figurka

- čokoládová: viz čokoláda
- šachová: velice pozitivní symbol, však jen pokud jsou šachové figurky kompletní; odchod z negativního myšlení; hledání řádu světa; další podrobnosti viz šachy
- zvířecí, pokud není modlou: pudy vztahující se ke zvířeti znázorněnému figurkou jsou dokonale ovládnuté
- hra s figurkami zvířat: viz hra
- modla: podřízenost a závislost
- člověka: schopnost prohlédnout bezvýznamnost a pomíjivost lidského jedince; tento symbol je zesilován lehce tvárnou i lehce zničitelnou hmotou (například vosk)

Fík

- strom: v negativním smyslu symbolizuje nebezpečné emoční vztahy a uzurpující lásku
- v pozitivním smyslu symbolizuje něžnost
- květ i plod: jednoznačný sexuální symbol
- fíkové dřevo: brzká smrt v okolí snícího

Film

- vtahuje člověka do světa jevů a vztahů; je také prostředkem, pomocí něhož nevědomí vyjadřuje vnitřní obsah podvědomé mysli, proto lze pomocí „filmových“ snů rozpoznat původce snových filmových obrazů
- produkovat, režisovat, pracovat u filmu: touha aktivně vstoupit do svého osudu a pozměňovat nechtěné obrazy vlastní mysli podle svých představ
- stále se opakující scéna filmu: strnulé názory a neochota se změnit, obava z budoucích událostí
- sledovat film v kině: viz kino

- děj filmu přejde z plátna do děje snu: příliš lehce se necháváte manipulovat svým okolím a příliš snadno propadáte lákadlům hmotného světa na úkor citových prožitků
- vidět děj filmu volně přecházet v děj uvnitř sálu či do okolí kina: další významný a kladný prvek v snovém chápání, neboť snící podvědomě rozeznává zákonitosti jednání lidí žijících podle autopilota (více o tématu vědomého žití a žití na autopilota*⁴⁴ v archetypu Pozornost); další podrobnosti viz kino
- prostřednictvím filmu se často plní nesplněná přání, která jsme kdysi uložili do své mysli jako nespílitelná (více v archetypu Anima Animus a Coniunctio)
- romantický: patří na citovou rovinu, vyjadřuje touhu po ideálních lidských vztazích
- hororový, plný absurdit a nesmyslností: pokud není přeneseným obrazem z denního vědomí, pak se jedná o důsledek existencialismu*⁹³ z předporodního vývoje snícího a následného utrpení ve třetí fázi bazální perinatální matrice (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- hororový s postavou říše zla, příšery či ďábla: prostředek k vyjádření archetypu Stín dává prostor pro asimilaci nižších pudových složek
- sadistický, masochistický, pornografický, akční, gangsterský: pokud není přeneseným obrazem z denního vědomí, pak se jedná o emoční vyústění části předporodního zážitku (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- bývá často prostředkem, kterým nevědomí snícímu sděluje události minulé či budoucí, včetně minulých životů (viz archetyp Víze budoucnosti a minulosti)
- prohlédnout filmový trik: potvrzuje schopnost v denním vědomí pochopit iluzornost jevů a vztahů kolem sebe
- filmové makety, atrapy staveb: schopnost snícího rozeznat iluzi vnějšího jevového světa
- odmítnout se dívat na film či z něj odejít: snícího láká klid a mír bez emočních vzruchů
- zrychlený: ukazuje v běžném životě nesnadno pozorovatelný vliv času na určité jevy, osoby či předměty
- filmování pod vodou, podmořské záběry: nejsou právě běžným snovým obrazem, neboť nevědomí jimi ukazuje většinou bolestivé obrazy mysli z hlubších vrstev podvědomí
- je velice kladné, když se kolem filmů a filmování točí soucit, pochopení karmických vztahů a závislostí, neboť v určité fázi duchovního vývoje je film pojímán jako obraz iluzorního světa
- do fotoaparátu: viz fotoaparát

Filmovat (hrát) zranění

- snaha vyhnout se nepříjemným událostem a emočním střetům

Filozofie

- přináší snícímu nadsmyslové zkušenosti ve věcech karmy*²⁶, zákonitosti evoluce a způsobu vykoupení z koloběhu zrozování
- nové filozofické uvažování je vnitřním vnuknutím archetypu Moudrý stařec
- dokáže měnit myšlení i skutky nejprve ve snových obrazech a následně i v denním vědomí; filozofie může být branou k poznání vnějšího i vnitřního světa
- existenciální*⁹³: je zcela jednoznačně důsledkem traumatu porodního zážitku (více v archetypu Bazální perinatální matrice)
- filozofické vejce: alchymistický symbol, který ve svých útrobách skrývá základní kameny světa – země, voda, oheň a vzduch a teprve rozbitím filozofického vejce mečem poznání alchymista, stejně jako Bůh, spatřuje základní stavební kameny světa a řád stvořeného světa

Filtr

- představuje rozlišovací schopnost mysli

Finále (sportovní)

- nemá v nevědomí podstatnějšího významu a je pouze stupněm k dosahování cílů vlastní osobnosti a posilování ega (více v archetypu Poklad)

Finance

- viz banka
- finančník: viz bankéř
- plánování finančních či obchodních cílů: nespokojenost se sebou samým, psychická nevyrovnanost a citový deficit
- kladné pro budoucnost je financovat veřejné a celospolečenské projekty; ostatní viz bankovky

Fingovat

- zranění: snaha vyhnout se nepříjemným událostem a emočním střetům
- další významy viz faleš, falešný, falešná, falešně

Firma

- podstata a předmět podnikání je důležitější než samotný symbol či název snové firmy

Flám

- vztahuje se jednoznačně k pudové rovině a často se k flámu přidávají další symboly pudové roviny (alkohol, sex)
- ve zdárném duševním a duchovním vývoji se k obrazům flámujících lidí, kteří ničí potenciál svých schopností, přidává soucit

Flétna

- poslech či provozování hudby jsou cestou k vnitřní vyrovnanosti, ke klidu a míru v duši
- další podrobnosti viz hudba

Flirt

- může značit i nový milostný vztah, ale zcela jednoznačně patří pudové rovině

Fontána

- zkrocené emoce pomohly snícimu vystoupit na citovou rovinu a spatřit vnitřní zdroj citových vzruchů
- jakmile se ke snu s fontánou přidá sexuální vzrušení, pak se vystoupení na citovou rovinu degradovalo chtěním sexuálního prožitku a gejzír fontány je v mysli snícího degrádován na pouhý výron semene a tvar fontány nabírá falického tvaru
- chodba s fontánami, bazény a vodotrysky: pochopení alespoň části vlastního porodního procesu umožňuje snícimu vstup na citovou rovinu

Fosfenická forma

- je prožívaná šamany přírodních národů při navozování změněných stavů vědomí a občas pronikají do snů či meditací (popis fosfenických forem*¹⁷ viz obrázek 5 v knize „Tajemství řádu nevědomí“)

Fošna

- viz dřevo

Fotbal

- symbolizuje světský charakter, když hráči představují jednotlivé lidi (či města a státy), míč osud a hrací plocha svět, na kterém se účastníci fotbalového utkání snaží osud naklonit ve svůj prospěch
- patří na pudovou rovinu, neboť rytmika sportu má jednoznačný vztah k sexualitě
- fotbalové zápasy o tituly a pocty patří do archetypu Poklad a jsou mnohdy splněným přáním minulosti (hlavně u bývalých fotbalistů a u fotbalových fanoušků)
- fotbalový divák: marnotratnost, zbytečné mrhání drahocenným časem
- fotbalový míč je však symbolem, který lemují cestu ke sjednocení, proto schopnost dokonale ovládat míč je schopností snícího formovat své pudy a po dosažení dokonalosti povýšit své prožívání na vyšší rovinu
- čára na hrací ploše odděluje jeden stav od druhého, čímž nevědomí snícího připravuje na možnost změny

Fotoaparát

- symbolizuje určitou emoční vazbu snícího s fotografovaným předmětem či prostředím
- v zapalovači: symbolizuje touhu proměňovat osobní negativní vlastnosti, které jsou nebo mohou být fotoaparátem zaznamenávány
- film do fotoaparátu: upozornění snícimu, aby si zapamatoval určitou (většinou negativní) událost, jejíž charakter je určen obrázkem na filmu nebo událostmi kolem symbolu

Fotograf

- často patří mezi splněná přání minulosti a splněné umělecké ambice
- vidět fotografa při práci: zdůrazňuje určitou emoční vazbu snícího k předmětům, osobám a prostředí, které je objektem zájmu fotografa
- v roli fotografa může snící lehce směřovat zážitky a prožívání do chtěných stavů už pouhým výběrem fotografovaného objektu, osoby či prostředí

Fotografie

- známé předměty a známí lidé na fotografiích jsou tím, po čem toužíme nebo co nás očekává v blízké budoucnosti; na fotografiích a jejich obsahu lehce poznáme záběry svého chtění

- neznámí lidé na fotografiích mohou být osudovým znamením a předzvěstí setkání
- s jasnou vazbou k minulosti či k budoucnosti mohou být skutečnými vizemi minulosti nebo budoucnosti (více v archetypu Víze budoucnosti a minulosti)
- děti: touha po sjednocení
- milenky, milence, manželky, manžela, družky, druha: touha po sexu
- v srdci: symbolizuje toho, ke komu máme nejbližší a nejupřímnější vztah
- smutná, srdceryvná: nutkavá vzpomínka by mohla vést k poznání bolestného koutku naší duše
- rodinná: u nezadaných lidí často symbolizuje touhu po rodině, zatímco u vdaných žen a ženatých mužů touhu po harmonických vztazích kolem nich
- pornografické, akty: pokud není přeneseným obrazem z denního vědomí, pak se jedná o emoční vyústění třetí části předporodního zážitku (více v archetypu Bazální perinatální matrice)

Foukací hudební nástroje

- poslech či provozování hudby jsou cestou k vnitřní vyrovnanosti, ke klidu a míru v duši
- další podrobnosti viz hudba

Foukačka

- jako zbraň domorodých kmenů: symbolizuje falus a šipka vylétávající z foukačky je synonymem ejakulace
- snové zranění, které je způsobeno touto zbraní (sexuálním chtěním), je ve skutečnosti daleko vážnějším citovým poraněním

Frak

- vidět, nosit: brzká možnost zúčastnit se nějaké společenské či kulturní akce

Fraška

- s absurdním dějem může být vyjádřením předporodního procesu v archetypu Bazální perinatální matrice
- jinak viz divadlo

Frekvence

- vztahující se k elektřině, viz elektřina
- vztahující se k tělu: oblasti prožívání (sféry*³³) jsou oddělené schopností vnímat určitý frekvenční rozsah, což jako stavy vědomí poznali jogíni i šamani přírodních národů; prožitkem změny frekvence (někdy je více, jindy méně patrná a někdy ji snící ani nezaznamená) vlastního těla může snící navštívit nám nejbližší sféry – svět duchů a zemřelých, zvířecí svět (směrem dolů) nebo andělské světy (směrem nahoru); o tomto tématu obsáhle hovoří archetyp Témata zničení světa
- schopnost vnímat změněnou frekvenci může navodit trans a změněné stavy vědomí jak ve snech, tak i v denním vědomí

Fronta (dav lidí)

- děje ve frontě odrážejí vnitřní bytostný stav a podvědomý, byť často utajený zájem směřovaný do roviny pudové (sexuální obrazy, potenciální vztahy, zisk hmotných věcí, včetně potravin a podobně) či do roviny citové (fronty na záchod, u lékaře, zubaře a podobně) nebo a jen zcela výjimečně se snové fronty mohou tvořit na rovině duchovní
- velice kladné je, když snící odmítne stát frontu nebo ji jen pozoruje, neboť tím se potvrzuje skutečnost, že se alespoň v jednom ohledu zbavil chtění
- také viz dav

Fronta (válečná)

- viz boj, bojiště, bojovat

Funkčnost, fungování

- velice široký pojem, u něhož vždy záleží, k jakému symbolu je přiřazen, samostatně nelze jednoznačně vysvětlit

Fúze

- zónální fúze*⁷⁷: je alegorií trpělivé práce na vlastním charakteru

Fyzický

- fyzické násilí: viz násilí

Fyzika, fyzikální

- svět snů nepodléhá klasickým fyzikálním zákonům, které mají vztah k hmotnému světu, ale je řízen zákonem příčiny a následků (karmický zákon*³⁴), proto je zcela běžné, že se jevy spatřené ve snech vymykají fyzikálním zákonům

G

Galantnost

- neschopnost být galantní nebo galantnost nesnášet či odmítat: snící je tragicky zahleděn pouze do jednoho z protikladů (mužský nebo ženský) a není schopen se vyrovnat s existencí vlastností opačného pohlaví ve svém nitru; na úrovni nevědomí je tento stav velice podoben dospívání dětí a následné pubertě běžného života
- pro muže: galantnost vůči ženě na úrovni nevědomí a ve snech značí kladný vztah k vlastní ženské části (animě) a postupnou přípravu ke sjednocení na citové rovině
- žena pociťuje galantnost: příjemné navazování vztahu s vlastní mužskou částí ve svém nitru je přípravou ke sjednocení na citové rovině (o sjednocení hovoří archetypy Anima – Animus a Coniunctio)

Galerie (v divadle)

- viz divadlo či viz divák

Galerie (výstavní sň)

- symbolizuje podobně jako dům lidské tělo a duši, ale umělecká podstata galerie povyšuje prožitek*⁷³ obsahu na citovou, výjimečně i na duchovní rovinu
- nadpozemské krásy a nevidaných uměleckých skvostů: duchovní rovina a skvosty v ní jsou předobrazem sjednocení, však nesmírně kouzelný zážitek přináší i velké nebezpečí pýchy
- majitel (majitelka) galerie: většinou citový animus (citová anima), výjimečně duchovní animus (duchovní anima)

Galoše

- umožňují vstup do citové roviny a případně i přechodný pobyt v ní

Gang, gangster

- patří k pudové rovině a ke chtění; pokud se snícímu před nimi podaří uniknout do citové roviny (například kostel), pak se honička s gangstery mění v komedii, pokud se snícímu podaří uniknout dokonce do roviny duchovní, pak dokáže pomoci zázraků (létání, neviditelnost a podobně) uniknout nebo se stát svědkem bez přítomnosti těla (více o tomto fenoménu v archetypu Pozornost)

Garáž

- symbolizuje emoční vztahy na pudové rovině
- auto vjíždějící do garáže: přímé znázornění soulože nebo sexuálního vztahu snícího
- vyjíždět z garáže: možnost ukončení nějakého sexuálně laděného vztahu
- uklízet: velice kladné, neboť snící dává do pořádku své sexuální vztahy
- červi v garáži: rozkladný proces v sexuálním vztahu snícího a zároveň jistota, že z tohoto procesu povstane nový, většinou citový vztah
- rozbité auto v garáži: brzký konflikt v sexuálním vztahu s možností ukončení tohoto vztahu
- cizí auto ve vlastní garáži: někdo třetí vstoupil do sexuálního vztahu snícího
- žena u garáže: v naprosté většině pudová anima
- stavba garáže: je negativním obrazem, jenž posiluje emoční vztahy na pudové rovině
- přestavba garáže v obytnou budovu: velice kladný symbol, neboť místo pudového života přichází nový stav bytí
- podzemní garáže: pudové závislosti, jež byly dosud skryty pod hranicí denního uvědomování, vstupují prostřednictvím snu do mysli, aby je snící zpracoval, pochopil a definitivně asimiloval v soucitném jednání
- soud probíhající v garáži: jakmile se snící definitivně rozřehne s pudovým obsahem vlastní mysli, je pudovými složkami nenávisťně odsouzen, později snící soucitně rozeznává na druhých lidech (a vlastně sám na sobě v minulosti) kruté sexuální závislosti

Gauč

- i bez erotických obrazů se jednoznačně váže k sexuálním vztahům snícího a má podobný význam jako postel

Gejša

- viz prostitutka

Gejzír

- emoce vystupující z nitra
- pokud jsou výrony gejzírů vody pravidelné, pak snící udržuje emoce uvnitř sebe na bezpečné úrovni

- jakmile se ke snu s gejzíry přidá sexuální vzrušení, pak se vystoupení emocí degradovalo chtěním sexuálního prožitku a gejzír je v mysli snícího pouhým výronem semene a tvar gejzíru nabírá falického tvaru

Generál

- trůní nad pudovou částí, proto útky před generály či neschopnost v jednání s nimi představuje nepřipravenost vládnout svým pudům
- jakmile snící nabývá moci nad vlastními pudy, dokáže s generálem jednat, spolupracovat či se jím dokonce stát (zde se musí pozorně posuzovat, zda se nejedná o nebezpečnou masku osobnosti archetypu Poklad)

Geniální

- viz genius

Genitálie

- snící se v denním vědomí příliš zabývá sexualitou
- pokud se ke snovým genitáliím přidá i obava z bolesti nebo obrazy ostrých předmětů, pak se jedná o podvědomý strach z kastrace; platí pro děti, muže i ženy, neboť „kastační sny“ jsou vlastní celému lidstvu

Genius

- vidět: symbolizuje možnosti, jichž může snící dosáhnout
- být jím: zcela jednoznačně apoteóza*²³ (více viz archetyp Poklad)
- nevědomí může snícím odhalit cestu a prostředky k vlastní genialitě (směřovaná energie a následná rychlost)

Geologie

- je v nevědomí učením a souhrnem poznatků o karmě*²⁶
- zemětřesení: důsledky minulých činů snícího
- jakmile se do snových geologických změn přidá fenomén vody, pak se snící kromě vyrovnávání se s následky svých činů odvázně pustil do práce s emocemi
- geologicky aktivní Měsíc: dokončování proměn pudů v city a přestavba citové roviny; významný počín na směřování do oblasti Ducha
- pozorovatelné geologické změny na povrchu Měsíce: dramatický vývoj chápání ženské citové složky (citová anima)
- je častým námětem vizí budoucnosti a minulosti (viz archetyp Vize budoucnosti a minulosti), přičemž se téměř vždy spojuje vize události na hmotné rovině s procesem uvnitř psýché

Geometrie

- je netradičním způsobem stručného vyjádření vnitřního stavu psýché snícího, a proto se často dotýká archetypů Numinózum*³⁵ a Self; další podrobnosti viz archetyp Numinózum a viz archetyp Self
- vnitřní pochopení geometrie stojí až za intuitivním pochopením aritmetiky čísel a vztahy mezi čísly
- geometrické obrazce na nebi dokladují spontánně dosaženou duchovní rovinu (v odosobnění nebo v meditaci) a jsou častým doprovodem snů s mimozemskými civilizacemi (viz archetyp UFO iniciační obřady)
- piktogramy na zemském povrchu (většinou v obilných polích): již pouhý pohled na nevědomý numinózní symbol*³⁶, jímž piktogram je, člověka posune blíže k poznání, aby pak (třebaže laickým pohledem) rozpoznal v piktogramech indiánské symboly jednoty, zapomenuté symboly keltské a germánské i symboly východních národů (více o tomto tématu v archetypu Numinózum)
- stromy rostoucí v geometrických tvarech, nebo stromy, jež rostou v přesných řadách: silná vůle snícího má moc vtisknout řád i nevědomým pudovým obsahům mysli
- geometrické tvary: mezi nejčastější tvary ve snech patří čtverec a kruh a mezi méně časté trojúhelník, pětiúhelník (pentagram), šestiúhelník (hexagram, Davidova hvězda), sedmiúhelník (ideogram Smaragdové desky); přidáme-li další rozměr, pak trojúhelník "povýšíme" na jehlan, čtverec na krychli a kruh na kouli; více o různých geometrických tvarech v jednotlivých symbolech

Gepard

- představuje živočišné sklony, kterých by se člověk pro nalezení citové podstaty lidství měl zbavit, proto je kladné, když je gepard mrtvý nebo ještě lepší, když jej snící plně ovládá (jako kníže Brunčvík*⁴³ svého lva)

Gesto

- nejčastěji se vztahuje k pudovému obsahu nitra (opakované pohyby symbolizují soulož nebo masturbaci)
- vidět divokou gestikulaci: snící dává někomu ve svém okolí málo prostoru k vyjádření vlastního názoru
- sám divoce gestikulovat: málo citu pro správnou formulaci svých myšlenek, nečekaný výron emocí

Giganti

- jako mytologické bytosti a protiklady bohů: symbolizují vše, co povstalo z vegetativní náruče Matky Země, vše pudové; jedině posilování citové přirozenosti (lidskosti) může porazit pudové (giganty) a převážit jazýček vah ve prospěch duchovních ideálů (bohů)

Gigolo

- jednoznačná ukázka pudového anima jak pro ženy, tak i pro muže (viz archetyp Anima – Animus)
- mrtvý: umrtvení vůdčí role pudového anima v životě snícího (platí pro ženy i pro muže)
- další viz prostitutka

Gilotina

- má zcela jistě vztah ke smrti, která se ve snech vyskytuje i několikrát ročně; nevědomí se pomocí symbolů, vztahujících se k prožitku smrti snaží snícího postupně připravovat na opouštění egoistických pozic a na budoucí mystickou smrt*⁷⁹, kde se ego definitivně rozpustí v jasu nového bytí
- nutí snícího přemýšlet o smrti, aby se naučil vnímat každíčký okamžik života, aby pochopil, že smrti nic nekončí, ba naopak – vše začíná

Glóbus

- povyšuje symbol mapy směrem k jednotě a celistvosti, k zázraku existence, v němž se ztratila chamtivost, strach, podřízenost i nadřízenost; však nad glóblem je ještě jeden vyšší symbol a tím je hvězdná mapa
- je připomenutím, že život jsme obdrželi k tomu, abychom tvořili, radovali se a oslavovali; pro snícího nastává období komunikace s ostatními lidmi, pochopení citové sounáležitosti a duchovního bohatství lidstva

Gól

- vlastní: buď symbolizuje nepříliš šťastný osud, nebo jen jednu nešťastnou událost

Golem

- Golem*⁴⁶ představuje nižší pudovou přirozenost a temnou minulost, jež člověka poutá k zemi
- stvoření Golema: symbolizuje oddělení nižší pudové přirozenosti od bytosti adepta (alchymisty), aby adept povstal z prachu přízemního života k božskému prožívání; více o tomto tématu v archetypu Alchymista
- jakmile se symbol hliněného obra Rabbiho Löwa objeví ve snech, má snící možnost definitivně zastavit pudovou přirozenost sebe samého na ničivé cestě světem; více o tomto tématu i způsobu, jak zastavit hrůznost pudové podřízenosti (zastavit Golema), v archetypu Alchymista

Golf

- vtahuje snícího do světa a upíná jeho mysl k hmotným předmětům
- golfová hůl je falickým symbolem
- golfový míček: viz míč či viz koule

Gondola, gondoliér

- romantika a možný milostný vztah

Gong

- má za úkol vytrhnout snícího z letargie; signalizuje ukončení určitého stavu či období a započetí nějaké činnosti či životní etapy

Gorila

- nejnižší zvířecí podstata člověka

Graf

- může snícímu ukázat možnosti vývoje určitých událostí a jevů nejen na hmotné rovině
- občas se grafy vztahují i k budoucím událostem a mohou tak upozornit na možná nebezpečí

Graffiti

- provozuje na úrovni nevědomí egoistický člověk s velice úzkým zaměřením, neschopný pochopit něco mimo pudovou rovinu
- pro snícího je nanejvýš dobré tuto nízkou egoistickou část vlastního vědomí pochopit a soucitem asimilovat

Grál

- křesťanský symbol, mytologický pohár s krví Ježíše Krista

- objevuje se ve snech zcela ojediněle, neboť k jeho zhlédnutí je třeba zachovávat vysokou morální čistotu, čistotu, v níž ani náznakem myšlenky neopustíme nejvyšší duchovní ideály křesťanství
- cesta za svatým grálem: přestože se podobá vnější cestě světem, jen pomocí ní se člověk zvnitřněm dostane k jedinému a skutečnému grálu – ve svém srdci
- pouť odvážného rytíře za svatým grálem: je alegorií vnitřní duchovní cesty

Gram

- jako váhová jednotka nemá v nevědomí a ve snech podstatný význam a spíše k vysvětlení snu dopomůže číslo, ke kterému je slovo gram přiřazeno

Gramofon

- snícího: symbolizuje schopnost nahlížet do minulých životů (přehrávat desky); tento symbol je zesílen, když je na gramofonu napsáno jméno snícího
- gramofonová deska: představuje život a spirála, kterou při přehrávání opisuje jehla gramofonu na desce, je synonymem pozemského času jednoho života a zároveň symbolizuje cestu zavíjení se do implikátního řádu*³⁷
- začátek gramofonové desky (vnější kruhy) symbolizuje mládí, konec gramofonové desky (vnitřní kruhy) stáří a smrt jako přechod do jiného života (další gramofonová deska)
- pro plynulý duševní a duchovní vývoj je dobré nezabývat se gramofonovými deskami a vypnout gramofon, přestože vize minulých životů mohou být zajímavé, avšak pro potřebný postup vpřed je jakákoliv postava minulého života pouhou maskou osobnosti, kterou by si snící ve své pošetilosti mohl nasadit (o nebezpečné masce osobnosti v archetypu Poklad)

Granát (minerál)

- krystalizuje ve tvarech soustavy krychlové (osmistěn nebo dvanáctistěn), a proto se jednoznačně vztahuje ke čtverci či krychli (viz čtverec)
- ve šperku: vztahuje se k egu a k touze prosadit se

Granát (vojenský – zbraň)

- na úrovni nevědomí a ve snech je mocnou zbraní, které se obávají zejména pudové personifikace snícího; působí destruktivně i v citové rovině, neboť představuje souhrn emocí v nebezpečném složení (třaskavá směs uvnitř granátu); může zpřetrhat citové vazby a jen podle ostatních symbolů lze rozeznat dopad na vědomí snícího (negativní či pozitivní)
- mít: je nutné, abychom dokázali ovládat své emoce, a proto ke granátu patří uniforma (disciplína)
- čím větší má snící strach z granátu, tím více je připoután ke své osobnosti (o osobnosti v archetypu Persona)
- cvičný: bezpečná možnost naučit se ovládat své emoce

Granátové jablko

- symbolizuje první krok alchymistovy cesty za kamenem mudrců (filozofickou kalcinaci)
- „královská korunka“ na vrcholu plodu z něj udělala symbol královské moci
- vidět kořen či květ granátového stromu (punica): blíží se nemoc

Gratulace

- jakákoliv myšlenka vytvoří v prostoru napětí, které se bude muset jednou splněním vybit, jakákoliv myšlenka vyslaná do prostoru se nám vrátí, proto je velice dobré, když ve snech gratulujeme nejen svým přátelům, ale i těm, kteří nás nemohou vystát nebo nás přímo nenávidí

Gravidita

- sjednocování protikladů úspěšně pokračuje

Guma

- umožňuje ve formě člunu či plážového lehátka plout emocemi (vodou), odolává emocím (vodě), přechodně dává pocit bezpečí a jistoty, avšak nechraňuje před ohněm (činy), který je důsledkem do nitra směřované energie (soustředění, meditace a podobně), nebo, v nejhrošším případě, před důsledkem přemíry potlačených vášní a pudů
- gumové boty, holiny: umožňují bezpečný přechod přes oblast pudů (bláto, močůvka a podobně) a návštěvu citové roviny
- gumové galoše (v ordinacích): umožňují vstup do citové roviny a případně i přechodný pobyt v ní
- gumové rukavice: symbolizují touhu snícího nepotřísnit si duši ve styku s hmotným světem a v emočních střetech s dalšími lidmi

- závodit na gumovém člunu: nebezpečné upřednostňování ega; může vést ke krizi, pokud snící neučiní radikální obrat současného jednání
- gumové nástroje (paličky, zvony, držáky a podobně): jsou nevědomým vyjádřením porodních zážitků, které vyvěrají v určité životní fázi na povrch do denního vědomí (viz archetyp Bazální perinatální matrice)
- přirovnání „jako guma“ či „jako gumové“ je ve snech velice časté, neboť tak si lépe uvědomujeme elasticitu a proměnlivost jevů a tvarů vnějšího světa či proměnlivost emocí

Gymnastika

- jako tělesné cvičení se váže k tělu snícího a jeho vnitřní touze po krásnějších tvarech, proto cvičení občas přechází do sexuality nebo naopak sex přechází v cvičení
- ve spojení s hudbou, hudební doprovod ke gymnastice: touha dovést pudové tělo do citového prožitku, proto cvičení vypadávající z rytmu hudby se vzdaluje citům a nezadržitelně upadá do smyslnosti a sexuální touhy
- v nevědomí je podstatně výše hodnoceno cvičení mentální a duchovní (viz cvičení)

Gymnázium

- viz škola

Gynekolog, gynekoložka

- viz lékař, lékařka

Ukázka knihy **Snář sebepoznání**

Plnou verzi knihy naleznete na stránkách

www.medo.cz nebo dream-book.eu

Licenční ujednání: Kniha **Snář sebepoznání** je určena pouze pro osobní použití bez možnosti další distribuce či jiného šíření bez písemného svolení autora. Dílo se nesmí kopírovat, přenášet či jakkoliv reprodukovat a modifikovat (například na jiných webových stránkách nebo tiskopisech). Uveřejnění v jiných literárních dílech, kandidátských pracích lze pouze se souhlasem autora. Distribuce této kopie není povolena. Případné zájemce, prosím, odkažte na stránky www.medo.cz nebo dream-book.eu.

© Copyright 2019 by Jaromír Medo